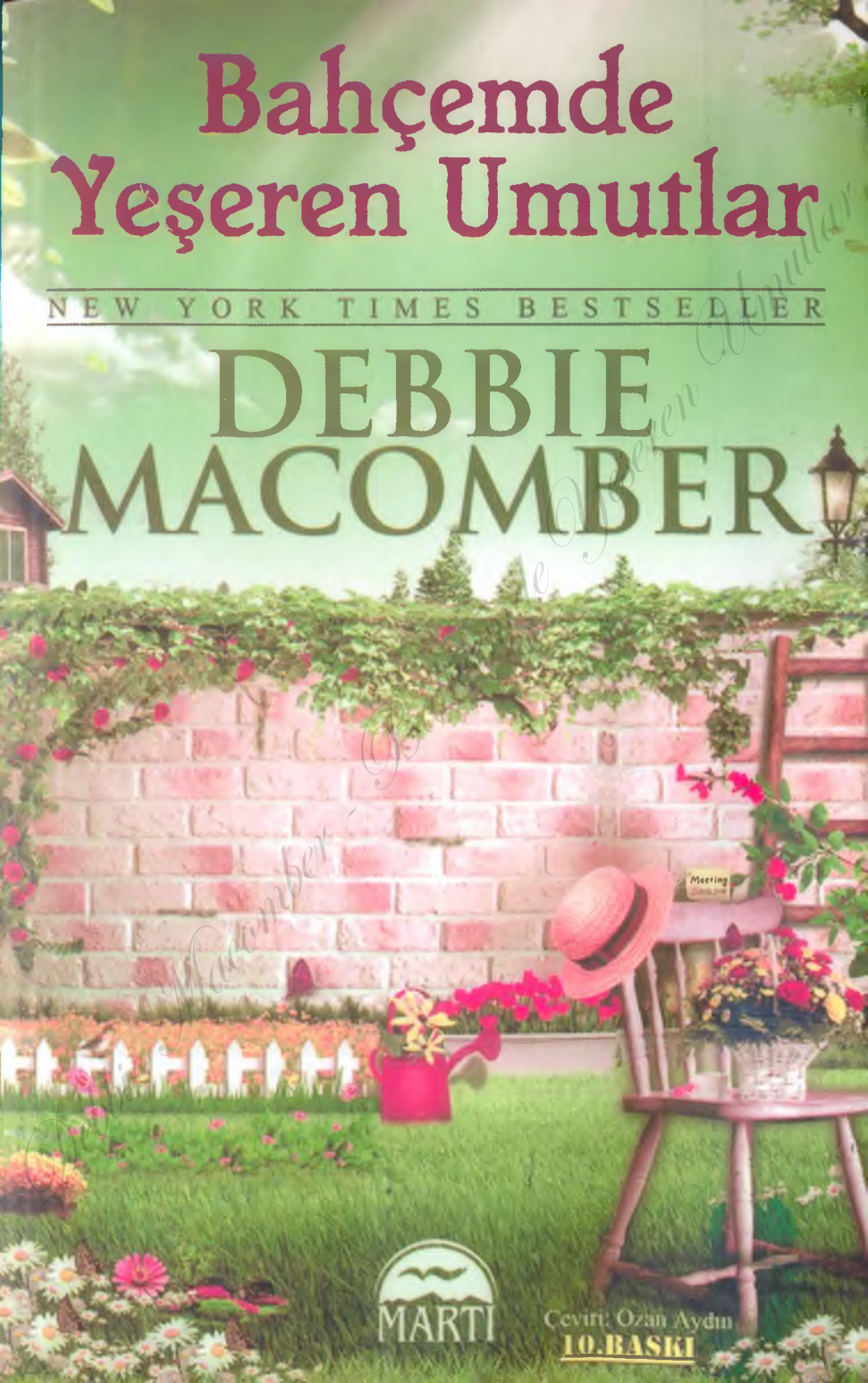
Bahçemde Yeşeren Umutlar

NEW YORK TIMES BESTSELLER

DEBBIE MACOMBER

MARTI

Çeviri: Ozan Aydın
10.BASKI

Kitapları bütün dünyada 140 milyondan fazla satan DEBBIE MACOMBER, yeni romanıyla sizlere büyülü bir dünyanın kapılarını açıyor.

Bahçemde Yeşeren Umutlar

DEBBIE MACOMBER

Aradan uzun yıllar geçmişti. Bu süre içinde yaralarım iyileşmiş, mutlu bir evliliğim ve iki çocuğum olmuştu. Tüm bunlara bakıldığında her şey yolunda gibi görünüyordu ama iç dünyamda hissettiklerim bambaşkaydı...

Eksik kalan bir şeyler, geçmişime dair cevaplanması gereken sorular vardı. Gidilmemiş yollara, gerçekleşmemiş hayallere duyduğum merak sürekli aklımı kurcalıyor, zamanı geri almak ve yarım kalan anıların kapılarını aralamak istiyordum.

NEFES ALDIĞIMIZ SÜRECE HİÇBİR ŞEY İÇİN GEÇ KALMIŞ SAYILMAYIZ...

Yaşadığımız dünyanın iyi-kötü, acı-tatlı ne çok sürprizle dolu olduğunu anlatan, şaşırtıcı olduğu kadar etkileyici bir roman. Debbie Macomber, *Küçük Mucizeler Dükkânı* ve *Bir Yumak Mutluluk*'tan sonra yeni kitabı ***Bahçemde Yeşeren Umutlar*** ile seriye bambaşka bir lezzet katıyor...

www.martiyayinlari.com
ISBN 978-605-348-003-7
9 786053 480037
MARTI
facebook.com/martiyayinlari
twitter.com/MARTIYAYINLARI
17 TL
internetten sipariş : okuoku.com

Debbie Macomber Bahçemde Yeşeren Umutlar

Bahçemde Yeşeren Umutlar

DEBBIE MACOMBER

Çeviri: Ozan Aydın

MARTI

Debbie Macomber - Bahçemde Yeşeren Umutlar

Sevgili Dostlarım,

Annem hayattayken çiçekleri çok severdi. Ben çocukken mahalledeki komşularımız bahçemize hep gıptayla bakardı. Annem kadar bu işe vakit ayıramamış olsam da, bahçe sevgisini kanımda taşıdığımı hissediyorum. Çocukluğumdaki bahçeyi süsleyen gülleri, şakayıkları, zambakları ve glayölleri hâlâ çok net hatırlıyorum.

Bu kitabı, her birinin hayatımda çok özel bir yeri olan gençlik yıllarımdaki dostlarıma adıyorum. On iki yıllık ilköğretim eğitimi boyunca hep birlikte olduğum Diane ve Kathy'den bugüne kadar hiç kopmadım. Carol aramıza beşinci sınıfta katıldı. Onunla da ara sıra görüşüp gülmeye devam ediyorum. Cheryl de hayatıma yedinci sınıfta girdi. Onu da Jane (lisedeki en iyi arkadaşım), Judy, Cindy, Bev ve Yvette takip etti. Hepimiz lisede tanıştık ve hâlâ görüşüyoruz. Arkadaşlık işte böyle bir şey. Hayatlar ve zaman değişebilir, ama gerçek dostluklar bakidir, daima bizim bir parçamız olarak kalır. Her ne kadar inanması güç olsa da bu sene kırkıncı mezunlar buluşmamızı kutlayacağımızı itiraf etmek zorundayım. Bu sebeple arkadaşlarımı anmanın uygun olacağını düşündüm.

Bir şey daha itiraf edeceğim; geçenlerde görüştüğü-

müzde, Jane'le eski erkek arkadaşlarımızın neler yaptığını öğrenmek istedik. Onları bulamadık, ikisi de taşınmıştı ama şansımızı deneyerek iyi vakit geçirdik. Susannah gibi biz de ne diyeceğimizi bilmiyorduk. "Merhaba, beni hatırladın mı?" (Hatırlamanı çok da beklemiyordum...)

Umarım arkadaşlıkların güzelliğini, çiçek yetiştirmenin verdiği keyfi, büyümenin bazı zorlu seçimleri ve kararları da beraberinde getirdiğini fark etmenin yaşattığı sevinci ele alan bu kitaptan keyif alırsınız. Özellikle de orta yaşların, Susannah'm keşfettiği ve benim de kendi ailemle yaşadığım gibi anne babayla evlat arasındaki ilişkiyi değiştirebildiğini görürsünüz.

Şimdi arkanıza yaslanın ve Susannah'ın hayat hikâyesinde gezinin.

Debbie Macomber

Debbie Macomber - Bahçemde Yeşeren Umutlar

Gidilmiş ve gidilmemiş yolları birlikte yâd ettiğim
okul arkadaşlarıma,

Jane Berghoff McMahon'a, Judy St. George Senecal'e,
Cindy Thoma DeBerry'e, Diane DeGooyer Harmon'a,
Cheryl Keller Farr'a, Kathy Faith Harris'e,
Bev Gamache Regimbal'a, Yvette Dwinell Lundy'ye
ve
Carol Brulotte'ye...

Debbie Macomber - Bahçemde Yeşeren Umutlar

1

Vivian Leary, sokağın köşesinde kıpırdamadan durup bir o yana bir bu yana baktı. Nerede olduğunu ya da yolunu nasıl kaybettiğini bilmiyordu. Oysa ömrünün tamamını Colville'de geçirmişti. Bu kasabanın her karesini avucunun içi gibi bilmeliydi, *biliyordu*. Ama hatırladığı son şey, postaları almak için dışarıya çıktığıydı; bunun üzerinden saatler geçmiş olmalıydı.

Sokak ona tanıdık gelmiyor, evler hatırladıklarına benzemiyordu. Chestnut ve Elm'in kesiştiği yerde duran Henderson'ların evi onun pusulasıydı ama o da görünürde yoktu. Aradığı evin panjurlarının en son yeşile, geri kalanının da beyaza boyandığını hatırlıyordu. Korkmaya başlarken, nerede şu ev, diye merak etti. *Gerçekten de neredeydi?* George bu kadar geç kaldığı için ona kızacaktı. Ama nasıl olur da unuturdu? George ölmüştü.

Üzerine çöken kederin ağırlığı yıkıcı ve bunaltıcıydı.

Sevgili kocası George vefat etmiş, altmışıncı yıldönümlerine iki ay kala kollarından alınmıştı. Her şey o kadar hızlı olmuştu ki...

Geçen kasımda kocası kiliseye gitmeden önce arabasını ısıtmak için dışarıya çıkmış, birkaç dakika sonra garajın zeminine yığılmıştı. Kalp krizi geçirmişti. Ambulansla gelen sevimli genç adam, George'un daha yere düşmeden hayata veda ettiğini söylemişti. Bu sözleri Vivian'ı teselli edecek bir şeymiş gibi dile getirmişti. Ama hiçbir şey Vivian'ın o berbat sabahta yaşadığı şoku hafifletmeye ya da *korkusunu* dindirmeye yetmezdi.

Vivian gözlerini sıkıca yumup açtı, mayısın ılık havasına rağmen çıplak kollarından yukarıya bir ürperti yükseldi. Gittikçe artan endişesine hâkim olmaya çalıştı. Evinin yolunu nasıl bulacaktı?

Susannah olsa ne yapılacağını bilirdi ama Vivian birden kızının artık Colville'de yaşamadığını hatırladı. *Elbette* Susannah evde değildi. Kendi evi vardı. Seattle'daydı, öyle değil mi? Evet, oradaydı. Evliydi ve iki güzel çocuğu vardı. Susannah ile Joe'nun çocukları. Tanrı aşkına neden adlarını hatırlayamıyordu? Torunları onun gurur ve neşe kaynağıydı. Yüzlerini fotoğraflarına bakıyormuş gibi çok net hatırlayordu ama adları aklına gelmiyordu.

Chrissie. İçi birden rahatladı. Torunun adı, Chrissie'ydi. Önce o doğmuş, üç yıl sonra da Brian dünyaya gelmişti. Yoksa dört mü? Vivian bunun önemsiz olduğuna karar verdi. Artık adlarını hatırlıyordu nasılsa.

Şimdi nerede olduğuna ve nereye gideceğine odaklanması gerekiyordu. Hava çoktan kararmaya başlamıştı, amaçsızca sokaklarda dolanmayı istemiyor, ama ne yapacağına da karar veremiyordu.

Etrafta birileri olsa durdurup Woods Road'a nasıl gidebileceğini sorabilirdi.

Hayır... Woods Road çocukken yaşadığı yerdi. O zamanlar öğrenciydi, hem daha o zamanlar savaş bile başlamamıştı. Evinin adresini hatırlayabilmeliydi! Neler oluyordu böyle?"

Aradığı yer, George'la yaklaşık kırk beş yıl önce aldıkları, çocuklarını büyüttükleri evdi. Korku ile utanç karışımı bir hisse kapıldı. Seksen yaşındaki bir kadın nerede yaşadığını bilmeliydi. George bunları öğrense üzülür, telaşa kapılırdı... Ama böyle bir şey olmayacaktı. Bu durum Vivian'ın kendisini iyi hissetmesini sağlamadı. Ona *ihtiyacı* vardı, ama George yanında değildi. İçini kaplayan yoğun duygulardan dolayı ellerini kavuşturdu.

Nereye gittiğini bilmemesine rağmen tekrar yürümeye başladı. Belki yürümeye devam etse, iyice odaklansa hafızası yerine gelirdi.

Bacakları çabucak yoruldu ve yolun kenarında bir bank görünce rahatlayıp iç çekti. Belediyenin, otobüs durağı bile olmayan bir yere neden güzel bir bank yerleştirdiğine anlam veremedi. Vatandaşların verdiği vergiler heba edilmişti. George bunu öğrense sinirden küplere binerdi. Onca yıl boyunca yüksek mahkemede hâkimlik yaparak kamuya hizmet

etmişti. Ayrıca çok disiplinli ve karakterli bir adamdı. Vivian onunla nasıl da gurur duyardı.

Yine de oturacak bir yer bulduğuna minnettardı, durumdan şikâyet edecek hali yoktu. George kamu sorumluluğuyla ve belediyelerin kaynakları çar çur etmesiyle ilgili fikirlerini çok açık dile getirirdi. Vivian her ne kadar kocasının görüşlerini dinlese de onunla her zaman aynı fikirde olamazdı. Söz konusu siyaset ve benzer konular olunca kendi görüşlerini önemser, ama genelde bunları George'la konuşmazdı. Bu, evliliklerinin başlarında öğrendiği bir şeydi. George fikirlerinin üstünlüğünü başka insanlara kabul ettirmeye çalışır, karşısındaki kişi yılana kadar da tartışmaya devam ederdi. Vivian sırf bu yüzden farklı şeyler düşündüğünde sesini çıkarmazdı.

Vivian bankta otururken, hatırlayabileceği bir yer görme umuduyla etrafına bakındı. Epey işlek bir sokaktaydı. Arabalar vızır vızır yanında geçiyor, ışıklar gözlerini kamaştırıyor ve başının dönmesine sebep oluyordu. Oturduğu için artık kendisini o kadar yorgun hissetmiyordu. Bu iyiye işaretti çünkü düşünmesi gerekiyordu. Önemli olan da buydu. Adresi, telefon numarası ve tanıdıklarının adı gibi önemli bilgileri unutmaktan nefret ediyordu. Bunları George vefat ettikten sonra daha sık yaşamaya başlamıştı, bu yüzden de korkuyordu.

Belki gözlerini bir anlığına yumması işe yarardı. Rahatlamaya, aklını boşaltmaya çalışacaktı; çünkü duyduğu endişe hafızasına güvenmesini daha da zorlaşıyordu.

Güneş battığı için hava serinlemişti. Üzerine bir yelek almalıydı, öğleden sonra bahçede çalışmış, gündüzün sıcaklığına aldanmıştı. Bu ilkbahar bahçesinin durumu çok iç açıcı olmasa da, süsenleri güzel açmıştı. Yıllardır bahçesiyle gurur duymuştu ama şimdiki halini gördükçe üzülüyordu. Elinden geleni yapmıştı ancak yapılması gereken çok şey vardı. Yabani otları temizleme, budama, mevsimlik bitkileri ekme... Öğle yemeğinden sonra çiçekleri sulamaya karar vermiş, postaya bakmadığını hatırlamıştı. İşte o ara, mahalledekilerin ortaklaşa kullandığı posta kutusuna bakmak için dışarı çıkmıştı. Ama görüldüğü gibi kaybolmuş, kafası karışmış ve korkuya kapılmıştı.

Vivian o an birinin geldiğini hissedip gözlerini açtı. Aklının ona ihanet edip etmediğini merak ederken başını kaldırdı, damarları sevinçle canlandı.

"George?"

Elli dokuz yıllık kocası hemen yanında durmuş, yakındaki sokak lambasının altında bir gölge gibi belirmişti. Gülümsemesi içini ısıttı, gözlerini kocaman açıp kocasının kaybolacağından korkarken doğruldu. Kocası yardımına koşmuş, onu kurtarmaya gelmişti.

"Bu, *sensin*, öyle değil mi?"

Cevap vermedi ama orada hareketsizce durdu. Vivian her zaman böyle yakışıklı biriydi, diye düşündü; geniş omuzlarına ve kendinden emin duruşuna hayran hayran baktı.

Lise âşıklarıydılar ve çocukluktan beri birbirlerini tanıyorlardı. George Leary, ona evlenme teklif edince Vivian

kendini dünyanın en şanslı kızı hissetmişti. George, Avrupa'ya savaşa gittiğinde yaklaşık üç yıl ayrı kalmışlardı. Sonra da kocası askerlik yasa tasarısı üzerine çalışmak için üniversiteye gitmişti. O zamanlar verdiği uğraşların karşılığını almış, birkaç yıl serbest avukatlık yaptıktan sonra hâkimliğe getirilmişti. Vivian'ın hayatının ilk ve tek aşkı olmuştu. Vivian onu çok ama çok özlüyor, en çok ihtiyaç duyduğu anda yanına gelmesine seviniyordu.

Vivian ona uzandı ama George geri çekildi. Vivian hemen elini indirip altdudağını ısırdı. Ona dokunamayacağını anlamalıydı. Ölülere dokunamazdı.

"Kayboldum," diye fısıldadı. "Bana kızma ama evin yolunu bulamıyorum."

George bir kez daha gülümsedi. Kocasının ona kızmadığını anlayınca Vivian'ın içi rahatladı. Kocası ölmeden önce de bazı şeyleri unuturdu, gizlemeye çalışsa da bazen George'un bunlardan yıldığını fark ederdi.Yemek yapmayı bilebırakmıştı; bunun sebebi birçok tarifini artık unutmuş olmasıydı. Yemek kitaplarındakiler de okunması zor ve kafa karıştırıcıydı. Ama George hiçbir zaman şikâyetçi olmamış, hatta sık sık ikisi için çorba pişirmişti.

Vivian neler olduğunu açıklaması gerektiğini düşündü. "Postaya bakmaya gittim ve herhalde sonra yürüyüş yapmaya karar verdim; çünkü etrafa baktığımda evime yakın bir yerde olmadığımı anladım."

George elini uzattı, Vivian ayağa kalktı.

"Beni eve götürür müsün?" diye sordu, hüzünlenmesine

ve kendisini çaresiz hissetmesine kızdı.

George cevap vermedi. Vivian ölülerin konuşamadığını da anladı. Önemli değildi. George yanında oldukça bunların hiçbirini önemsemiyordu. O ölüp gideli altı ay olmuş, o ayların her biri de ona sonsuzluğu tattırmıştı.

"Gelmene çok sevindim," diye fısıldadı, sesinin hissettiği duygularla çatlamasını gizlemeye çalıştı. "George, seni çok özledim." Boş boş konuştuğunu bilmesine rağmen ona bahçesinden bahsetti. George onun çok konuşmasını sevmezdi ama Vivian kocasının birazdan gitmek zorunda kalacağından ve anlatmak istediği onca şeyi anlatamayacağından korkuyordu. "George, Martha'nın hırsızlık yaptığından eminim. Ne yapacağımı bilmiyorum. Evi temizlemeye geldiğinde onu akbabalar gibi izliyorum, sonradan bazı şeylerin kaybolduğunu fark ediyorum. Göz göre göre beni soymasına izin veremem ama onca yıldan sonra onu kovmayı da hiç istemem. Ne yapmalıyım?" Bir cevap duymayı beklemiyordu, cevap da alamadı zaten.

Sonra aniden evini gördü. 1961'den beri yaşadıkları Chesnut Bulvarı'ndalardı. Vivian tırabzana tutunup her basamağı teker teker zorlanarak çıktı. George'a teşekkür etmek için arkasına döndü ama sevgili kocası çoktan ortadan kaybolmuştu.

İç çekerek, "Ah, George," dedi. "Ne olur bana geri dön. Ne olur."

2

Susannah Nelson artakalan brokoli salatasını plastik saklama kabına koydu, kabı buzdolabına yerleştirip kapıyı sertçe kapattı. On yedi yaşındaki oğlu Brian yemekten sonra ortalıktan kaybolmuş, bulaşıkları ona bırakmıştı. Bunlara aslında şaşmaması gerekirdi. Oğlu kendisine verilen görevlerden kaçmak için her zaman bir bahane bulabiliyordu.

Kocası oturma odasındaki yerinden, "Canını sıkan bir şey mi var?" diye seslendi. Joe gazetesini aşağı indirince Susannah kocasının koyu kaşlarını ve metal çerçeveli okuma gözlüklerinin ardındaki gözlerini gördü.

Omuz silkti. İstediğinden de sert bir tonla, "Sanırım fark etmedin ama Brian son üç gündür bulaşıkları yıkamıyor," dedi.

Kocası, "Ben yıkarım," dedi.

Susannah da, "Bunu yapmak zorunda kalmamamız gerekirdi," dedi.

Joe gazetesini bir kenara bıraktı. "Asıl sorun Brian değil, öyle değil mi? Aklını başka bir şey kurcalıyor."

"Ona verdiğimiz görevleri yapmamak için her yola başvurmasına *sinir oluyorum* ama haklısın, başka şeyler de var." Onu en çok kaygılandıran şey, huzursuzluğunun sebebini tam olarak bilememesiydi. Haftalardır keyfi kaçık halde etrafta dolanıyordu.

O gece Jake'i yine rüyasında görmesi de keyfini biraz kaçırmıştı. Lisedeki sevgilisi geceleri ona görünüyor, bu da onu rahatsız ediyordu. Susannah'ın mutlu bir evliliği vardı. Gençlik aşkı aniden bitmiş olsa da Jake'i düşünmesini gerektirecek hiçbir şey yoktu. Evliliği, başarılı tüm evliliklerin karşılaşabileceği zorlukların üstesinden gelmişti. Çocukları artık yetişkin sayılırdı; kızı üniversiteye gidiyordu, onun için hayatını kendi ellerine almanın vakti gelmişti. Brian yazı geçirmek için bir inşaat şirketinde iş bulmuştu ve kendi arabasının kaskosunu ödeyecek kadar para kazanıyordu. Bir gün sonra okullar resmen tatile girecek, Susannah da yaklaşık yedi haftalık bir tatil yapacaktı. Peki, geçen onca yıldan sonra neden Jake'i rüyalarında görüyordu? Bu ona hiç mantıklı gelmiyordu. Eski sevgilisi karşısında hayat kadar diri duruyor, uzun zaman önce yitip giden aşkın anılarıyla aklını kurcalıyordu.

Joe, "Okullar kapanmak üzere," dedi. "Tatil moralini yerine getirir."

Haklıydı, morali düzelecekti. Bugün son ders günüydü ve beşinci sınıftaki öğrencileri yaz tatili beklentisiyle sevinç-

ten havalara uçmuştu. Susannah da en az onlar kadar okula ara vermeyi istiyordu. Belki de tatilden çok, bir değişiklik yaşamak istiyordu. Bunun ne tür bir değişiklik olacağını henüz bilmiyordu. Yaz boyunca bunu düşünebileceğine karar vermişti ama yarın evrak işlerini bitirene dek beklemek zorundaydı.

Joe yumuşak bir sesle, "Baban öldüğünden beri huzursuzsun," dedi. Oturma odasından ona baktı. "Belki de bunu birileriyle konuşsan iyi olur."

"Psikoloğa gitmem gerektiğini mi söylüyorsun?" Durumun bu noktaya geldiğini düşünmekten nefret ediyordu. Evet, babasının ölümüyle sarsılmıştı ama o zamanki üzüntüsü çok... resmi, hatta çok soyuttu. Sanki babasını değil de, baba figürünü kaybetmenin yasını tutuyordu. Babasıyla hiç anlaşamazdı. Birbirlerine güç bela tahammül ediyorlardı. Susannah'a göre babası otoriter, zorba ve kibirli bir adamdı. On sekiz yaşına basar basmaz onun yanından olabildiğince çabuk kaçmıştı.

Joe nazikçe, "O senin babandı, Susannah," dedi. "Çok iyi anlaşamadığınızı biliyorum ama o senin babandı." Gözlüklerini çıkardı. "Aslında, belki de bu yüzden böyle hissediyorsun. Öteki tarafa göç ettiği için artık farklılıklarınızın üstesinden gelip sorunlarınızı çözme fırsatının ortadan kalktığını anlıyorsun."

Susannah başını iki yana sallayarak bu sözlere katılmadığını belirtti. Babasıyla arasındaki ilişki kötüydü. Karmaşıktı. Ama o bu gerçeği yıllar önce kabullenmişti. "Bunun

onunla ilgisi yok."

Joe tartışmak istermiş gibi ona baktı ama Susannah ona fırsat vermedi. "Evet, ölümü ani oldu ama adam seksen üç *yaşındaydı*. Hiç kimse sonsuza dek yaşamaz." İşin aslı, birbirlerinden tamamen uzak olmamalarına rağmen, nadiren konuşmalarıydı. Bu, babasının da canını sıkmıyor gibiydi. Geçen yıllar boyunca Susannah aralarındaki durumu düzeltmek için ara sıra çaba sarf etmiş ama başaramamıştı.

Susannah onları ne zaman arasa ya da ziyaret etse hep annesiyle konuşurdu. George Leary çok iyi bir dedeydi, kızı buna hak veriyordu. Hem Chrissie hem de Brian dedelerini deli gibi seviyordu. Ama söz konusu Susannah olunca... neyse, babasının hayatına nasıl müdahale ettiğini, özellikle de gençlik yıllarında ona neler yaptığını düşünmemesi daha iyi olurdu. Evet, babası öldüğü için, özellikle de aniden gittiği için üzülüyordu ama moral bozukluğunun sebebinin bu olduğunu düşünmüyordu. Suçlayacağı biri varsa o da Jake'ti. Ama Joe'ya, dört dörtlük kocasına ondan bahsedemezdi. *Hayatım, son zamanlarda başka bir adamı düşünüyorum da.* Böyle bir şey demesi, her ne kadar anlayışlı biri olsa da Joe'yla aralarının bozulmasına sebep olurdu.

Kocası ona dikkatlice bakmaya devam etti. Yavaşça, "Kabullenmesen bile bence babanın ölümü seni derinden etkiledi. Bizimkiler öldüğünde ne hale geldiğimi hatırlamıyor musun?"

Susannah o günleri hatırlıyor, kayınpederinin ölümüne öz babasının ölümünden daha çok üzüldüğü için de kendin-

den utanıyordu. Ondan on ay sonra Joe'nun annesi vefat edince ikisi de harap olmuştu. Aile olarak çok zor bir dönemden geçmişlerdi. Susannah, Joe'nun anne babasıyla olan ilişkisini, özellikle de kendi babasıyla arası o kadar açık olduğu için çok kıskanmıştı.

Susannah, "Babamı kaybettiğimde elbette çok üzüldüm," diyerek konuşmaya devam etti. "Ama bu halimin..."

"Depresyonun," diyerek lafa daldı Joe. "Gizli üzüntünün..."

"Ben depresif değilim." Bunu inkâr ederken bile Joe'nun haklı olduğunu biliyordu.

Kocası kaşlarından birini havaya kaldırdı. "Depresif değilsen neden bu haldesin?"

Joe güçlü, sağlam ve kendinden emin bir adamdı. Onurluydu. Birlikte geçirdikleri yirmi dört yıldan sonra birbirlerine alışmış; aynı yemeği seçecek, aynı kitapları okuyacak ve aynı partiye oy verecek kadar birbirlerine benzemişlerdi. Susannah onunla her gece aynı yatağa girip rüyasında başka bir adamı görmesine anlam veremiyordu. O, böyle biri değildi. Evliliği boyunca bir kez olsun başka bir adama bakmayı düşünmemişti bile.

Evliliğini lisedeki aşkı uğruna riske atarak aptallık ederdi. Jake'le yaşadıkları çoktan bitmişti. Onu on yedi yaşından sonra ne görmüş ne de konuşmuştu; üzerinden otuz üç yıldan fazla zaman geçmişti.

Joe gözlüklerini gömleğiyle silip tekrar taktı. "Son altı ayda çok şey yaşadın. Babanın ölümü, ellinci yaşına girmen,

işte ve hayatındaki diğer her şeyde beklentilerle dolu bir yıl..."

Susannah'a zaten bildiği şeyleri anlatıyordu. Belki de memnuniyetsizliğinin ardındaki şey buydu; bilinmeyeni, Jake'i bulma ihtiyacıydı ama bundan da şüphe duyuyordu. En büyük tutkusu, bahçesi bile onu yatıştıramıyor veya aklını dağıtmaya yetmiyordu. Bir sorun olduğunu inkâr etse de, her şeyin lisedeki sevgilisiyle ve ilişkilerinin sonlanışıyla ilgili olduğunu biliyordu. Yaşananlara nokta koyma ihtiyacı duyuyordu. Jake hayatının yarım kalan kısmını, rafa kaldırılmış bir dönemini ve sapmadığı bir yolu hatırlatıyordu.

Jake'in durmadan rüyalarına girmesine ve huzursuzlanmasına bir bakıma babasının vefatı sebep olmuştu; çünkü ayrılıklarından George sorumluydu. Her zamanki gibi kendi bildiğinin doğru olduğuna inanmıştı. En büyük sorunu, sabahları mahkemedeki o yüce ve kudretli hâkim koltuğundan akşamları eve geldiğinde bile inmemesiydi.

Susannah babasıyla ilgili düşüncelere dalmayı da, onunla ilgili olumsuz duygular beslemeyi de istemiyordu. Ama bu gece, nedendir bilinmez, Jake'le ilgili anıları onu bir türlü yalnız bırakmıyordu.

"Bu yaz birkaç haftayı annenle birlikte geçirmen sana iyi gelebilir. Babanla ilgili düşüncelerin değişir belki de."

Susannah, "Olabilir," dedi ama böyle bir şeye hiç ihtimal vermiyordu. Joe'yla birlikte yaz tatili başlayınca Vivian'ı ziyaret edip durumuna bakmaya daha önceden karar vermişlerdi.

Telefonun sesi evin uzak bir yerinden yükseldi ama ne

Joe ne de Susannah cevap vermek için ayağa kalktı. Evlerinde yaşayan gençler varken buna gerek yoktu.

Brian başını odasından çıkarıp kulakları sağır eden bir sesle, "Anne!" diye bağırdı.

Susannah ona kimin aradığını sormak istedi ama oğlu öyle hızlı bir şekilde odasına çekildi ki sorma fırsatı bulamadı. Mutfaktaki telefona doğru yürüyüp ahizeyi kaldırdı, oğlunun diğer telefonu kapatmasını bekledi.

"Alo."

"Susannah, sen misin?"

Karşıdan gelen kadın sesi tanıdıktı ama bir anda kim olduğunu anlayamadı.

"Ben, Martha West. Seni rahatsız ettiğim için kusura bakma."

"Önemli değil." Martha yıllardır evlerine gündeliğe geliyordu. Onu annesinin başına kötü bir şey geldiğini haber vermek için arıyor olabilirdi. "Annem iyi mi?" Martha son aradığında babasının kalp krizinden öldüğünü haber vermişti.

Martha, "Annen iyi," deyip onu rahatlattı. "Ama buraya gelmeden önce seninle konuşmak istedim. Vivian kısa süre sonra ziyaretine geleceğinden bahsetti ama..." Tereddüt etti. "Bunu nasıl söyleyeceğim bilmiyorum." Yine duraksadı. "Susannah, annen evinden bir şeyler... çaldığımı düşünüyor. Böyle bir şeyi hayatta yapmayacağımı umarım biliyorsundur. Yemin ederim o kaybolan çay kaşıklarından haberim yok."

"Çay kaşıkları mı?"

"Bugün öğleden sonra evi temizlemeye gittiğimde, an-

nen beni çay kaşıklarını çalmakla suçladı."

"Martha, ben senin öyle bir şey yapmayacağını biliyorum." Kadın gerçekten de çok güvenilir biriydi.

"Sağ ol. Ayrıca bir şey çalacak olsam çay kaşıklarıyla uğraşmazdım."

"Yani."

"Bir de cüzdanını sakladığımı söyledi. Bir saat evi arayıp taradım ve cüzdanını koltuk minderlerinin altında buldum. Ona gösterince de oraya benim koyduğumu söyledi."

Susannah homurdandı. "Ah, Martha, çok özür dilerim."

Hizmetçi kadın, "Neyi var bilmiyorum," dedi, sesi bıkkındı. "Baban vefat ettiğinden beri her şey değişti. Bir gün o eski tanıdığım kadın oluyor, bir başka gün de tamamen yabancı biri. Bana eşyalarını neden çaldığımı sordu. Ben hayatta böyle bir şey yapmam. Bunu sen de biliyorsun. Çay kaşıklarıymış... Hepsini alıp götürdüğümü söylüyor ama Tanrı şahidimdir, her yere bakmama rağmen hiçbirini bulamadım. Ama onları ben almadım!"

"Almadığından eminim. Onunla konuşurum."

"Yani benim eşyalarını çaldığımla ilgili hiçbir şey söylemedi mi sana?"

"Hayır." Kısmen doğruyu söylüyordu. Son konuşmalarında annesi ziyaretine gelince Martha'yla ilgili bir şeyler konuşmak istediğini söylemişti. Susannah da kadının işi bırakmayı planladığını düşünmüştü. Martha evi son zamanlarda haftada sadece iki kez temizleyebiliyordu. O da yıllara yenik düşüyordu.

Susannah bir kez daha, "Ben onunla konuşurum," dedi. Oysa ne diyeceğine dair en ufak bir fikri yoktu.

"Rica ederim konuş. Onu dürüst ve sadık bir çalışan olduğuma inandıramazsan... belki de başka bir yerde iş ararım."

Susannah, "Öyle bir şey yapma," dedi. "İşin aslını öğrenmem için bir fırsat ver."

"Tamam." Martha bu sözlerle biraz sakinleşmiş gibiydi.

Susannah, "Oraya gelince görüşürüz," dedi.

Birkaç veda sözcüğünden sonra Susannah ahizeyi yerine koydu.

Joe gazetesini katlarken, "Ne olmuş?" diye sordu.

Susannah derin bir iç çekip durumu anlattı.

"Annenin şu son günlerde epey unutkan olduğundan sen de bahsediyordun."

Susannah başını salladı. "Onunla hemen hemen her gün konuşuyorum ama telefondan durumu anlamak zor." Tekrar iç çekti. "Annem aynı şeyleri sürekli anlatıyordu ama bunun yaşından kaynaklandığını düşünüyordum. Belki de başka bir şey var." Birçok arkadaşı yaşlanan büyükleriyle ilgili benzer sorunlarla karşılaşmıştı.

"Arkadaşlarından birine sorsan?" Joe mutfağa gelip yanında durdu. Başını eğip ciddi gözlerle ona bakarken elleriyle omuzlarını sıktı.

Susannah buruk bir gülümsemeyle ona baktı. "Bayan Henderson'u ararım. Senelerdir annemin komşusu."

Susannah, Henderson'ların numarasını bulduktan sonra tekrar telefona uzandı. Selamlaşma faslı bittikten sonra çabu-

cak konuya girdi. "Annemin durumundan endişe ediyorum, Bayan Henderson. Son zamanlarda onunla konuştunuz mu?"

Rachel Henderson, "Evet, konuştum," dedi. "Annen genelde bahçesiyle uğraşıyor... Gerçi çok iş yapamıyor ama."

Susannah daha sonra, "Peki... akıl sağlığı yerinde mi?" diye sordu.

Annesinin komşusu düşünceli bir tavırla, "Şey... doğruyu söylemek gerekirse George'u kaybettiğinden beri kendinde değil," dedi. "Tam olarak neler olduğunu bilmiyorum ama bir sorunu olduğundan korkuyorum."

Susannah, "Nasıl yani?" diye sordu. Joe, kahve demliğinin yanına gitti, karısına bakarken kendine bir fincan kahve doldurdu.

Susannah bunu biliyor, haftalardır annesinin bazı dertleri olduğunu seziyordu. Babasının vefatından önce de Vivian'daki değişiklikleri hissetmişti.

"Annenle sık sık konuştuğunu biliyorum ve açıkçası başkasının işine karışmayı da istemiyorum. Kocam Al da karışmamamı söyledi ama bu akşam..."

Aniden gerilen Susannah, "Bu akşam ne oldu?" diye sordu.

"Vivian'ın babanın yokluğuna alışamadığını biliyorsundur sanırım."

"Evet." Annesi çoğu zaman hüzünleniyor, ağlıyor, durmadan kocası hakkında konuşuyor ve onu ne kadar çok özlediğini anlatıp duruyordu. Susannah sömestrde onu ziyaret etmek için arabasıyla dağları aşmış ama sadece dört gün ka-

labilmişti. Annesi ona tutunarak Colville' de daha fazla kalmasını istemiş ama Susannah kalamamıştı. Oraya arabayla gidip dönmek hemen hemen iki gününü aldığından okula hazırlanmak için sadece bir günü kalmıştı.

Susannah annesini Seattle'a taşınmaya ikna etmeye çalışmış ama Vivian bunu düşünmeyi bile kabul etmemişti. Doğup büyüdüğü Colville'den ayrılmayı istemiyordu. Hayatta kalan arkadaşlarının hepsi Spokane'in yüz kilometre uzağındaki bu küçük şehirde yaşıyordu.

Susannah, Rachel'in sözüne devam etmesi için, "Bu akşam bir şey olduğundan bahsediyordun?" dedi.

"Sana tuhaf geleceğinden eminim ama annenin George'u bulmak için benden yardım istediğini söylemek zorundayım."

"Ne?" diyen Susannah birden gözlerini Joe'ya çevirdi. "Babamın hayatta olduğunu mu düşünüyor?"

"Onu gördüğünü söylüyor."

Susannah, "Olamaz," diye söylendi.

"Sokakta kafası karışık halde dolanıyordu. Ben de endişelenip peşinden gittim. Sonra George'la ilgili saçma sapan şeyler söylemeye, onu eve getirip sonra da ortadan kaybolduğundan bahsetmeye başladı. Onu en son ne zaman gördün?"

"Martta." Susannah, annesini daha sık ziyaret etmesi gerektiğini biliyordu ama son birkaç aydır hiç fırsatı olmamıştı.

Brian'ın antrenmanlarından, ders verdiği kulüp ve ilgilendiği diğer işler ve sosyal toplantılar yüzünden tek bir hafta sonu boş geçmemişti. Çektiği vicdan azabı bir çapa gibi

onu dibe çekiyordu. "Bu hafta sonu oraya gelmeyi düşünüyorum. Okullar tatile giriyor; birkaç haftayı annemle birlikte geçireceğim."

Bayan Henderson, "İyi yaparsın," dedi. "Son zamanlarda epey zayıfladı."

Annesi son gördüğünde elli beş kiloydu.

Komşusu, "Artık yemek yapmıyor sanırım," diyerek konuşmaya devam etti.

Onu ziyaretinde Vivian her akşam ondan yemek yapmasını istemişti. Susannah da seve seve annesine yemek yapmış, rafların tıka basa dolu olduğunu görmüştü. Annesinin hardal gibi daha önce hiç almadığı türden yiyecekler aldığını da fark etmişti. Bir de bir zamanlar kendisinin makarna yaparken kullandığı bir kavanoz domates püresiyle de karşılaşmıştı.

Susannah, "Yemek yemiyor mu diyorsun?" dedi.

"Bildiğim kadarıyla çok yemiyor. Onu her zaman akşam yemeğine davet ediyorum ama her defasında teklifimi reddediyor. Reddettiği tek kişi ben değilim ayrıca. Eve tıkılıp kalıyor, bahçesinde çalışmanın haricinde neredeyse hiç dışarı çıkmıyor."

"Peki neden?" Annesi hep sosyal biri olmuş, başkalarıyla vakit geçirmekten, George ve arkadaşları için partiler düzenlemekten keyif almıştı.

"Bunu ona sormalısın."

"Ama telefonda seninle sık sık görüştüğünü söylüyordu." Annesi yalan söyleyecek biri değildi.

"Evet, çitin üzerinden konuşuyoruz ama yemin ederim bazen..." Bayan Henderson duraksadı "annenin kim olduğumu bilip bilmediğinden şüpheleniyorum."

"Aman Tanrım." Susannah'ın en çok korktuğu şey de buydu. Annesi hafızasını yitiriyor ve bunun sadece ilerleyen yaşına bağlı olmadığını seziyordu.

Bayan Henderson bir kez daha tereddüt edip, "Bir de..." dedi.

Susannah, "Evet," diyerek onu konuşturmaya çalıştı.

"Geçen gün durumunu kontrol etmek için yanına gittim, karanlıkta tek başına oturuyordu. Meğer elektrik faturasını yatırmayı unutmuş. Utancından süklüm püklüm oldu. Bunları söylemem hoşuna gitmeyecek belki ama bilmen gerektiğini düşündüm."

Susannah homurdandı. Başlarına gelmesinden en çok korktuğu şey de buydu. Ödenmemiş faturalar, açık bırakılan ocaklar, unutulan yemekler ve görüşmeler...

Bayan Henderson hemen, "Endişelenmene gerek yok," diye ekledi. "Sorunu hallettik, elektrikleri geri geldi. Dediğim gibi bana kısa süre sonra buraya geleceğini söyledi, seninle o zaman konuşabileceğimi düşünmüştüm ama George'u gördüğünü söyleyince çok endişelendim."

Bu durum Susannah'ı da endişelendiriyordu. Bayan Henderson'un onunla daha önce irtibata geçmiş olmasını dilerdi. "Geçen bahar oradayken anneme huzurevine geçebileceğinden bahsetmiştim."

"Evet, bana söyledi. Onu kendi evinden uzaklaştıracak

kadar sert bir adım atmayı düşünmenize çok üzüldü."

"Öyle mi dedi?" Susannah'ın karnına bir ağrı saplandı. Annesinin komşusuna bundan bahsetmesi bir yana, böyle bir şey düşünmesi bile canını incitti.

"Evet, ama gerçekten de daha fazla tek başına yaşaması doğru olmaz, Susannah."

Susannah mart ayında biraz daha ısrarcı olmalıydı ama annesini yaşadığı büyük kaybın hemen ardından evden çıkaramayacağını hissetmişti. Kendi hayatında da büyük değişiklikler olmuştu. Sonuç olarak, daha çabuk davranmamakla hata etmişti.

Susannah bir elini alnına düşen, yumuşak saçlarında gezdirdi.

Bayan Henderson, "Hemen gelsen iyi olur," dedi. "Seni daha önce arayacaktım ama Al, aile meselelerine karışmamama gerektiğini söyledi. Beni arayınca annenin halinden bahsetmemin daha iyi olacağını düşündüm." Endişeyle, "Umarım bir sıkıntı vermemişimdir," dedi.

Susannah, "Beni durumdan haberdar ettiğin için sana minnettarım," dedi. "Buradaki işleri halleder halletmez geleceğim."

Kısa süren birkaç veda sözünden sonra Susannah ahizeyi yerine koydu. Joe elinde kahvesi onu izlemeye devam ederken tezgâha yaslandı.

Susannah kocasının dile getiremediği soruya cevaben, "Maalesef durum düşündüğümden de kötü," dedi. "Annem mahallede dolanıp babamı arıyormuş."

Joe alçak sesle ıslık çaldı. "Hemen gideceksin öyleyse?" Susannah aslında hafta sonuna kadar beklemeyi planlamıştı.

"Gitsem iyi olur." Sonra da yüksek sesle düşünüp, "Onu huzurevine yerleştirmekten başka çarem yok," diye ekledi.

"Haklısın."

Susannah yüzleşmek üzere olduğu felaketin korkusunu içinde hissederken burnuna dokundu. Annesi ona karşı gelecekti. Bundan hiçbir şüphesi yoktu.

"Seninle gelmemi ister misin? Belki ikimiz birlikte konuşursak ikna olur."

Susannah başını iki yana salladı.

"Emin misin?" dedi. Hayal kırıklığına uğramışçasına kaşlarını çattı. "Annem ve babam öldüğünde bana çok destek oldun, Suze. Ben de senin yanında olmak istiyorum."

Susannah bir anlığına ağlamaktan korktu. "Hayır... Bunu tek başıma halletmeliyim. Ben kararımı verdim," dedi, konuşurken aklındaki fikir bir şekle büründü. "Bir süre Colville'de kalacağım." Jake'in yaşadığı yeri öğrenebilirdi ama bunu düşünmekle bile büyük bir çılgınlık yapıyordu. Onunla konuşmalı, o günlerde neler olduğunu öğrenmeliydi. Ayrılıklarında babasının parmağı olduğunu *biliyordu*; ayrıntılardan haberi yoktu. Belki de gerçekleri öğrenirse Jake rüyalarından çıkardı.

"Tamam," diyen Joe, derince iç çekti. "Onu taşınmaya ikna ettikten sonra evle ilgili bir karar vermen gerekiyor."

Susannah bunu düşünmemişti bile. Bir an, yapması gereken bu işin ağırlığı altında kaldı.

Joe, "Orada ne kadar kalman gerekecek?" diye sordu.

Colville'de geçireceği vakti düşünürken gözlerini kocasından kaçırdı. "Üç hafta yeter sanırım. Belki bir ay."

"O kadar sürer mi?"

"Annemi evinden ayrılmaya ikna etmek kolay olmayacak. Ayrıca ona uygun bir huzurevi bulmalıyım. Evi kiralamaya da satılığa çıkarmaya da karar versem boşaltmam gerekecek."

"Sana yardımcı olabilirim. Brian da gelir."

"Hayır, ben hallederim." Kocasının teklifi hoşuna gitmişti ama annesiyle vakit geçirmek istiyordu. Üstelik Jake'le ilgili gizli saklı bir arayışta olduğu, kocasına açıklayamadığı bir maceraya atıldığı için de gidiyordu oraya. *O* sorunu kendi başına çözmeliydi. Oğlu ve kocası orada olursa geçmiş ile şimdinin arasında sıkışıp kalacaktı. "İsterseniz hafta sonları uğrarsınız," dedi. Joe diş doktoru olduğu için istediği anda programını değiştiremiyordu.

"Brian'la gelecek hafta balık avlamaya gidecektik ama iptal edebiliriz."

Susannah, "Hayır, gerek yok," diyerek itiraz etti. Baba oğul nadiren vakit geçirebiliyordu.

Joe başını salladı. "O zaman ondan sonraki hafta uğramaya çalışırız." Fincanını tezgâha bırakıp yüzünde hafif bir gülümsemeyle karısına baktı. "Yaşayacaklarından beklediğinden de çok şey öğreneceğini hissediyorum," dedi.

3

Chrissie Nelson dışarıda kalan son kıyafetlerini de bavuluna yerleştirip yurt odasının camından endişeyle dışarı baktı. Jason geç kalmıştı. Oysa saat ondan önce gelip onu havaalanına götüreceğine söz vermişti. Okul bitmiş, yurt neredeyse tamamen boşalmıştı. Eugene'de bulunan Oregon Üniversitesi kampüsünden ayrılıp yaz aylarını geçireceği Seattle'a gidecekti. Okulun bitmesi onu sevindirmiyordu, çünkü Jason'dan ayrı kalacaktı. Bazı arkadaşları gibi eve dönmeye can atmıyordu. Aksine boş geçecek aylardan korkuyordu.

Uzun, sarı saçlarını omzunun üzerinden geriye atarken, derince iç çekmemek için kendini tuttu. Oda arkadaşı Katie Robertson, birçok arkadaşı gibi önceki akşam gitmişti. Jason onu havaalanına götürmüş ama ne yazık ki Chrissie'nin bileti o güne denk gelmemişti. Jason, Katie'yi bıraktıktan sonra yurda uğramış, tatile çıkmadan önce Chrissie'yle son bir kez bir şeyler içmek için dışarı çıkmış ve saat 11.30'daki uçağın-

dan çok önce geleceğine söz vermişti. Katie'yi almaya iki saat önce gelmiş, *hatta* onunla havaalanında beklemişti. Chrissie, Jason'un ona gereğinden fazla ilgi gösterdiği hissine kapılmıştı.

Bu onu kıskanç biri gibi gösteriyordu ama onu gerçekten de kıskanmamıştı. Jason ona olan bağlılığından şüphe duymasına sebep olacak hiçbir şey yapmamıştı. Çok düşünceli biriydi. Chrissie bavulunu sıkıca kapattıktan sonra bavulu homurdanarak yataktan indirip yere bıraktı.

Yaz aylarında eve gitmeyi özellikle de bir işe giremediği için istemiyordu. Vakit bu kadar geç olmuşken de doğru düzgün bir iş bulma ihtimali yok denecek kadar azalmıştı.

Yirmi yaşına basmak üzereydi ama hâlâ ailesinden destek alıyor ve bundan nefret ediyordu. Sekiz ila on hafta evde kalma düşüncesi ve bu sırada anne babasının parasını harcayacak olması moralini bozuyordu. Eugene'de kalmayı tercih ederdi ama kampüsteki yarı zamanlı işi okulların kapanmasıyla birlikte sona ermişti. Gelecek sene her şey farklı olacaktı; öyle olmasını sağlamak için elinden geleni yapacaktı. Bu, Seattle'da geçireceği son yazdı. O artık bir yetişkindi, kendi hayatını yaşamayı istiyordu.

Eve varır varmaz anne babasına yurttan ayrılmayı düşündüğünü söyleyecekti. İki kız arkadaşı ona küçük bir evde kalmayı teklif etmişti. Kirayı bölüşecekler, o da bu sayede üçüncü sınıfta kalacak yere daha az para ödeyecekti. Ailesine tecrübe kazanacağını, ayrıca tasarruf edeceğini söyleyecekti. Tek başına idare edebileceğinden emindi. Babası ona

destek çıkacaktı ama annesinin ne diyeceğinden emin değildi.

Jason, Honda Civic'iyle kaldırıma yanaştı. Chrissie pencereden dışarı sarkıp ona el salladı. Oğlan arabasından inip yukarı baktı, gülümseyip el salladı. "Hemen yukarı geliyorum," diye seslendi.

Daima nazik biri olan Jason'dan da böyle bir şey yapması beklenirdi. Chrissie onunla birlikte olduğu için kendisini şanslı hissediyordu. Onunla arkadaşlarının ayarladığı bir buluşmada tanışmış, Jason konuşmaya başladıkları anda ondan etkilenmişti. Pek çok ortak noktaları vardı ama bu birbirlerine benzedikleri anlamına gelmiyordu. Aksine çok farklılardı. Jason muhasebe kanunu üzerinde uzmanlaşan bir hukuk öğrencisi olarak işini her zaman sağlama alırdı. Notları yüksekti, çalışma alışkanlıkları düzgündü, disiplinli ve programlı biriydi. Chrissie ise umursamaz, eğlence düşkünü ve biraz da işleri erteleme meraklısıydı. Asıl sorununun, baskı altında daha iyi çalışması olduğuna karar vermişti. Dönem projelerini teslim tarihinden önceki gece hazırlardı. İnsanların, haftalarca projelerini düşündüğünü ve gerekli verileri topladığını anlamayışını bulduğu her fırsatta dile getirirdi. İşe erkenden başlamak ortaya güzel sonuçlar çıkacağı anlamına gelmiyordu.

Jason hiçbir şeyi son dakikaya bırakmazdı ve Chrissie'nin her şeyi ertelemeye çalışmasından da bıkmıştı. Yine de birbirlerine deli gibi âşıklardı. Jason ara sıra onun işleri halletme yöntemini değiştirmeye çalışır, o da bazen aynısını ona

yapardı. En azından Jason, anne babası gibi Chrissie'nin çalışma alışkanlıklarından yakınmıyordu. Notları lisedekilerden çok farklı değildi. Tamam, *mükemmel* değillerdi ama C'den de aşağı almıyordu. Üniversiteye başlamasının asıl sebebi arkadaşlarına ayak uydurmaktı. Herkes ondan eğitimine devam etmesini beklemiş, o da yapacak daha iyi bir iş bulamamıştı.

Okumaya alacağı eğitimden çok sosyal imkânlar, yani partiler ve erkekler için devam ediyordu. Kaslı, geniş omuzlu Jason, Amerikan futbolu oynayabilirdi ama spor ilgisini çekmiyordu. Büroya gider gibi derslere giriyordu. Kışın kazak ve kumaş pantolon, yazın da kısa kollu gömleklerle keten pantolon giyiyordu. Saçını kısa kestiriyordu. Kısacası tüm annelerin kızı için isteyebileceği türden bir çocuktu. Aynı zamanda onun da rüyalarını süsleyen biriydi ama Chrissie böyle birine tutulabileceğini hiç düşünmemişti.

İlk buluşmalarında Jason'un içindeki kötü adamı bulmaya, düzgün davranışlarının ötesini görmeye çalışmış ama başarılı olamamıştı. İçinde ortaya çıkmayı bekleyen haylaz bir çocuk olduğuna inanmış ve onu keşfetmeyi istemişti. Jason ise ona hiç karşı çıkmamıştı. Birbirlerinden farklı olsalar da iyi anlaşıyorlardı. Jason onun içten tavırlarını ve gamsızlığını seviyor, Chrissie de onun güvenilir ve düşünceli olmasından hoşlanıyordu. Politikadan filmlere kadar her türlü konuda tartışsalar da barışınca iyi vakit geçiriyorlardı.

Chrissie'nin ailesinin Jason'u sevdiğinden bahsetmeye bile gerek yoktu. Onun gibi birini kim sevmezdi ki zaten?

Kızları için olabilecek en mükemmel sevgiliydi. Henüz evlilik konusunu konuşmamışlardı ama Chrissie, Jason'un Noel'de ona nişan yüzüğü takmasını bekliyordu.

Jason odasına gelip ağır bavulu eline aldı. Yurdun asansörü olmadığı için merdivenlerden nefes nefese indi. Chrissie de sırt çantası ile kol çantasını alıp onun peşinden gitti.

Aşağıya vardıklarında Chrissie ona üzgün bir ifadeyle baktı. "Keşke gitmek zorunda olmasaydım."

Jason onunla *göz* göze gelmekten kaçınarak, "Zamanla alışırsın," dedi. Ama bunu bavulu arabasının bagajına koymakla meşgul olduğu için de yapmış olabilirdi.

Yine de bu kaba sözü Chrissie'yi rahatsız etti. "Gerçekten mi?" Buna inanmakta güçlük çekiyordu.

"Seni deli gibi özleyeceğim ama çok geçmeden döneceksin."

Bu kendini beğenmiş tavrı ona yakışmıyordu. Chrissie onun da en az kendisi kadar üzgün olmasını istiyordu ama belli ki Jason aynı şeyleri hissetmiyordu. Ona dikkatlice bakarak söylediği sözleri fazla mı kurcaladığını düşündü. On yaşındaki mızmız bir kız gibi görünmek istemiyordu; ancak cevabıyla afallayıp kalmıştı.

Aşırı tepki göstermemeye karar verdi. "Elbette haklısın. Ayrıca Bağımsızlık Günü'nde gelip seni görebilirim."

"Gelebilir misin?"

"Neden olmasın?"

"Okul için para biriktirmeyi istemiyor muydun?"

Chrissie tasarruf yapmak önemsiz bir şeymiş gibi omuz

silkti. Jason'un bunu sevinçle karşılayacağını düşünmüş ama yanılmıştı. Bir süre sonra Jason, Chrissie'yi omuzlarından tutup uzun uzadıya sertçe öperek hayrete düşürdü. Sevgisini sokak ortasında göstermekten hiç hoşlanmazdı ama bugün her şeyiyle değişmişti. Chrissie nemli dudaklarında kaybolup ona sıkıca sarılırken, "Gelecek yaz," diye fısıldadı.

"Gelecek yaz mı?"

"Oregon'da kalmanın bir yolunu bulacağım."

"Güzel." Bunu söyledikten sonra Chrissie'nin ağır sırt çantasını dikkatlice bavulunun yanına yerleştirip bagajı kapattı.

Jason yolcu tarafının kapısını açarken, "Ama..." dedi.

Jason duraksadı, şaşırmış halde ona baktı.

"Gelecek yaz Eugene'de kalmak istediğimi söylemeden önce, annemden yurttan ayrılmak için izin koparmalıyım."

"Annenle anlaşamıyorsun, öyle değil mi?"

Chrissie küplere binip, "Ne diyorsun sen?" dedi.

"Sürekli annenin ne söyleyeceğini düşünüyorsun."

Jason'un sözleri onu sinirlendirmişti. "Yanılıyorsun." Onunla tartışmayı istemiyordu ama Jason asıl dikkat etmesi gereken konuyu anlamamıştı.

"Annenden Joan ve Katie'yle eve çıkmak için izin koparman gerektiğini söyledin az önce. Finaller başladığından beri hep eve gitmekten, annenle karşılaşmak zorunda kalacağından şikâyet edip durdun. Bir kez olsun babandan bahsetmedin."

"Babam anneme nazaran daha anlayışlıdır da ondan."

Jason'un annesiyle bir sorunu olduğunu ima etmesine bile gerçekten çok kızmıştı.

"Bildiğim kadarıyla bu çok sık karşılaşılan bir şey? Anne kız anlaşmazlığından bahsediyorum."

Chrissie yolcu koltuğuna geçerken ters bir tavırla, "Gerçekten mi?" dedi ve bir cevap beklemeden kapıyı kapattı. Jason arabanın diğer tarafına geçerken emniyet kemerini bağladı.

Jason arabaya binerken, "Annenle bazı sorunların var gibi," dedi. Anahtarı kontağa soktu.

Lafı uzatmasından rahatsız olan Chrissie dik dik baktı. "Tartışma mı çıkarmaya çalışıyorsun?" diye sordu, onunla didişmeyi hiç istemiyordu.

Jason ona dönüp yavaşça gülümsedi. "Aslında hayır. Peki ya sen?"

"Ben de öyle bir şey istemiyorum."

Jason, "Güzel," deyip arabayı sürmeye başladı.

Chrissie, "Beni özleyecekmiş gibi durmuyorsun," dedi ve sonra söylediğine pişman oldu. Özgüvensiz biriymiş gibi konuşmuştu, ama aslında hiç de öyle biri değildi.

"Neden öyle dedin?"

"Bir nedeni yok." Başını iki yana salladı.

"Bağımsızlık Günü'nde buraya gelmen için ısrarcı olmadım diye mi böyle davranıyorsun? Eğer öyleyse sebebini söyleyeyim. Hem durduk yere uçak biletine para vermeni istemiyorum hem de o gün için başka planlarım var."

"Öyle mi?"

"Annem ve babam beni yanlarına çağırdı, ben de onlara söz verdim."

Jason'un, ailesini birlikte ziyarete gitmeleri için onu davet etmeyişi Chrissie'nin gözünden kaçmadı.

"Eugene'den gitmeme seviniyor musun?" diye sordu. Jason'un buralarda kalacağını biliyordu; çünkü sevgilisi, büyük bir hukuk bürosunda yaz boyunca çalışacağı bir işe girecek kadar şanslıydı. Ailesi birkaç saat uzaklıktaki Grants Pass'da kalıyordu.

Jason iç çekti; Chrissie laf anlamaz bir çocuk gibiydi. Chrissie bunun üzerine "Unut gitsin," diye çıkıştı. "Aptalca bir soruydu."

Jason, "Evet, aynen öyle," dedi. İki eliyle direksiyonu tuttu. "Neden bu kadar alıngansın?"

Haklıydı; Chrissie söz vermesine rağmen aşırı tepki gösteriyordu. "Belki de bu yaz Seattle'a dönmeyi istemiyorumdur. Belki de on hafta boyunca annemle aynı eve tıkılıp kalmaktansa burada seninle olmayı istiyorumdur." Chrissie annesinden bahsettiği anda yanlış şeyler söylediğini fark etti.

"O zaman bunu neden onunla konuşmuyorsun?"

"Neyi? Onunla olan ilişkimi mi? Annem kendi dünyasına öyle bir kapılmış ki, benim dertlerimle ilgilenmez bile."

Jason trafik ışıklarında durdu. "Bunun doğru olmadığından eminim."

"Sen nereden bileceksin ki? Onunla sadece bir defa karşılaştın." Chrissie, Jason'u Paskalya'da evine götürmüş, Jason üç gün onlarla birlikte kalmıştı. Ziyaretleri her bakımdan

amacına ulaşmıştı.

Evden ayrılırken, Chrissie anne babasının rızasını almıştı. İkisi de Jason'u çok sevmişti.

Jason bu sırada, "Mükemmel bir ailen var, Chrissie," dedi.

"Evet ama annem bu yazı bana cehennem edecek. Açık açık söylemese de bir iş bulmadığım için bana kızgın. Bunu dile getiremediğinden dolayı da beni eleştirmek için her şeye bir kulp takacak."

Jason, "Ara tatilde iş arayacağını sanıyordum," dedi.

"Yapacaktım ama meşguldüm. Zaman da su gibi geçti. Bir de sen üstüme gelme."

"Chrissie..."

"Bu yazın nasıl geçeceğini tahmin bile edemezsin."

"Yapma, Chrissie. Sonuçta..."

Chrissie, "Dur sana bir örnek vereyim," diyerek araya girdi. "Daha önce başıma gelmiş bir şey anlatayım. Annem oraya gidince benden banyoyu temizlememi isteyecek, ben de temizleyeceğim. Sonra benim arkamdan lavaboyu tekrar yıkayacak. Böylece bana onun yüksek beklentilerini karşılayamadığımı gösterecek." Onu bekleyen yaz ayları, Chrissie'nin sabrını ve anlayışını sınayacaktı. "Lavaboyu temizlememden memnun kalmıyorsa, gelip bana dürüstçe söylemeli, öyle değil mi? Ama olmaz, benim annem öyle yapamaz."

Jason bir şeyler söylendi.

Chrissie, "Brian'ın işi var," diyerek konuşmaya devam

etti. "Annem bunu şimdiden elli kez başıma kaktı. Söylediğine göre kardeşim inşaat şirketinde çalışacakmış."

"Olanlardan gerekenden fazla anlam çıkarıyorsun."

Chrissie, "Hiç de öyle değil," diye söylendi. "Annem *aslında,* 'Ara tatilde iş arasaydın şimdi boş boş dolaşıyor olmazdın,' diyecek." Duyacağı lafların aklında belirmesine bir türlü engel olamıyordu. Annesi Chrissie'nin yaz boyunca boş kalacağı düşüncesine dayanamayacak, bu yüzden bebek bakıcılığı gibi işler önerecekti. Neredeyse yirmi yaşına basmıştı, bakıcılık mı yapacaktı? Chrissie'ye göre bu alışılmadık, gaddarca bir cezaydı.

"Geçici bir iş bulmanın kolay olduğunu düşünüyor sanırım. Bir fast food restoranında iş bulabilirim herhalde, ama artık onlar da o kadar çok eleman almıyor. Ayrıca tüm yazı millete hangi mönüyü istediğini sorarak geçirmeyi istemiyorum."

"Yani..." Jason belli ki tartışmayı istemiyordu.

"Son çare olarak babam bana yardım elini uzatacak ve beni acınası bir işe sokacak.?"

"Nasıl yani?"

"Beni kendi ofisine götürecek, ben de ondan asgari ücret alıp temizliğe kadar her işi yapacağım." İç çekti. "Bu yaz berbat geçecek. Bundan eminim."

Jason dalgın dalgın, "Bir şey olmaz," dedi.

Chrissie, Jason'un onu hiç dinlemediğinden şüphleniyordu. Başka şeyler düşündüğü belliydi. Chrissie ona baktı, ne düşüneceğini bilemediği için kaşlarını çattı. İlişkilerinde

bir değişiklik vardı. Bunu, Jason'u dün akşam gördüğünde hissetmişti ve hâlâ hissedebiliyordu. Jason asla geç kalmazdı.

Chrissie, "Her şey yolunda mı?" diye sordu ve sonra, "Yani aramız iyi mi?" diye ekledi.

Jason ona bakıp omuz silkti. "Evet. Neden olmasın ki?"

Hisleri Chrissie'ye aksini söylüyordu. "Dün akşam Katie'yi havaalanına götürdün, öyle değil mi?"

"Götürdüğümü sen de biliyorsun."

Chrissie, Jason'un direksiyonu daha sıkı tuttuğunu fark etti. Katie'yle onun arasında ne olmuştu? Havaalanında ne kadar beklediğini sormamıştı. Normalde o da onlarla birlikte giderdi ama Katie'nin eşyaları küçük arabayı tıka basa doldurduğundan gidememişti. Görüldüğü üzere gitmemekle hata etmişti. Kendi kendine, *hiçbir şey* olmamıştır, dedi. Jason'un böyle bir şey yapacağına inanamıyordu. Ayrıca Katie en iyi arkadaşlarından biriydi. Birkaç ay sonra aynı eve çıkmayı planlıyorlardı. Katie'nin yapmayı isteyeceği son şey Jason'u ondan çalmaktı.

Chrissie kendinden çok emin bir şekilde, hayır, ikisi de bana ihanet etmez, diye düşündü.

Yolculuğun kalanı rahatsız edici bir sessizlikle sonlandı.

Jason havaalanının kapısına yanaştı, Chrisse araba durur durmaz aşağı indi. Jason tek kelime etmeden arabadan çıkıp bagajı açtı, ağır bavulu yere indirdi.

Yüzündeki sahte gülümsemeyle, "Yaz su gibi geçip gidecek," dedi. "Göz açıp kapayıncaya kadar geri döneceksin."

Chrissie de bir o kadar sahte bir tavırla karşılık verdi.

"Haklısın, hemen bitecek."

"Seni ararım," dedi Jason.

Chrissie onu onaylarcasına başını sallayıp bavulunu kaldırıma çekti. "Artık içeri girsem iyi olur."

"Sana iyi tatiller."

Chrissie gülümsemeye çalıştı. "Sana da."

Jason eğilip onu öptü ama o öpücük Chrissie'ye her zamanki kadar yoğun duygular yaşatmadı. Jason'u kaybettiğinden korkuyor ve bu durum onun kalbini kırıyordu.

Debbie Macomber - Bahçemde Yeşeren Umutlar

4

Susannah, Colville'e dönmeye can atmıyordu. Washington'ın doğusunda kalan bölge, ülkenin her yerine yayılmış küçük illerden oluşuyor gibiydi. Şehrin merkezinden geçerken gözleri eskiden sınır bölgesinde yaşayan bir adamın heykelinin üzerinde duran büyük saate takıldı. Main Sokağı'nda JCPenney mağazası olan Colville, etrafını çevreleyen küçük yerleşim yerlerinin yanında büyük bir şehir sayılırdı. Stevens ilindeki ilk trafik ışıkları Susannah'ın büyüdüğü zamanlarda takılmıştı ve artık merkezinde de büyük bir dönel kavşak vardı.

İyisiyle kötüsüyle Amerika'nın küçük bir örneğiydi.

Yolculuk, verdiği kısa öğle yemeği molası da dahil olmak üzere yedi saat sürdü. Kente yaklaştıkça daha da gerildi. Teybin sesini açıp Rolling Stones'un güçlü müziğinde kendini kaybetmeye çalıştı. İlk olarak, kapılarını bir süre önce kapatmış olan Burger King'in önünden geçti. Herhalde o dük-

kânlar zincirinde ilk kapanan yer orasıydı. Ardından bowling salonunu gördü. Dışarıdaki tabelada günün spesiyali olan ve iki yumurta, tost ve kahveden oluşan kahvaltının 2.99 dolar olduğu yazıyordu; çocukluğundaki 1.99 dolarlık fiyata zam gelmişti. Hatırladığı kadarıyla buraların tek spesiyali de oydu.

Sonra bir zamanlar amcası Henry'ye ait olan Colville Cenaze Evi'nin önünden geçti, oysa amcası çoktan öteki dünyaya göç etmişti. Susannah o yıllarda bu bölgeye gelip giden sayısız kuzeniyle birlikte büyümüştü. Ama onlar da buralarda kalmalarına değecek bir şey bulamamıştı.

Main Sokağı'ndan inmeye devam ederken içindeki korkunun gittikçe büyüdüğünü hissetti. Annesini huzurevine yerleştirme düşüncesi hoşuna gitmiyordu. Ama bu gerginliğinin tek sebebi onu bekleyen bu zorlu görev değildi. Üniversiteye gitmek için Colville'den ayrılırken hiç arkasına bakmamıştı. Geçen yıllar boyunca ara sıra buralara gelmişti ama her gelişinde ailevi bunalımları tekrar tekrar içinde hissetmişti. Bunlar kısmen ağabeyinin ölümünden kaynaklanıyordu. Ağabeyi, Susannah'ın on sekizine bastığı sene trafik kazasında hayatını yitirmişti. O zamanlar Susannah Fransız yatılı okulunda kalıyordu, o acı haberi de günün ortasında babasının telefonuyla almıştı. Amerika'dan gelen telefon zaten iyiye işaret olamazdı. Susannah hayatının en acı haberini almıştı. Ondan üç yaş büyük ağabeyi, Colville'in hemen dışındaki uğursuz bir virajda kaza yapmıştı.

Hayatı o gün sonsuza dek değişmişti. Ağabeyinin ölümü yetmezmiş gibi babası bir de kızından cenazeye gelme-

mesini istemişti. Babasını bu yüzden hiç affetmeyecekti. Onu Fransa'ya yollamaya da babası karar vermişti zaten. Evinden o kadar uzaktayken tüm dünyası yıkılmış, bir daha eski haline kavuşamamıştı. Ailesi de düzelememiş gibiydi. Anne babasının paylaştığı mutluluk denilebilecek duygular, Doug'un vefatıyla silinip gitmişti. Hayatlarındaki sevinç tükenmiş, evlilikleri boş ve anlamsız bir hal almıştı. Susannah olayları böyle algılasa da, annesi farklı şeyler söylüyor, kızına göre her şeyi inkâr ederek zor günleri atlatmaya çalışıyordu. Vivian mutsuzluğunu ve kocasının bu işteki rolünü kabullense onunla yaşamaya nasıl devam edebilirdi ki?

Susannah okullar kapandıktan sonra eve döndüğünde, onlarla aynı havayı solumaya zor tahammül edebilmişti. Üniversite için evden ayrılınca geri dönmeyi hiç düşünmemişti bile.

Doug'un ölümü buraya gelirken yanında getirdiği tek anı değildi. Buralara kadar gelmişken Jake Presley'i düşünmeden edemezdi. Özelikle de onu artık her gece rüyasında görürken böyle bir şey yapamazdı. Geçen yıllar boyunca zaman zaman onu merak etmişti ama şu son birkaç ay Jake aklını daha çok kurcalar olmuştu. İlk aşkının yaşattığı güzelliği de babası yıkmıştı.

Susannah, Jake'in mutlu bir eş ve baba olduğuna, seçtiği alanda başarıya ulaştığına inanmayı istiyordu. Onu unutması çok uzun sürmüştü ama unutmuştu. Yoksa yanılıyor muydu?

Aklındaki düşüncelerden kurtulmak için başını iki yana

salladı ve arabasını yavaşlatıp elli kilometre olan hız sınırına uydu. Benny'nin Moteli'nin ve annesinin elli yıldır alışveriş yaptığı Safeway süpermarketinin önünden geçti. Dört yol ağzındaki City Park motelin hemen arkasında kalıyordu. Sokağın aşağısında da Ole King Cole restoranı vardı. Babası her yıl anneler gününde Vivian'ı yemeğe oraya ya da Acorn'a götürürdü.

Geçmişin ağırlığı altında ezilmeyi reddeden Susannah, kendini önüne bakmaya zorladı. Sokağın sonuna vardığında, Chestnut Bulvarı'na ve çocukluğunu geçirdiği eve giden tepeyi tırmandı.

Saat henüz beş olmasına ve güneşin ortalığı aydınlatmasına rağmen evin ışıkları açıktı. Susannah evin önündeki yola girdi, arabasını durdurdu. Annesi onun gelmesini bekliyormuşçasına sineklikli kapı birden açıldı.

Ev 1960 yılında tuğlalarla yapılmıştı. O zamanlar, yeni çiftlik tarzı evlerin ilk örneklerinden biri olarak şehirdeki en güzel yapılardan biriydi. Annesinin el işlerini koymak için kullandığı dört yatak odasının yanı sıra, eğlence odasıyla çamaşır odası bulunan bir bodrum katı vardı.

Bir de bahçesi vardı. Annesinin güzel bahçesi... Vivian serin akşamlarda orada oturmayı, bir şeyler okuyup örgü örmeyi severdi. Babası arka verandaya sırf bu sebeple lamba takmıştı.

Arabadan inerken Vivian kollarını açıp, "Susannah," dedi.

Dışarıdaki merdivenleri koşa koşa çıkan Susannah, an-

nesinin bu kadar çökmesine, kısa sürede bu kadar değişmesine şaşırdı. Onu en son gördüğü mart ayından beri on yaş yaşlanmış gibi duruyordu. Bayan Henderson haklıydı; Vivian zayıflamıştı, kıyafetleri üzerinden düşüyordu. Kemerle üzerine tutturduğu elbisesi belinde büzüşmüş, çorapları bacaklarından aşağı sarkmıştı. Susannah annesine nazikçe sarıldı, vicdan azabıyla içi yandı. Daha erken gelmeli, annesinin durumunu daha önce fark etmeliydi.

Vivian, "Gelmene çok sevindim," dedi.

Susannah, "Ben de seni gördüğüme," dedi. Joe birkaç hafta onsuz idare edebilirdi. Çocuklar da kendi başlarının çaresine bakabilirdi. Annesinin ona ihtiyacı vardı.

Vivian, "İçeri gir," dedi. "Buzlu çay yaptım."

Susannah kolunu annesinin ince beline attı, birlikte içeriye girdiler. Birkaç gazetenin hiç açılmamış halde basamakların üzerinde durduğunu görünce şaşırdı. Titiz annesi böyle şeyler yapmazdı.

Hatırladığı kadarıyla ev son gördüğü gibiydi. Babasının her akşam oturup televizyon izlediği koltuk boştu. Koltuğun üzerindeki dantel örtü hâlâ yerinde duruyordu.

Babası emekliliğinde bile televizyonun beş haberlerinden önce açılmasına izin vermezdi. Hâkim kararı vermişti ve hiç kimse, özellikle de Vivian onun kararlarını sorgulamaya cüret edemezdi. Susannah annesinin gündüz programlarını kocası vefat ettikten sonra izleyip izlemediğini merak etti. İzlemediğini düşünmeye başladı. Ne de olsa eski alışkanlıklar artık iliklerine işlemişti.

Mutfak masasının üzerine tabaklarla gümüş çatal bıçaklar yerleştirilmişti. Susannah, "Yemek yapmadın, öyle değil mi?" diye sordu.

Annesi buzdolabının yanından ayrılırken kaşlarını çattı. "Bana yapmamamı söylemiştin."

"Seni dışarıya götürmeyi düşünüyorum. İstediğin yere gidebiliriz."

"İyi. Ben de yanlış bir şey yaptığımdan korktum."

"Hayır, anne, yanlış bir şey yapmadın."

Annesinin gülümsemesi çok buruk ve belirsizdi. Onca yıllık evliliğinden sonra kocasını kaybedince bocalamaya başlamıştı. Susannah, annesinin babasına çok bağlı olduğunu biliyordu. Bu konuda annesinden çok George'u suçluyordu.

Annesi mutfak masasından bir sandalye çekerken, "Otur da bana çocuklardan bahset," dedi. Meşe ağacından yapılmış yuvarlak masa da, sandalyeler de artık antika sayılırdı.

Tezgâha yönelen annesi iki uzun bardağa çay doldurup masaya getirdi. Sonra da oturup meraklı gözlerle kızına baktı.

Susannah çayını yudumladı. "Brian inşaat şirketinin birinde yaz için işe girdi. Hem hevesle çalışacak hem de iyi para kazanacak."

Annesi gülümseyerek bu habere sevindiğini belli etti. "Peki Christine?"

"Joe bugün öğleden sonra onu havaalanından alacaktı."

Annesinin yüzündeki gülümseme kayboldu. "Bir yere mi gitmişti?"

"Okuldaydı, anne. Yaz tatili için eve dönüyor."

"Tabii ya. Chrissie üniversiteye gidiyordu, öyle değil mi?"

"Aynen öyle. İkinci sınıfa geçecek."

"Yaz için bir iş buldu mu?"

Susannah bu soruyla karşılaşacağını tahmin etmeliydi. "Hayır. Henüz bulamadı ama bir şeylerle uğraşacağından eminim." Çok da ümitsiz olmayı istemiyordu.

Annesi başını salladı. "Benim genç ve güzel torunum da bulur bir şeyler." Susannah, Vivian'ın aile fotoğraflarını dolapların üzerine koyduğu oturma odasına baktı. Chrissie'nin lise mezuniyet fotoğrafına gözleri takıldı. Kızının ortadan ayırdığı uzun, sarı saçları, kameraya gülümserken omuzlarının üzerine düşmüştü. Susannah'ın Fransa'dan döndükten sonra çekilen lise mezuniyet fotoğrafı da onun hemen yanında duruyordu. Onun da saçları o zamanlar uzun ve sarıydı ama Chrissie'ninkinden biraz daha kıvırcıktı. Fakat geçen yıllarla birlikte saçlarının rengi koyulaşmış ve açık kahverengi bir renge bürünmüştü. Artık saçlarını kısa kestirip güzel bir şekle sokuyordu. Mezuniyet fotoğrafında bir kep takmış, cüppe giyinmiş ve diplomasını çok değerli bir belge almış gibi elinde tutmuştu. Oysa ona göre bunların hepsi gösteriden ibaretti.

"Chrissie o zamanki haline çok benziyor."

Susannah'ın bakışları tekrar fotoğraflara döndü. Doğrusu aralarında benzerlik göremiyordu. Kızı ne dış görünüş ne de huy bakımından ona çekmişti. Yirmisine basmak üzere olan kızının daha bir hayli büyümesi gerekiyordu.

Annesi, "Gözlerinden belli oluyor," diyerek konuşmaya devam etti.

Susannah tekrar fotoğrafa baktı. Annesinin haklı olmasını umarken kısmen benzediklerini düşündü. Bir yıldır kızıyla arası iyi değildi. Bunun öyle belli bir sebebi yoktu ama üst üste gelen ufak tefek şeylerden sonra bozuşmuşlardı. Kızının hayatı yeterince ciddiye almadığını düşünüyordu. Chrissie okula gereken özeni göstermiyor, vaktini televizyonun karşısında geçiriyor, arkadaşlarıyla uzun uzun telefonda konuşuyor ve öğlene kadar yatıyordu. Yazın çalışması gerektiği halde ara tatilde iş arama fırsatını değerlendirmemiş, canı istediği an iş bulabileceğini sanmıştı.

Annesi özlem dolu bir sesle, "Gençken senin de saçın böyle sarıydı," dedi.

Susannah annesinin hevesini kırmayı istemiyordu ama Chrissie'nin sarı saçları kuaföre saçılan paraların getirdiği bir şeydi.

Susannah, "Joe'nun annesi onu kucağına alır almaz, bize Chrissie'nin Louise Halasına benzediğini söylemişti," dedi. Joe öyle olmadığını başını sallayarak göstermiş ama Susannah o ikisinin birbirlerine benzediklerini o zamanlar olmasa da sonradan fark etmişti.

"Chrissie hâlâ okulda mı?"

"Hayır, anne, eve dönüyor. Joe onu havaalanından alacak."

"Ah, tabii, az önce söylemiştin, değil mi? Bazen unutkanlığım tutuyor."

"Önemli değil, anne, hepimizin arada sırada başına geliyor böyle şeyler." Elini annesinin omzuna koyup onu anladığını gösterdi, sonra da ayağa kalktı. "Gidip bavulumu alayım."

"Yine birkaç gün kalıp gitmeyeceksin, değil mi?"

"Yok, anne. Bir süre kalacağım."

Annesinin donuk gözlerinin içi güldü. "Çok iyi olur. Kalmanı istiyorum. Babanın yokluğuna alışamadım. Zaten Martha da beni terk etti!" Elini elbisesinin ceplerine soktu ve bir peçete çıkarıp gözlerinde biriken yaşları sildi.

Susannah dışarı adım atarken, Martha işten çıkmış, diye düşündü ve gidip arabasının bagajını açtı. Buralarda birkaç hafta kalacağını düşünerek büyük bir bavul hazırlamış, normalde yanında getirdiğinden daha fazla kıyafet koymuştu.

Susannah bavulunu çocukluğunu geçirdiği odasına götürdü. İçerisi tıpkı evde yaşadığı zamanlardaki gibiydi. Masası da sandalyesi de yerinde duruyordu. Koyu mavi perdeler, renkleri biraz solmuş olsa da camları örtüyor, çok eski duran açık mavi, tüylü halı da yeri örtüyordu. Anne babasının o üniversiteden mezun olduktan sonra evlerinde neden değişiklikler yapmadığını bilmiyordu. Son otuz yıldır zamanda bir yerde sıkışıp kalmış gibilerdi. Halbuki değişiklik yapmaya fazlasıyla yetecek kadar paraları vardı.

Yatak odasının kapısının önüne gelen ve Susannah'ın bavulunu boşaltmasını izleyen annesi, "Geçen hafta bir arkadaşını gördüm," dedi.

"Kimi?" Susannah'ın buralarda çok az arkadaşı vardı.

Mezunların onuncu yıl buluşmasına katılmış ama kendini onların arasında bir yabancı gibi hissetmişti. O zamanlar Joe'yla evleneli üç yıl olmuş, ondan sonra da bir gün olsun birbirlerinden kopmamışlardı. Susannah da bu yüzden sonraki buluşmalara katılmamıştı. O insanları artık tanımıyordu. Aslında okulun son yılını başka yerde okuduğu için onlarla birlikte mezun olmamıştı.

Annesi, "Bir dakika," deyip gözlerini kapattı, düşünürken alnı kırış kırış oldu. Birden, "Carolyn!" deyip gülümsedi. "Carolyn'i hatırlıyorsun, değil mi? Carolyn Bronson." Annesi duraksadı. "Seni görmek istediğini söyledi."

"Carolyn Bronson?" Susannah kulaklarına inanamıyordu. Carolyn o zamanlar en yakın arkadaşıydı; ayrıca Colville'deki en zengin kızdı. Fransa'ya birlikte gitmişlerdi. Carolyn'in babasının şehrin neredeyse yüzde kırkına iş verdiği bir kereste fabrikası vardı. Ama kerestecilik piyasasındaki değişikliklerden dolayı Susannah işlerinin ne durumda olduğunu bilmiyordu.

"Onunla yakın arkadaştınız, değil mi?"

Susannah başını salladı. "Ama Carolyn'i yıllardır görmedim." Carolyn, Colville'den ayrıldıktan sonra bir süre daha haberleştiği tek arkadaşıydı. Daha sonra birbirlerinden uzaklaşmışlar ve adresleri değişince de kopmuşlardı. Susannah'ın yaklaşık yirmi beş yıl önce ona gönderdiği Noel kartı, üzerine vurulan "ALICI BULUNAMADI" damgasıyla geri dönmüştü. Ondan sonra da Carolyn'den haber alamamıştı. Eline geçen her gazetedeki ölüm ilanlarını okuyan annesi Vivian,

bir gün Carolyn'in anne ve babasının vefat ettiğini öğrenmişti. Susannah, Carolyn'in Colville'e döndüğünü hiç duymamıştı.

"Geleceğini haber verince Carolyn çok sevindi ve seni özlediğini söyledi."

"Evlenip evlenmediğinden bahsetti mi?"

Vivian başını iki yana salladı. "Bahsetmedi ama bir şey olsa bence söylerdi."

Carolyn üniversite bittikten kısa süre sonra evlenmiş, birlikteliği bir yıl bile sürmemişti. Susannah'ın bildiği kadarıyla da bir daha evlenmemişti. Arkadaşının boşandıktan sonra evlilikten soğuyup soğumadığını merak etmişti.

Vivian dudaklarını ısırırken, "Annesini hatırlıyorum," dedi. "Kendini bizlerden çok daha üstün görürdü." Carolyn'in annesi savaş zamanında evlenip Paris'ten buralara gelmiş, Susannah'a göre bu küçük Amerika kentine uyum sağlayamamıştı. Carolyn tek çocuğuydu, annesi de kızının liseyi Fransa'da bir okulda okumasını istemişti. Carolyn'le Susannah, ilkokulu birlikte okumuş ama ardından Carolyn, Paris'in dış kesimindeki bir yatılı okula gönderilmişti. Bir süre yazışmışlar ama yeni yeni arkadaşlar edindikçe mektuplarının arası açılmıştı.

Sonra babası Susannah'ı onunla aynı okula göndermiş, bu da Carolyn'in kurtuluşu olmuştu.

Doug'un öldüğünü öğrendiğinde Carolyn de onunla birlikte ağlamıştı. Susannah eve gitmeyi istemiş, çaresizliğe kapılmıştı. Ama gidememişti. O korkunç yılı en iyi arkadaşı ol-

madan geçiremeyeceğini sonradan anlamıştı.

Amerika'ya dönünce, farklı üniversitelere gitmelerine rağmen birbirlerinden kopmamışlardı. Aralarındaki o özel bağ, Carolyn'in kötü sonuçlanan evliliği boyunca devam etmişti. Sonra Susannah, Joe'yla tanışıp evlenmiş, Carolyn'le olan arkadaşlığı yavaş yavaş sona ermişti.

"Akşam yemeğinden sonra onu ararım."

"Bana numarasını vermişti." Annesi bir anlığına telaşlanır gibi oldu, sonra rahatladı. "Şimdi hatırladım; kaybetmeyeyim diye kâğıdı çantama koymuştum."

"Carolyn, Colville'e ne zaman döndü?"

Annesi bunu bilmesi gerekiyormuşçasına birkaç kez gözünü kırptı. "Hatır... la... mıyorum. Bana söyleyip söylemediğini bilmiyorum." Annesi konuyu değiştirmek için komodine doğru gitti. "Kıyafetlerini yerleştirmen için çekmeceleri boşaltmamı ister misin? Baban buralara bir şeyler koymuştu."

"Hayır, anne, sen yorulma."

Vivian başını salladı. Sonra da büyük ihtimalle üzerini değiştirmek için odadan çıktı.

Susannah bavulunu tamamen boşalttı. Sonra cep telefonunu çantasından çıkarıp yatağın kenarına oturdu, Seattle'daki evini aradı.

Telefonu ikinci çalışında oğlu açtı.

"Alo, Brian."

"Anne. Anneannem nasıl?"

"İyi iyi. Baban eve geldi mi?"

"Evet. Chrissie de burada. Telefonu kimin kullanacağı konusunda kavga bile ettik." Sesini alçalttı, ahizenin alt kısmını diğer eliyle kapatıyormuş gibi haşır huşur sesler geldi. "Jason'la bozuşmuş, cadalozluk edip kafamızı şişiriyor."

Susannah hemen, "Çocuğum!" dedi. Çocukları ya da öğrencileri uygunsuz laflar ettiğinde hep böyle derdi. Beşinci sınıflara öğretmenlik yaparken bunu alışkanlık haline getirmişti. Çocuklar onun eski kafalı biri olduğunu düşünebilirdi, ama Susannah onların terbiyesiz ve aşağılayıcı sözler söylemesine ya da yanlış cümleler kurmasına izin vermezdi; bu saatten sonra da bu kuralını değiştirmeyecekti. Karşısındakine hatasını anlama ve düzeltme fırsatını tanımak için *"Çocuğum!"* derdi.

Brian, "Aman, huysuzluk ediyor," diyerek lafını düzeltti. "Kapıdan içeri girdiğinden beri kafamızı ütülüyor."

Susannah iç çekti. "Babanla konuşayım."

"Tamam." Susannah, Brian'ın bardakları çatlatacak kadar yüksek bir sesle bağırdığını duydu. "Baba! Annem arıyor!"

"Anne." Telefonu Chrissie kaptı. *"Burada* olacağını düşünüyordum."

"Özür dilerim, Chrissie. Anneannenin bana çok acil ihtiyacı vardı."

"İyi ama benim de sana ihtiyacım var. Bari haber verseydin."

"Kusura bakma, kızım."

"Babam da beni anlamıyor."

"Jason'la tartıştınız mı?"

Bir saniyelik bir sessizlik oldu. "Brian mı söyledi?"

"Evet." Susannah, kızının kardeşine ters ters baktığını tahmin edebiliyordu."

"Nasıl söyler!"

"Chrissie..."

"Seninle konuşmak istiyordum. Sorunun ne olduğunu bilmiyorum ama Jason'un başka birisiyle ilgilendiğinden şüpheleniyorum."

"Ona sordun mu?"

Chrissie tereddüt etti. "Doğrudan sormadım. Belki de sormalıydım. Beni arayacağını söyledi ama hâlâ aramadı."

"Chrissie, eve daha yeni varmışsın. Ona biraz zaman ver."

Uzunca süren bir sessizlik oldu ve Susannah tekrar iç çekti. "Üzgünüm, hayatım ama bekleyip neler olacağını görmekten başka çaren yok."

"Jason'u seviyorsun, değil mi?"

"Evet." Tanrı'dan kızının günün birinde Jason gibi biriyle evlenmesini diliyordu. Elbette buna daha vakit vardı. "Moralinin bozuk olduğunu biliyorum, birazcık uyu, sabah her şey gözüne daha iyi görünecektir."

Chrissie, "Keşke burada olsaydın," diye sızlandı. "Neden beni de yanında götürmedin ki? Anneannemi çok seviyorum, onunla biraz vakit geçirmeyi ben de isterdim."

"Vakit kaybetmeden gelmem gerekiyordu." Chrissie'nin söyledikleri, kendisini daha da suçlu hissetmesine sebep oldu. Yorgundu. Okul tüm enerjisini tüketmişti ve hayatındaki

hiçbir şey yolunda gitmiyordu.

"Babam akşam yemeğini benim hazırlayacağımı söyledi. Sen oralardayken yemek işleriyle benim ilgilenmem gerekiyormuş."

"Babana yardımcı ol, kızım." Susannah, kızı çalışmadığı için en azından evle ilgilenebileceğini düşündü ama bunu dile getirmedi.

"Kölesi olmamı istiyor."

"Yemek pişirmek kölelik sayılmaz, Chrissie."

"Ama bu akşama planlarım vardı."

Susannah kızıyla tartışmayı istemiyordu. "Babanla konuşayım."

"Tamam, ama ona bana haksızlık ettiğini söyle."

Susannah gözlerini tavana dikti, kızının kaprislerinden uzak olduğu için kendini şanslı hissediyordu. Çok geçmeden Joe telefona geldi.

"Alo," dedi. "Yolculuk nasıldı?"

"Çok güzeldi. Yol boyunca müzik dinledim."

"Peki, işe yaradı mı?"

Aslında moralinin hâlâ bozuk olup olmadığını soruyordu. Susannah buruk bir sesle, "Sanırım yaradı," dedi. "Bir iki haftaya düzelirim." Bunun gerçekleşmesi için dua etti.

Bir anlığına Joe'nun onu duymadığını düşündü. "Babanın mezarına gidecek misin?"

"Neden gideyim ki?"

"Susannah,sinirlenmene gerek yok. Sadece sordum."

"Onun hakkında neler hissettiğimi biliyorsun."

"Tamam, tamam," diyen Joe duraksadı. "Hâlâ Colville'de bazı cevaplar bulacağını düşünüyorum."

Susannah dudağını ısırdı. "Olabilir." Ama aradığı cevaplar Joe'nun tahmin ettiği gibi değildi.

"Umarım bulursun, Suze."

Susannah buna nasıl bir cevap vereceğini bilmiyordu. Annesinin onu beklediğini söyleyerek telefonu kapattı. Başını kaldırınca Vivian'ın kilise şapkasını ve paltosunu giyinmiş halde koridorda durduğunu fark etti. Annesi elinde bir parça kâğıt tutarken, gururla, "Carolyn'in telefon numarasını buldum," dedi.

"Anne, palto giymene gerek yok. Dışarıda hava yirmi yedi derece." Çarşıdan geçerken Colville State Bankası'na asılı tabeladaki sıcaklık derecesi gözüne çarpmıştı.

"Yok mu?"

"Yok. Nerede yemek istersin?" Annesinin ağır paltoyu çıkarmasına yardım etti. Annesi üzerindekileri değişmemişti, Susannah ona ince bir yelek bulup giydirdi.

"Sen nereye istersen, kızım."

"Hayır, kararı sen ver, anne."

Annesinin yüzü düştü. Kafası karışmış ve şaşkın görünüyordu. "Benny'nin Kafesi'ne gidebiliriz."

Babasıyla gittikleri yeri düşünen Susannah, "Onun yerine Acorn'a gitmeyi ister misin?" diye sordu.

Annesinin yüzü hemen güldü. "Oranın istiridyelerini hep sevmişimdir. Buralarda hiç kimse onlar kadar güzel yapamıyor."

"Tamam, anne, oraya gidelim."

"Dönünce Carolyn'i ara."

"Tamam, anne, aracım."

Debbie Macomber - Bahcemde Yeseren Umutlar

5

Carolyn Bronson, Susannah Leary'den, daha doğrusu Susannah Nelson'dan haber aldığına sevinmişti. Susannah'ın telefon etmesini *ummuş,* ama tarif etmekte zorlandığı bazı sebeplerden dolayı bunun gerçekleşeceğini düşünmemişti. Şimdi ise onunla buluşmak için çarşıya doğru gidiyor, arabasının ön camından kereste fabrikasındaki işçilerin sık sık takıldığı bara bakıyordu. Bronson Kereste Fabrikası'ndan bir kilometre kadar uzakta olan bu bar, Susannah'la buluşmak için aklına gelen tek yerdi.

Susannah arayınca konuşacak çok şeylerinin olduğunu fark etmişler, neredeyse yarım saat telefonda konuşmuşlar ve sonunda buluşmak için bir yer kararlaştırmışlardı. Aradan geçen yıllarda yaşadıklarını birbirlerine anlatmayı ve bir daha kopmamayı istiyorlardı.

Bar, gençlik yıllarında eski A&W konaklama tesisinin bulunduğu yerde, Colville'e giden yolun üzerindeydi. Daha

sonra bara çevrilen mekân buluşabilecekleri en düzgün yerdi.

Carolyn, Colville'e beş yıl önce dönmüş olmasına rağmen civardaki en uğrak bara ilk defa adım atmanın utanç verici olduğunu düşünüyordu. Arabasını yavaş sürse de az kalsın önünden geçip gidiyordu. Barın adına bakınca gülümsedi. *Aradığın Burada Değil.* Gerçekten de çok akıllıca bir isim bulmuşlardı.

Carolyn ailesini sık sık ziyaret etse de eski arkadaşlarını aramazdı. Annesinin ısrarı üzerine lise yılları Fransa'da bir yatılı okulda geçmişti. Kibar Fransız annesinin onu hep çok büyük bir başarısızlık olarak gördüğünden korkmuştu. Brigitte ona zarafeti, çekiciliği ve kadın olma sanatı dediği şeyi öğretmek için çok çaba sarf etmişti. Carolyn tüm derslerinde en yüksek notları alırken diğer konularda annesinin beklentilerini karşılayamamış, bu konuda babasının ailesine, yani odunculara çekmişti.

Anne babasının bir araya gelmiş olmasına hep hayret etmişti. İkisi, II. Dünya Savaşı'nda Avrupa'da tanışmış ve savaş yıllarında evlenmişlerdi. Carolyn, Colville'de yaşamak zorunda kalmasına kızan annesinin seçtiği hayat arkadaşından dolayı pişman olup olmadığını çoğu kez merak etmişti. Çünkü Brigitte ayçiçekleriyle dolu bir tarlada açmış egzotik bir orkide gibiydi.

Barın otoparkında bir sürü boş yer vardı. İçerideki ışıklar loştu, Carolyn, Susannah'ı tanıyıp tanıyamayacağından emin değildi. Saçları hâlâ kestane rengi olsa da, aralarına beyazlar serpilmişti ve gençlik yıllarındakine nazaran daha

uzundu. Saçlarını yüzüne düşmemesi için örmüş, örgüsü gelişigüzel omzuna düşmüştü. Üzerinde genelde kereste fabrikasına giderken giyindiği siyah kot pantolon ve yazlık bir ceket vardı. Gerektiğinde daha kadınsı elbiseler de giyerdi ama ona da çok sık gerek duymazdı.

Bir masa buldu ve ardındaki vernikli banka oturdu. Birkaç dakika sonra Susannah içeri girdi, onu gördü ve hemen ona doğru yürümeye başladı. Carolyn onu nerede görse tanırdı. Susannah hiç değişmemişti. Tamam, biraz kilo almış, saçlarını eski günlerin aksine biraz daha kısa kestirmiş olabilirdi. Ayrıca saç rengi de bir iki ton koyulaşmıştı. Üzerinde beyaz, keten bir pantolon ve önünde büyük, beyaz çiçekler olan camgöbeği bir süveter vardı.

Çocukluk arkadaşı onun karşısına, kapıya bakan tarafa geçti. "Aman Tanrım, Colville'e ne zaman Wal-Mart açtılar?"

Carolyn zamanını hatırlayamıyordu. Mağazanın inşaatı başlamadan bir yıl kadar önce açılacağı söylentilerini duymuştu. "Beş yıl önce geldiğimde çoktan açılmıştı."

"Cidden o kadar olmuş mu? Annemler bundan hiç bahsetmedi." Derince iç çekti. "Harika görüyorsun. Seni gördüğüme çok sevindim."

Carolyn, "Sen de çok güzel görünüyorsun," dedi, ciddiydi. Birbirlerinden kopmalarına çok üzülmüştü. "Annen nasıl?"

Susannah çantasını yanına koydu. "Maalesef durumu tahmin ettiğimden de kötü."

Carolyn, "Üzüldüm," dedi.

Susannah sırtını sert, tahta sıraya yaslayıp iç çekti. "Onu yemeğe götürdüm ve yemek boyunca beni on beş yıl önce ölen Jean Teyzem sandı."

"Aman Tanrım!"

Susannah hafiften güldü. "Sohbete annemden bahsederek başlamayı istemezdim. Onu çok seviyorum ama babam öldüğünden beri kafası karışık ve..." Kendini söylediğinin aksini yaparken yakalayan Susannah başını iki yana salladı. "Neyse, şimdilik birbirimizi onca yıl boyunca ne kadar özlediğimizden bahsedelim."

Carolyn zamanı irdelemeyi ve keşkeleri, özellikle de son birkaç yılda yaşadığı pişmanlıkları konuşmak istemiyormuşçasına omuz silkti. "Bilmiyorum. Ailemin başına gelenlere öyle bir kapıldım ki, başka hiçbir şeyle uğraşamadım. Babamın vefatından çok kısa süre önce döndüm. Babam bir süredir hastaydı, işler de kötüye gidiyordu."

"Ben de bugün işlerinizi merak etmiştim."

"İşlerin başına geçtiğimde fabrika iflasın eşiğindeydi. Her şeyi yoluna sokmak için her günün her saatini çalışarak geçirmek zorunda kaldım; bu yüzden de çok fazla dışarı çıkamadım."

"Yani iş haricinde bir şeyler yapmadın."

Carolyn başını salladı. "Öyle de diyebiliriz."

"Şimdi nasıl?" diye soran Susannah sırtını dikleştirirken gülümsedi. "Böylesine önemli bir işi yürütmenden *etkilendiğimi* söylemeliyim. Bunlardan hiç haberim yoktu."

"Borçlarımızı kapattık, işlerimiz de büyüyor." Carolyn

övünmek istemiyordu ama birçok fabrika kapanırken onunki altın çağını yaşıyordu. Akıllı yatırımlar yapıp ithalat fırsatlarını değerlendiren ve Carolyn'in yöneticilik becerileriyle düzene giren Bronson Kereste Fabrikası, kapılarını kapatma noktasından eyaletteki en büyük şirketlerden biri haline gelmeyi başarmıştı.

Carolyn, "Peki sen?" diye sordu. "Buralara çok sık geldin mi?"

Arkadaşı cevap veremeden garson siparişlerini almaya geldi; ikisi de diyet kola istedi.

Susannah, garson kız gidene kadar bekledi. "Hayır. Son beş yılda iki ya da üç kez geldim. Eskiden annemle babam beni ziyarete gelirdi. Babam geçen kasımda vefat etti."

Susannah'ın, babasının vefatından hiç duygulanmadan bahsetmesine rağmen, Carolyn arkadaşının sesinde ufak bir çatlama sezdi. Onun babası da birkaç yıl önce vefat etmişti, ama o üzüntüsünü her gün içinde hissediyordu.

Susannah, "Anneni de kaybettin, öyle değil mi?" diye sordu.

Carolyn, "Annem iki sene önce kanserden vefat etti," dedi. Onun ölümünden de aynı şekilde etkilenmesine rağmen annesinin hazır olduğunu, hatta ölümü kurtuluş olarak gördüğünü hissetmişti. Annesinin hayatı hiç de beklediği gibi geçmemiş, hayal kırıklıklarıyla, ihanetlerle mahvolmuştu. Kocası gidince bulabildiği tek teselliyi yitirmişti. Brigitte çok fazla arkadaş edinmeyi ya da bir uğraş bulmayı başaramamıştı; bu Carolyn'in düşünmeyi istemediği bir şeydi.

"Babam kalp yetmezliğinden öldü," diye ekledi. Çok acı verici günler yaşamıştı. Carolyn son birkaç ayında babasıyla beraber olduğu için mutluydu. Birbirlerine hep yakınlardı ama babasının son günlerinde daha da yakınlaşmışlardı.

Carolyn, Colville'e ilk döndüğünde fabrikayı satması gerektiğini düşünmesine rağmen babasıyla geçirdiği son aylarda baba yadigârına sırt çeviremeyeceğini fark etmişti. Fabrika üç nesildir ailelerindeydi ve şimdi ona kalmıştı. Carolyn, Bronson Kereste Fabrikası'na sahip olmanın sorumluluktan çok ayrıcalık olduğunu fark etmişti.

Susannah, "Başın sağ olsun," dedi.

"Babamı kaybettikten sonra çok zor günler yaşadım. Aramız çok iyiydi. Burada bir süre kaldıktan sonra, nerede yaşarsam yaşayayım bu şehrin, bu toprakların evim olduğunu hissetmeye başladım."

"Peki, fabrikada çalışmayı seviyor musun?"

Aile işiyle ilgili hislerinin yoğunluğunu kabullenmekten utanan Carolyn gülümsedi. "Evet. Aslında seveceğimi düşünmüyordum. İşletme mastırı yapmamın tek sebebi babamı mutlu etmekti. Okulu bitirir bitirmez Oregon'daki Techtronics şirketinde işe girdim. Orada çalışmayı seviyordum, yöneticiliğe kadar yükselmiştim. Bir terfi daha almak üzereyken babam aradı."

"Öyle mi?"

Carolyn o telefon görüşmesini ömrünün sonuna kadar unutmayacaktı. "Babam hayatı boyunca benden tek bir şey dahi istememişti." Babası, istekleri bitmek bilmeyen ve Ca-

rolyn' in yapabildikleriyle çoğu zaman yetinemeyen annesine benzemiyordu. "Eve dönmemi istedi. Bana ihtiyacı vardı. Ben de ertesi gün istifamı verip eşyalarımı topladım ve Colville'e döndüm."

Garson içeceklerini getirdi ve bir süreliğine ikisi de sessizleşti.

Susannah dalgın dalgın, "Keşke anneme nasıl yardım edebileceğimi bilseydim," dedi. "Onu evinden çıkarmak zorundayım ama onu ikna etmek zor olacak."

Carolyn, arkadaşının yapması gereken işe imrenmiyordu. "Evi ne yapmayı düşünüyorsun?"

"Annemin rahat bir yere yerleştiğinden emin olduktan sonra büyük ihtimal satılığa çıkarırım. Huzurevleri çok pahalı. Birkaç yere telefon açıp istedikleri ücreti öğrenince ağzım açık kaldı. Anneme zamanında babam bakıyordu. En büyük mal varlığı olarak evleriyle içindeki eşyalar kaldı. Orayı satmaktan başka çarem yok. Ne kadar kısa sürede halledersem o kadar çabuk yatırım yapabilirim."

"Onu Seattle'a, sana yakın bir yere yerleştirmeyi düşündün mü hiç?" Carolyn bunu daha mantıklı bir seçenek olarak görüyordu.

"Keşke onu buralardan götürebilseydim. Her defasında reddediyor. Her ne kadar çok sık görüşmese de burada arkadaşlarının olduğunu, buraları iyi bildiğini söylüyor. Ayrıca bu civardaki huzurevi ücretleri Seattle'dakilere kıyasla çok daha uygun."

Carolyn, "En azından annen yanında," dedi. "Annem öl-

düğünde kendimi yapayalnız hissetmiştim. Dünyada tek başımaydım. Neredeyse elli yaşındaydım ve hâlâ yetişkinliğe hazır olmadığımı hissediyordum. Bu çok saçma, değil mi?"

Susannah, "Hiç de değil," dedi. "Ben de aynı şeyleri hissediyorum. Doug olmadan annem hakkında kararlar vermekten nefret ediyorum." Sertçe yutkundu. "Bu hiç adil değil. Ağabeyim bana yardım edebilmeliydi. Doug yanımda *olmalıydı*."

Carolyn, Doug'un adını duyunca verdiği tepkiyi gizlemek için başını yana çevirdi. İçinin sızladığını hissetti. Doug'un ölümü onu çok üzmüştü.

Susannah uzaklara baktı. "Onu özlüyorum. Ağabeyim otuz iki yıl önce öldü ama onu hâlâ özlüyorum." Gözlerini önündeki bardağa çevirdi, içindeki pipetle oynayıp buzlardan şıkır şıkır ses çıkmasına sebep oldu. "Bunları Doug'la beraber halletmeliydik."

Carolyn, onun hakkında konuşmayı istemiyordu. "Hâlâ evlisin, öyle değil mi?" diye sordu. "Annenle karşılaştığımda evli olduğundan bahsetti."

"Evet, yaklaşık yirmi beş yıldır Joe'yla birlikteyiz. Yetişkinliğe adım atmak üzere olan iki çocuğumuz var. Joe diş hekimi, ben de beşinci sınıflara öğretmenlik yapıyorum."

"Ben de hep Jake'le evleneceğini düşünmüştüm." Carolyn'in hatırladığı kadarıyla arkadaşı Fransa'da geçirdiği dokuz ay boyunca onun özlemiyle yanıp tutuşmuş, onun mektuplarını dört gözle beklemişti. Jake ilk başlarda ona mektup yolladığı halde ilk birkaç aydan sonra onu ihmal etmişti. Ar-

dından Doug trafik kazasında vefat etmiş, Susannah da depresyona girmişti.

Arkadaşının yüzünde dalgın bir ifade belirdi. "Ben de hep onunla evleneceğime inanmıştım..." Omuz silkerek sözünü bitirdi. "Fransa'dan döndüğümde Jake buralardan taşınmıştı. Onu bulmaya çalıştım ama bulamadım. Ona ne olduğunu, buralardan neden gittiğini ve neden geri dönmediğini hep merak ettim."

Carolyn en çok ihtiyaç duyduğu anda Susannah'ı terk ettiği için Jake'e kızgındı. Susannah'ın döndükten sonra onu etrafta sorup soruşturduğunu iyi hatırlıyordu. Ama Jake de, ailesi de ortalıktan kaybolmuştu.

Arkadaşı düşüncelere dalmış halde konuşmaya devam edip, "Jake'le son görüşmemiz çok kötü geçmişti," dedi. "Evden gizlice kaçıp annemin bahçesinde buluşmuştuk. Çardağın arkasındaki taş bankın üzerine oturmuştuk. Çok romantik bir yerdi, çok güzel kokardı." Carolyn'in gözlerine bakmak için başını kaldırdı. "Jake onunla kaçmamı istedi ama benim bunu yapacak cesaretim yoktu. Daha on yedi yaşındaydım. Hayır dedim. Sabahleyin de annemle babam beni Spokane'e götürüp Fransa'ya giden bir uçağa bindirdi."

"Ondan bir daha haber almadın mı?"

"Ben gittikten sonra gelen birkaç mektubun ardından hiçbir şey duymadım."

Carolyn öne çıktı. "Sen doğru olanı yaptın. Kızın o yaşta kaçıp gitse sen neler hissederdin, bir düşün."

Susannah gülümsedi. "Gerçekten durumu iyi özetledin.

Kızım da tıpkı o zamanlarki ben gibi dik kafalı. Hatta büyüklerinin sözünü dinlememe konusunda benden de inatçı. Yirmi yaşına daha yeni basmasına rağmen ben yetişkinim deyip duruyor; oysa tam aksine haylaz bir genç gibi davranıyor."

Susannah çocuklarının fotoğraflarını çıkarıp Carolyn'e gösterdi. Chrissie ve Brian çok hoş görünüyordu. Aynı şekilde Susannah'ın kocası Joe da çok güçlü ve yakışıklı duruyordu. Carolyn onlarla hiç tanışmamış olmasına rağmen, Jake'i ve Susannah'ın ailesini sevmişti. Kendisine hiç itiraf etmese de kocasının ve çocuklarının olmasını isterdi. Ama olmamıştı işte. Boşanma onu mahvetmiş, o da olanları unutmak için kendini işine vermişti. Farkına bile varmadan kırk yaşına gelmiş, sonra da babasının hastalığıyla uğraşmıştı.

Yine de çoğu zaman yalnız olmayı kafasına takmıyordu. Onu defalarca aldatan ve içinde kalan son özgüven kırıntılarını da tüketen eski kocası gibi bir adamla birlikte olmaktansa yalnızlığı tercih ederdi. Aslında utangaçtı, hep de öyle olmuştu. Bunu başka şeylerle telafi etmeyi öğrenmiş ve çok iyi bir yönetici olmuştu. Bir erkekle konuşmanın onun için ne kadar zor olduğunu çoğu insan tahmin bile edemezdi.

Susannah fotoğrafları cüzdanına koydu. Başını kaldırıp Carolyn'i dikkatlice inceledi ve, "Mutlu görünüyorsun," dedi.

Arkadaşının bu yorumu Carolyn'i şaşırttı. Ama Susannah haklıydı. Daha geçenlerde işe gitmek için giyinirken şarkı söylediğini fark etmişti. Kendi sesini duyunca hazırlıksız

yakalanmış ve aniden durup onu bu kadar çok heyecanlandıran şeyin ne olduğunu merak etmişti. İşte o anda bunun tek bir şeyden kaynaklanmadığını anlamıştı. Hayatından memnundu ve artık kendine daha çok güveniyordu. Evet, arada sırada pişmanlıklarını hatırlıyor ama bunun çoğu kişinin başına geldiğini tahmin ediyordu. İyi kazanıyordu, bu da babasını başardığı diğer şeylerden daha çok mutlu ederdi. Şirket bir kez daha Colville'in halka en çok iş sağlayan işletmesine dönüşmüş, fabrika geliştikçe şehir de gelişmişti. Gurur duymakta haklıydı. Aile işleri bir amaç edinmesini sağlamış, Bronson Kereste Fabrikası'nı kurtarma çabası onun kişiliğini şekillendirmişti.

Arkadaşının evliliğini merak eden Carolyn, "Senden ne haber?" diye sordu. "Mutlu musun?"

Susannah hemen, "Evet," diye atıldı, belki de gereğinden hızlı cevap vermişti. Kolasına uzandı. Bir süre sonra, "Aslında şu son birkaç aydır moralim bozuk, bunalımdayım," dedi. "Joe bunların hepsini babamın ölümüne bağlıyor olsa da ben buna çok da ihtimal vermiyorum." Başını kaldırıp ona baktı. "Ben..." Tereddüt etti, biraz utangaçlaştı. "Son zamanlarda Jake'i çok düşünüyorum."

"Gerçekten mi?" diyen Carolyn arkadaşına dikkatle baktı.

"Üç ay kadar önce başladı. Hiç kimseye bahsetmedim... Bahsedemedim. Joe'ya bile. Jake o... o aptalca rüyada birden karşıma çıktı. Neyle ilgili olduğunu sana bile söyleyemem. O andan itibaren hep aklımda. Artık hemen hemen her

gün rüyalarıma giriyor."

Carolyn ne diyeceğini bilemiyordu. "Herhalde evlenmiştir. Sence?"

Susannah başını salladı. "Ateşle oynadığımı biliyorum ama onu bulmayı istiyorum."

"Peki, bulunca ne yapacaksın?"

Susannah kaşlarını çattı. "Henüz bilmiyorum. Doug öldükten sonra bana neden hiç yazmadığını sorarım sanırım. Neden buralardan taşındığını, gittiği yeri neden söylemediğini sorarım. Onunla o gece kaçsam neler olurdu, diye düşünmekten kendimi alamıyorum."

Carolyn hiç de iyi şeyler olmayacağını tahmin ediyor ve Susannah'ın da bunu bildiğini düşünüyordu.

Susannah, "Acaba buralarda yaşayıp yaşamadığından haberin var mı?" diye sordu, gözleri umutla parıldadı.

Carolyn'in bu konuda bir bilgisi yoktu. "Ben şehirde fazla kişi tanımıyorum zaten."

Susannah alnına düşen saçı geriye attı. "Az önce dediğim gibi, Joe'ya bunlardan bahsetmedim. Kendimi onu aldatmış gibi suçlu hissediyorum ama hiçbir şey yapmadım. Evliliğimi sırf bu yüzden tehlikeye atamam. Sadece merak ettim, o kadar." Gergin halde Carolyn'e baktı.

"Yani Jake'e ne olduğunu öğrenmeyi istiyorsun?"

Susannah yavaşça başını salladı. "Evet. Mutlu olmasını ve mutlu olduğumu bilmesini istiyorum. Kaçamak bir ilişki yaşamayı düşünmüyorum." Gülümsedi. "Erma Bombeck'in de dediği gibi; o işin altından kalkmamı sağlayacak iç çama-

şırları yok bende."

Carolyn kahkaha attı.

"Bunları konuştuğumuza inanamıyorum. Ama konuşmanın bana iyi geldiğini söylemeliyim." Durup boşluğa baktı. "İstediğim tek şey Jake'le beş dakika geçirmek. Telefonda konuşmak bile merakımı gidermeye yeter. Çok mu kötü bir şey istiyorum?"

"Hayır." Carolyn onu anlıyordu ama dile getirmemesine rağmen Joe'ya hak veriyordu. Susannah'ın hoşnutsuzluğu ve lise aşkını bulmaya dair bu ani isteği, bir şekilde babasına ve babasının ölümüne bağlıydı. Susannah'la babasının arasındaki ilişki çok iyi değildi. Bu da, ister kabul etsin ister etmesin, Susannah'ın hayatında büyük bir kayıptı.

Arkadaşı bir kez daha pipetle oynayıp buzların şıkırdamasına sebep oldu. "Sen her zaman derdimi anlatabileceğim bir arkadaş oldun. Sen olmasan Fransa'daki o beş ayın sonunu göremezdim."

Carolyn sakince, "İki iyi arkadaştık," dedi ve *Belki de yine öyle oluruz,* diye düşündü.

Garson kız yanlarına geldi ve yeni içecek siparişlerini verdiler. Susannah isteksizce, "Annemin yanına dönmeliyim ama yanından ayrılmayı hiç istemiyorum," dedi. "Seninle konuşmak gerçekten de çok iyi geldi. Kendimi daha önceki kadar suçlu ve yalnız hissetmiyorum. Teşekkür ederim."

Carolyn, "Buralarda ne kadar kalacağın belli mi?" diye sordu. Arkadaşı yoktu ve fabrikanın dışında çok fazla vakit geçirmiyordu. Bahçesine bakıyor, arazisinde dolanan geyik-

leri besliyor, oya işiyle uğraşıyor ve haftada elli ila altmış saat çalışıyordu. Hayatı bundan ibaretti.

Susannah ona, "Üç dört hafta kalırım," dedi. "Annemin durumuna bağlı."

Garson diyet kolalarını getirdi.

Carolyn bardağını eline aldı. "Fırsat bulursan fabrikaya uğra, sana etrafı gezdireyim." Her ne kadar önemini anlayamayacak da olsa arkadaşına yaptığı işleri göstermek hoş olacaktı.

On beş dakika daha konuştular. Susannah, Fransızcasının paslanıp paslanmadığını test etti ve geçen onca yıla rağmen öğrendiklerini unutmamasına şaşırdı. Carolyn çok akıcı bir şekilde iki dili de konuşmaya devam ediyordu. Carolyn'in annesi son zamanlarında kızıyla sadece Fransızca konuşmuştu.

Susannah gülerken, "Fransızcamın şarap içtiğimde daha da güzelleştiğini hatırlıyorum," dedi.

Carolyn gülümsedi. "Annem daha çocukken bana Fransızca konuşmayı öğretti. İki dili de konuşarak büyüdüm." Artık Fransızcasını kullanmadığı halde bu yeteneği edindiği için de pişman değildi.

Susannah, "Liseden sonra Paris'e gittin mi?" diye sordu.

"Birkaç kez. Anneannemle dedem ölünce, geriye bekâr teyzem kaldı. Annem aile bağlarımın kopmasını istemedi, ben de orada geçirdiğim zamanlardan keyif aldım ama hayatım hep Colville'deydi." Carolyn annesinin ondan Fransa'da çalışmasını neden ısrarla istediğini biliyordu; kızının

düzgün bir Fransız'la tanışmasını ve ona âşık olmasını umuyordu. Ne yazık ki Brigitte, rahibelerin yatılı okulda okuyan öğrencileri ne kadar yakından izlediğinden haberdar değildi. İçeride ya da dışarıda herhangi bir erkekle tanışmaları imkânsız gibiydi.

Susannah saatine baktı. "Saat dokuz olmuş. Gitsem iyi olur. Annem muhtemelen beni bekliyordur." Derince bir nefes alıp, "Onu yarın birkaç huzurevine bakmaya götürmek için bir şeyler ayarladım."

"Daha haberi yok mu?"

Susannah başını iki yana salladı. "Bu konuyu yemekten sonra açabileceğimi düşünmüştüm ama yapamadım. Annem yanında olduğum için o kadar mutlu, birlikte dışarıya yemek yemeye gideceğimiz için o kadar heyecanlıydı ki, söylemeye dilim varmadı."

"Babanı özlüyor, öyle değil mi?"

"Hem de çok. Halini anlayabiliyorum. Birbirlerini çocukluktan beri tanıyorlardı. Annem o olmadan tamamen kaybolmuş gibi ve en kötüsü de..." Susannah başını iki yana salladı. "Eve dönerken birden sessizleşti. Bana söylemesi gereken önemli bir şey olduğundan bahsetti. Hafta başında babamı gördüğünü söyledi." Susannah birkaç saniyeliğine gözlerini kapattı. "Komşusu daha önce anlatmıştı. Ama olanları annemin ağzından duymak..."

Carolyn, "Onu çok özlediği için aklı onu yanıltıyor olmalı," dedi.

"Ben de ilk başta aynı tepkiyi verdim ama sonra annem

babamın onunla eve kadar yürüdüğünü anlattı. Yani bu öyle anlık bir şey de, aklının küçük bir oyunu da değil. Kollarımı morartacak kadar sıktı, ciddiydi. Şimdi de babamla en az yarım saat geçirdiğini söylüyor."

Şaşırıp kalan Carolyn diyecek bir şey bulamadı. Bayan Leary'nin durumunun kötü olduğu ortadaydı ve Susannah da bunu çok iyi biliyordu.

Debbie Macomber - Bahçemde Yeşeren Umutlar

6

Susannah ertesi sabah bir anlık huzur bulma umuduyla annesinin bahçesinde dolandı. Kendi bahçesinde dolaşmak, çiçeklerinin durumuna bakmak, kokularını içine çekmek ve günün geri kalanı için planlar yapmak yaz ayları boyunca evinde de sıklıkla yaptığı bir işti. Vivian'ın çiçekleriyle toprağının iyi durumda olduğunu, hatta beklediğinden de güzel göründüğünü fark etti.

Ardından süt ya da krema bulacağını umarak, kahve yapmak için eve döndü. Buzdolabını açınca karşılaştığı manzara yüzünden ağzı açık kaldı. İçerideki peynir küflenmişti. Domatesin biri bozulup normal halinin yarısı kadar küçülmüştü. Artık yemeklerle dolu saklama kapları raflarda duruyordu; birçoğu haftalarca olmasa da birkaç gündür oradaymış gibiydi. Susannah onlarla birlikte alüminyum folyoya sarılmış birkaç paket gördü ve içlerinde et olduğunu tahmin etti. Yine de içlerine bakmak gibi bir niyeti yoktu. Hemen hemen

her şeyin derhal çöpe atılması gerekiyordu.

Eski bir kavanozun içinde duran kahve hemen arkasındaydı. Aradığı sütü bulamamıştı. Buzdolabının kapağında bazılarının ağzı hiç açılmamış şişelerle kavanozlar vardı. Annesi kaç çeşit hardal almış olabilirdi ki? Susannah on iki tane saydı, martta gördüklerinin yanına en az sekiz tane daha eklenmişti.

Mutfağa gelen Vivian, "Uyandığını duymadım," dedi. Evde giydiği yeleğin kuşağını sıkıca beline bağladı. Susannah, annesinin terlikleri çok ağır geliyormuş gibi ayaklarını sürüyerek yürüdüğünü fark etti. Küçük küçük adımlar atıyor, birkaç ay önceki halinden çok daha yaşlı gözüküyordu.

Susannah neşe dolu bir tavırla, "Günaydın, anne," dedi.

Annesi dolaptan bir fincanla fincan tabağı çıkarıp ikisini de kahve demliğinin yanına koydu. "İyi uyudun mu?"

"Evet."

Annesi başını salladı. "Bir şeye ihtiyacın var mı?"

Susannah buzdolabının içine baktı ve küçükken kapısını açık tuttuğunda babasının ona ne kadar çok bağırdığını hatırladı. "Süt arıyordum da," dedi.

"Dolapta var." Vivian kızının sütü bulamamasına şaşırmış gibiydi. "Daha geçen gün aldığımdan eminim."

Susannah birkaç tane plastik saklama kabını çıkarıp tezgâhın üzerine koydu, rafın arka tarafında kapağı açılmamış bir kutu süt buldu. Kutuyu çıkarıp masanın üzerine koydu ve fincanına uzandı. Ağzını açar açmaz burnuna gelen kokuyla neyle karşılaştığını anladı. Sütün son kullanma tarihinin bir

ay önce geçtiğini görünce koyulaşıp topak topak olan sıvıyı lavaboya döktü ve kokusunu hafifletmek için çeşmeyi açtı. Vivian, "Ne oldu?" diye sordu.

"Bozulmuş."

Annesinin yüzü memnuniyetsizlikle büzüştü. Küçülen gözler ve bir araya gelen dudaklar, Susannah'ın çocukluğundan çok iyi anımsadığı ifadenin bir parçasıydı. Yanlış bir şey yaptığında annesi aynen böyle kaşlarını çatardı.

"Kutuyu Safeway'e götürüp paramızı isteyelim. Bana bozuk mal satmışlar."

"Şimdi mi, anne?"

"Onlar da dul bir kadını kazıklamak isteyen o büyük mağaza zincirlerinden biri işte. Ama ben hakkımı arayacağım."

"Anne, sabah sabah bu kadar sinirlenmemelisin. Sen kahveni iç, sonra konuşuruz." Susannah, Vivian'a sütü altı yedi hafta önce aldığını ama dolapta unuttuğunu anlatmanın gereksiz olduğuna karar verdi.

Som gümüşten yapılmış kahve demliğinden fincanına kahve doldururken annesinin eli titriyordu. Susannah demliği eline almamak için dudaklarını ısırdı. Vivian işini bitirip masaya geçince kendisiyle gurur duyar gibi durdu. Susannah bunun sebebinin yere tek damla dökmeden fincanını doldurabilmesi olduğunu tahmin etti.

Annesinin karşısına geçerken, "Carolyn Bronson'la çok güzel bir akşam geçirdim," dedi.

"Kiminle?"

"Carolyn Bronson. Onu geçenlerde gördüğünü ve sana telefonunu verdiğini hatırlamıyor musun? Dün akşam eski A&W'nin yerine açılan barda buluştuk."

"Ah, tabii ki hatırlıyorum. Anne babası nasılmış?"

Susannah bu arada sırada baş gösteren unutkanlığın sinir bozucu ve üzücü bir şey olduğunu fark etti. Bay ve Bayan Bronson'un öldüğünü söylerse Vivian'ı üzebilirdi. Zaten konuşması gereken daha mühim konular vardı. Bu yüzden lafı geçiştirmeye karar verdi. "Bilmiyorum, anne."

"Bayan Bronson gıcık biridir." Susannah'a doğru eğilip sesini alçalttı. "Sırf Fransız diye hep hava atıyor."

Susannah sakince, "Carolyn okulda edindiğim en iyi arkadaşlardan biriydi," dedi.

"Onunla arkadaş olmaya çalıştım," diyen annesi Susannah'ın sözünü duymazdan geldi. "Çok önemli değil ama demek ki ben Brigette Bronson gibi biriyle arkadaş olamazmışım."

"Carolyn sana selam söyledi."

"Sağ olsun, iyi kızdır." Vivian kahvesini yudumladı. Susannah annesinin fincanını kaldırırken elinin yine titrediğini fark etti. "Annesine çekmemiş."

Susannah, Brigitte'le ilgili hoş olmayan bir muhabbete girmeyi istemiyor ama Vivian'ın neyi kastettiğini biliyordu. Daha önce hiçbiri dile getirilmemiş olsa da Susannah, Carolyn'in annesinin, arkadaşlıklarından hoşlanmadığını hep sezmişti. Artık bir yetişkin olarak o duyguları irdeleyebiliyor, Bayan Bronson'un mutsuzluğundan dolayı soğuk ve hayata

küskün biri olduğunu anlayabiliyordu.

Susannah huzureviyle ilgili konuyu açmak için annesinin kahvesini bitirmesini bekledi. Sıradan bir havayla, "Gün boyunca evde tek başına dönüp dolaşmaktan sıkılmış olmalısın," dedi.

Annesi dik dik ona baktı. "Hiç de bile."

"Peki kendini yalnız hissediyor musun?"

Vivian'ın dudaklarına da küçük bir gülümseme belirdi. "Baban beni görmeye gelene kadar çok yalnızdım."

"Anne..." Susannah dilinin ucuna gelen kelimeleri söylemekten vazgeçti. Annesinin gerçeklerle arasındaki bağın koptuğundan ve kurduğu fantezi dünyasında kendini daha rahat hissettiğinden korkuyordu.

Vivian, Susannah'ın babasının ziyaretiyle ilgili bir yorumda bulunmasını beklercesine kızına baktı.

Susannah, "Aslında," deyip kendini toparladı. "Konuşmamız gereken bir konu var."

Annesi, "Neymiş o?" diye sordu.

Susannah, "Anne," dedi, doğru sözleri bulabilmek için dua etti. "Burada tek başına kalman, özellikle de Martha olmadan yaşaman, beni endişelendiriyor."

Susannah'ın kaygılarını sakince göz ardı eden Vivian, "Endişelenme," dedi. "Ben iyiyim."

"Seattle'a taşınmayı ister misin?" Bu birçok sorunu çözecekti ama Susannah bunun nafile bir uğraş olduğunu biliyordu.

"Colville'i terk mi edeyim?" Annesi bunu düşünüyor-

muş gibi durdu, sonra başını iki yana salladı. "Yapamam. Her ne kadar sana ve torunlarıma yakın olmayı istesem de evimi bırakamam."

Susannah her türlü değişikliğin Vivian'ı korkuttuğunu biliyordu.

Annesi, "Doug'un ve babanın mezarı burada," diyerek konuşmaya devam etti.

"Anne..."

"Arkadaşlarım da burada."

Arkadaşlarının çoğu öteki tarafa göç etmek üzereydi ya da etmişti, ama Susannah bunu dile getiremezdi. Taşınmanın ona sağlayacağı avantajları görüp ikna olması için, "Seni daha sık ziyaret edebilirim böylece," dedi.

Vivian kahvesini yudumladı, bu konuyu bir kez daha düşünüyormuşçasına fincanını bir süreliğine dudaklarının üzerinde tuttu. Yavaşça başını iki yana salladı. "Özür dilerim, kızım, ama burası benim evim. Seattle yaşayamayacağım kadar büyük bir yer. Ben orada kaybolurum."

Susannah masanın karşısına uzanıp annesinin narin ellerini tuttu. "Bu da konuşmamız gereken bir başka şey. Ben bu evin senin için çok büyük olduğundan korkuyorum."

"Nasıl yani?" Sesi sert bir hal almıştı.

"Burada yalnız kalmana, ev işleriyle tek başına uğraşmana üzülüyor..."

"Saçmalama."

"Peki, kar yağdığında kapının önünü kim küreyecek?"

"Halletmesi için mahalledeki gençlerden birini tutarım."

"Su borularından biri patlarsa ne yapacaksın?"

"Borular patlamaz, Susannah. Zorluk çıkarmaktan vazgeç."

Susannah zorluk çıkaran kişinin *kendisi* olduğunu düşünmüyordu. Yaşlı bir insanın, özellikle de hafızasını yitiren yaşlı bir kadının karşılaşacağı sorunları düşündükçe endişesi artıyordu.

Vivian aksi bir sesle, "Seattle'dan buraya bu saçmalıkları konuşmak için gelmene anlam veremiyorum," dedi.

Susannah, Bayan Henderson'un mart ayında huzurevi konusunda yapmaya çalıştığı konuşmayla ilgili neler söylediğini iyi hatırlıyordu. Bu da muhtemelen bugün aldığı cevabı etkilemişti. Tabii Vivian'ın o konuşmayı hatırlayıp hatırlamadığından emin değildi. Yine de Susannah birkaç küçük sorunu dile getirerek huzurevine taşınmanın faydalarını anlatabileceğini ummuştu. Bu çabasının artık işe yaramayacağı ise ortadaydı.

"Anne, bence evi satmalıyız."

"Ne?" Vivian fincanını tabağa vurup gözlerini kocaman açtı. "Son kez söylüyorum, Susannah. Bu evden *ayrılmayacağım.* Böyle bir şeyi teklif etmene çok şaşırdım."

"Anne..."

Vivian tek kelime daha etmeden ayağa kalktı, fincanını boşaltıp tabağıyla birlikte lavabonun içine koydu ve söylene söylene koridorun sonundaki yatak odasına giderek gözlerden kayboldu.

Susannah dirseklerini masaya dayayıp elleriyle kulakla-

rını kapattı. Gözlerini yumarak bir çözüm bulmak için sessizce dua etti. Bunun kolay olmasını beklemiyordu ama şimdiye kadar ilerleme kaydedememişti.

Vivian giyindikten sonra mutfağa döndü. Susannah'ı görmezden gelip hasır bir sepetle bahçe makasını eline aldı. Bahçedeki tüm çiçekler açmıştı; Susannah'ın en çok sevdiği süsenler ve güller çit boyunca bol bol etrafa serilmişti. Leylaklar budanmış, güzel bir şekle bürünmüştü ve keskin kokularını açık camdan içeri salıyorlardı.

Susannah, annesinin durumunu göz önüne alınca bahçesinin bu kadar iyi görünmesine şaşırdı. Fakat çitin hali hiç iyi değildi. Boyası solmuştu, bir bölümü yıkılacakmış gibi eğilmişti. Babası oranın öyle durmasına bir gün bile izin vermezdi. Evde ve mahkemede düzen katiydi.

Susannah barışmak istediğini gösterircesine, "Buzdolabını temizlemeyi düşünüyorum," dedi.

Vivian eldivenlerini giyerken omuzlarını dikleştirdi. "Ne yapmak istiyorsan yap."

"Anne." Susannah ona doğru yürüdü. "Yine de konuşmalıyız."

"Taşınma konusunu bir daha konuşmayacağız. O konu kapandı."

"Güvende olduğundan, kendine iyi baktığından emin olmalıyım."

"Birdenbire niye bu kadar telaşlandığını anlamıyorum. Ayrıca her geçen gün biraz daha güçleniyorum." Vivian dışarı çıkarken arka taraftaki sinekliği sertçe kapattı.

Susannah derince iç çekti. Bunun annesiyle arasında kimin önce pes edeceğine dair bir tartışmaya dönüşmesini istemiyordu.

Buzdolabını temizlemesi kırk dakikasını aldı. Tüm saklama kaplarını boşalttı, bazılarının içindekilerinin ne olduğunu bile anlayamadı. Tanımlayamadığı yemek artıklarının yanı sıra; bayat tuna balığı, rengi yeşile dönmüş köy peyniri, çürümüş meyve ve sebzeler buldu. Annesi her kırıntıyı, her artığı saklamıştı. Susannah çöplerin mutfağı kokutmaması için her birini poşetlere koyup dışarıdaki çöpe attı.

Eve dönerken arka verandadaki rafların işe yaramaz eşyalarla dolup taştığını fark etti. Annesi son altı ayda aldığı plastik kapların hepsini saklamış olmalıydı. Alüminyum tepsiler düzgünce üst üste yerleştirilmiş; hurdacılara vermek için değil de kullanmak için saklanmışlardı. Büyük Buhran'ın çocuklarından biri olan annesi her şeyi saklama alışkanlığı edinmişti ama daha önce hiç bu kadar ileri gitmemişti. Biten tuvalet kâğıtlarının ruloları bile özenle biriktirilmişti.

Susannah, "Anne, bunlarla ne yapmayı düşünüyorsun?" diye sordu.

Annesi bir elinde hortumla durduğu yerden ona bakıp omuz silkti. "Saklıyorum."

"Ne için?"

"Henüz bilmiyorum." Duraksadı. "İyi de, ben *senin* evini didik didik arıyor muyum?"

"Hiçbir şeyi aramıyorum ki. Her şey ortada zaten."

"Ben senin neyi saklayıp saklamadığını sorguluyor mu-

yum?"

Susannah annesinin bunu yapmadığını kabullenmek zorundaydı. Mutfağa geri dönüp tezgâhı sildi. Ziyaretinin böyle gitmesini istemiyordu ama kaçınılmaz anları da erteleyemezdi.

Vivian eve girince Susannah, "Benimle alışverişe gelmek ister misin, anne?" diye sordu.

Vivian uzun saplı, kırmızı bir gülü vazoya koydu ve vazoyu da masanın ortasına yerleştirdi. Övünerek, "Marullarım çok güzel çıkıyor," dedi. "Şifalı otlarım da tam zamanında yetişiyor. En çok biberiyeleri sevdiğimi bilirsin."

Susannah başını salladı. "Alışverişi bitirdikten sonra biraz şehirde gezebiliriz." Bunu eğlenceli bir gezinti olarak göstermeye çalışıyordu.

Vivian önceki tartışmalarından dolayı onu affetmeye henüz hazır olmadığını gösterircesine tereddüt etti. En sonunda, "Çok iyi olur," diyerek bu teklifi kabul etti.

Birlikte Safeway'e gittiler. Vivian otoparka doğru giderken kızının koluna girdiğinde Susannah annesinin bunu daha çok dengesini korumak için yaptığından şüphelendi. Bu ayrıca olanları unuttuğunu gösteren bir işaretti.

Susannah alışveriş arabasını annesinin iştahını açacağını düşündüğü yiyeceklerle doldurdu. Vivian'ın en çok sevdiği kurabiye çeşidi olan acıbademlerden, kuşkonmazlardan, Ritz marka krakerlerden ve annesinin istemesine rağmen kendisi için almayacağını bildiği şekerlemelerden aldı. Vivian'ın alışveriş arabasına koyduğu Rus hardalı kavanozunu çaktır-

madan yerine koydu ama zeytinlere karışmadı.

Sonra alışveriş merkezinin klimalı, güzel havasını bırakıp dışarı çıktılar. Güneş yükselmişti ve saat on olmasına rağmen hava neredeyse yirmi beş dereceydi.

Poşetleri arabanın bagajına koyarken Susannah, "Hava bugün sıcak olacak," dedi.

Annesi buruk bir gülümsemeyle cevap verdi: "Kusura bakma, Susannah, ama Seattle'da yaşayamam ben. Seni üzdüğümü biliyorum fakat Colville'i terk edemem. Burası benim memleketim."

Susannah'ın boğazı aniden düğümlendi. "Biliyorum, anne. Seni evinden ayırmayı istemiyorum. Ne olur sadece senin iyiliğini istediğimi bil."

"Ben kendim için neyin iyi olduğunu bilirim."

"Elbette öyle. Huzurevine gitmek özgürlüğünü kaybedeceğin anlamına gelmiyor. Ben..."

"Huzurevi mi? Ne diye *o konuyu* açtın şimdi?" Vivian lafı kestirip attıktan sonra arabaya bindi ve kapıyı kapattı.

Susannah kendi kendine, "Sebebi belli," diye söylendi. Poşetlerin hepsini yerleştirdikten sonra bagajı kapatıp alışveriş arabasını yerine götürdü.

Sürücü tarafının kapısını açıp arabaya bindi. "Gidip bir bakmanın zararı olmaz, değil mi?"

Annesi cevap vermedi.

"Anne, ne olur inat etme."

Vivian başını öteki tarafa çevirip camdan dışarı baktı. Susannah annesinin böyle davrandığını hiç görmemişti. An-

nesinin her zaman söyleneni dinleyen, itaatkâr bir kadın ve evliliğinde sesini hiç çıkartmayan bir eş olduğuna tanıklık etmişti. Annesinin bir kez olsun babasının söylediklerine karşı geldiğini hatırlamıyordu. Hâkim babası, evini ve ailesini yönetmişti. Onun ağzından çıkan her söz kanun sayılırdı.

Bunları düşünen Susannah, babasının otoriter tutumuna rağmen, Vivian'ın genelde istediğini elde etmiş olmasına şaşıp kaldı. Annesi hep dolaylı yollara başvurmuştu. Etrafındakileri ustaca manipüle etmişti ve bu, geçmişe bakınca o zamankinden daha belirgin bir şekilde görülebiliyordu.

Susannah da en az onun kadar işini bilen biri olmalıydı şimdi. Sevimlice, "Kısa bir gezintiye çıkabileceğimizi düşünmüştüm," dedi. Arabayı çalıştırdı, klima devreye girip içeriyi soğutana kadar arabaya sıcak hava üfledi.

Vivian sessizliğini bozmadı.

Susannah muhabbet edercesine, "Wal-Mart'ın burada da açıldığını söylememiştin," dedi. "Oraya gitmek ister misin?" Annesi alışveriş yapmayı severdi.

"Kesinlikle." Vivian gülümsedi ve Susannah'ın omuzlarındaki gerginlik azaldı.

Susannah eve gidip alışveriş poşetlerini bırakmak yerine etrafta bir tur daha atıp görüştüğü huzurevlerinden birinin önünden geçti. Baktığı yer önünde fıskiyeli havuz bulunan, yuvarlak bir girişi ve balkonları olan güzel, modern bir otele benziyordu.

Susannah hiçbir şey söylememesine rağmen oradan geçerken biraz yavaşladı.

Annesi soğuk tavırlarla, "Evin yolunu unuttun herhalde," dedi.

Susannah, "Chestnut Bulvarı'nın nerede olduğunu iyi biliyorum," diye söylendi. Başını iki yana salladı. Vivian o huzurevine hiç gitmediği halde tam olarak nerede olduğunu biliyordu.

"Bagajdaki sütün bozulmasını istemiyorum."

"Bozulmaz." Susannah geri dönüp arabayı eve doğru sürdü.

Beş dakika sonra arabadaki poşetleri eve taşımaya başladı. Geç kalırsa annesinin fikrini değiştireceğinden korkarak bozulabilecek eşyaları buzdolabına yerleştirip diğerlerini tezgâhın üzerine koydu.

"Hazır mısın?" diye sordu.

"Neye?" Annesi kafası karışık halde göz kırptı.

"Wal-Mart'a gidecektik, unuttun mu?"

Vivian ona dikkatlice baktı. Kızının bahsettiği şeyin ilgisini çekip çekmediğinden emin değil gibiydi.

Susannah, *tabii ya,* diye düşündü. İkisi birlikte arabaya dönerken yüzündeki gülümsemeyi gizlemekte zorlandı. Wal-Mart'ın otoparkı tıka basa dolu sayılırdı. Annesi bu defa koluna girmese de birkaç adım sonra Susannah'ın bileğine tutundu.

Mavi yelekli mağaza çalışanı onlara alışveriş arabası uzatırken, Vivian, "Galiba bağımsızlık günü kutlamalarından beri bu kadar çok insanı bir arada görmemiştim," dedi.

Susannah, Vivian'ın sözüne cevaben, "Kereste fabrika-

sında maaş günü," dedi.

Susannah annesinin alışveriş arabasını itmesine müsaade ederken, Carolyn'in işleri iyi gidiyor olmalı, diye düşündü. Bu sırada tutunabilecek bir yer bulan annesi ayakta biraz daha raha duruyordu.

Baştaki rafların arasında gezinirken, Susannah birinin ona seslediğini duydu. Arkasına dönünce uzun boylu, hafif topluca bir kadının ona baktığını gördü. Kadını tanıması biraz vaktini aldı.

"Sandy? Sandy Thomas?"

"Susannah Leary?"

Aynı anda gülmeye başladılar. "Aman Tanrım, görüşmeyeli yıllar oldu." Sandy'nin gözleri sevinçle parıldadı.

Sandy her şeye iyi tarafından bakabilen eski bir dostuydu. Mezuniyetten sonra görüşmeye devam etmişlerdi. Susannah, Sandy mahalledeki eczacının oğlu Russell Giddings' le evlenirken arkadaşının nedimesi olmuştu.

Susannah, "Colville'de yaşadığını bilmiyordum," dedi.

"Russ'la yıllar önce geri döndük."

Susannah, Vivian'a gülümsedi. "Annemi hatırlıyor musun?"

"Elbette. Merhaba, Bayan Leary."

"Merhaba, kızım. Susannah'ın arkadaşıydın, öyle değil mi?"

Sandy başını salladı.

Vivian etraftaki birkaç kişinin başını çevirip onlara bakmasına sebep olacak kadar yüksek bir sesle, "Kızım beni

evimden çıkarmaya çalışıyor," dedi.

"Anne!"

"Ama doğruyu söylüyorum." Vivian alışveriş arabasına yaslandı. "Ne yaptığının fakında değilsin!"

Sandy, "Annem Altamira'da kalıyor," dedi. "Hem halinden de çok memnun. Geçenlerde, oraya geçmek için o kadar süre beklediğine pişman olduğunu söyledi."

Susannah, arkadaşının destekleyici sözlerine gülümseyerek cevap verdi.

Vivian onlara karşı koymak için kollarını göğsünün önünde birleştirdi. "Evimden ayrılmayacağım, o kadar."

Sandy, Susannah'a halini anladığını belirten bir bakış attı. "Bir ara buluşalım, olur mu?"

Ne diyeceğini bilemeyen Susannah, omuz silkti. Öncelikli işi Vivian'ı bir yere yerleştirmekti. "Çok isterim ama..."

"Telefonum rehberde var, beni ara," diyen Sandy, Susannah'ın kolunu sıkıca tutarak onu anladığını gösterdi.

Susannah, Sandy'yle görüşme fırsatını kaçırmayı istemezdi. Carolyn yatılı okula gönderildikten sonra arkadaş olmuşlardı. Jake'in Susannah'ı dansa davet ettiği akşam yanında Sandy vardı.

O anda içini bir mutluluk kapladı. Futbol maçından sonra bir okul etkinliğine, lisenin spor salonunda dansa gitmişlerdi. Jake sınıflarındaki kızlardan biri olan Sharon'la gitmiş, kenardaki oyuncularla muhabbet etmişti. Susannah o sıralar daha yeni liseye başlamış, Jake de bir önceki sene mezun olmuştu. Kereste fabrikasında çalışıyordu ve Sharon'u yanına

almadan dansa gelmişti. Son sınıftaki birkaç kız ilgisini çekmek için ona kur yapıyordu. Susannah onu evrendeki en hoş erkek olarak gördüğü halde onunla birlikte olabileceğine hiç ihtimal vermiyordu. O henüz on altı yaşındaydı; Jake ise on dokuzundaydı.

Jake spor salonunun karşı tarafına geçip ona elini uzatınca, Susannah neredeyse bayılıp yere düşecekti. Jake hiçbir şey söylemeyip onu yavaş tempolu dans için kollarına almıştı.

Müzik sona ererken Susannah'ın gözlerinin içine bakmış, sevimlice gülümsemiş ve işaretparmağıyla yanağına dokunmuştu. Sonra da tek kelime etmeden yanından uzaklaşmıştı. Susannah, Sandy gelip onu dans pistinden çekip götürmese ortada bir heykel gibi durur, insanlar da onun etrafında dans etmeye devam ederdi.

Susannah, Sandy'yle buluşmayı aklına koymuştu ve bunu sırf Jake hakkında rahatça konuşma fırsatı yakalayacağı için yapmayacaktı.

"Bunun fiyatı iyiymiş..."

Annesinin sesi Susannah'ı daldığı düşüncelerden uyandırdı. Vivian'ın neden bahsettiğini bilmese de doğrudan, "Öyle," dedi. Aniden içinden geldiği gibi davranıp annesinin karşısına geçti. Jake'ten otuz yıldan fazla bir süredir bahsetmemişlerdi ve artık bazı cevapları almanın vakti gelmişti.

Susannah, "Anne," dedi. "Jake Presley'e ne olduğunu biliyor musun?"

"Kim?"

"Jake Presley, lisedeki sevgilim."

"O şu şarkıcı olan değildi, değil mi?"

"Hayır, anne. O Elvis."

"Öldü, değil mi?"

Susannah başını salladı. "Ben sana Jake Presley'i soruyorum. Eskiden Colville'de yaşıyordu, bilmem hatırlar mısın?"

Annesi biraz düşündü. "Babası ne iş yapardı?"

"Kereste fabrikasında çalışıyordu." Susannah hafızasını zorladı ama adamın adını hatırlayamadı. Jake tek çocuklarıydı. Annesi, o dört beş yaşındayken kaçmış, o da babasıyla kalmıştı.

Bir süre sonra Vivian başını iki yana salladı. "Maalesef, Jake Presley diye birisini hatırlayamadım."

Susannah, "Önemli değil," diyerek yaşadığı hayal kırıklığını gizlemeye çalıştı.

"Özür dilerim." Annesi gerçekten de üzülmüş gibiydi.

Susannah tekrar, "Önemli değil, anne," dedi.

Aksine ona göre çok ama çok önemliydi.

Debbie Macomber Bahçemde Yeşeren Umutlar

7

Vivian, Food Channel adlı kanalı açmış, elindeki kalemle kucağındaki deftere tarif ardına tarif yazıyordu. Buna şaşıran Susannah annesini izledi. Görebildiği kadarıyla Vivian aylardır hiç yemek pişirmemişti.

Susannah sabahki konuşmalarından sonra huzurevi konusunu açmamıştı ama fırsat kolluyordu. Annesini bunun en mantıklı seçenek olduğuna ikna etmek için yaratıcılığını kullanmalıydı.

Koltuktan kalkarken, "Anne, ben Joe'yla çocukları arayacağım," dedi.

"Tamam," diyen annesi bir an olsun gözünü televizyondan ayırmadı.

Susannah mutfağa girip masanın üzerinde bıraktığı cep telefonunu eline aldı. Oturup hızlı aramadaki ilk numarayı tuşladı. Telefonu kulağına dayayıp bekledi. Üç defa çaldıktan sonra Chrissie cevap verdi.

Öncesine kıyasla sesi daha neşeli gelen kızı, "Alo," dedi.

"Alo, benim, annen."

"Anne." Sesi normalleşti. "Anneannem nasıl?"

"İyi. Sizler nasılsınız?"

"İyiyiz, sanırım."

"Ne oldu?"

Chrissie, "Babam bana yine yemek yaptırıyor," diye söylendi. "Kutulardan çıkan hiçbir şeyi kabul etmeyeceğini söyledi."

"Babanla hazır yemek yemekten kaçınıyoruz."

"Onayına sunmam için mönü hazırlamamı istiyor. Buna *inanabiliyor* musun? Bugün öğleden sonra iki saatimi mutfakta geçirdim. Tatildeyim güya ama eve tıkıldım, sıkıntıdan kafayı yemek üzereyim."

Susannah, Chrissie'ye bir işe girmiş olsa bunların hiçbirinin yaşanmayacağını hatırlatmak istemedi; çünkü sözlerinin, verdiği tavsiyeler gibi kızının hoşuna gitmeyeceğini biliyordu.

"Jason da aramadı." Kızının bunaldığı, kalbinin kırıldığı telefondan bile belli oluyordu.

"Çok üzgünüm, kızım."

"Beni çabucak eve göndermek istemesinin nedenini şimdi anlıyorum. Yalnız... Neyse, sen anlamazsın."

"Her şeyi doğru anladığından emin misin? Biraz bekleyip neler olacağını görsen daha iyi olmaz mı?"

Chrissie burnundan soluyarak, "Tabii ya, her şeyin dü-

zeleceğinden eminim," dedi. Sonra da öfleyip pöfledi. "Beni havaalanına götürmeye geldiği anda kötü bir şeyler olduğunu *anlamıştım*. İnsan seziyor böyle şeyleri, anne. Katie'yle arasında bir şey oldu. Bence bir süredir bir şeyler karıştırıyorlardı zaten. O güne kadar anlamamıştım ama şimdi ona da Katie'ye de çok kızgınım."

Susannah ne diyeceğini bilemiyordu, bu yüzden bir kez daha, "Bekle ve gör," gibi bayağı bir söz söyledi. "Düşündüğün kadar kötü olmayabilir."

Chrissie alay edercesine, "Tabii, tabii," dedi. "Bunlar yetmezmiş gibi bir de evdeki durumlarla uğraşıyorum."

Susannah, "Neden bahsediyorsun?" diye sordu.

Chrissie, "Sen anlamazsın," diye cevap verdi. "Sen, anneannemle birliktesin, ben ise buraya kapanıp kaldım. Teşekkürler, anne. *Çok çok* teşekkürler." Bunu da söyledikten sonra telefonu küt diye masanın üzerine bırakıp babasına seslendi.

Bir dakika sonra kocası ahizeyi eline aldı. "Alo, Suze," dedi. "Colville nasıl?"

"Görmeyeli epey gelişmiş. Etraftaki değişiklikler saymakla bitmez. Annemi alışverişe götürdüm, Wal-Mart'taki ayakkabıların neredeyse hepsini aldı."

Susannah kocasının hoş gülümsemesini duydu. "Ben de sendeki ayakkabı aşkının nereden geldiğini merak ediyordum." Susannah, ayakkabı düşkünü biriydi.

Joe, "Annen nasıl?" diye sordu.

"İyi değil." Ona annesinin Sandy'nin önünde onu nasıl

küçük düşürdüğünden bahsetti.

Joe, "Korkuyor olmalı," dedi. "Onun yerinde olsan sen de korkardın."

"Olabilir ama..."

Susannah tüm gününü annesiyle geçirdikten ve ne kadar çabuk yorulduğuna tanıklık ettikten sonra daha çok telaşlanmıştı. Sık sık durup mola vermek zorunda kalmışlardı, hatta Vivian bir ara mobilya bölümündeki çekyatın üzerinde kısa bir süre kestirmiş, Susannah da endişeyle yanında durmuştu.

"Bu işin altından nasıl kalkacağımı bilmiyorum. Huzurevi konusunu açar açmaz annem sinirlenip kendini savunmaya başlıyor."

"Komşusunun anlattıklarından bahsettin mi?"

Susannah doğruldu. "Hayır. Ama belki Bayan Henderson'la birlikte onunla konuşursak bizi dinler."

"Ona karşı birlik olduğunuzu da düşünebilir."

Kocası doğru söylüyordu. "Haklısın, büyük ihtimalle öyle düşünür. Ona önce bahseder, sonra gerek olursa Bayan Henderson'u çağırırım."

"Onu etraftaki huzurevlerinden birine gezdirmeye götürdün mü?"

Hevesi kırılan Susannah iç çekti. Daha ilk adımı bile atamamıştı. "Bir tanesinin önünden geçtik ama annem evin yolunu bulamadığımı söyleyip benimle dalga geçti."

Joe kıs kıs güldü. "Amma da inatçıymış."

"Böyle davrandığını hiç görmemiştim. Annem nazik ve cana yakın biriydi ama birden..." Susannah lafını tamamla-

madı. Gözünün köşesine bir hareketlilik takıldı ve başını çevirip oraya baktı. Annesinin onu dinlediğini fark edince korkuya kapıldı. Telefonu aşağı indirirken arkasına döndü. "Anne?"

Annesi yüzündeki masum gülümsemeyle mutfağa yürüdü. Susannah, Vivian'ın ne kadar süredir onu dinlediğini bilmiyor ama çoğu şeyi duyduğundan şüpheleniyordu.

Annesinin onu gizlice dinlemesine şaşıran Susannah, nefes nefese, "Joe," dedi. "Annem koridorda durup konuşmamızı dinlemiş."

Vivian bağırarak, "Ben evimden çıkmıyorum, sen de beni çıkaramazsın" dedi.

"Susannah?" Joe'nun sesi kulaklarında yankılandı.

"Ben seni sonra ararım."

"Tamam." Telefonun kapatma tuşuna basmadan önce hattın kesilme sesini duydu.

Susannah, Vivian'a yanına gelmesini işaret ederken, "Anne, bence oturup konuşmalıyız," dedi.

"Tahmin ettiğim şeyleri söyleyeceksen buna gerek yok." Annesi mutfaktan ayrılmaya hazırlanıyordu.

"Buraya neden planladığım tarihten önce geldiğimi merak etmiyor musun?"

Annesi tereddüt etti. "Biraz."

"Gel, otur, Anne." Susannah bir kez daha masanın diğer tarafını gösterdi.

"Televizyondaki programı kaçıracağım."

"Food Channel, aynı bölümü sabahleyin de veriyor.

Hem bir şeyler anlatana kadar televizyon izlememende hiçbir sakınca olduğunu zannetmiyorum."

Annesinin gözleri küçüldü; kızına güvenip güvenemediğinden emin olmadığını gösteren bir ifade belirdi yüzünde. Susannah hayati önemi olan bir konuşmaya bu şekilde başlamayı istemiyordu. Ama daha fazla tartışmak yerine doğrudan konuya girdi. "Seattle'dayken Martha'dan telefon aldım. Bayan Henderson'la da görüştüm."

Annesi sandalyesine oturdu, dimdik durdu, gözleriyle söylenenlere kafa tuttu. "İyi öyleyse, Rachel benim arkamdan neler söylemiş anlat bakalım? Martha desen güvenilmez kadının teki zaten."

"Anne, Bayan Henderson senin arkadaşın." Martha konusunu daha sonra açacaktı.

"Bahçemi kıskanıyor. Her zaman kıskanmıştır." Annesi kollarını kızgınca kavuşturdu. "Onun glayölleri ve süsenleri hiç benimkiler kadar güzel açmadı. Gülleri de."

Susannah bir başka güller savaşı başlatmamak için bu konudan uzak durmayı düşünüyordu. "Bayan Henderson, durumundan endişelendiği için aradı beni. Martha da. Arkadaşların senin için üzülüyor, anne."

Vivian'ın yüzünde masum bir ifade belirdi. "Elli dokuz yıllık kocanı kaybetsen senin de kafan karışır, sen de yolunu şaşırırsın."

Susannah hiçbir şey söyleyemedi.

"Ben bu evde öleceğim, Susannah. Burası benim evim. Ait olduğum yer. Buradan ayrılmayacağım."

Bir çıkmaza girmişlerdi. "Anne, ne olur beni dinle."

"*Dinliyorum* ama duyduklarımdan hiç hoşlanmıyorum."

"Birkaç gün önce Dr. Bethel'le konuştum, o da senin daha rahat yaşayacağın bir yere geçmen gerektiğini düşünüyor." Susannah yola çıktığı sabah onu aramış, adamın sadece tavsiyesini almayı değil, ona hak vermesini de beklemişti.

Annesi yıllardır gittiği doktoru ona ihanet etmişçesine nefesini tuttu. "Bunu yaptığına inanmıyorum!"

"Anne, işi yokuşa sürme ne olur. Yarın Altamira'ya ve Whispering Willows'a bakmak için randevu aldım."

"O zaman tek başına git, ben bunların parçası olmayı istemiyorum."

Vivian elinde bir mendille bahçesine oturduğunda ay gökyüzünün bir kenarında hilal şeklinde duruyordu. George'un yıllarca kullandığı kurmalı saat, bu anların geçişini sayarken yanında umarsızca tik tak ederek işliyordu. Kısa süre sonra hava aydınlanacaktı, onun da uykuya dalması gerekiyordu. Öz kızı da dahil olmak üzere tanıdığı ve güvendiği herkesin ona düşman olduğunu hissediyordu. Rachel Henderson'u bir zamanlar arkadaşı ola rak görmüştü ama onunla ilgili fikirleri değişmişti. Dr. Bethel ile Martha da ona ihanet etmişti. George'la konuşabilmeyi çok ama çok istiyordu; o neyin doğru olduğunu bilirdi. Ama o da ona sadece bir defa görünmüştü.

Vivian da bu yüzden dışarıda kalmaya karar verdi. Göz-

lerini her kapattığında evini kaybedeceği geliyordu aklına. Susannah onu tanımadığı insanların yanına yerleştirmeyi planlıyordu. Ama Vivian buralardan *ayrılamazdı.*

Yaşlıydı ve kendisini çoktan kaybetmişti. Kocasını ve tek oğlunu toprağa vermişti. Geriye sadece kızı, evi ve eşyaları kalmıştı. En önemlisi de tüm anıları bu evdeydi. Onca fotoğraf... Onca mobilya... Anneannesinin ona bıraktığı kristal vazoyu, büyük büyük anneannesi Polonya'dan almıştı. Vivian özellikle ona çok değer veriyordu. Çiçekleri başka hiçbir vazonun içinde o kadar güzel durmuyordu.

Belki de başına gelen en kötü şey, Susannah'ın ondan bahçesini terk etmesini istemesiydi. Daha fazlasına katlanamazdı. Bahçesinde, o güzel renklerin ve kokuların içinde huzur buluyordu.

Gözünden yaşlar seller gibi aktı ve başını bahçedeki sandalyesine yaslayıp keder dolu feryatları sineye çekti. Susannah dediğini yapacaktı. Kızının gözünde o kararlılığı görmüştü. Yüzünün aldığı kararlı duruşu fark etmişti. Susannah çocukken de çok inatçıydı, her konuda George'a karşı gelirdi. Hayatta kalan tek evladı, sırf iyiliği için olduğunu söyleyip onu bir huzurevine tıkacaktı.

Yorgun düşen Vivian sonunda gözlerini yumdu, yavaşça sallanıp bu hoş hareketliliğin onu sakinleştirmesine müsaade etti.

"Vivian."

Biri onu çağırıyordu. Uzaklardan sakin bir ses geliyordu. Aklı ona oyun mu oynuyordu? Yoksa bu gerçek miy-

di? Vivian kendini sesi duymaya zorladı. George'u gelmişti; sadece bu kadarını biliyordu. George ona görünmeye ve aradaki uçurumdan ona ulaşmaya çalışıyordu.

Gözlerini açarken Vivian'ın kalbi deli gibi atmaya başladı. "Evet, George, buradayım. Yardımına ihtiyacım var." Telaşla ona her şeyi anlattı. "Susannah huzurevine geçmemi istiyor. Ne yapmalıyım? Söyle bana, ne yapmalıyım?" Bekledi ama bir cevap alamadı.

"George, ne olur! Bana ne yapmam gerektiğini söyle."

Haykırışı sessizliğe karıştı. Bahçenin karanlık yerlerine baktı ama ondan bir iz göremedi.

Hüngür hüngür ağlayarak ileri geri sallanmaya başladı ama rahatlayamadı. Gözlerini tekrar yumdu ve o anda bir fısıltı kadar yumuşak bir kelimenin kulaklarına çalındığını işitti.

Tüm dünyasını değiştirecek bir söz... Ne yapması gerektiğini söyleyen bir kelime... George'un dudaklarının arasından dökülen bir kelam... O sormuş, kocası da ona cevap vermişti.

George ona gitmesini söylemişti.

Debbie Macomber Bahçende Yeşeren Umutlar

8

Chrissie Nelson bir türlü çalmayan telefona baktı ve o gün yüzüncü defa talihine lanetler yağdırdı. Hiç kimse, en iyi arkadaşları bile onu aramamıştı. Herkes ya tatil yapıyor ya da çalışıyordu; o ise evde tıkılıp kalmış, içine düştüğü durumdan nefret etmekle uğraşıyordu.

İş bulmak, herhangi bir yerde çalışmak hem manasız hem de gerçekleşmesi imkânsıza yakın bir uğraştı. Babasının muayenehanesinde bile çalışamıyordu. Zaten istemiyordu da. Geçen yaz orada çalışmış, işler hiç de iyi gitmemişti. Tamam, babasının istediği kadar iyi bir eleman olmayabilirdi. Belli ki babası öğlen arasından sonra ortalıktan kaybolduğu günler yüzünden ona hâlâ kızgındı çünkü ona bu yaz, son çare olarak bile yarı zamanlı bir iş vermemişti. Söylediğine göre işi yemek yapmak ve evi temizlemekti; ayrıca sözde ona bunun için para veriyor ama Chrissie'nin yaptıklarına karşılık istediği ücreti de kabul etmiyordu.

Chrissie, anneannesinin yanında olmayı istiyordu. Vivian'la hep çok iyi anlaşmıştı. Cenazeden sonra onu hiç görmemişti. O günlerde çok hüzünlenmişti. Eve dönüş yolunda anneannesi çok cesur davranmıştı. Chrissie arabalarına binip giderken geride kalan anneannesinin gözünden akan yaşları görmüş, o anda kendisi de ağlamaya başlamıştı. Onu orada tek başına bırakmak ona çok zor gelmişti. Anneannesinin durumu kalbini paramparça ediyordu. Birden, ne yapması gerektiğine karar verdi. Anneannesi Vivian'ın yanına gitmeliydi. Orada olmayı istiyor, buna *ihtiyaç* duyuyordu. Oralara gitmenin bir yolunu bulacaktı.

Kararlılığını kuşanan Chrissie telefona uzanıp anneannesinin telefon numarasını tuşladı. Dört defa çaldırdıktan sonra evde kimsenin olmadığını düşündü ama tam telefonu kapatmak üzereyken annesinin sesini duydu.

"Alo, anne, benim Chrissie." Sesine neşeli bir hava katmaya çalıştı.

"Chrissie. Şanslısın, telefona yetiştim. Bahçeyi suluyordum."

Yanlarına gitmek istediğini nasıl söyleyeceğini düşünürken, "Nasıl gidiyor?" diye sordu.

Annesi meşgul gibiydi. "Anneannenle birkaç huzurevine bakıp geldik."

"Anneannem gitmeyi kabul etti mi?" Demek ki biraz yol almışlardı.

"Anneannen bu sabah mantıklı davranmaya karar verdi."

"Bu iyi bir şey, değil mi?"

"Hem de çok iyi bir şey. Zor günler geçiriyor. Fikrini neyin değiştirdiğini bilmiyorum ama ne olursa olsun beni dinlemesine sevindim."

Chrissie, "Şimdi nerede?" diye sordu.

"Olanları düşünmek için biraz uzandı."

Bir başka deyişle şekerleme yapıyordu.

"Aklıma harika bir fikir geldi, söylesem olur mu?" Chrissie reddedilmekten korkan küçük bir çocuk gibi algılanmaktan nefret ediyor, ama bu fikrin annesinin hoşuna gitmeyeceğini de hissediyordu.

"Olur. Neymiş?"

"Babam, anneannemin evini kiralamayı ya da satmayı düşündüğünden bahsetti."

"Evet." Annesi isteksiz gibiydi. "Şehirdeki en güzel evlerden biri. Arada sırada bile olsa gelip bakamayacağımız için burayı kiraya vermenin akıllıca olup olmayacağından henüz emin değilim." Sanki yüksek sesle düşünüyor, seçenekleri karşılaştırıyordu.

"Ama neye karar verirsen ver, eşyaları toplaman gerekecek, öyle değil mi?"

"Öyle."

"Yani sana yardım edecek biri olsa iyi olur."

Annesi hemen cevap vermedi; Chrissie'nin sorularının nereye varacağını anlamıştı. Doğrudan konuya girse iyi olurdu. "Colville'e gelebilir miyim?" Annesinin tereddüt etmesi Chrissie'nin dudağının büzülmesine sebep oldu.

Kızgınca, "Gelmemi istemiyorsun, değil mi?" diye sordu.

"Ondan değil."

"Sana yardım edebileceğimi biliyorsun."

"Evet, biliyorum."

"O zaman neden gelemeyeceğimi söyle. Burada çok sıkılıyorum ve tanıdığım herkes ya işte ya da hoş bir tatilde. Bense tuvalet yıkadığım bu evde hapis hayatı yaşıyorum." Durumu abartmıyordu. "Bir hizmetçi tutmanızın vakti gelmedi mi?"

Annesi nazik bir sesle, "Baban seni tuttu ya," dedi.

Chrissie, "Çok komik," diye söylendi. *"Çok* komik."

"Babanın sana ihtiyacı var."

Chrissie, "Hayır, yok," diyerek karşı çıktı. "Hiç kimsenin bana ihtiyacı yok. Yaz tatilim berbat geçiyor. Ben sizinle birlikte olmak istiyorum." Boğazı düğümlenmeye başladı ve ne kadar acınası bir durumda olduğunu gizlemek için büyük çaba harcadı.

Annesi, "Peki buraya gelip ne yapacaksın?" diye sordu.

Chrissie iç çekti. "Az önce söyledim. Sana yardım etmek ve anneannemle vakit geçirmek istiyorum."

"Ama her şeyi tek tek ayıklamamız gerekecek. Neyi saklayıp neyi satacağıma, ayrıca neyi atacağıma karar vereceğim. Annemim yapabileceğini düşünmüyorum, bu yüzden bu kararları ben vermeliyim. Anneannenin taşınmasına da yardım etmeliyim." Annesinin sesi tüm işler üzerine yıkılmış gibi çıkıyordu.

Chrissie durum böyle olduğu halde annesinin teklifini neden reddettiğini anlayamıyordu. "İyi ya işte, tüm bunları yaparken ben de senin yanında olurum."

"Sana tatilden değil, yorucu günlerden bahsettiğimi unutma, Chrissie."

Annesi bazen farkına varmadan onu aşağılıyordu. "Biliyorum. Sana yardım edebilirim, anne. Ne dersin? Tüm günümü telev on karşısında mı geçireyim? Hele bir de sen ve anneannem zor günler geçirirken..."

"Gerçekten de çok zor bir zamandan geçiyoruz." Annesinin sesi biraz çatladı. "Bu kadar zor olacağını düşünmemiştim."

"Neyin? Anneannemi huzurevine yerleştirmenin mi?"

"Evet."

"Gelebilir miyim o zaman?" O yalvaran ses geri dönmüştü ama Chrissie umursamıyordu. Anneannesiyle beraber olmanın hakkı olduğunu hissediyordu.

"Telefonu ver, babanla konuşayım."

Babasının ne tepki vereceğini bilmeyen Chrissie dişlerini sıktı. Babası onun Seattle'da kalmasını isteyecekti. Ama kalamazdı, böyle bir şeye hayatta dayanamazdı.

Tüm yaz boyunca babasıyla ve ağabeyiyle uğraşmak zorunda kalırsa kafayı yerdi. Ama söz konusu olan bu değildi. Anneannesi ve annesinin ona, onun da onlarla birlikte olmaya ihtiyacı vardı. Kararını vermişti. İzin alsa da almasa da Colville'e gidecekti.

9

Susannah televizyonun karşısına geçerken eve ürpertici bir sessizlik hâkimdi. Uzun geçen dört günün ardından taşınma işi hallolmuştu. Annesi huzurevinde ilk gecesini geçirmek üzereydi. Bugün ona koca bir ay gibi gelmişti.

Nakliyeciler sabah sekizde gelmiş, kamyonu hızlıca yüklemişlerdi. Her şey otuz beş metrekarelik küçücük yeni eve yerleştirildiğinde annesi yorgun düşmüştü. Aynı şekilde Susannah da tükenmişti.

Altamira'daki görevliler onlara çok iyi davranmıştı. Formların hepsi imzalanıp teslim edilmiş, ödemeler yapılmış ve Dr. Bethel de uyulması gereken konuları yazılı olarak çalışanlara teslim etmişti. Vivian'ın taşınmayı kabul ettiği anda her şey yerine oturmaya başlamıştı. Boş bir yer bulduklarından şanslı sayılırlardı. Susannah'a göre bu, kaderlerinde yazılıydı.

Saat onu geçmiş, hava da kararmıştı. Susannah yatağa

yayılıp uyumaya can atıyorsa da aklından düşünceler geçmeye devam ediyordu. Ev savaş meydanına dönmüştü. Çekmeceler ve dolap kapakları ardına kadar açıktı. Yerler, annesinin ve kısmen Susannah'ın hayatının kalıntılarıyla doluydu. Duygular su yüzüne çıkmak üzereydi ve geçen her saniye daha da yoğunlaşıyorlardı.

Susannah ailesini aradıktan sonra yatağa girmesi gerektiğini fark etti, ama gözlerine uyku girmeyecekti. Boş programlarla dolu televizyonla oyalanmayı da istemiyordu. Ayağa kalktı ve birkaç eşyayı ayırıp geriye kalanları paketlemeye başlaması gerektiğini düşünerek amaçsızca odadan odaya dolandı. Ama sırtı ağrıyor, kalbi parçalanıyordu; kendini daha önce hiç bu kadar yalnız hissetmemişti.

Yaşadıkları çok acı vericiydi. Evet, herkes için en doğru kararı verdiğinden emindi. Peki, öyleyse neden bu acımasız suçluluk hissinin altında kıvranıyordu?

Telefon çaldı, cevap vermeye hazır olup olmadığını düşünerek ahizeye baktı. Babası, arayan numarayı gösteren telefonların gereksiz olduğuna inandığı için, Susannah gecenin bu saatinde arayan kişiyi tahmin etmekle yetinmek zorundaydı. Muhtemelen kızıydı. Susannah'ın Chrissie'nin istek ve şikâyetleriyle uğraşacak hali yoktu. Telefonu açmamaya karar verdi. Sonra fikrini değiştirerek hiç düşünmeden ahizeyi eline aldı.

"Alo." Sesinin olabildiğince sakin çıkması için çaba sarf etti.

"Alo, benim, Carolyn. Bu kadar geç aradığım için özür

dilerim ama..."

"Carolyn." Susannah üzüntüsünü saklama gereği duymadı.

"Taşınma işi nasıl geçti?"

Susannah mutfak duvarına yaslanıp telefonun uzun kablosunu koluna doladı. Babası telsiz telefonların da gereksiz olduğunu düşünen biriydi. "Annemin halinden nefret ettiğini saymazsak iyiydi. Belli etmemeye çalışsa da ne kadar mutsuz olduğunu gördüm."

"Birkaç kez aradım ama kimse cevap vermeyince merak ettim."

"Yatağa girene kadar annemin yanından ayrılmadım." Susannah, içinde biriken duygulardan bir anlam çıkarmaya çalışırken, karanlık mutfak penceresinden dışarı baktı. "Yanından bir türlü ayrılamadım. Annem, gözüme hayatı yerle bir olmuş, aniden çökmüş gibi göründü." Gözlerine yaşlar doldu. "Taşınmanın onun için zor olacağını bilmeme rağmen bu kadar kederleneceğimi tahmin etmemiştim." Sessizce ağlamaya engel olamadı ve kendinden utandı. Susannah kolay kolay ağlayan bir kadın değildi ama işte, bir anda duygu enkazının altında kalmıştı.

Carolyn, "Yapabileceğim bir şey var mı?" diye sordu.

Susannah arkadaşının anlayışlı tavrına minnettardı. "Sağ ol. Gerekli olduğunu bilmeme rağmen anneme bunu yaptığım için kendimi çok kötü hissediyorum." Duraksadı. "Bu tür kararlar veren kişi olmayı istemiyorum."

Carolyn, "Babam vefat ettikten sonra ben de annemle

baş başa kalmıştım," dedi. "İnan bana, ne kadar zor olduğunu çok iyi biliyorum: Tanrı'ya şükür annemi huzurevine yerleştirmek zorunda kalmadım ama zaman zaman yaşıtlarıyla daha iyi bir hayat geçirip geçiremeyeceğini düşündüm." Aniden konuyu değiştirerek, "Seni gelecek hafta bir akşam bize yemeğe davet etmek için aramıştım," dedi. "Salı günü herkese uyuyor."

Susannah, "Herkesten kastın?" diye sordu.

"Sandy Giddings'le karşılaştım. Bana Wal-Mart'ta karşılaştığınızı söyledi; bu yüzden Yvette Lawton ve Lisa Mitchell'le birlikte onu da davet ettim. Sana uyar mı?"

"Elbette!"

Sandy, Lisa ve Yvette, Susannah'ın lisedeki en iyi arkadaşlarıydı. "Onlarla arkadaş olduğunu bilmiyordum."

Carolyn, "Çok iyi arkadaşızdır," dedi. "Onlarla yeniden görüşmeye karar verdim, bu da gözüme iyi bir yol gibi göründü."

"Çok güzel olur. Ayarladığın için teşekkürler."

Carolyn, "Kızlar gecesine hazır ol," dedi.

Eski arkadaşlarıyla kafa dağıtacağı bir gece Susannah'a iyi gelecekti. Uzun süredir görüşmemiş olsalar da onları tekrar göreceği için heyecanlanıyordu. Carolyn arkadaşlarıyla yeniden buluşmaya ihtiyaç duyuyor olabilirdi, Susannah ise geçmişe bağlanmanın peşindeydi. Bunu artık çok net görebiliyordu. Sandy, Yvette, Lisa ve Carolyn geçmişinin parçalarıydı.

Carolyn'le birkaç dakika daha konuştuktan sonra ken-

dini daha iyi hissetti. Tekrar televizyonun karşısına geçip kanalları karıştırmaya başlasa da ekrana bakamıyordu. Sonra yatağa girdi fakat uzun bir süre uykuya dalamadı.

Çocukluk anılarını, annesinin kurabiyeler pişirip ona kamp ateşinin lideriymiş gibi davrandığı günleri düşündü. Babasıyla yazın yaptığı yürüyüşleri, kendisinin hep çilekli, babasının da hep vanilyalı yemeyi tercih ettiği külahtaki dondurmaları hayal etti. Babası bir hâkim olarak toplumun liderlerinden biriydi ve Susannah'a göre dünyadaki en harika adamdı. Onunla ilgili fikirleri liseye başladığında değişmiş, babasının ne kadar buyurgan ve mantıksız biri olduğunu o zamanlar anlamıştı. Ardından rüyasında çocukken her yıl katıldığı paskalya yumurtası avını ve arkadaşlarıyla gittiği havuzu gördü.

Ertesi sabah yatak odasının camından giren güneşle uyandı. Özellikle açık ve parlak güneş ışıklarına kuş cıvıltılarının eşlik ettiği günü karşılamak kadar hoş bir şey yoktu dünyada. Duş aldı, giyindi ve kendisine kahve yapıp ilk fincanını dışarıda içti. Annesini ziyaret etmek için evden çıkmadan önce çiçekleri suladı, birkaç dakika güllerin arasında dolaşıp annesinin gösterdiği çabaya hayret dolu gözlerle tanıklık etti. Vivian başka şeyleri boşlamış olmasına rağmen bahçesine gözü gibi bakmıştı. Susannah annesinin yeni evi için aldığı birkaç incik boncuğu arabasına koyup yola çıktı.

Elm Sokağı'na varınca, sağa dönmek yerine sola girip mezarlığa giden yolu izleyince yaptıklarına şaşırdı. Babasının mezarına cenazesini kaldırdıkları günden beri gitmemişti.

Şimdi neden gitmek istediğini de bilmiyordu. Belki de bu, rüyalarıyla, geçmişi ziyaret etme isteğiyle ilgiliydi.

Arabasını giriş kapısının yakınına park etti, etrafta başka araba yoktu. Yedi ay önce durduğu yere gitmek için mezar taşlarının arasından geçti. Çimler üzerinde mezara doğru ilerlerken babasının tabutunun toprağa indirilişini hatırladı. Mezar taşı yerine yerleştirilmişti, annesinin adı ve doğum tarihi de onun yanındaki mermere kazınmış, hemen yanına da ölüm tarihi için bir boşluk bırakılmıştı.

Susannah dimdik durdu, kendisini yeni sulanmış çimlerin üzerindeyken huzursuz hissediyordu. Boğuk bir fısıltıyla, "Merhaba, baba," dedi. "Nasılsın?" Bu saçma lafından dolayı gülmemek için kendini zor tuttu. Gençlik yıllarının başından beri onunla pek konuşamamıştı. Şimdi babası toprağın altında yatarken de rahatça konuşamıyordu.

"Annem, huzurevine gitmesini senin istediğinden bahsetti." Önceki gün annesi, fikrini değiştirmesine neyin sebep olduğunu açıklamıştı.

Susannah ayakkabısını kaygan ve nemli zemine sürttü. "Sanırım sana bunun için teşekkür etmeliyim."

Altdudağını ısırırken iki mezarın yanından geçti ama taşların üzerindeki adları okumadı. Gitmeyi, arabasına binip buralardan uzaklaşmayı istemesine rağmen ne olduğunu bilmediği bazı sebeplerden dolayı bunu yapamadı.

"Biliyor musun, baba, hiç de anlaşması kolay bir adam değildin. Annem senin tüm isteklerini kabul etti ama ben etmedim. Sana karşı çıkmasam daha iyi anlaşırdık, biliyorum

ama... yapamazdım."

Babası birçok konuda çetin, katı ve çoğu zaman da inatçı bir adamdı. Hâkim kürsüsünde oturup avukatları ve halkın sorunlu kesimini dinlediği için de öyle olmak zorundaydı. Bu yüzden duygusal olarak kendini herkesten soyutlamış, Doug'un vefatından sonra insanlardan daha çok uzaklaşmıştı.

Her ne kadar klişe bir yaklaşım da olsa tek oğlunu hep el üstünde tutmuştu. Ağabeyi öldükten sonra Susannah babasının dünyasındaki güneşin söndüğünü hissetmişti. Ağabeyinin ölümcül kazasından önce aralarındaki ilişki gerilmiş, sonrasında daha kötü bir hal almıştı. Aslında babası onu Doug'u sevdiği kadar sevmemişti.

Susannah bunu anlayınca nefesini tuttu, içine bir acı saplandı. Ellerini sıkıca kapatıp yumruk yaptı. Daha önce hiç kabullenmemiş olsa da neler olduğunu anlamıştı. Değerli oğlu Doug ölmüş, o da onun yerine geçen zavallı evlat muamelesi görmüştü.

Doug'un vefatıyla Leary ailesinin soyu tükenmişti. Henry Amcası hiç evlenmemiş, Steve Amcası da savaşta ölmüştü. Geriye ailelerinin adını yaşatacak bir Doug kalmış ama o da bir kazaya kurban gitmişti. Babasının hayalleri de böylece suya düşmüştü.

Susannah elli yaşındaydı ve olanları şimdi anlıyordu. Geçenlerde yaptıkları konuşmaların birinde Joe, Susannah'a babasının ölümünü konuşması için bir terapistle görüşmesi gerektiğini ima etmişti. O zamanlar bu öneriyi reddetmişti.

Ancak artık duygularını birilerine anlatmanın yardımı dokunabileceğini düşünmeye başlamıştı.

Susannah fısıldayarak, "Sen ölünce, oturup konuşma ve... sorunlarımızı çözme fırsatını yakalamış olsak ikimiz için de çok iyi olurdu, diye düşündüm," dedi. "Sana ne kadar üzgün olduğumu söylemek istemiştim ama şimdi... şimdi özrümün bir işe yarayıp yaramayacağından şüphe ediyorum. Ama sen kendi bildiğinden hiç şaşmaz, insanlara hep tepeden bakardın."

Gözlerinden süzülen yaşlar yanaklarına aktı, babasının onu hâlâ böyle bir hale sokacak gücünün olmasına kızarak yanaklarını koluyla sertçe sildi. "Seninle konuşmak istiyordum ama imkânsız olduğunu da biliyordum."

Yılların öfkesi ve burukluğu doruğa ulaşırken, mezarın etrafında daireler çizerek dolandı. "Paris'ten döndükten sonra bir kez olsun doğru dürüst konuşmadık. Bundan sen de rahatsız olmadın mı? Ben senin hayatta kalan tek çocuğundum. Beni tanımayı hiç *istemedin* mi?"

Mezarın yanında durdu ve gözlerini kapatıp kalbindeki sızının dinmesini bekledi. "Joe'yla birlikte Colville'e hiç gelmedik, bunu fark edip etmediğini merak ediyorum. Sebebini hiç sordun mu acaba? Bence sormadın."

Susannah, babasının cenazesinde tek damla gözyaşı dökmemişti. Joe, babasının onu çok sevdiğini söylediği halde Susannah tam aksine inanıyordu. Annesi için metanetli davranmış ya da en azından kendisini öyle kandırmıştı. Artık kendisine babası için ya da sahip olmayı istediği baba figürü

için değil, çocukluğunun ilk yıllarında hatırladığı adam için hüzünlenme fırsatı vermediğini anlayabiliyordu. Bir kez ağladı mı duramayacağından korktuğu için kendini tutuyordu.

Susannah arabasına doğru giderken, duygusal anlamda harap olmuştu. Kederle ve gözyaşlarıyla mücadele ediyor, buraya geldiği için pişmanlık duyuyordu.

Arabasına varınca yolcu tarafındaki kapıya yaslandı. Annesini ziyarete gitmeden önce toparlanmalıydı. Bu sabah kendini onun yanına uğrayacak gibi hissetmiyor, onun yerine evde kalıp toplayabildiği kadar eşyayı toplamayı ve verilmesi gereken kararları vermeyi istiyordu.

Arabaya binerken, Doug'un mezarını yıllardır ziyaret etmediğini fark etti. Yirmi birinci yaşına bastıktan bir hafta sonra ölen ağabeyini düşündüğünde az kalsın ağlamaya başlayacaktı.

Mezarlığa gelirken ağabeyinin kaza yaptığı virajdan geçmişti. Sonradan öğrendiğine göre ağabeyi orta refüje, oradan da bir ağaca çarptığında yüz on kilometrelik hız sınırının üzerindeydi. Tek tesellisi, ağabeyinin acı çekmeden ölmesiydi. Aksini yaşamasına yüreği el vermezdi.

Ağabeyinin mezarını bulmak için birkaç dakika dolanmak zorunda kaldı. Babasının neden oğlunun yanına gömülmediğini merak etti. Doug babasından beş sıra ileride yatıyordu. Herhalde yakınlardaki tüm yerler dolmuştu. Bu durum babasını çok üzmüş olmalıydı.

Mezarın başındaki vazonun içine konulmuş hoş, pembe gülleri ve mor leylakları görünce şaşırdı. Annesinin oğlunu

vefat ettiği yıl sık sık ziyaret ettiğinden, üzüntüden perişan olduğundan haberdardı. Ama bildiği kadarıyla son zamanlarda mezarlığa gelmemişti, hem gelse bile kocasının mezarına da çiçek bırakırdı.

Susannah yere eğilip parmaklarıyla narin taçyapraklara dokundu. Henüz tam olarak açmamış güller daha birkaç saat önce kesilmişti. Çiçekleri getirenlerin yakınlarda olup olmadığını merak ederek ayağa kalkıp etrafına bakındı. Görebildiği kadarıyla tek başınaydı.

Babasına onca şey söylemesine rağmen, ağabeyine söyleyecek çok şeyi yoktu. Mezarına bakıp gülümsedi, ona bir öpücük gönderdi. Sonra bir daha uzun süre buralara dönmeme kararı alarak arabasına döndü.

Mezarlıktan çıktıktan sonra Safeway'e gidip eşyalar için koli aldı. Sonra da annesini ziyaret etmesi gerektiğini hissedip bunu erteleyemeyeceğine karar verdi ve nihayetinde Altamira'ya gitti. Annesi küçük apartman dairesinde oturmuş onu bekliyordu. O içeri adım atar atmaz Vivian kollarını açıp yalvaran gözlerle kızına baktı.

Titrek bir sesle, "Nerede kaldın?" diye sordu. "Gelmeyeceğinden korkmaya başlamıştım."

Susannah, "Öyle bir şey yapar mıyım hiç!" dedi. Annesinin kemikli narin elini avucuna alıp onunla göz göze gelmek için diz çöktü. "Dün rahat uyuyabildin mi?"

"Hayır. Gözüme uyku girmedi."

"Çok mu ses vardı?"

"Hayır. Evet. Bilmiyorum ama buradaki yemekler ber-

bat. Ömrümün sonuna kadar soğuk yumurtayla kızarmış ekmek yememi bekleniyorsun, değil mi?"

"Anne, yeni hayatına bir şans ver."

"Daha ilk günden buradan nefret ettim. Babanın burada kalmamı istediğini biliyorum ama sana söylüyorum, Susannah, buradan hemen çıkmak istiyorum."

Susannah ona, "İki hafta," dedi. "Bana en az iki hafta deneyeceğine söz verdin."

Annesi gönülsüzce başını salladı. "Evet, biliyorum ama işe yaramayacağını sana şimdiden söyleyebilirim."

Susannah tüm içtenliğiyle annesinin kısa zamanda fikrini değiştirmesi için dua etti. Çünkü ona sunabileceği başka seçenek yoktu.

"Elbiselerim nerede?"

"Anne, elbiselerini çoktan getirdik, unuttun mu?"

"Peki ya mor elbisem? Ona ihtiyacım var, Jean. Onu birilerine vermedin, değil mi?"

"Hayır, anne."

"Ah, Jean, ah, şimdi ne yapacağım?"

Susannah annesinin söylediklerine karşı çıkmak için dudaklarını ısırmak zorunda kaldı. "İstediğin her şeyi getirdim."

Annesi hemen ardından, "Babanın sandalyesini de getirseydin daha rahat ederdim," dedi.

Susannah da bundan korkuyordu. "Burada babamın sandalyesini koyacak yer yok."

Annesi çabucak başını iki yana salladı. "Yer çok. Birkaç eşyayı kenara kaydırırım olur biter. Şu köşeye de dikiş

makinemi kurarız."

Annesi yıllardır dikiş dikmemişti. Aradan yıllar geçmişti. Ama Susannah, "Ayarlamaya çalışırım," dedi.

"Kitaplarımı da getir."

"Getiririm, anne." Anlaşılan onu birkaç ufak tefek işi yapmaya gönderiyordu. "Buradakilerle tanıştın mı?"

Vivian sesini alçalttı. "Burası yaşlılarla dolu. Sana buraya ait olmadığımı söylüyorum, Susannah. Yemin ederim herkes en az seksen yaşında."

Susannah annesini huzurevinde kalmaya ikna etmeye çalışmak yerine, kendisinden istenen işleri halletmek için dışarı çıktı. Annesi, kızının mor elbisesini bulması konusunda ısrarcıydı ama Susannah annesinin dolabında öyle bir elbise gördüğünü hatırlayamıyordu.

Duygusal olarak çökmüş halde evin yolunu tuttu. Dış kapıyı açıp kutuları içeri çekebilmek için sinekliği ardına kadar araladı.

Oturma odasına adım atınca durup etrafa bakındı. Her şey tam da bıraktığı gibi duruyordu ama bir şeyler *eksik* gibiydi. Fakat tam olarak ne olduğunu bilmiyordu. Oturma odasının ortasında dururken içinin ürperdiğini hissetti. Hayal gördüğünü düşündü. Yine de kuşkulanıyordu.

Derince bir nefes alıp dikkatlice mutfağa girdi.

"Kimse var mı?" diye seslendi.

Hiç kimse cevap vermedi.

"Hey?"

Yine hiçbir cevap alamadı.

Kalbi güm güm atarak bir odadan diğerine gitti. Görebildiği kadarıyla hiçbir şey eksik değildi, ta ki Doug'un odasına adım atıncaya dek. Annesi, ağabeyinin lisedeki mezuniyet fotoğrafını, katıldığı koşulardan ve diğer spor müsabakalarından aldığı madalyaları duvarına astığı odayı eskisi gibi korumuştu. Ama duvardaki her şey gitmişti. Birileri içeri girip ağabeyinin lise yıllarındaki hatıralarını çalmıştı.

Ne olursa olsun, Susannah annesinin bunu öğrenmesine izin veremezdi.

Debbie Macomber - Bahçemde Yeşeren Umutlar

10

Susannah bu tuhaf soygundan ne anlam çıkarması gerektiğini bilemiyordu. Ağabeyinin mezarına konan taze çiçeklere bir de bu iş eklenmişti. Birileri Doug'un lise eşyalarını karıştırmıştı. Ayrıca kaybolan tek şey madalyaları değildi. Kısa süren ömründe önemsiz gibi görünen hatıraların parçaları: Disneyland'dan aldığı bir hediyelik eşya ve bir Beatles albümüyle birlikte birkaç eşya daha ortalıktan kaybolmuştu. Belki annesi onları birilerine vermişti ama Susannah buna ihtimal vermiyordu. Doug'un her şeyi çok değerliydi ve annesiyle babası tarafından el üstünde tutulurdu.

Yıllar önce Brian, Doug'un eski beysbol kartlarını almak istediğinde babası izin vermemiş, Susannah'ın kızgınlığı haftalarca geçmemişti. Şimdi onlar da ortalıkta yoktu .

Korkunç ihtimallere kafayı takmamaya çalışarak annesinin dolabında kalan eşyaları paketledi ve böylece öğlenin tamamı geçip gitti. Mor elbiseyi görememiş olsa da kenara

birkaç kıyafet ayırdı. Bulduğu en önemli şey, annesinin Doug'un 1951 yılında dünyaya gelmesinden kısa bir süre sonra yazmaya başladığı eski bir günlüktü. Üzerindeki suni deri yıllar önce çatlamıştı ve anahtarı olmayan küçük bir kilidi vardı. Susannah kilidi açmayı deneyince günlük, sırlarını paylaşmaya can atarcasına birden açıldı.

Açık günlüğü elinde uzunca bir süre tuttu, içindekileri okumaya cüret edip etmemesi gerektiğini düşündü. Annesinin mahremiyetini ihlal edemeyeceğine karar verip el kadar günlüğü komodinin üzerine bıraktı.

Annesi muhtemelen günlük tuttuğunu hatırlamayacaktı. Yine de annesinin en tuhaf şeyleri anımsadığını biliyordu.

Dolabı boşaltmayı, elbiseleri ve ayakkabıları Goodwill Vakfı için kolilemeyi bitirir bitirmez mola vermeye karar verdi. Annesi dolaptan çıkan kıyafetleri yıllardır hiç giymemişti, ama Susannah da henüz her yere bakmamıştı. Yatak odasında iki çekmece ve birkaç raf, bir komodin vardı. İşi hiç de çabuk bitmeyecekti.

Kendine çay demlemek üzereyken telefon çaldı.

Kızı, "Anne!" diye haykırdı. "Köri nerede?"

"Köriyi ne yapacaksın?"

"Yemek tarifinde geçiyor. Food Channel'da bir program izliyordum, körili tavuk yapmaya karar verdim; tavuğa köri dökmem gerekiyor."

Susannah yemeğe başlamadan önce malzemeleri hazırlaması gerektiğini söylememek için kendini zor tuttu. "Buzdolabının yanındaki rafa bak."

"Baktım. Orada yok. O olmadan *olmaz*, anne. Yemek mahvolur."

Chrissie'nin sesi otuz saniye içinde köriyi bulamazsa kıyamet kopacakmış gibi geliyordu.

"Yanındaki rafın bir üstüne bak. Varsa oradadır."

"Tamam." Sesi telefonu omzuyla kulağı arasına sıkıştırmış gibi boğuk çıktı.

Susannah kavanozların ve baharatlıkların karıştırıldığını duydu, ardından da zafer dolu bir haykırış geldi. "Teşekkürler, anne. Görüşürüz." Bunu söyledikten sonra hat kesildi.

Susannah ahizeyi yerine koyarken, "Yardım edebildiğime sevindim," diye söylendi. Chrissie, eve döndüğünden beri ilk defa hevesle bir işe girişmişti. Joe, kızlarının Colville'e gitme isteğine net bir yanıt vermemişti ama Chrissie belli ki evde ona ihtiyaç duyulduğunu anlamıştı. Bu, Susannah'ın da işine geliyordu. Kızının evi toplamak için yardım etmesini isterdi ama bu durumda bir de onunla ilgilenmesi gerekecekti.

Demliğe su koyarken, kocası ve çocukları onsuz idare edebildiği için onlarla gurur duydu. Çocukları olgunlaşıyor, daha fazla sorumluluk üstleniyordu.

Birkaç dakika sonra mutfak masasına oturup çayın demlenmesini beklerken bulduğu eski günlüğü hatırladı. Yıllar önce bir ayakkabı kutusuna tıkıştırılıp unutulmuştu. Merakından dolayı hâlâ kendini suçlu hissederken günlüğü yatak odasından alıp masaya getirerek seramik çaydanlıkla küçük süt sürahisinin yanına koydu.

Ailesi hakkında bilmeyi istemeyeceği şeyleri öğreneceğinden korkarak günlüğe baktı. Yine de çok meraklanmıştı. İçinde yazanları okumaya hakkının olmadığını hatırlattı kendine. Annesinin özel hayatından bahsediyordu. Sonra annesinin de *onun* günlüğünü okuduğunu hatırladı. Yatılı okula gönderildikten kısa süre sonra annesi aynı şeyi yapmıştı. İçindeki suçluluk duygusunu bastırarak böylece ödeşeceklerine karar verdi.

Günlüğü açtı ve annesinin düşüncelerini kâğıda aktarmak için dolmakalem kullandığını fark etti. Vivian her bir gün için birkaç satır yazıp beş yılını deftere sığdırmıştı. Yaptığı günlük işleri aktarmazsa hayatı mahvolacakmış gibi o yıllarda günlüğüne sadık kalmıştı. Mavi mürekkep biraz solmuşsa da yazılar çok rahat okunabiliyordu. Susannah her zaman olduğu gibi annesinin yuvarlak hatlı sağa yatık yazısına hayran kaldı.

3 Nisan 1957

George, Doug'u Küçükler Ligi'ne antrenmana götürdü, sonra da ona bir saat boyunca beysbol topu attı. Kocamın oğlunu ve Dougie'nin de babasını bu kadar çok sevmesi beni çok mutlu etti.

Susannah, ağabeyi ile babasının sıklıkla antrenman yaptığını hatırladı. O zamanlar kendini biraz dışlanmış ve... değersiz hissediyordu.

20 Haziran 1957

George'la tekrar hemşirelik okuluna gitme konusunu konuştum ama çocuklar küçük olduğu için yerimin evim olduğunu söyledi. Ona bugünlerde birçok kadının çalıştığını söylemeye çalıştıysam da beni dinlemedi. İyi bir hemşire olacağımı biliyorum. Keşke genç yaşta evlenmek yerine hemşirelik okuluna gitseydim demekten kendimi alamıasam da George'a hak veriyorum. Gerçi savaş devam ederken başka ne yapabilirdim ki?

Susannah kaşlarını çattı. Annesi hemşire olmayı mı istemişti? Bunu yeni öğreniyordu. Onca yıl annesinin hemşire olmayı istediğini ya da hayal ettiğini duyduğunu hiç hatırlamıyordu. Her şey babasının ve hâkimlik görevinin etrafında şekillenmişti.

Ancak şimdi düşününce annesinin o ve Doug hastayken ne kadar ilgili, ne kadar özverili davrandığını hatırladı. Doug on yaşındayken bisikletten düşüp kolunu kırmıştı. Kemiği çok fena kırılmış, annesi çok soğukkanlı davranıp Doug'u hastaneye götürmüş, doktorlar kemiği düzeltmek için ağabeyini hemen ameliyata almışlardı. Annesi insanlara bakma konusunda doğuştan yetenekliydi ama bu arzusu yok edilmişti.

Okuduklarından rahatsız olan Susannah bir başka bölüme geçmek için sayfaları karıştırdı.

11 Kasım 1958

İki çocuğum da bademcik iltihabına yakalandı. Doktor en kısa zamanda ameliyat olmaları gerektiğini söyledi. Bana korkunç bir şeyden bahsediyormuş gibi geldi. Çocuklarımın başına geleceklerden korkuyorum. Kütüphanede bulabildiğim her şeyi okumama rağmen içim rahatlayacağına daha da daraldım. Akşam yemeğinden sonra George'la konuştum ama kafası mahkemedeki bir davayla meşguldü. Galiba söylediklerimin tek kelimesini bile duymadı. Çok fazla endişelendiğimi söylüyor. Öyle olabilir ama ameliyat ve özellikle de kulak enfeksiyonlarına çabucak yakalanan Susannah'ın durumu beni endişelendiriyor.

Daha sonra Vivian haklı çıkmıştı. Ameliyatın ardından Susannah enfeksiyon kapmış, beş gün hastanede yatmıştı. O günleri hayal meyal hatırlıyordu. Ancak hastalıktan kıvranırken annesinin yatağının başucunda durup elini tuttuğunu çok net bir şekilde hatırlıyordu.

Hüzünlenen Susannah, küçük defteri bir kenara bırakıp kendine çay doldurdu. Fincanına süt döküp çayını karıştırırken eli hafiften titredi. Bir yudum aldıktan sonra tekrar günlüğe uzandı. Sonraki yazılar, alışveriş, ev temizliği, bahçeye soğan dikimi gibi sıradan konulardan bahsediyordu.

Susannah okuduklarını düşünürken günlüğü masaya bırakıp çay dolu fincanı iki eliyle tuttu. Geçmişe baktıkça annesinin günlüğünü okumaması gerektiğini hissediyordu. Ama o

sabah babasını aslında hiç tanımadığından yakınmıştı; şimdi annesini de tanımadığını anlamıştı.

Tost ekmeğinin üzerine sürdüğü fıstık ezmesiyle geçiştirdiği akşam yemeğinden sonra annesine tekrar bakmaya gitti.

Danışmada duran Rose, kapıdan girerken onu, "İyi akşamlar," diyerek karşıladı.

"Yemek vaktinde gelmedim umarım."

"Hayır, hayır, yemek saat beşte veriliyor."

Susannah bunu biliyordu ama kendini günlüğe öyle bir kaptırmıştı ki, saatin farkında değildi. Günün ana öğünü saat on ikide veriliyor, öğleden sonra da hafif bir şeyler servis ediliyordu.

Susannah huzurevi sakinlerinin birkaçının girişin yanındaki salonda toplandığını gördü. Yaşlı bir beyefendinin piyanonun başına geçip Broadway şarkıları çaldığını duydu. İkisi tekerlekli sandalyede oturan beş kadın, başlarını sallayarak müziğe eşlik ediyordu. Tekerlekli sandalyedeki bir kadın da uykuya dalmıştı.

Susannah, annesinin onlara eşlik etmemesine üzüldü. Vivian diğerleriyle tanışmak için biraz çaba sarf etse işleri kolaylaşırdı fakat annesi bu konuda şimdiye dek hiç ilgi veya istek göstermemişti.

Vivian'ın çevresine uyum sağlamasına yardımcı olmak için elinden gelen her şeyi yapmaya karar veren Susannah, annesinin kaldığı yere giden, halıyla kaplı uzun koridordan geçti. Kapı kapalıydı. Kapıyı hafifçe tıklattı ama içeri gir-

mek için bir cevap beklemedi.

Vivian televizyonun karşısındaki en çok sevdiği koltuğa oturmuştu, sırtı da Susannah'a dönüktü.

Susannah'ın çalışanlardan biri olduğunu sanıp, "Tepsiyi alabilirsin," dedi.

Kapının yanındaki küçük masanın önünde durmaya devam eden Susannah tepsiye baktı. Görebildiği kadarıyla annesi yemeğine hiç dokunmamıştı.

"Anne."

"Aa, Susannah." Arkasına döndü. "Seni o gelip giden kız sandım."

"Yemeğini yememişsin."

Annesi bir eliyle koltuğun kenarına tutunarak yarım yamalak ayağa kalktı. "Aç değildim."

"Neden?" Susannah İtalyan usulü sebze çorbasıyla meyve tabağına baktı, ikisi de çok güzel görünüyordu. Altamira'daki yemekler, bu tür yerlerden beklenmeyecek kadar güzeldi.

Vivian, "Aç değilim işte," diye söylendi. "Baban buraya taşınmamı söyledi ama ben buraları sevmedim."

Susannah, "Otur, yemeğini getireyim," dedi.

Vivian koltuğuna dönünce, Susannah tepsiyi aldı. Annesi oturur oturmaz meyve tabağını önüne koydu. "Çorbayı mikrodalgada ısıtayım," dedi.

Susannah annesinin tabaklardaki her şeyi yiyip bitirmesine sevindi. Bakıcı daha sonra gelip tepsiyi götürdü. Sonraki bir saat boyunca Susannah ile annesi yan yana oturup

sessizce iki yarışma programı izledi.

Jeopardy bitince Susannah, "Anne," dedi. "Hemşire olmayı istediğini bilmiyordum."

Annesi bakışlarını ona çevirdi. "Sana bunu kim söyledi?"

Susannah çabucak, "Şey... dolabındakileri toplarken yazdığın bir şeyle karşılaştım da," dedi. Bahsettiği "şey"in annesinin günlüğü olduğunu dile getirmedi.

Vivian'ın sesi isteksizce çıksa da, "Bir zamanlar düşünmüştüm," dedi.

"Peki, neden hemşire olmadın? Susannah annesi adına üzülüyordu ama belli etmemeye çalıştı.

Vivian soruyu biraz düşündü. "Babaniyi bir fikir olmadığını düşündü, haklıydı da. Birkaç yıl sonra George hâkimliğe terfi etti ve hayatımız değişti. Babanın da benim de yeni sorumluluklarımız vardı.

Duygularını gizlemeye dikkat eden Susannah, "Senden mükemmel bir hemşire olurdu," dedi.

Vivian dalgın dalgın baktı. "Olabilirdim. Babanla bu konuyu, özellikle de hâkimliği kabul ettikten sonra birkaç kez konuştuk. Toplumda üstlendiği yeni görevin en az onun kadar benim de çaba sarf etmemi gerektireceğini söylemişti. Sizler büyürken evde kalmamı istedi. Ben de kabul ettim. Kariyer yapmak için doğru zaman değildi ve sonra da... babanın yanında kalıp onun yardımcısı olmaya karar verdim. George'un yanında olmak ve yeni işinde onu desteklemek benim gözümde dahaönemliydi. Bu, çocuklarımın da yanın-

da olacağım anlamına geliyordu."

"Peki hiç pişmanlık duyuyor musun?"

Vivian gülümsedi. "Bir an olsun pişman olmadım. Herkes hayatında bazı seçimler yapar, Susannah. Baban iyi para kazanıyordu, benim çalışmama gerek kalmadan geçinebilecek kadar talihli insanlardık. Ben bunu bir lütuf olarak gördüm, hâlâ da görüyorum. Bir ara kan bankasında gönüllü olarak çalıştım, hem bu arada bahçemle de ilgilenebildim."

Susannah, *"lütuf"*un doğru kelime olup olmadığından emin değildi.

"Babanla hayat arkadaşıydık. Sen onu hep kötü biri olarak gördün ama öyle biri değildi. George iyi bir adam, sevgi dolu bir eş ve mükemmel bir babaydı.

Susannah annesinin sözlerini sineye çekti. Ailesi, Vivian'a gibi birine sahip olduğu için çok *şanslıydı.* Hemşirelik okuluna gidemediği için üzüldüyse de bunu hiç belli etmemişti. Ama Susannah onun için de, kaçırdığı fırsat için de üzülüyordu.

11

Carolyn öğlen fabrikaya dönüp adının yazılı olduğu park yerine girdiğinde hava serin ve rüzgârlıydı. Spokane'de büyük bir yapı marketler zincirinin sahibi olan müşterisiyle çok başarılı bir toplantı yapmış ve geriye sadece gerekli evrak işlerini halletmek kalmıştı.

Tek örgüyle ördüğü uzun saçı, sırtının ortasına kadar uzanıyor, yürüdükçe sallanıyordu. Genelde tercih etmediği türden, düz etekli ve klasik ceketli lacivert bir takım giymişti. Beyaz gömleği ve siyah topuklu ayakkabılarını da giyince, Carolyn'in "toplantı" kıyafeti tamamlanmıştı. Üzerindeki ince külotlu çorabı çıkarmak için sabırsızlanıyordu. Nasıl bir şekil vereceğini bilemediği için saçını her zamanki gibi örmüştü. Şık annesinin onu bu halde görse ne diyeceğini tahmin edemiyordu. Carolyn, kadınsı görünme konusunda hiç becerikli değildi. Ofisine girer girmez üzerini değiştirip kot pantolonunu, çizmelerini ve pamuklu gömleğini giydi.

Asistanı Gloria belli ki erken çıkmıştı. Carolyn'in istediği her şeyi yerine getirip mesaisini bitirmişti.

Carolyn önündeki belgeleri imzalar imzalamaz eve gitmeyi planlıyordu; çünkü akşam yemeğine misafirleri vardı. Susannah'ı, Sandy'yi, Lisa'yı ve Yvette'yi evine davet etmek, sosyalleşmek adına attığı büyük bir adımdı. Colville'in en çok işçi çalıştıran fabrikasının patronu olarak bu tür şeyleri çok sık yapmıyordu. Çünkü babası şehirdeki herhangi bir aileyle fazla yakınlaşmaması konusunda onu uyararak bunun riskli olacağını söylemişti. Davet ettiği kadınların hiçbirinin fabrikayla uzaktan yakından ilgisi yoktu.

İşi adına yüklendiği sorumluluğu aklından bir saniye çıkarmayan Carolyn geri dönüşünden sonra içe kapanmış, arkadaşlarından vazgeçmişti. Bazen yalnız kalıyordu ama görev aşkı içine işlemişti. Bulunduğu duruma kızmıyor ve işini ciddiye alıyordu. Bu fabrika bölge ekonomisine büyük katkı sağlıdığından, aldığı kararlar da tüm kenti etkiliyordu.

Evrak işlerini bitiren Carolyn kerestelerin üç metre yüksekliğinde istiflendiği avluya gitti. Fıskiyeler sürelik çalışarak ağaçları serin ve nemli tutuyordu. Çıkabilecek bir yangın, işlerine çok büyük zararlar verebilirdi. Bu yüzden işlenmemiş kütükleri korumak için her türlü önlemi almışlardı. Bir yıl önce keresteleri taşıyıp dizen ve dolayısıyla işletme masraflarını azaltan bir istifleme makinesi almıştı. Yeni makinelerin çalışmaya başlamasıyla, yıllık yaklaşık 50.000 metreküp kaliteli kereste üretmeyi hedeflemişti. Bu hiç de küçümsenecek bir hedef değildi. Ama o kafasına koymuştu

ve gerçekleştirmek için de elinde gerekli her şey vardı.

Fabrika müdürü Jim Reynolds onu görünce elinde dosya, telaşla ona doğru geldi. Carolyn fabrikada ondan sonra en yetkili kişi olan Jim'e çok güveniyordu. Jim onun altında çalışan bir müdürden öteydi; onun sağ koluydu ve tıpkı onun gibi hırslı ve hevesliydi. Fabrikaya emek verdiği onca yıl sayesinde, çalışanlar onun kararlarına ve ona saygı duyuyordu. Carolyn ona danışmadan hiçbir karar almıyordu.

Carolyn'den on yaş genç olan Jim uzun boylu ve kaslı bir adamdı, genelde dışarıda çalıştığı için teni koyulaşmıştı. Mutlu bir evliliği ve ikisi üniversiteye başlamak üzere olan üç çocuğu vardı. Carolyn, Jim'in yanında çalışmasına minnettardı ve ona işlerine kattığı değere karşılık yüklü bir maaş veriyordu.

Jim yanına gelirken, "Toplantı nasıl geçti?" diye sordu.

"Anlaşmayı yaptık."

"Bravo!" diyen Jim, başını sallayıp başparmağını havaya kaldırdı. "Tebrikler."

Jim de en az Carolyn kadar bu yeni sunta siparişinin onları yazın sonuna kadar rahatlatacağını biliyordu. Carolyn o yapı marketiyle anlaşma yapmayı başarmıştı. Jim işin ayrıntılarını anlatmaya başlayan Carolyn'in lafını kesti.

"Bugün öğleden sonra Grady Simpson neredeyse ölüyordu."

"Ne oldu?" Carolyn endişelendiğini hemen belli etti. Grady, babası hayattayken fabrikada çalışanlardan biriydi. Emekli olmak üzereydi. Daima işini iyi yapan biri olmuştu.

"Kalp krizi geçirdi."

"Durumu nasıl?"

"İyi görünüyor."

Carolyn'in içi rahatladı.

"Şu yeni bahçıvan elini çabuk tutmasa kurtulamazdı."

Carolyn, adamın buradaki bahçeleri ve evindeki avluyu düzenlemek için anlaştığı Kettle Falls Peyzajcılık'a bağlı çalıştığını biliyordu. Bahçe işlerini son üç yıldır o şirkete veriyor, onlar da işlerini çok iyi yapıyordu. Onlardan hiç şikâyetçi olmamış, dört ay önce işe başlayan yeni bahçıvan da çok usta biri çıkmıştı. Dürüst, çalışkan, dakikti ve en önemlisi de çiçeklerin dilinden anlıyordu. Daha önce hiç kimse Dave Langevin kadar güzel işler ortaya çıkarmamıştı. Carolyn, adını merak edecek kadar ondan etkilenmişti.

Carolyn, "Olanları baştan anlatsan iyi olur," dedi.

"Grady yere yığıldığında istifleme makinesinin başındaydı. O sırada çimleri biçmeye çıkmış olsa kim bilir başına neler gelirdi." Ofisin bulunduğu tarafta düzenli olarak bakıma ihtiyaç duyan çalıların ve çiçeklerin bulunduğu küçük bir bahçe vardı. "Kimse ne olduğunu anlayamadan, Dave denen adam Grady'nin yardımına koştu."

Carolyn sıradan bir havayla, "Dave Langevin'i tanıyorum," dedi.

Jim neler olduğunu detaylıca anlatıp sözünü bitirdi. "Ambulans gelene kadar kalp masajı yaptı. Ambulansın doktoru, Dave olmasa Grady'nin kurtulamayacağını söyledi."

Carolyn peyzaj şirketinin pikabını otoparkta göreme-

mişti. "Gitti mi? Ona teşekkür etmek istiyorum."

"Bunu isteyeceğini düşünmüştüm ama Dave bugünlük başka bir işi olmadığını söyledi. Grady'nin ambulansa koyulduğunu görür görmez çimleri biçmeye döndü ve kısa süre sonra da gitti."

Carolyn daha sonra teşekkürlerini iletecekti. "Heyecanlı bir gün geçirmişsiniz."

Jim, "Hem de ne heyecan!" dedi. "Tabii böyle şeyleri hiç yaşamamayı tercih ederim."

Carolyn başını salladı. "Gloria'ya Grady'nin durumuna bakıp sizleri haberdar etmesini söylerim." Asistanı Gloria çok düzenli biriydi. Babası, Carolyn'e etrafını kalifiye elemanlarla donatmanın önemini öğretmişti; belki de bu babasının ona verdiği en değerli tavsiyeydi.

Jim gülümser gibi oldu. "Gloria o işle çoktan ilgilendi."

Carolyn bu kadarını tahmin edebilmeliydi.

Jim, "Grady'nin kalp ameliyatı olması gerekebilir ama şimdilik tehlikeyi atlattı," dedi.

Carolyn arabasına doğru giderken, "Umarım çabucak sağlığına kavuşur," dedi.

"Gloria ona çiçek gönderip sigortasıyla ilgili bir sorun çıkmaması için gerekli her şeyi halletti." Ofisi gösterdi. "Grady'nin ailesini ziyaret etmek için erken çıktı."

"Güzel. Ben de nereye gittiğini merak ediyordum."

Jim samimi bir havayla, "Gloria'ya daima güvenebilirsin," dedi. Daha resmi bir ses tonuna geçip, "Yarın sabah masana kaza raporunu koyarım," diye ekledi.

"Teşekkürler," diyen Carolyn yarım saat daha ofiste vakit geçirmeye karar verip arkasına döndü. Yemek hazırlıkları tamamlanmış sayılırdı, ev de temizdi. "Dave'i benden önce görürsen onunla konuşmak istediğimi söyler misin?"

Jim gülümseyip isteğini yerine getireceğini söyledi.

Carolyn o anlaşmayı yaptığı için sevinçten havalara uçsa da felaket sayılabilecek bu olay onu hızla dünyaya döndürmüştü. Jim'in yanında ağır ağır yürüyerek ofisine vardı. O sırada Jim, "Dave'i sık sık görüyorum ve iş ahlakını da seviyorum," dedi.

"Ben de." Evdeki bahçesinin yıllardır hiç bu kadar güzel olmadığından bahsetmedi.

"Ona iş teklif ettim."

Carolyn de buna niyetlenmişti. Adamın, Grady'nin hayatını kurtarmasına minnettar olmuş, kararlığı ve işine bağlılığının onu fabrikaya almayı isteyeceği türden bir çalışan yaptığını düşünmüştü. Onu eğitmek için harcayacağı paraların karşılığını alacaktı.

Jim, "Teklif için bana teşekkür etti," diyerek konuşmaya devam etti. "Ama işini sevdiğini söyledi. Ona ilk etapta vereceğimiz maaştan bahsettim. Şimdi aldığından fazlasını teklif ettiğimden eminim ama ilgilenmediğini açıkça dile getirdi.

Carolyn buna üzülmesi mi yoksa bahçesi adına sevinmesi mi gerektiğine karar veremedi. Dave'in çıkardığı işten memnun olmasına rağmen muhtemelen gelirini ikiye katlayacak bir teklifi reddetmesine de şaşırmıştı.

Omuz silkti. "Kararına saygı duyarım."

Jim, "Galiba yaşadığı yeri çok sık değiştiren biri," dedi. "Nereli olduğunu sordum, bana California'da yaşadığını, ondan önce Arizona'da kaldığını ve bir mevsim de Yakima'da meyve topladığını söyledi. Onun gibi adamlarla daha önce de tanışmıştım. Genelde bir yere kök salmazlar."

Carolyn derince iç çekerken başını salladı. Ponderosa çamıyla köknarlar havaya güzel kokular salmıştı. Carolyn çocukken babasının kıyafetlerinin kokusunu severdi. Artık kendi gömlekleri de aynı kokuyu taşıyordu. Ona göre bu, egzotik parfümlerden de çekiciydi.

Tam da paydos düdüğü çalarken köşeyi döndüler. Etraftaki çalışanlar makinelerini kapattı, ellerindeki siyah yemek kutularıyla yanlarından geçtiler, binalarla bahçeler saniyeler içinde boşaldı. Carolyn onların konuşup gülmelerini ve başlarıyla selam vererek veya el sallayarak ona saygı duymalarını seviyordu.

Carolyn ofisinde fazladan bir saat daha geçirmek zorunda kaldı. E-postalarını okudu, Grady'nin durumunu kontrol edip sağlığının iyiye gittiğini öğrendi ve sonra bilgisayarını kapatıp eve gitti.

Evine giden uzun yolda ilerlerken, peyzaj şirketinin pikabının kapının önünde durduğunu fark etti. Çiçeklerin altları Dave Langevin'in bir süredir serptiği çam kabuklarıyla doluydu. Carolyn onu gördüğüne sevindi.

Arabasını garaja park etti, aşağı inip ona doğru yürüdü. Davenasırlı elleri ve çukurlaşmış koyu gözleri olan

siyah saçlı, orta yaşlı bir adamdı. Üzerinde iş kıyafetleri, başında da yüzünü gölgeleyen hasır bir şapka vardı. Carolyn ona yaklaşırken Dave elindeki küreği yere saplayıp sapına yaslandı.

Carolyn, "Burada olacağını bilmiyordum," dedi.

Dave elinin tersiyle alnını sildi. "Hizmetçiniz yemekte misafirlerinizin olacağını söyledi. Onlar gelmeden bahçeye ağaç kabuğu serpmek istedim."

Çok düşünceli davranmış, onu şaşırtmıştı. Carolyn kendini biraz tuhaf hissederek, "Teşekkürler," dedi. "Öğlen fabrikada yaptıkların için teşekkür ederim. Jim bana neler olduğunu anlattı."

Dave, Carolyn'in övgüsünden utanmış gibiydi. "Önemli değil."

"Grady'nin hiç de öyle düşünmediğinden eminim. Jim hayatını kurtardığını söyledi."

Dave bakışlarını yere çevirdi, sonra da küreği çıkardı. Lafı kısa kesip, "İşe dönsem iyi olur," dedi.

"Peki, ama yaptıklarına minnettar olduğumu bilmeni isterim. Tekrar teşekkürler, Dave."

Adam, Carolyn'in adını bilmesine şaşırmış gibiydi. Uzun süre gözlerinin içine baktı. "Rica ederim... Carolyn," dedi.

Adını söyleyiş şekli Carolyn'in ona tekrar bakmasını sağladı. Dikkatli bakışlarının Dave'i rahatsız ettiğini fark edince çabucak eve girdi. İçini çok tuhaf bir his kapladı. Kendini en son kocasıyla, uzun zaman önce boşandığı adamla, tanıştığında böyle hissetmişti. O zamanlar çok güçlü bir tutku

hissetmişti, şimdi aynı şeyi bu adama karşı da hissediyordu. Ama adam bir yerlere bağlanmadığını açıkça dile getirmişti. Carolyn, Dave Langevin'den etkilenmişti. Onu savunmasız hale getirip telaşlandıran, çok rahatsız edici bir hisse kapılmıştı. Onun yaşında ve konumunda olan biri, aşk meşk işleriyle ilgilenmeyi göze alamazdı. Yine de tarif edemediği duygular yaşıyordu. Fakat sorumluk hissi, sağduyu ve kısıtlı zaman mücadeleyi kazandı, yoksa Carolyn onu içeri davet etmek ya da biraz daha kalmasını sağlamak için bir bahane bulurdu. Ama misafirlerinin birazdan geleceğini hatırlaması aptalca bir şeyler yapmasına engel oldu.

Temkinli davranmasına rağmen Dave'i evin camından izlemeye devam etti. On veya on beş dakika sonra Dave pikabına doğru yürüyüp malzemelerini arkaya yerleştirdi. Ön kapıyı açtı, ardından Carolyn'in onu izlediğini biliyormuşçasına duraksayıp omzunun üzerinden ona baktı.

Yakalandığı için utanan Carolyn camdan uzaklaşarak karanlığa karıştı.

Dave büyük, hasır şapkasının ucunu tutarak pikaba bindi ve yola koyuldu. O yavaş yavaş ana kapıya giden yolda ilerlerken, Carolyn müsaade etse veya bir arayışta olduğunu belirtse Dave Langevin'in ona ilgi göstereceğini düşünmekten kendini alamadı .

12

Susannah'ın misafirliğe gidecek hali yoktu ama iptal etmek için artık çok geçti. Akşamın ne kadar berbat geçeceğini düşünürken mutfak masasına oturup rahatlamaya çalıştı. Vivian iyi bir gün geçirmemişti. Susannah da onu yalnız bıraktığı, özel yazılarını okuduğu ve sonradan onu sorguladığı için kendini suçlu hissediyor, Vivian'ın kendi hayatına karşı hissettiği hoşnutsuzluğu yansıtan bu karamsar halinden dolayı vicdan azabı çekiyordu. Annesine gerçekleşmeyen hayallerini hatırlatarak hata etmiş, konuyu açarak daha da büyük bir hata işlemişti.

Carolyn'e Jake'i arayacağını söylemesine rağmen sebebinin ne olduğunu bilmediği korkularından dolayı henüz hiçbir şey yapamamıştı. Onu bulursa, bulabilirse, hissedeceği şeylerden korkuyordu muhtemelen. Hayatı boyunca aklına gelen en saçma fikrin peşini hâlâ bırakamıyor, Jake'i kafasından bir türlü atamıyordu. Kendi hayatından memnun ol-

madığı için annesini aldığı kararlardan dolayı sorgulamıştı. Bunu yapmamalıydı. Önceki akşam annesi çok rahatsız olmuş, kızının, babasını kötü göstermek için uğraştığım iddia etmişti.

Bunların gerçeklerle uzaktan yakından ilgisi yoktu. Susannah'ın istediği tek şey, annesinin gerçeği kabullenmesiydi. İki ayrı yerde hemşirelik okuluna gitmek isteğini ve ikisinde de George tarafından reddedildiğini okumuştu. Ama annesi hemşire olamamasının önemsiz olduğunu dile getiriyordu ısrarla.

Susannah'ın soruları yüzünden oldukça tuhaf anlar yaşamışlar, Susannah kendini kötü hissetmişti. Vivian akşam yemeğini yemek istememiş, onun yerine kestirmek için yatağına uzanmıştı.

Günün kalanını çalışarak geçirmişti. Koliye koyduğu eşyaları eve ne yapacağına karar verene dek kiraladığı depoya taşımaya başlamıştı. Her geçen dakika annesinin en sıradan kararları bile veremediğini fark ediyordu. Diğer her şey gibi bu kararlar da onun omuzlarına yüklenmişti. Öğle vakti Joe'yla yaptığı telefon konuşmasında, kocası şimdilik en iyi çözümün bir depo kiralamak olduğunu söylemişti. Haklıydı, Susannah bir yer bulmak için hemen telefona sarılmıştı. Bu tavsiye hoşuna gitmişti ama kocasının, yaşadığı duygusal zorlukları anlamadığını hissediyordu.

Sadece annesiyle ilgilenmiyor, aynı zamanda bir ömür boyunca biriktirilen *zımbırtıları* ayıklıyordu. Annesi eskiyen tek bir tabağı ya da kıyafeti atmamış, babası da ondan geri

kalmamıştı. Susannah onlarca yıl babasını görmezden gelmişti ama şimdi açtığı her çekmeceden o çıkıyordu. Gençlik yıllarındaki anılar onu rahatsız ediyordu. Babası bir hâkim olduğu için elinde tokmağı olsun olmasın herkesin hayatına müdahale edebileceğini düşünürdü.

Susannah telefonda konuştuktan sonra, saçma da olsa kocasına sinir olduğunu fark etti. O Seattle'da normal ve sıradan hayatını yaşarken, Susannah buraya tıkılıp kalmıştı. Sophie Teyzesinin ördüğü yatak örtüsünü ya da babasının pul koleksiyonunu ne yapacağına karar vermek istemiyordu. Joe'nun evde oturup ona tavsiyelerde bulunmasının kolay olduğunu düşünüp sinirlendi. Kocasının ona destek olmaya çalıştığını bilmesine rağmen şimdilik onu mutlu edecek herhangi bir şey yapabileceğine ya da söyleyebileceğine inanmıyordu. Bu da canını sıkıyordu. Neredeyse bir gecede tanımadığı ve hoşlanmadığı birine dönüşmüştü. Annesinin bahçesinde dolaşmak bile onu eskisi kadar sakinleştirmiyordu. Aksine daha da sinirleniyordu. En kolay ev işlerini dahi idare edemeyen annesi nasıl olur da bahçesini bu kadar mükemmel halde tutmayı başarmıştı? Vivian her şeyinin; hayatının, dış görünüşünün, hatta aklının yitip gitmesine müsaade etse de bahçesini bunlardan ayrı tutmuştu sanki. Değerli bahçesine farklı davranmıştı.

Susannah masada otururken, yüzünü ellerine gömdü. Babasıyla kocasına kızgındı, listeye annesiyle Doug'u da eklemişti şimdi. Ağabeyi hayatta olsa tüm bu acı verici kararları tek başına almak zorunda kalmazdı. Bunun nafile bir

düşünce olduğunu biliyor, buna rağmen kendini bunları düşünmekten alıkoyamıyordu. Tekrar on yedi yaşında olmayı, her şeyin değişmeye başladığı yıla, Doug'un vefat ettiği, Jake'in ortalıktan kaybolduğu zamandan öncesine dönmeyi istiyordu. Öyle olsa Jake'le kaçıp gitmeyi tekrar düşünürdü. Hatta düşünmek ne kelime, bu fırsatı hayatta kaçırmazdı. Tekrar genç olmak, delice âşık olup gençlik ateşini hissetmek ne kadar da güzel olurdu. Bu defa babasına meydan okur, karşı çıkar ve sevdiği adamla kaçardı.

Susannah saat altı buçukta Carolyn'in evine giden, çakıl taşlı uzun yola girdi ve üzerine sihirli bir değnek değmiş gibi huzursuzluğunun geçtiğini hissetti. Genç bir kızken de burayı severdi. Tepelerin karşısındaki evin ve ağaçların bulunduğu taraftan aşağı inip yumuşak çayırlara dönüşen yemyeşil bir bahçesi vardı. Susannah defalarca öğleden sonra Carolyn'le buraya gelip arkadaşının üst kattaki yatak odasında plak dinlemiş ve pencereden dışarı bakıp otlanan geyikleri izlemişti.

Ev, ön tarafı boyunca uzanan geniş bir verandası olan, kahverengi kiremit çatılı, iki katlı bir binaydı. Yan tarafında bulunan bir sıra gül çiçek açmıştı. Susannah, Carolyn'in annesiyle kendi annesinin bahçeye tutkun iki kadın olmasına rağmen, arkadaşlık edememelerine üzülüyordu. Evin sağ tarafında beton zeminli geniş bir avluyla, birbirleriyle uyumlu bahçe mobilyaları vardı.

Susannah üç arabalık garajın yanına park etti. Yoldaki marketten aldığı bir şişe şarapla sezar salatası malzemelerine

uzandı. Marketten alınmış hediyelerle geldiği için kendini biraz suçlu hissediyordu ama evi toplamakla ve annesine bakmakla uğraşırken bir şeyler hazırlamaya vakit bulamamıştı.

Merdivenleri çıktığında ön kapı açık, sinekliğin sürgüsü çekikti.

Carolyn mutfaktan, "Gel," diye seslendi.

Susannah içeri girdi. Arkadaşı mermer tezgâhın üzerinde peynir, yeşil üzüm ve krakerlerle aperatif tabağı hazırlıyordu.

Beyaz zinfandel şişesini tutup havaya kaldıran Susannah, "Şarap getirdim," dedi. Malzemelerle dolu poşeti masanın üzerine bıraktı.

"Harika," diyen Caroly, mutfak dolabını gösterdi. "Şarap kadehleri en üst rafta. Alttaki dolapta da cam kâse var."

Susannah hızla salatayı hazırladı. Kadehlere şarap doldururken dışarıdan iki arabanın sesi geldi.

Bir süre sonra Susannah'ın lise arkadaşları ellerinde üzeri örtülü bir tabak ve bir şişe şarapla içeriye girdi. Lisa ile Yvette'nin etrafa dikkatlice bakması bu eve ilk defa geldiklerini gösteriyordu. Susannah onları karşılamak için öne çıktığında onu gören kadınlar sevinç çığlıkları atmaya başladı.

Tatlıları ve şarabı masaya bırakır bırakmaz Susannah'a sıkıca sarılıp onu soru yağmuruna tuttular.

"Burada ne kadar kalacaksın?"

"Ne zaman geldin?"

"Son mezunlar buluşmasına neden gelmedin?"

Susannah sorulara cevap veremeden biri daha geldi.

Sandy Giddings eve girerken, "Susannah'ı rahat bırakın," dedi. Elindeki şarap şişesini ve bir tepsi ev yapımı brovniyi mutfak tezgâhının üzerine bıraktı. Carolyn buzdolabından büyük bir tabakta ıspanak salatası çıkarıp Susannah'ın yaptığı salatanın yanına koydu.

Carolyn, "Yemeği bahçede yeriz diye düşündüm," dedi. Aperatif tabağını alıp arkadaşlarını bahçeye açılan sürgülü kapıya doğru götürdü. Oval masanın üzerinde rengârenk tabak altlıkları vardı. Büyük şemsiye güneşin doğrudan üzerlerine vurmasını engelliyordu.

Beş kadın aperatifleri bitirip ardından da salatalardan ve içinde taze yeşil fasulyeyle makarna olan kremalı stroganof usulü biftekten oluşan yemeklerini yerken muhabbet edip hiç durmadan kahkahalar attılar.

Sandy'nin bol çikolatalı brovnilerini, böğürtlenli turtaları ve dondurmalı elma tatlısını yavaş yavaş yediler. Sonra da masayı temizleyip şarap bardaklarıyla yeniden dışarı çıktılar ve batan güneşin altında huzurla oturdular.

Yvette halinden memnun bir şekilde iç çekerek, "Çok eğleniyorum," dedi. "En son ne zaman arkadaşlarımla böyle vakit geçirdiğimi hatırlamıyorum."

Sandy, "Ben de," dedi.

Birbirlerine hayatlarında neler olduğunu anlatırken sandalyelerini daha da yakınlaştırıp daire oluşturdular.

Lisa, Susannah'a bakıp, "Demek iki çocuğun var," dedi.

Susannah başını salladı.

Yvette, "Yüzüğünü sevdim," diyerek araya girdi. "Eşinin hediyesi mi?"

Susannah gözlerini zümrüt yüzüğe çevirdi. "Joe, yirminci evlilik yıldönümümüzde almıştı."

Yvette uzun, sarı saçlarını omuzlarının üzerine atarken, "Biz de Ben ile uzun zamandır evliyiz," dedi. "Ama *yıldönümümüzde* ben zümrüt göremedim."

Susannah güldü ve ardından kaşlarını çattı. En son duyduğuna göre, Yvette lise bittikten kısa süre sonra Kenny Lincoln'le evlenmişti. "Kenny'le ilişkinizin..."

Yvette araya girdi. "İki yıl sonra boşandık. Kenny uyuşturucu kullanmaya başlamıştı."

"Çok üzüldüm." Susannah nahoş anıları canlandırmayı istemiyordu.

Yvette kaşlarını havaya kaldırdı. "Evlendiğimizde o pisliği ara sıra tattığını biliyor olsam da her şeye gözlerimi yummuştum. En son duyduğuma göre Shelton'da hapse düşmüş."

Susannah, atletik Kenny Lincoln'ün demir parmakların ardında olduğunu hayal edemiyordu.

"Çok şükür çocuk sahibi olmadan boşanmayı akıl edebildim. Sonra da 1978'de Ben'le evlendim."

Şaraplarını yudumladılar.

Sandy, Susannah'a, "Lisedeki sevgilin Jake Presley'di, değil mi?" diye sordu.

Jake'in adından bu kadar kolay bahsedilmesi, Susannah'a komik geldi. Aslında onu düşünmeyi istemiyordu. Şimdi olmazdı. Haftalardır onunla birlikteyken, rüyalarına ve aklına

girerken olmazdı. Sakince, "Evet," dedi.

Lisa, "O, Sharon Nance'le çıkmıyor muydu?" diye sordu.

Yvette, "Sonradan ayrıldılar," dedi.

"Doğru ya," diyen Lisa olanları anımsayınca başını salladı. "Hatırladığım kadarıyla Sharon ondan ayrılmayı hiç istemiyordu."

Sandy yüzündeki şaşkın ifadeyle Susannah'a baktı. "Jake'e ne oldu? Şimdi nerede?"

Susannah sakince omuz silkti. "Bilmiyorum. Ben Fransa'ya gittiğimde buralardan taşınmıştı."

Duyduklarına şaşıran Yvette, "Gerçekten mi?" dedi. "Sana hiç mektup göndermedi mi?"

"İlk başlarda evet ama sonradan birden kesildi."

"Ama ben sizin. ."

Susannah, Fransa'ya gitmeden önce döndüğünde Jake'le evleneceğini söylemişti. Çok romantik bir gelecekten bahsetmiş, üstelik bunları ciddi ciddi söylemişti. Fakat o döndüğünde Jake gitmişti.

Susannah, "Onu bulmaya çalıştım," diyerek itiraf etti.

Lisa, "Peki ya babası?" diye sordu. "Jake'in nerede olduğunu biliyordur. Yoksa o da mı gitti?"

"Bildiğim kadarıyla şehri beraber terk ettiler." Kadehini dudaklarına götürdü. İçi ısınıp rahatlarken, "Keşke nereye gittiğini ve mektuplarıma neden cevap vermediğini bilseydim," dedi. İç çekti. "On yedi yaşındayken Jake'in kaderim olduğundan öyle emindim ki."

Lisa, "Ah şu, gidilmemiş yollar," dedi. "Bazen düşünüyorum, biliyor musun."

"Peki," diyen Susannah kadehiyle Lisa'yı gösterdi. "Seninki hangisi?"

"Benim gitmediğim yol mu?" Lisa utangaç bir tavırla uzaklara baktı. Bu konuyu açtığına pişman olmuş gibi yavaşça başını iki yana salladı.

Susannah, "Haydi," dedi. "Vardır senin de bir tane. Hepimizin var."

Sandy, Carolyn'e, "Peki ya sen?" diye sordu.

Carolyn tereddüt etti ve ardından, "Evet, benim de var," dedi.

"Sen anlatırsan ben de anlatırım."

Herkes dönüp kendinden emin görünen Carolyn'e baktı. "Önce sen anlat, sonra belki ben de anlatırım."

Susannah yarısı bitmiş şaraba uzanıp Carolyn'in kadehini doldurdu. "Bülbül gibi konuşacaksın."

On altı yaşındalarmış gibi kıkır kıkır güldüler.

Susannah, "Devam et," dedi. "Lisa, sen başla, olur mu?"

Lisa'nın yüzü kızardı. "Aptal olduğumu düşüneceksiniz."

Hep bir ağızdan, "Düşünmeyiz," dediler.

Lisa tekrar uzaklara baktı, kadehini eline aldı ve dibinde kalan şarabı iki yudumda içti. Ardından kadehini aşağı indirdi. "Çok gizli bir sırrım olduğunu düşünüyor olabilirsiniz ama öyle değil. Keşke üniversiteye gitmiş olsaydım diyorum ama notlarım burs alacak kadar yüksek değildi."

Uzaklara baktı ancak Susannah, arkadaşının çimlerin üzerinde ürkek ürkek dolanan geyiği izlemediğinden emindi.

"Babam, ailemizde üniversiteye gidecek tek kişinin erkek kardeşim olduğunu söylemişti. Ona göre ileride ailesine ben değil o bakacaktı."

Susannah, "Biri böyle konuşunca siz de sinir olmuyor musunuz?" dedi. "Çok eskide kalmış bir anlayış olmasına rağmen bazı kişiler hâlâ böyle düşünüyor."

"İşin aslı, gidebilirdim de. İstesem, annemin beni üniversiteye göndermek için elinden geleni yapacağını çok iyi biliyordum. Ama onun yerine telefon şirketinde işe girdim ve oradan da hiç ayrılmadım."

"Ne olmak istiyordun?"

"Hepsi bu kadardı. Ne olmak istediğimi bilmiyordum ama kim olduğumu keşfetmeyi, hayatı bir de böyle öğrenmeyi istiyordum. Yapmam gereken tek şey, anneme okula devam etmeyi ne kadar çok istediğimi söylemekti;buna rağmen ağzımı hiç açmadım."

Carolyn, "Neden?" diye sordu. "Seni neyin engellediğini bulabildin mi?"

Lisa başını salladı. "Geçen yıllar boyunca bunu çok düşündüm. Kendi ayaklarımın üzerinde durmak ve özgür olmaya can attığım için üniversiteye gitmeyi istiyordum. Telefon şirketindeki işe girersem hayatımla ilgili kararlar verebilecektim. Ailemin yanından ayrılmayı, onların buyruğundan çıkmayı istiyordum. Şimdi geçmişe bakıyorum da, elde ettiklerimin vazgeçtiklerime değmediğini anlıyorum."

Susannah, "Peki kardeşine ne oldu?" diye sordu. Lisa'nın kardeşini hayal meyal hatırlıyordu. "Üniversiteye gitti mi?"

Lisa başını salladı. "Washington Üniversitesi'ne gitti ama bir yıl sonra okulu terk etti."

Susannah homurdandı.

"Ailesine tek başına bakan kişinin ben olması da oldukça ironik. Bill beş yıl önce kanserden vefat etti, ben de çocuklarımla bir başıma kaldım. Gelecek sene de evde tek kalacağım."

Hepsi bu gerçekleri sindirirken sessizce oturdu.

Lisa, Yvette'ye dönerken, "Sıra sende," dedi.

"Benim seçtiğim yolu zaten biliyorsunuz. Aslında dolambaçlı bir yol da diyebiliriz. Keşke Ken'le hiç evlenmeseydim. O zamanlar da hata yaptığımı bilmeme rağmen o kadar genç ve saftım ki, evlenmekten vazgeçmedim."

Carolyn, "Ben de öyle yaptım," dedi. "Yanlış adamla evlendim."

Lisa, Susannah'a bakıp, "Senin seçmediğin yol Jake Presley'le ilgili olan mıydı?" diye sordu.

Susannah sandalyesine yaslanıp hayatını düşündü. Joe iyi bir eşti, Susannah'ın hayatı da güzeldi. Ailesini, evini ve bahçesini çok seviyordu. Öğretmenlik yapmaktan zevk alıyordu. Peki ama neden emeklilik için gün sayıyordu? Bu başka bir günün sorusuydu.

"Emin değilim," diyerek kaçamak bir cevap verse de sonra arkadaşlarına karşı dürüst olması gerektiğini düşündü.

"Evet, sanırım öyle." Bir süre sessizleşti. "Şu son zamanlarda Jake'le evlenmemekle iyi yapıp yapmadığımı sorguluyorum."

"Onun nerede olduğunu bilmediğini söylemiştin."

"Avrupa'dan döndükten sonrasını değil, öncesini kastediyorum." Etrafa bakındı ve dört arkadaşının fal taşı gibi açılmış, sorgular gözlerle ona baktığını fark etti. Gülümseyerek şarabını yudumladı. "Fransa'ya gitmeden önceki gece Jake'le buluşmak için gizlice evden çıktım. Jake, onunla Idaho'ya gidip evlenmemi istedi." Susannah'ın o günden sonra Jake'i bir daha hiç göremeyeceğinden haberi yoktu.

Arkadaşları şaşkınlık dolu sesler çıkardı. Herkes genç âşıkların aynen öyle yaptığını duymuştu. Idaho'da nikâh kıymak için beklemek gerekmiyordu, isteyenler başvuruda bulundukları gün evlenebiliyordu.

"Ona hayır mı dedin?" Yvette bunlara inanmakta zorlanıyor gibiydi.

Lisa, "Okuldaki kızların hepsi Jake Presley'e âşıktı," dedi. "Çok havalı biriydi ve hepimiz onunla çıkmak için can atıyorduk."

Susannah'ın sesi pişmanlıkla doldu. "Beklemesini isteyecektim ama yapamadım." Yapabildiği tek şey, gözlerini yumup Jake'in siyah deri ceketinin içinde ne kadar yakışıklı göründüğünü hatırlamaktı. Havalı tabiri tam da ona uyuyordu.

Lisa, "Döndükten sonra ondan hiç haber almadın mı?" diye sordu. "Bir kez bile olsun?"

Susannah, "Ben arar diye ummuştum ama aramadı," dedi. Bildiği kadarıyla Jake böyle bir şey yapmamıştı. Babasının Jake hakkında yalan söylediğini düşünmüyordu. Üniversite boyunca Jake'in onu bulacağından, onu sevdiğinden ve er ya da geç birlikte olacaklarından emindi. Yirmili yaşlarının ortasına varınca da bunlardan vazgeçip Joe'yla evlenmişti.

Sessizlikten dolayı patlayacak gibi oldu. Telaşla, "Yanlış anlamayın, çok mükemmel bir kocam var," diyerek sözlerine devam etti. "Yetişkin sayılabilecek harika çocuklarım var. Hayatımın en iyi dönemini yaşıyorum."

Söylediği her şeyin doğru olması *gerektiğini* bilmesine rağmen ağzından çıkanlara inanmadı. Chrissie ile Brian kısa zaman sonra yanlarından ayrılıp kendi hayatlarını kuracaklar, Susannah omzundan bir yükü atarken bir başkasını sırtlamak zorunda kalacaktı.

Annesi ona ihtiyaç duyuyor, hayatına tek başına devam edemiyordu. Susannah kendini çocuklarının küçüklük günlerine dönmüş gibi hissediyordu ama bu kez söz konusu olan çocuk, annesiydi.

Konuyu değiştirmeye can atarak ayağa kalkarken, "Carolyn," dedi. "Bulaşıklara yardım edeyim."

"Hiç gerek yok."

Sandy, "Bay Fogleman'ı hatırlıyor musunuz?" diye sordu. O ana kadar tuhaf bir şekilde sessizliğini korumuştu. Susannah tekrar yerine oturdu.

"Matematik öğretmeni mi?" Susannah adamın çok katı

ve kuralcı biri olduğunu hatırlıyordu. Birinci sınıftayken onun dersinden güç bela B almıştı. Fransa'da yaşamanın en güzel yanı da, bir daha Fogleman'ın dersine girmek zorunda kalmamış olmasıydı.

"Ona deli gibi âşıktım."

Lisa, "Bay Fogleman'a mı?" deyip nefesini tuttu. "Eski kafalı, ihtiyar Fogleman'a mı?" Kadehini ileri uzattı. "Bir tane daha içmeliyim."

Carolyn, Sandy'nin kadehini doldurmak için şarap şişesine uzandı.

"Arabasının camına sürekli not koyardım."

"Ciddi olamazsın."

Sandy'nin yüzü kızardı. "Açık saçık şeyler yazardım hem de."

Yvette, "Altına *imza* atar mıydın?" dedi.

"Hiç yapar mıyım öyle şey." Güldü. "Ama biliyordu."

"Nasıl yani?"

Sandy yüzündeki gülümsemeyi gizlemek için eliyle ağzını kapattı. "D'lik kâğıdıma A verdi."

"Şaka yapıyorsun, değil mi?"

"Yapmıyorum." Şarabını kafaya dikti. "Annem, mezun olduktan kısa süre sonra bir adamın arayıp beni sorduğunu söyledi, ben de içten içe o adamın Bay Fogleman olduğunu düşündüm."

"Neden öyle düşündün?" Susannah, diğer arkadaşlarının öne doğru eğilip dikkatle onu dinlediğini fark etti.

"Annem tuhaf şeyler olduğunu söyledi. Arayan adam

evde olmamama kısmen sevinmiş gibiymiş."

Lisa, "Bay Fogleman'a ne oldu?" diye sordu.

"Colville'de geçirdiği o yıldan sonra Spokane Lisesi'ne tayin oldu."

Lisa, "Onu bulmalısın," dedi.

Sandy başını iki yana salladı. "Ben mutlu bir evliliği olan bir kadınım ya da bu akşama kadar öyleydim."

Yine kıkır kıkır güldüler. Carolyn, "Tanrı aşkına, kalkmış gençliğimizde kaçırdığımız fırsatları konuşuyoruz," dedi.

Lisa, "Ellili yaşlarda olmamıza rağmen hâlâ korkuyoruz," diye ekledi.

Ama Susannah korkmadığını fark etti. Kendine kızgın halde, "Jake'i neden aramadığımı bilmiyorum," dedi.

Carolyn, "Baban sinir krizleri geçirirdi," dedi.

"Olabilir ama o zamanlar umursamazdım. On sekizimdeydim ve ona karşı çıkabilirdim."

Yvette, "Peki şimdi?" diye sordu. "Jake'le karşılaşsan ne yaparsın?"

Bu sözler duraksamasına sebep oldu. "Bil... bilmiyorum."

Carolyn, "Ben biliyorum," dedi. "Doğrudan karşısına dikilip bir daha neden mektup yollamadığını sorardım."

Susannah ve arkadaşları gülmeye başladılar. Onca yıl sonra Jake'le tekrar karşılaşırsa ne yapacağını merak etmekten kendini alamadı.

13

Susannah, Carolyn'in evinden gece yarısına doğru döndü. Geçirdiği akşam ona tam da ihtiyacı olan enerjiyi vermişti. Aylardır hissettiği hoşnutsuzluk evliliğini etkiliyordu, Jake'i rüyalarında görmesinin sebeplerinden biri belki de buydu.

Uzakta geçirdiği bu zamanın kocasıyla arasındaki ilişkiyi canlandırmasını umuyordu. Ancak keyfi yerinde ve yorgun haldeyken ne annesini, ne Joe'yu, ne de başka bir şeyi düşünmek istiyordu. Dış kapıyı açıp karanlık eve adım attı. Işıkları daha yakmadan içini kötü bir his kapladı, donup kaldı. Düğmeye basıp odaya çabucak göz gezdirdi. Eve biri girmişti. Öncelikle koltuğun üstündeki kırlentlerin bıraktığı gibi durmadığını fark etti. Annesi onları her zaman koltuğun kollarına yaslardı. Carolyn'in evine gitmeden önce ikisini alıp koltuğun baş tarafına toplamıştı. Ama şimdi annesinin bıraktığı yerde duruyorlardı.

Madalyaların kaybolduğunu fark ettiğinde kapıldığı ürkütücü hisse yeniden kapıldı. Birinin yine eve girdiğinden adı gibi emindi. Vücudundaki tüm hücreler bunu söylüyordu.

Susannah başka değişikliklerin olup olmadığını anlamak için etrafı dikkatlice incelerken kıpırdamadan durdu. Tüyleri diken diken olurken tüm keyfi kaçtı. Kulak kesildi ama hiçbir şey duymadı.

Kırlentlerin haricinde her şey yerli yerinde gibiydi. Belki de gereksiz yere şüpheleniyor ya da durumu abartıyordu, ama o kırlentlerin yerini değiştirdiğini çok net hatırlıyordu. Annesine meydan okumak adına küçük bir işe kalkışmış, aptallık etmişti. Ama böylece eve birinin girdiğini kanıtlamıştı. Carolyn ve arkadaşlarıyla birlikte şarap içip eski günlerden bahsederken bir yabancı eve girmişti. Aniden aklına başka bir şey geldi.

O kişi her kimse hâlâ içeride olabilirdi.

Koridorun oradan çok cılız bir ses, parke çıtırtısı geldi. Susannah'ın kalbi hızlıca atmaya başladı. Ağzı anında kupkuru oldu.

Eve giren kişi hâlâ içerideydi.

Elleri istemsizce titrerken çantasında cep telefonunu aradı. Telefonunu arabada şarja taktığını hatırlayınca seslice söylenecek gibi oldu.

Daha ne yapması gerektiğine karar veremeden, yatak odasının kapısı açıldı.

Korkunun esiri oldu. Hızlıca dış kapıya yönelip elini tokmağa atarken, arkasından uykulu bir ses geldi. "Anne?"

Susannah arkasında döndü. "Chrissie?"

Kızı gelmişti!

"Neredeydin?" diyen Chrissie uykulu gözlerini ovuşturdu. "Telefonuna neden cevap vermedin?"

Susannah gidip kızına sarıldı ama onun da sorması gereken birkaç soru vardı. "Burada ne *arıyorsun*?"

Kızıesneyişini gizlemek için eliyle ağzını kapatırken, "Sana yardım etmeye geldim," dedi. "Saat kaç?"

"On iki."

"Bu saate kadar neredeydin?"

"Arkadaşlarımla birlikteydim." Çantasını yere bırakan Susannah mutfağa gidip ışıkları açtı. Telesekreterin ışığı yanıp sönüyordu. "Oturup konuşsak iyi olur."

Chrissie, "Geleceğimi sana haber vermeye çalıştım," dedi.

Telesekreterin ışığı da bunu gösteriyordu.

"Cep telefonunu da açmadın."

"Arabada şarja bıraktım."

"İçeri girerken de mi bakmadın telefonuna?"

Susannah başını iki yana salladı. Telefona bakmak aklına gelmemişti. Gündüz Joe'yla konuştuktan sonra kocasının bir daha aramayacağını düşünmüştü.

"Hem sen Colville'e nasıl geldin?" Susannah ve Joe'nun birer arabası vardı, Brian da evden işe bir külüstürle gidiyordu.

Chrissie artık kendinden o kadar emin gülümsemiyordu. "Carley Lyons bu sabah telefon açıp Spokane'e gideceğini

söyledi. Ben de oranın buraya yakın olduğunu düşünüp bir şekilde gelebileceğimi düşündüm. Carley benzin parasını paylaşırsam onunla gidebileceğimi söyledi, ben de kabul ettim."

"Peki, Spokane'den Colville'e nasıl geldin?" Susannah alacağı cevaptan hoşlanmayacağını hissediyordu.

Chrissie'nin omuzları düştü. "Kolay olmadı. Carley beni otogarda bıraktı. Orada epey tuhaf tipler vardı, anne. Ayrıca Colville'e bir sonraki otobüsün hafta sonu kalkacağını söylediler."

Susannah hikâyenin devamını beklerken başını salladı.

"Sonra aklıma John Mussetter geldi. Bir süre önce Spokane'e taşınmıştı. Onu hatırlıyorsun, değil mi? Telefon rehberinde Mussetter soyadlı çok fazla kişinin olmayacağını düşündüm. Onu aradım, o da benzin parasını verir, geçen vaktine karşılık bir miktar ödeme yaparsam beni Colville'e götürebileceğini söyledi. Ona tüm paramı vereceğimi, üstünü de senden alacağımı söyledim. Ama evde yoktun; bu yüzden ona elli dolar borçluyum."

Hikâye gittikçe daha kötü bir hal alıyordu. Susannah, kızını azarlamamak için kendini zor tuttu. Kaygılanması gereken başka şeyler vardı. "Eve nasıl girdin?" Susannah, Doug'un madalyalarının çalınmasından sonra kapıları ve pencereleri iki kez kontrol etmeden dışarı çıkmıyordu.

Chrissie sırıttı. "Anneannemin acil durumlar için sakladığı yedek anahtarın yerini biliyorum."

Susannah kaşlarını çattı. Bildiği kadarıyla annesi veya

babası hiçbir zaman bir yerlere yedek anahtar saklamamıştı.

"Anneannem yıllar önce bana yerini göstermişti." Annesine gülümsedi. "Anahtarın o tuğlanın arkasında olması için çok dua ettim." Sevinçle, "Ve buldum," dedi.

Susannah ile ağabeyi çocukken evin arka tarafında yerinden oynayan bir tuğla bulmuşlardı. Anahtar onun arkasına cuk diye oturuyordu. Duvara bakan hiç kimse şüphelenmezdi. Susannah da orayı tamamen unutmuş, gizli yerlerinin öğrenilmesine şaşırmıştı.

Chrissie, "Yerine geri koydum," dedi.

Susannah bir bardak çaya ihtiyaç duyduğunu düşünerek ayağa kalkıp demliğe su doldurdu, demliği de ocağın üzerine bıraktı. "Baban burada olduğunu biliyor mu?"

Chrissie ona hemen cevap vermedi. "Eve vardığında gittiğimi fark etmiştir. Ona not bıraktım."

"Chrissie!"

"Anne, orası sensiz çekilmiyor. Ayrıca buraya gelmeyi de çok istiyordum. Anneannemi seviyorum, onunla birlikte olmak istiyorum." Sonra birden aklına gelmiş gibi, "Seni de," dedi. "Babamla Brian yemek yapmamı ve onların arkasını toplamamı istiyor. Ben onların kölesi değilim. Farklı yemekler yapmaya çalıştığımda bile yakınıp durdular. Tamam, körili tavuk Food Channel'daki kadar güzel olmadı belki ama en azından çabaladım."

Susannah kocasının yemeğe verdiği tepkiyi hatırladı ama Chrissie haklıydı; çaba sarf ediyordu ve belli ki gerektiği kadar takdir edilmiyordu. Anneannesinin yanında olma

isteği anlaşılabilirdi. Susannah her şey bir yana, Vivian'ın torununa olan bağlılığından dolayı kızının burada olmasının onlara iyi gelebileceğini biliyordu.

Chrissie sandalyesine yaslandı ve bacaklarını büküp çenesini dizlerinin üzerine yasladı. Saçları öne düşüp yüzünü kapattı. "Bu sabah Jason'u aradım."

"Ya?" Chrissie'nin onunla işi olmadığını ısrarla söylemesine rağmen araması büyük bir adımdı. "Konuşmanız nasıl geçti?"

"Kötüydü. Katie'yle görüşmediğini söylese de ben inanmıyorum. Ayrıca ayrılmamızın ikimizin de hayrına olacağını söyledi. Benim için hava hoş. Yapması gereken tek şey, dürüst olmaktı." Chrissie'nin umursamaz görünmesine rağmen Susannah bunun numara olduğunu düşünüyordu.

Kızının kolunu nazikçe tuttu. "Çok üzgünüm, kızım."

Chrissie önemsizmiş gibi omuz silkse de Susannah canının yandığını hissedebiliyordu.

"Ne olur geldiğim için bana kızma. Ne olur, anne. Oradan kaçmak zorundaydım. Seninle konuşmaya ihtiyacım vardı, telefonla halledemezdim. Sorun çıkartmayacağıma söz veriyorum."

Susannah hayal kırıklıkları ve yorgunlukla geçen son birkaç günden sonra kendisine yardım ve eşlik edecek birini sevinçle karşılıyordu.

"Aslında gelmene sevindim."

"Gerçekten mi?" Chrissie rahatlamış gibiydi. Gözlerine biriken yaşları gizlemeye çalıştı. "Anneannem nasıl? Dedem

artık yanında olmadığı için onun halini merak ediyorum."

Susannah omuz silkti. "Beklediğim kadar iyi uyum sağlayamıyor."

"Nasıl yani?"

"Annem durumunu kötüleştirmek için elinden geleni yapıyor." Yaptıkları her konuşmada yığınla şikâyet dinliyordu. Ona göre yemekler berbattı, insanlar onunla arkadaş olmayı istemiyordu, odalar soğuktu ve... Susannah onu daha fazla dinlememeye karar vermişti.

Chrissie kendisinden emin bir tavırla, "Buraya gelmem onu mutlu edecektir," dedi. Susannah ona inanıyordu. "Ama..."

"Ne aması?"

Chrissie yüksek sesle iç çekti. "Babam buraya geldiğim için çok kızacak."

Joe'nun kızacağından kimsenin şüphesi yoktu. Susannah telesekreterdeki mesajların bazılarının Joe'a ait olduğunu tahmin ediyordu. "Merak etme. Ben onunla konuşurum." Kızına döndü. "Madem buradasın, bana yardım edeceksin."

"Tabii." Chrissie ona buruk bir gülümsemeyle baktı. "Teşekkürler, anne, bir numarasın."

Oysa Susannah kendini hiçbir konuda bir numara görmüyordu. Ne bir evlat, ne bir eş, ne de bir anne olarak.

14

Vivian ertesi sabah torununu görünce çok mutlu oldu. Kahvaltısını yeni bitirmişti. Yumurtalar soğuk, domuz pastırması yağlıydı, hiçbir şey yememişti.

Susannah ile Chrissie kapısını çaldığında bahçesiyle ilgilenmek için dışarıya çıkmaya hazırlanıyordu. Ama o bahçenin sahibi olmadığını kendine hatırlattı. Artık kendi evinde yaşamıyordu. Bir anlığına kendini kaybolmuş gibi hissetti.

"Merhaba, anneanne."

Hafızasının son zamanlardaki durumu sebebiyle, "Geleceğinden haberin var mıydı?" diye sormak zorunda olduğunu hissetti.

"Hayır, anneanne. Sana sürpriz yaptım."

Vivian torununa sarıldı ve Chrissie'nin son ziyaretinden sonra bu kadar boy atmasına şaşırdı. Ne zamandı? Üç yıl mı, dört yıl mı geçmişti üzerinden? Ellerini Chrissie'nin yanak-

larına bastırıp bu çok sevdiği kıza dikkatlice bakarken, "Ne kadar da güzelleşmişsin!" dedi. Torunu artık küçük bir kız değildi, kocaman bir hanım olmuştu. Bunu fark edince tekrar şaşkınlığa uğradı. "Harika görünüyorsun."

"Sen de harika görünüyorsun." Chrissie anneannesine kemiklerini kırmaktan korkuyormuş gibi nazikçe sarıldı. Vivian'ın bu kadar narin olduğunu hatırlamıyordu. Ama öyleydi. Değişmiş, takatsiz kalmış, kırılganlaşmıştı. Ne kadar da kötü kelimelerle tarif edilir birine dönüşmüştü böyle.

"Bahçe eldivenlerimi bulamadım," diyen Vivian sinirlenmişti. Buraya taşınırken en çok endişelendiği şey hırsızlıktı. Ona sözde yardım eden kişilere güvenemezdi. Senelerce yanında çalışan Martha bile bir hırsız olup çıkmıştı. Belli ki biri bahçe eldivenlerini aşırmıştı. Vivian onları özenle kullanmış, onlara değer vermişti. Onu neden aldıklarına akıl sır erdiremiyordu.

Susannah, "Anne, bahçe eldivenini ne yapacaksın?" diye sordu.

Vivian, kızını çok sevmesine rağmen dünyada onu en çabuk sinir eden kişinin o olduğuna yemin edebilirdi. Bu sabah yanına geldiği anda sabrını zorlamaya çalışmıştı. Yavaşça ve üstüne basa basa, "Güllerimi budamak için," dedi.

Susannah da bir o kadar yavaş ve aksi tavırla, "Anne, güllerin evde kaldı," dedi.

"Onu *biliyorum.*" Doğru söylüyordu. Güllerinin nerede olduğunu çok iyi biliyordu.

Susannah, Chrissie'ye bir bakış attı. "Ama sen *burada-*

sın."

"Güllerimin budanmaya ihtiyacı var ve bunu da bir tek ben yaparım." Vivian hiç kimseyi, özellikle de Rachel Henderson'u güllerinin yanına yanaştırmıyordu. Komşusu da en az diğerleri kadar güvenilemezdi.

Susannah ile Chrissie birbirlerine bir bakış daha attılar ama Vivian'ın bunu fark etmesi kolay değildi. Chrissie, "Anneannemi bahçesinde çalışması için eve götürebilirim," dedi.

"Gitmek ister misin, anne?"

Susannah şimdiye dek Vivian'a bu kadar saçma bir soru sormamıştı. "Elbette gitmek isterim."

"Tamam, anneanne, o zaman üzerine bir yelek alalım."

"Peki ya eldivenlerim?" Belli ki Susannah da, Chrissie de bu berbat yerde birinin Vivian'ın en çok sevdiği bahçe eldivenlerini çaldığını görmezden gelmek istiyordu.

"Evdeler, anne, arka verandada. Bahçe makası da garajda."

"Makasın nerede olduğunu biliyorum." Sabırsız görünmeyi istemese de Susannah'ın ona akılsız biriymiş gibi davrandığı zamanlarda tepesinin tası atıyordu. Tamam, ara sıra hafızasıyla ilgili sorunlar yaşıyor olabilirdi ama bu aklını yitirdiği anlamına gelmiyordu.

"Mücevherlerimi alıp geleyim."

Susannah ile Chrissie bir kez daha birbirlerine baktılar.

"Mücevherlerimi insanların rahatça içeri girip eşyalarımı çalabildiği bir yerde bırakmamı beklemiyorsunuz herhalde."

"Anne..." Susannah itiraz edecek gibi oldu ama sustu.

Vivian'ın, incilerini çalınabilecek bir yerde bırakmayı istememesi normaldi. En çok sevdiği kolyeyi sakladığı kahverengi çantasını alıp geldi ve çantayı omzuna attı. Üzerine bir yelek geçirdi. Bu günlerde daha çok üşüyordu. Sonra da kırmızı, "günlük" çantasına uzandı.

"Güllerle işim bitince, sizi öğle yemeğine götüreceğim. Hesaplar benden." Burada daha fazla kalırsa açlıktan ölecekti. Vivian daha önce hiç buradaki kadar tatsız tuzsuz yemekler yememişti. Herhalde huzurevindeki kişilerin tuzdan ya da baharatlardan haberi yoktu.

Vivian odasını kilitleyip kilidi üç kez kontrol etti. Ardından dış kapıya yöneldiler. Susannah danışmadaki Rose'la konuşmak için durdu. Çalışanlar yaka kartı takıyordu. Susannah içinden, keşke içerideki herkes kart taksa diye geçirdi. Bu sayede huzurevinde yaşayanların isimlerini öğrenebilirdi. Birkaçıyla tanışmıştı ama ne yazık ki hiçbirinin adı aklında kalmamıştı. Aynen düşündüğü gibi buradaki herkes yaka kartı taksa çok iyi olurdu.

Vivian eve adım atar atmaz kendini kötü hissetti. Mobilyaların yeri değiştirilmiş, bulaşıklar mutfak tezgâhının üzerine yığılmıştı. Sonra dışarıya çıktı ve bir kez daha şaşkınlıktan donup kaldı. "Biri bahçeme girmiş," diye söylendi. Güller budanmıştı ve ortalıkta tek bir tane yabani ot yoktu. Her şey düzenlenmiş, bir yere tutturulmuştu. Ona neredeyse yapacak hiç iş kalmamıştı. Biri bahçesine girmişti ve o kişi de komşusu Rachel olabilirdi.

Susannah kolunu annesinin omzuna atarken, "Anne," dedi. "Bahçen çok güzel."

Vivian, "Evet, öyle," diye söylendi. Kızının imasını anlamaya başlamış ve bundan hiç hoşlanmamıştı. Susannah'ın *anne* deyişi, onun bir sorunu olduğunu düşündüğünü gösteriyordu.

On dakika sonra Susannah içeri girip gözden kayboldu; büyük ihtimalle o elindeki küçük telefonla konuşmaya gitti. Vivian çaresizce başını iki yana salladı. Susannah her şeyi eline yüzüne bulaştırıyor gibiydi. Aslında o kızını çok daha iyi bir ev hanımı olarak yetiştirmişti. Ama aralarında bir tatsızlık çıkmaması için ağzını açmadı.

Chrissie'yle ufak tefek işlerle oyalanarak ve birkaç bitkiyi sökerek ne kadar vakit geçirdiğini bilmiyordu. Gerçekten de o begonyaları ne zaman dikmişti? Şimdi tam olarak hatırlayamıyordu. Rachel Henderson'un camdan birkaç kez onları gözetlediğini fark etti, ama sesini çıkarmamaya çalıştı. O işgüzar kadın burnunu kapıdan içeri sokar sokmaz, Vivian ona bahçesinden uzak durmasını, yoksa polis çağıracağını söyleyecekti.

Vivian bir süre sonra, "Acıktım ben," dedi. Kızı onu o kahrolası huzurevine gönderdiğinden beri ilk defa gerçekten aç olduğunu hissediyordu. Bu duyguyu yeniden tatmak hoştu. Food Channel son günlerde en güzel bölümlerini yayınlamasına rağmen yemeğe olan ilgisini kaybetmişti.

Doğrulan Chrissie, "Ben de bir şeyler yiyebilirim," dedi.

Şimdi yapmaları gereken tek şey, Susannah'ı çağırmak-

tı. Vivian öğle yemeğini nerede yemek istediğini biliyordu. Le Gourmand, Colville'de yeni açılmış, Vivian da oranın tavuk salatasının çok leziz olduğunu duymuştu. Sırf bunları düşünürken bile ağzının suyu aktı. Dışarıda yemek yemeyi özlemişti. En iyi iki arkadaşı Barbara ve June'la zamanında çok güzel vakit geçirmişti. Huzur içinde yatsınlar, artık ikisi de hayatta değildi. George da gitmişti.

Susannah arabanın kapısını açıp beklerken, Vivian, "Dışarıda oturacak yerleri var," dedi.

"Nerenin, anne?"

"Le Gourmand'ın."

"Orada mı yemek istiyorsun?"

Ah şu akılsız kızım. Az önce söylemişti. Susannah'ın bazen onu hiç dinlemediğine yemin edebilirdi. "Evet. Hava çok güzel, dışarıda yiyelim."

Susannah annesinin ön koltuğa geçmesine yardım ederken, "Çok hoş olur," dedi.

Vivian bir süre emniyet kemeriyle cebelleşti. Araba üreticileri kemerleri ulaşması o kadar zor yerlere koyuyorlardı ki, Vivian'ın işini halledebilmesi için akrobat olması gerekiyordu. Neyse ki Chrissie hemen yardımına koştu.

"Yeni bir yer ama tavuk salataları çok güzelmiş. İçine ceviz parçacıkları atıyorlarmış."

Susannah, "Le Gourmand on yıldır açık," dedi.

"Biliyorum." Öğlen iyi iş çıkarıyorlardı ama akşam yemeği vermiyorlardı.

Şanslarına bahçede bir sürü boş masa vardı. Vivian, Su-

sannah'ın içeri girip sipariş vermesini izledi. Öğle yemeğini kendisinin ısmarlamak istediğini hatırladı ama çantasını bulamadı. Etrafına bakınırken kalbi deli gibi atmaya başladı. George incilerini kaybettiğini öğrenirse, çok kızardı.

Chrissie, "Ne oldu, anneanne?" diye sordu.

"Çantamı bulamıyorum."

Chrissie öne eğilip, "Çantan kucağında, anneanne," diye fısıldadı.

Vivian'ın içine su serpildi. Kırmızı çanta uyuyan bir kedi gibi kucağında duruyordu.

"Mücevherlerinin bulunduğu kahverengi çantan da arabanın bagajında, hatırladın mı?"

Aslında bu küçük ayrıntıyı unutmuştu. Torununun hatırlatmasına sevindi ama Chrissie bunu etraftakilerin duyabileceği kadar yüksek sesle söylememiş olsa daha mutlu olurdu.

"Annem geliyor."

Susannah küçük, oval masaya oturdu. Vivian yüzüne güneş ışığının gelmesini engellediği için şemsiyenin eğik durmasından dolayı memnundu.

"Siparişlerimiz beş dakikaya hazır olur."

Vivian, "Çayımı getirdin mi?" diye sordu ama sorusu kavşağa giren pikabın sesinin içinde kayboldu. Uzun saçlı genç bir adam onlara baktı. Arabasının camı açıktı ve siyah saçları yüzüne dökülüyordu. Sakalları da uzundu. Bronzlaşmış kolunu cama yaslamıştı ve üzerine doğru dürüst bir tişört giyme zahmetine girmemişti. Vivian ona bakarken, delikanlı

Chrissie'ye bir bakış attı. Bu şekilde kur yapması hiç hoş değildi. Vivian tam Chrissie'yi uyarmak üzereyken torununun durumdan hoşlandığını fark etti.

Genç adam Chrissie'ye başıyla selam verdi, Chrissie de ona karşılık vererek Vivian'ı hayrete düşürdü. Vivian dudaklarını sıkıca kapattı. Delikanlı bir şeyler söylemeye yeltendiyse de Vivian'la göz göze gelince tam da olması gerektiği gibi fikrini değiştirdi.

Onu nereden tanıdığını çıkarması için Vivian'ın birkaç dakika düşünmesi gerekiyordu ama onunla göz göze geldiği an aradığı cevabı buldu. Gördüğü kişi, baş belası Troy Nance'di.

Yeşil yandı ve Troy ardında motor homurtusuyla egzoz dumanı bırakarak oradan uzaklaştı.

Chrissie, "O kimdi, anneanne?" diye sordu.

Bunu Chrissie'ye söyleyip söylememesi gerektiğinden emin olamayan Vivian tereddüt etti. Sonra doğruyu söylemeye karar verdi. Torunu aklı başında bir hanımdı ve Troy' un ona hiç mi hiç yakışmayacağını fark edecekti.

Vivian, Susannah'a, "Şu birlikte okuduğun kızın oğlu," dedi.

"Ben çok kişiyle birlikte okudum, anne."

"Adını hatırlayamıyorum."

Chrissie, "Adı ne?" diyerek baskı yaptı.

"Troy Nance."

"Sharon Nance'in oğlu mu?"

"Evet." Elbette oydu. Sharon evlenmemişti; bu yüzden

oğlu da annesinin soyadını almıştı. Gerçi şimdi soyadı değişmiş olabilirdi. Vivian başını iki yana salladı. Çocuğun babasının kim olduğunu tahmin bile edemiyordu. Hem o kişi her kimse ortalıkta fazla takılmamıştı.

"Sharon'u görmeyeli yıllar oldu."

Susannah muhtemelen o kadınla karşılaşmayacaktı. Vivian'ın son duyduğuna göre, Sharon şehrin dış kesimlerindeki Roadside Moteli'nde çalışıyordu. George'un mahkeme salonunda sık sık karşılaştığı ve belaya gebe tipler olarak tanımladığı kadınlardan biriydi.

Chrissie, "Hoş çocukmuş," diye söylendi.

Susannah bakışlarını hemen Vivian'a çevirdi. Bu kez ikisi bakıştı. Vivian bunun ne anlama geldiğini biliyordu.

Anlaşılan torunu Vivian'ın düşündüğü kadar aklı başında bir kız değildi ve Susannah da bunu çok iyi biliyordu.

Debbie Macomber - Babamın Yüzünü Unutan

15

Susannah, Altamira'ya geri götürdüğünde Vivian'ın yorgun düştüğünü fark etti. Üzerinde hâlâ yeleği olan Vivian televizyonun karşısına geçip ayaklarını yukarı kaldırdı. Birkaç dakika içindeyse uykuya dalıp horlamaya başladı.

Susannah ile Chrissie, Vivian'ın içinde mücevherler olan çantasını komodinin en alt çekmecesine yerleştirdikten sonra sessizce odadan çıktı. Otoparka adım atar atmaz Chrissie dönüp, "Anneannem o eski kadına hiç benzemiyor artık," dedi.

"Biliyorum. Durumu çok çabuk kötüleşti." Yaşıtları gibi dünyanın kendi etrafında döndüğünü düşünen Chrissie bile aradaki farkı görmüştü.

Chrissie arabanın kapısını açan Susannah'a, "Şimdi ne yapalım?" diye sordu.Genelde eğlenceli bir şeyler planlamadan duramazdı. Ama gerçekten de onlara yardım etmek istiyor gibiydi. Artık o da buralarda olduğu için Susannah evi beklediğinden daha kısa sürede toparlamayı umuyordu ama

kızı büyük ihtimalle onu bezdirecekti.

Susannah, "Eşyaları toplayıp depoya götürürken bana yardım etmen gerekiyor,"dedi. Odaları teker teker boşaltmak hem yorucu hem de üzücü bir işti.

"Yardım edebilirim sanırım." Chrissie çok hevesli değildi ama Susannah onu suçlamıyordu.

Market müdürünün onlar için ayırdığı yarım düzine boş koliyi almak için Safeway'e gittiler. Kutu toplamak, artık Susannah'ın günlük işlerinden biri haline gelmişti. En çok da meyveler için kullanılan sağlam kutuları seviyordu. Paketlediği eşyaları günde iki kez depoya götürüyordu. Üzerine içinde ne olduğu yazılan ve düzgünce istiflenen kutular, Susannah onlarla ne yapacağına karar verene kadar orada duracaktı. Bunun ne zaman gerçekleşeceğini ise bilmiyordu. Kararların çoğunu ertelemeye devam ediyordu. Neyi saklayacağını, neyi çocuklarına bırakacağını ve neyi hayır kurumlarına bağışlayacağını aklında netleştirmesi gerekiyordu. Saklamayıp attığı şeyler yüzünden pişman olmaktan korkuyordu.

Arabasını evin önüne park ettiğinde, güzel giyimli bir bayanın sokağın karşı tarafında, bir arabanın içinde beklediğini fark etti. Onlar arabadan inip kutuları almak için bagajı açarken kadın da dışarı çıktı.

Uzun boylu, esmer kadın onlara doğru gelirken, "Merhaba," dedi. "Ben, Melody Highland." Altın sarısı renkli, küçük çantasından çıkardığı kartvizitı Susannah'a uzattı. "Colville Emlakçılık'tan geliyorum. Duyduğuma göre kısa süre sonra annenizin evini satılığa çıkaracakmışsınız."

Böyle bir şey düşünmek için erkendi. Susannah bu son adımı atmaya henüz hazır olmadığını hissediyordu. Kartı aldı. Aklından geçenleri karşısındaki kadına da söylemek istedi ama o daha ağzını açamadan Melody konuşmaya devam etti.

"Colville Emlakçılık, bölgede tanınmış, güvenilir bir firmadır. Sekiz yıldır onlarla çalışıyorum, en yetkili satış elemanlarıyım."

"Sizi tebrik ederim," diyen Susannah'ın aklına söyleyecek başka bir şey gelmedi.

"Bu kadar güzel bir mahallede bulunan bu güzel evle ilgilenebilecek birkaç müşterimiz var."

Susannah dalgın dalgın karta baktı. Meraklanınca başını kaldırıp, "Adımı kimden öğrendiniz?" diye sordu.

Melody gülümsedi. "Colville küçük bir yer. Burada haberler çabuk yayılır."

"Bayan Henderson mu söyledi?"

Melody tereddüt etti, neşeli yüzü soldu. İsteksizce, "Aslında adınızı depoyu kiraladığınız yerden duydum," dedi. "Oradan satışa çıkacak yerlerle ilgili tüyolar alırım."

İşte bu durumu açıklıyordu ama hakkındaki özel bilgilerin yabancılarla paylaşılması Susannah'ın hoşuna gitmemişti. "Maalesef şimdilik evi satmaya hazır değilim."

"Belki size başka bir şekilde yardım edebilirim."

"Teşekkürler ama şu anda bir şeye ihtiyacım yok." Susannah bu kadının doğru zaman gelmeden onu harekete geçmek zorunda bırakmasına izin vermeyecekti.

"Lütfen kartımı saklayın. Ailenizin evini çok iyi bir fiyata satabileceğimizden eminim."

Susannah kartviziti cebine sokarken başını salladı. "Uğradığınız için teşekkürler, artık işimize dönmeliyiz."

Melody Highland kadife gibi bir sesle, "Asıl ben size teşekkür ederim," dedi. "Kısa zaman sonra sizinle iş yapacağımızı ümit ediyorum."

Susannah ile Chrissie eve yöneldi.

Susannah girişteki merdivenlere varmak üzereyken Melody, "Bir veya iki hafta sonra sizinle irtibata geçmemi ister misiniz?" diye seslendi.

"Hazır olduğumda ben sizi aramayı tercih ederim."

Melody, "Peki o zaman," deyip sokağın diğer tarafındaki arabasına döndü.

Susannah o gidene kadar bekledi, sonra elindeki iki kutuyu yere bıraktı. "Yüce Tanrım! Amma da hevesliymiş, değil mi?"

Bunlara içten içe güldüğü belli olan Chrissie, "Öyle," dedi. "Eve bakmak için müşterileri sıraya soktuğuna eminim. O alıcılar evi şu haliyle görse kim bilir ne yaparlardı?"

Eve girdiler. Susannah şimdilik ucuz kurtulduğunu hissetti. Tüm bu dertler son bulmadan önce daha kaç emlakçıyla uğraşmak zorunda kalacağını merak etti.

Chrissie oturma odasının ortasında durup, "Nereden başlamamı istersin?" diye sordu. Ellerini kalçalarının üzerine koymuş, etrafı inceliyordu. Susannah annesini huzurevine bıraktıktan sonra geçen beş günde yapılması gereken onca

işin ancak çok küçük bir kısmını halletmişti.

"Oturma odasındaki kitaplığa ne dersin?" Susannah vakti olunca tüm kitapları teker teker incelemeyi düşünüyordu. Babası çok kitap okuyan biriydi ve kütüphanesindeki bazı eserlerin ilk basımları Brian'a dedesinden miras kalabilirdi.

"Tamam," diyen Chrissie bir kutu kaptı. "Oradan başlarım."

Annesinin şahsi eşyalarının çoğunu huzurevine taşımalarına rağmen babasının eşyalarına el sürmemişlerdi. Susannah şimdiye kadar oradan uzak durmuştu, ama sonsuza dek böyle davranmaya devam edemezdi.

Babası bildiği kadarıyla büyük bir titizlikle her şeyin kaydını tutardı. Susannah tüm çekmeceleri ve dosyaları ayıklamak zorunda kalacaktı. Bunlarla ilgilenmeye kendini duygusal olarak hazır hissedene kadar beklemeliydi. Hayır... bunu daha fazla erteleyemezdi. Birbirine bağlanmış bir paket dosyayı çıkardı. Onları incelemeye başlarken Chrissie seslendi.

"Anne! Çabuk buraya gel."

Susannah telaşla oturma odasına gitti. "Ne oldu?"

Chrissie elli dolarlık banknotu iki eliyle tutarak, "Bak!" dedi. "Raftan indirirken şu kitabın arasından düştü." II. Dünya Savaşı'nı anlatan bir kitabı eline aldı.

"Aman Tanrım." Susannah diğer kitapların arasına da para sıkıştırılmış olabileceğini düşündü.

Chrissie bir başka cilde uzandı. Kitabı baş aşağı tutarak salladı ve iki banknot daha düştü. "Yirmişer dolar," dedi. "Bu

kitaplar para *dolu*."

Susannah homurdandı. O paraları oraya kimin koyduğunu bilmiyordu. Annesi veya babası koymuş olabilirdi, hatta ikisi birden aynı şeyi yapmış olabilirdi. Annesi son zamanlarda hiç kimseye güvenemez hale geldiği için evin her tarafına bir şeyler saklamıştı.

Susannah, "Tüm kitapların içine baktığından emin ol," dedi. Bu iş onları yavaşlatacaktı. "Sana yardım etsem iyi olur." Tüm kitapları teker teker incelemek vakit alacaktı.

Chrissie *Rüzgâr Gibi Geçti*'yi eline alırken heyecanla, "Kendimi define avına çıkmış gibi hissediyorum," dedi.

Susannah ona cevap veremeden zil çaldı. Odanın her tarafına saçılmış kartonların arasından geçti. Eğer gelen bir başka emlakçıysa, bu kez o kadar nazik davranmayacaktı.

Kapıyı açınca altmışlı yaşlarının sonunda ya da yetmişli yaşlarının başında bir kadınla karşılaştı. Kadın, Susannah'ın onu hemen tanımasını beklercesine, "Merhaba, Susannah," dedi.

Susannah kadını hiçbir yerden tanımıyordu.

"Ben, Eve Sutter."

Susannah gülümseyerek, "Özür dilerim, daha önce tanışmış mıydık?" dedi.

"Annenin benden bahsettiğine eminim. Çok iyi arkadaşızdır."

Susannah annesinin Eve adında birinden bahsettiğini hatırlamıyordu. Kaba davranmayı istemiyordu; kadının girmesi için sinekliği ardına kadar açtı.

Kadın eve adım atarken, "Vivian'ı Altamira'ya yerleştirdiğini duydum," dedi. "Çok hoş bir yer, sence de öyle değil mi?"

Susannah başını salladı. Çene çalacak vakti yoktu. "Size nasıl yardımcı olabilirim?"

Sesi şaşırmış gibi çıkan ve Susannah'ın ziyaretinin sebebini anlaması gerekiyormuş gibi davranan Eve, "Hayır, asıl ben size yardım etmeye geldim," dedi. "Koca bir ömrü kutulara sığdırmanın çok zor bir iş olduğunu biliyorum. Size yardım etmek istiyorum."

"Çok düşüncelisiniz ama..." Susannah yardıma ihtiyacı olmadığını açıklamak üzereydi; ancak Eve sözünü tamamlamasına izin vermedi.

"Burada annenin istediğinden ya da ihtiyaç duyduğundan daha fazlasının olduğundan eminim." Eve, odaya göz gezdirdi, yatak odalarına giden uzun koridora bakarken başını yana eğdi. "Bazı işleri üstlenip yükünüzü hafifletebilirim."

"Şey..."

"Size yardım edecek birilerini arıyor olmalısınız. İşte ben de bu yüzden geldim. Nereden başlayayım?" Eve beklenti içinde elbisesinin kollarını sıvadı.

"Teşekkürler ama kızımla halledebiliriz." Susannah kapıya yöneldi ve gitmesini ima edercesine kapıyı açtı.

Eve hakarete uğramış gibi başını arkaya attı. "Elbette. Peki, o zaman ben daha sonra size yemek getiririm ve..."

Susannah, "Yemek işini hallettik," deyip kendini tahammülsüz hissederek sinekliği açtı. Annesinin bu sözde arkadaşına güvenmiyordu.

Eve başını salladı, sevimlice gülümseyip dışarı çıktı. Susannah kapıyı onun ardından sertçe çarptı.

"Kadına inanabiliyor musun?" diye haykırdı, sesi öfkeliydi.

"Anne."

"Akbabalar üzerimize üşüştü. İlk önce o emlakçı kadın, şimdi de annemin *sevgili* arkadaşı. Annemin onun adından bir kez olsun bahsettiğini hatırlamıyorum."

Chrissie güldü ama Susannah'a göre bu hiç de gülünecek bir şey değildi.

"Hadi, anne, asma suratını. Kadının kötü bir amacı yoktu."

Susannah kızıyla aynı şeyleri düşünmüyordu. Eve denen şu kadın otlakçıdan başka bir şey değildi.

Telefon çaldı ve ikisi de ürküp birbirine baktı. Ardından Chrissie koşarak telefonu açmaya gitti. Susannah arayanın Joe olabileceğini düşündü. Sabah konuşmuşlardı; Joe, Chrissie'ye kızgındı ama Susannah ortamı biraz yumuşatmıştı. Kızının babasının arkasından iş çevirmesi hoşuna gitmese de, yanında olmasına seviniyordu.

Kızı yedi dakika boyunca telefonda kaldı. Bu arada Susannah bir elli dolar daha buldu ve koca bir raf dolusu kitabı koliledi. Sonra onca şeyin içinde, eski bir ansiklopedinin arkasına saklanmış dört çay kaşığı buldu. Bunların Martha'nın çaldığı kaşıklar olduğunu hemen anladı. Ardından Martha'yı araması gerektiğini hatırladı.

"Kimin aradığını tahmin bile edemezsin."

Kızının gözlerindeki mutluluğu görünce Susannah'ın aklına ilk Jason gelmesine rağmen bunu kızının açıklamasını bekledi. "Kim?"

Chrissie neredeyse kitapların üzerinden zıplayıp yanına gelecekti. "Pikaptaki çocuktu."

Susannah, "Kim dedin?" diye sordu ama sonra çocuğu hatırladı.

"Anne! Öğlen gördüğümüz çocuk. Beni anneannemin yanında görünce akraba olabileceğimizi düşünüp şansını denemek için telefon etmiş. Bana çıkma teklif etti."

Susannah korkuya kapıldı. "Onunla çıkmayacaksın, değil mi?"

Chrissie annesinin şaka yaptığını düşünüyormuşçasına güldü. "Elbette çıkacağım. Aylardır bu kadar heyecan verici bir davet almamıştım. On sekizimi de çoktan geçtim, yani senden izin istemek zorunda falan değilim."

Haklıydı, gerçekten de tüm akbabalar üzerlerine üşüşmüştü.

Carolyn saatine baktı. Öğlen olduğunu fark edince sandalyesinden fırladı.

O telaşla dışarı çıkarken asistanı, "Carolyn?" dedi.

Kadına cevap vermek için durmayan Carolyn, "Öğlen yemeğine eve gitmeyi düşünüyorum," dedi. Pikabına bindiğinde kalbi deli gibi atıyordu. Motoru çalıştırdı, park yerinden geri geri çıkarken dikiz aynasında yansımasıyla karşılaş-

tı. Yüzünün kızardığını ve çocukken alışkanlık haline getirdiği gibi altdudağını ısırdığını fark etti. Annesinin onu azarladığını, Fransızca ile İngilizce arasında gidip geldiğini duyuyormuşçasına dudağını düzeltti. Aradan geçen onca yıla rağmen o sözler hâlâ kulaklarında çınlıyordu.

Bunların hepsinin önceki akşam gidilmemiş yollarla ilgili konuşmalardan kaynaklandığı sonucuna vardı. O tartışmaya çok katılmamıştı. Yatağa girdikten sonra saatlerce düşünmüş, uyuyamamıştı. Hayatında önüne birçok farklı yol çıkmıştı. Bunların kimisine sapmış, kimisine de hiç adım atmamıştı. Ve şimdi onlardan biri önünde duruyordu.

Dave Langevin.

O adamı aklından bir türlü atamıyordu. Annesi kızının bir bahçıvana tutulduğunu öğrense çok kızar, öfkesinden adeta *kudururdu*. Carolyn yirmili yaşlarından beri yalnız bir hayat yaşamıştı. İlişkileri ve herhangi bir birlikteliği arka plana atması daha iyi olurdu. O, geneline erkeklerin hâkim olduğu dünyada yaşayan bir kadındı. Romantizm yaşamayı hem istemiyordu hem de böyle bir şeye ayıracak vakti yoktu. Dave'le tanışana kadar bir kadın olduğunu unutarak rahat bir hayat sürmüştü. Ona bakınca ne olduğunu bilmediği bir sebepten dolayı kendini tekrar canlı hissetmişti. Başta onun çekiciliğini, ona yaşattığı hisleri görmezden gelmeye çalışmıştı. Kendini huzursuz hissediyor, halinden utanıyordu. Hiç kimseye bunlardan bahsetmemişti. Nasıl bahsedebilirdi ki?

Evinin önündeki yola girdiğinde zamanlamasının mükemmel olduğunu fark etti. Tam da umduğu gibi Dave Lang-

evin çiçeklerin bakımı için bahçedeydi. Önceki gün programında olmamasına rağmen uğrayıp çiçeklerin altına ağaç kabuğu serpmişti. Şimdi de çimleri biçiyordu. Güneşin etkisini artırmasıyla beraber gömleğini çıkarmıştı, bronz teni terle parıldıyordu. Carolyn kendisini onu izlemeye öyle bir verdi ki, neredeyse yoldan çıkıyordu. Söz konusu kereste fabrikasını işletmek olunca yetenekli, bilgili ve yetkili biriydi. Ama konu kadın erkek ilişkilerine gelince kendini beceriksiz, sakar ve dili tutkun biri gibi hissediyordu.

Arabasını garaja park etti ve elleri titreyerek mutfağa gitti. Hiç iştahı olmamasına rağmen kendine jambonlu sandviç yapıp üzerine marulla turşu dilimleri ekledi. Elindeki tabakla bahçeye gidip bir yere oturdu ve sandviçini yiyormuş numarası yapmaya başladı.

Dave gömleğini giymişti. Şimdi çim biçme makinesini evin kenarına, Carolyn'in oturduğu yere doğru itiyordu.

Carolyn gündüz vakti telaşla eve gelmesi dünyadaki en doğal şeymiş gibi, "Merhaba," dedi. "Buralara artık daha sık geliyorsun sanırım."

"Umarım sizi rahatsız etmiyorumdur."

"Hayır. Bana eşlik etmek ister misin?" Carolyn sıradan bir havayla konuşuyor olsa da durum bundan daha tuhaf bir hal alamazdı.

Dave gülümseyerek, "Kusura bakmayın," dedi. Dişleri beyaz ve düzgündü. "Müşterilerle yemek yemek için maaş almıyorum."

Carolyn ardından, "Peki bir bardak buzlu çay ister mi-

sin?" diye sordu.

Dave tereddüt etti, sonra da başını salladı. "Çok iyi olur."

Ona buzlu çay getirecek olmanın verdiği heyecanla neredeyse sandalyesini deviriyordu. Çabucak mutfağa gitti ve deli gibi atan nabzını dindirmek için derin bir nefes aldı. Bir erkeği onunla yemek yemeye davet etmek ona o kadar tuhaf geliyordu ki, kendisini yasadışı bir şey yapıyormuş gibi hissediyordu.

Gün boyunca bu anı sık sık düşünmüştü. Sabahleyin giyinirken bir plan yapmıştı. Saçlarını her zamanki gibi örmek yerine omuzlarının üzerine salmış, genelde iş kıyafeti olarak giydiği sade gömleğin yerine yakası dantelli, beyaz bir buluz giymişti. Kotlarıyla çizmeleri aynıydı ama onun haricinde aklı da dahil olmak üzere hiçbir şey eskisi gibi değildi. Dış görünüşündeki bu değişikliği Gloria da fark etmişti ve Caroly'in ters ters baktığını görmese bu konuda bir yorumda bulunacaktı. Carolyn sineklikli kapıdan, "Şekerli mi, şekersiz mi?" diye seslendi.

"Şekersiz."

Çayı doldurmayı başardı, sonra dışarı çıkıp bardağı ona uzattı. Dave başını sallayarak teşekkür etti. Gömleğini düğmelememişti. Carolyn o kaslı göğsüne bakmamak için kendini zor tutuyordu. Güneşte sararan saçları dikkatini çekti. Bu görüntünün karşısında eriyip giden liseli bir kız gibi hissetti kendini ve Dave'in kalbinin de onunki gibi heyecanla atıp atmadığını öğrenmek için avucunu göğsüne koyma arzusunu bastırmaya çalıştı.

Dave nefes almadan çayını içti, sonra şapkasını çıkardı ve koluyla alnını sildi.

"Tadı çok güzelmiş. Teşekkürler."

Carolyn ne diyeceğini bilemiyordu. Dili damağına yapışmış gibiydi. "Buralı değilsin sanırım."

Dave başını iki yana salladı. "Buraya California'dan geldim."

Sohbete başlamak, Dave'e onunla arkadaş olmayı, hayır, arkadaştan da *öte* olmayı ne kadar çok istediğini sezdirmek amacıyla, "Ben de bir süre orada yaşadım. Sen neresinde kaldın?" diye sordu.

"Çeşitli yerlerinde. Çok yer değiştirdim."

Carolyn'in yüreği burkuldu. Bir başka deyişle Dave ona bunları anlatmak istemiyordu.

Ama sonra onu şaşırttı. Lafı ağzında geveleyerek, "Bir süre Fresno bölgesinde yaşadım," dedi.

Şansını tekrar deneyen Carolyn, "Buraya nasıl geldin?" diye sordu. Orada durup resmi bir havayla konuşmaları biraz tuhaftı. Carolyn sandalyeyi gösterdi. Dave başını iki yana sallayarak teklifi reddetti.

"Bir yerde çok fazla kalmam. Gittiğim yerlere bağlanan biri olmadım hiç."

"Peki ya ailen?"

"Ailem yok." Üzerine çöken üzüntüyle gözleri kısıldı, uzaklara baktı.

Carolyn yavaşça, "Hiç kimsen yok mu?" dedi.

"Yok."

"Peki eşin?" Carolyn çok cüretkâr bir soru sormuş ve bu konuda gösterdiği cesarete kendisi de şaşırmıştı.

"Hiç evlenmedim."

"Hiç." Carolyn inanmakta güçlük çekiyordu.

"Dediğim gibi, herhangi bir yere bağlanan biri değilimdir."

Carolyn bu adamı normal bir hayat yaşamaktan uzaklaştıran şeylerin neler olduğunu merak etti. Sonra aklına bir şey geldi. Hapis yatmıştı, öyle olmalıydı. Kulağa mantıklı gelen tek şey buydu. Geçmişten konuşmamayı tercih ediyordu. Hiçbir yere yerleşmemişti. Çekici, yakışıklı ve hayat dolu biriydi; yine de hiç evlenmemişti.

"Peki ya sen?" Bu soruyu sorduğuna pişman olmuşçasına alçak sesle konuştu.

"Evlenip boşandım."

"Çocuğun var mı?"

"Hayır... Evliliğim yıllar önce sona erdi ve ben de... şey... başka biriyle hiç karşılaşmadım."

Dave yine alçak sesle, "Yazık olmuş," dedi.

Carolyn derince yutkundu. "Sen?"

"Benim de çocuğum yok." Dave birkaç adım geri gitti. Paylaştığı bilgilerden rahatsız olduğu belliydi. "İşe dönsem iyi olur."

Carolyn de geri çekildi.

Dave fısıldayarak, "Teşekkürler," dedi.

"Ne için?"

Dave hemen cevap vermedi, boş bardağı dikkatlice ma-

sanın üzerine koydu. "Çay için."

Ama Carolyn onun bir bardak buzlu çaydan fazlası için teşekkür ettiği izlenimine kapıldı.

Debbie Macomber - Bahçemde Yeşeren Umutlar

16

Susannah cumartesi günü akşamüstü dış kapıyı Carolyn için açarken, "Gelmene sevindim," dedi. Akşamı tek başına geçirme düşüncesinden korkuyordu. Chrissie iki gündür Troy Nance'le dışarıda takılıyordu. Susannah bu duruma her ne kadar şaşırıyorsa da kızı o çocuktan epey etkilenmişti.

Susannah, Troy'u görür görmez kötü şeyler sezmiş, onunla her karşılaşmasında eski okul arkadaşının oğlu hakkında olumsuz düşüncelere kapılmakta ne kadar haklı olduğunu anlamıştı. Troy'un Chrissie'ye insanın ağzını sulandıran leziz bir tatlıya bakarmış gibi bakmasına da sinir olmuştu. Bildiği kadarıyla çocuk işsizdi. İçki ve sigara içiyor, genelde hayatı uçlarda yaşıyordu. Susannah uyuşturucunun da bu senaryonun bir parçası olduğundan korkuyordu.

Carolyn elindeki poşeti havaya kaldırırken, "Yemek getirdim," dedi. "Fransa'da geçirdiğimiz zamanları hatırlatacak birkaç şey."

Susannah arkadaşının baget ekmek, yumuşak peynir ve zeytinyağına koyulmuş kurutulmuş domates getirdiğini tahmin etti. Ayrıca bir şişe kırmızı şarap almayı da unutmamıştı. Okuldayken birçok hafta sonu öğlen vakti Loire Vadisi'ne gider, kendilerine tıpkı bunun gibi bir ziyafet çekerlerdi. O pikniklerde yanlarında eğitmenleri olmasına rağmen onlar varken de eğlenmekten geri kalmazlardı.

Carolyn'in, lise ikinci sınıfta Colville'den ayrıldığı zamanlarda Susannah'la ikisi çok iyi arkadaştı. Ama Fransa' daki yatılı okulda geçen yıllarda birbirlerine gerçek anlamda bağlanmışlardı. Susannah sonraki yıllarda arkadaşlıklarının yitip gitmesine neden izin verdiklerinden hâlâ emin değildi.

Susannah, "Kurutulmuş domates mi?" diye sorup sevinçle gözlerini yumdu.

"Bir de taze ekmekle keçi peyniri."

"En çok sevdiklerim." Karnı onları yeme arzusuyla guruldadı.

"Unuttuğumu mu sandın?"

Evde kalacağı için içi rahatlamış olsa da, Susannah, "Bunları getirmene gerek yoktu," dedi. Yorucu geçen koca bir günden sonra rahatlamak ve bu ziyafetle muhabbetin tadını çıkarmak ona iyi gelecekti.

Yemek masasına oturup plastik bardaklarda şarap içtiler. Ekmek, peynir ve domatesi tek kullanımlık köpük tabaklara koydular.

Carolyn, "Chrissie nerede?" diye sordu.

Susannah yavaşça başını iki yana salladı. "Dün Troy

Nance'le tanıştı ve o andan itibaren neredeyse bir an bile birbirlerinden ayrılmadılar." Tamam, durumu biraz abartıyor olabilirdi, çünkü Chrissie günün çoğunda ona yardım etmişti. Vivian'ı ziyarete de onunla birlikte gitmişti. Öte yandan onun yanındayken de Troy'un ne kadar harika biri olduğunu anlatıp durmuştu.

Carolyn hiçbir şey söylemese de Susannah, arkadaşının çatık kaşlarından bu genç adam hakkında onunla aynı fikirde olduğunu anladı.

Susannah, "Onun hakkında ne biliyorsun?" diye sordu.

Carolyn omuz silkti. "Çok şey değil. Fabrikada çalışmaya başlamıştı ama uzun soluklu olmadı. Ağır iş makinelerinden dolayı işçilere zaman zaman uyuşturucu testi yapıyoruz. Troy bunu duyunca bir daha işe gelmedi."

Tam da Susannah'ın korktuğu gibi çocuk uyuşturucu kullanıyor gibiydi. Carolyn'in anlattıkları da bunu destekliyordu.

"Chrissie onda ne buluyor anlamıyorum," dedi. Sakin olmaya çalışıyordu. "Geçenlerde üniversitedeki sevgilisinden ayrıldı; muhtemelen hâlâ onun acısını çekiyor."

"Troy'u da yaralanan egosunun merhemi olarak görüyor olmalı."

Susannah da durumun bundan ibaret olduğunu düşünüyordu.

Carolyn şarabını yudumladı. "Herhalde Sharon Nance'in annesi olduğunu anlamışsındır. İki ya da üç kez evlendi ama hâlâ Nance soyadıyla yaşıyor."

Susannah, Sharon'u hatırlıyordu. Eskiden çok iyi dost olmasalar da samimi sayılırlardı. Sharon gençken çabuk parlayan biriydi ve etrafa çok kötü ün salmıştı. On üç yaşındayken yirmi yaşındaki erkeklerle çıktığını övünerek anlatırdı. Susannah ona kıyasla çok masum bir hayat yaşıyordu. Annesiyle birlikte yaşıyordu ve bu da o dönemlerde ender rastlanan bir durumdu. Sharon'un annesi bir barda çalışıyordu ve şimdi kızı da onunla aynı kaderi paylaşıyordu.

Kızının Troy'a ilgi göstermesine üzülen Susannah derince iç çekti. "Bir kez buluşunca Troy'un nasıl biri olduğunu anlayacağını düşünmüştüm."

"Demek dün akşam onunla dışarı çıktı."

Susannah başını sallayıp şarabından bir yudum aldı. "Çok geç değil, gece yarısından önce eve geldi ve çok iyi vakit geçirdiğini söyledi. Kötü geçse de bana söylemezdi sanırım."

"Neden?" Carolyn bir dilim ekmeğe ve peynire uzandı.

Morali bozulan Susannah arkasına yaslandı. Chrissie'ye bu konuda gerektiği gibi davranamamıştı; özellikle başına gelecekleri bilmesine rağmen yaptığı şeyle de gurur duymuyordu. "Chrissie'ye Troy'dan uzak durmasını söyledim ama ağzımı hiç açmayabilirdim de. Konuşarak hata ettim çünkü Chrissie artık haksız olduğumu kanıtlamaya çalışmaktan başka bir şey yapmayacak."

Carolyn, "Aklını bulandıran şeyi tam olarak bilmiyorum ama Troy'un çok ağır uyuşturuculara bulaştığını sanmıyorum," dedi.

Bu biraz iç rahatlatıcıydı. Ama Troy hafif türden de olsa uyuşturucu kullanan birine benziyordu; fabrikadaki işini bırakması da bunun kanıtıydı. "Kocamla konuştum. O da Chrissie'yi yetiştirirken elimizden geleni yaptığımızı ve bu saatten sonra kendi kararlarını verebileceğini söyledi."

Carolyn gözlerini Susannah'a dikerek, "Sen de öyle düşünüyor musun?" diye sordu. "Benim hiç çocuğum olmadığı için bilmiyorum."

Susannah lafı ağzında geveleyerek, "Aslında bilmiyorum," dedi. Bu haftaları kızıyla birlikte baş başa geçirmesi daha iyi olurdu. Çok iyi anlaşıyorlardı ve Susannah'ın istediği en son şey, birkaç günlüğüne hayatlarına giren genç bir adam yüzünden kızıyla bozuşmaktı.

Etrafını göstererek, "Ben asıl bunların *hepsiyle* uğraşmakta zorluk çekiyorum," dedi. "Annem ile babamın hayatını paketlere sığdırıyor, hayatımla ilgili ufak tefek şeyler öğreniyorum. Mesela, annem ilk düşen dişimi saklamış. Ayrıca birinci sınıftan beri benim tüm yazılı kâğıtlarımı da biriktirmiş; hepsini bir dosyada buldum. Her şeyi, gerçekten de her şeyi saklamış."

Carolyn başını salladı. "Seni çok iyi anlıyorum. Ben annemle babamın eşyalarını toplamadım ama onların evine taşındım. Başımı çevirdiğim her yerde anılarla karşılaşıyorum. İlk başta biraz ürkütücüydü."

Susannah bunun nasıl bir his olduğunu biliyordu. Laf ürkütücü şeylerden açılmışken öne eğildi, bir şey deyip dememe arasında kaldı. "Kaygılandırmak istemediğim için Joe'

ya bir şey söylemedim ama geçenlerde eve biri girmiş."

Carolyn kadehini dudaklarına götürmek üzereyken durdu. "Biri evi soymaya mı kalkmış?"

"Hayır, işin en tuhaf yanı da bu. İçeriye zorla girilmemiş ve değerli hiçbir şey çalınmamış. Tabii birkaç eski madalyayı ve beysbol kartını saymazsak." Duraksadı. "Hem de bu birkaç kez oldu."

Carolyn, "Korkuyor musun?" diye sordu.

"Hem de nasıl. Korkudan deliye döneceğim. Böyle bir şeyi kim, neden yapar?"

"Aklına bir şeyler geliyor mu?"

Susannah başını iki yana salladı.

Carolyn ekmeğinden ve peynirden bir ısırık aldı. "Babanın ruhunun hâlâ burada olduğunu mu düşünüyorsun?"

"Hayır." Bu düşünce Susannah'ı şaşırttı. "Hiç ilgisi yok. Bu... farklı." Susannah, hislerini kelimelere dökmeye çalışırken sessizleşti. "Perşembe akşamı seninle ve diğerleriyle buluştuktan sonra buraya geldim ve eve adım atar atmaz birinin içeri girdiğini hissettim."

"O gün, Chrissie'nin geldiğini öğrendiğin gün değil miydi?"

"Evet ama ben hâlâ başka bir şeyler olduğunu düşünüyorum. Tamam, Chrissie buradaydı ama ben başka birinin de içeriye girdiğini sezdim. Ayrıca aynı şeyin tekrar olduğundan, hatta bugün bile gerçekleştiğinden eminim. Bildiğim kadarıyla üç kez oldu. Öğleden sonra babamın dosyalarının bazılarını bulamadım. O dosyaları daha yeni ayıklamaya başlamış, bir-

kaçını masanın üzerine bırakmıştım. Ama döndüğümde hiçbiri yoktu. Gitmişlerdi."

"Dosyaları çöpe atmadığından emin misin?"

"Eminim. Ortadan kaybolduğunu biliyorum."

"Sana inanıyorum."

Arkadaşı bundan sonra sessizleşti. Susannah, "Bugünlerde senin hayatında değişik bir şeyler var mı?"

Carolyn bakışlarını ona çevirdi ve yüzü anında kızardı.

"Carolyn?"

Yüzü daha da çok kızardı ama bir cevap vermedi.

"Söylesene."

Carolyn sonunda ağzını açtı. "Bir adam aklımı kurcalıyor..."

Susannah bunların bir erkekle ilgili olduğunu şimdiye kadar anlamış olmalıydı. "Kimmiş o?"

"Konuşmaya utanıyorum. Adı, Dave. Kettle Falls Peyzajcılık'ta çalışıyor ve bahçeyle ilgileniyor. Onu düşünmekten kendimi bir türlü alamıyorum. İşteyken kendimi camdan dışarı bakıp onu bir saniye görmeyi umar halde buluyorum."

"Peki, sorun ne? Adam evli mi?"

Carolyn başını iki yana salladı. "Hayır, daha önce hiç evlenmediğini söyledi. Bence... bence... hapis yatmış olabilir."

"Bunu öğrenmenin birkaç yolu var."

Carolyn, "İnternete çoktan baktım," dedi, yüzü tekrar kızardı. "Hiçbir şey bulamadım."

"Sahte bir isim kullanıyor olabilir mi?"

"Bilmiyorum," diyen Carolyn rahatsız olmuş gibi kıpırdandı.

Susannah nazikçe, "Hapis yattığını düşünmene ne sebep oldu?" diye sordu.

"Bu kadar içe kapanık olmasının ve hiç evlenmemiş ya da aile kurmamış birine göre çok çekici olmasının haricinde hiçbir şey."

Susannah arkadaşının *çekici* sözcüğünü kullandığını duyunca gülümsedi. O erkeklere artık böyle bakmıyordu ama Carolyn'in tam aksini düşündüğü açıktı.

"Dün akşam evden ayrılırken bana baktığını gördüm, ama benim onu izlediğimi bilmiyordu. Her ne kadar gülünesi bir şey de olsa beni düşündüğü için heyecanlanıp sevindim. Beni düşünüp düşünmediğinden emin olmasam da bunu hissettim." Bir elini ağzına götürdü. "Bu tür duygulara kapılmayacak kadar yaşlıyım."

"Nefes aldığın sürece hiçbir şeyi yaşayamayacak kadar yaşlı değilsindir. Seni heyecanlandıran bir adamla tanışman çok güzel."

"Bana ondan başka şeyler de hissettiriyor." Yanakları kıpkırmızı oldu. İç çekti. "Onunla bir şeyler yaşamam doğru olmaz."

Susannah, "Neden?" diyerek karşı çıktı. Carolyn'in ve babasının birilerini hayatlarına kolay kolay sokmadığını biliyordu. "Sen mutluluğu hak ediyorsun. Önüne engeller koyarak ona ulaşamazsın."

Carolyn yine de kendinden emin değil gibi görünüyor-

du. "Ne yapacağımı bilmiyorum."

Susannah arkadaşının yaşadığı ikilemi anlayabiliyordu. "Niye bir şey yapasın ki? Her şeyi oluruna bırak."

Bir süre sonra Carolyn'in yüzünde bir gülümseme belirdi. "Belki de öyle yaparım," diye fısıldadı. "Belki de..."

Debbie Macomber - Bahcemde Yeseren Umutlar

17

Pazar sabahı Susannah, Chrissie ve Vivian'la birlikte Susannah'ın çocukluğunun ilk yıllarında gittiği Colville Hristiyan Kilisesi'ndeki ikinci ayine katıldı. Bazı kişiler Susannah ile Chrissie'yi selamladı, Vivian'a sıkıca sarıldı.

Vaaz boyunca annesi İncil'i kucağında tuttu. Dikkatlice papazı dinliyor, papaz Yuhanna'dan bölümler okurken satırları parmağıyla takip ediyor gibiydi. Ama Papaz Nichols, Yakub' un ikinci bölümünü okuyordu; Susannah'ın annesine bunu söylemeye yüreği el vermedi.

Chrissie ayin boyunca kıpraşıp durdu. Org, kapanış duasını çalar çalmaz çabucak dışarı çıktı. Susannah ve annesi park alanına vardığında, sabırsız bir halde arabanın yanında onları bekliyordu.

Susannah annesini Altamira'ya götürüp öğle yemeği için yemekhaneye bıraktı. Annesinin yemekte diğerleriyle bir araya gelmesi iyi bir gelişmeydi. Vivian cumartesiye ka-

dar yemeğini kendi odasında yemişti. Susannah annesinin fikrini neyin değiştirdiğini bilmese de bunun oda servisi için alınan ücretle ilgili olduğundan şüpheleniyordu.

Arabaya döner dönmez Chrissie endişeyle annesine baktı. "Günün geri kalanını dışarıda geçirsem olur mu?"

Susannah bir şeyler diyemeden Chrissie, "Troy ve birkaç arkadaşı jet skiye binmek için Roosevelt Gölü'ne gidecek. Troy beni de davet etti," diye ekledi.

"Öyle mi?"

"Bugün pazar. Bugün de eşya toplamayı düşünmüyorsun herhalde."

Aslında Susannah da işlere bir gün ara vermeyi istiyordu. Sabahleyin kiliseye gidince günün çoğu geçmişti. Annesi muhtemelen öğleden sonrayı dinlenerek geçirecekti.

Verilmesi gereken bazı kararları görüşmek için akşamüstü annesiyle vakit geçirebilmeyi umuyordu. Vivian'ın zihinsel kabiliyetinin kötüye gittiği belliydi ama Susannah genelde sonuç elde edemese de her şeyi annesiyle konuşma ihtiyacı duyuyordu.

Chrissie, "Olur değil mi, anne?" diyerek onu sıkıştırdı.

"Olabilir sanırım." Kızının Troy Nance'le tekrar buluşmasından hoşlanmadığını gizlemek için çaba sarf etmedi.

"Troy'u sevmiyorsun, değil mi? Ona önyargılı davranıyorsun."

"Chrissie."

"Tanrı aşkına, neredeyse yirmi yaşındayım! Sen istesen de istemesen de onlarla buluşacağım. Troy yirmi dakika son-

ra gelip beni alacak."

Chrissie çoktan kararını vermişti. Susannah neden fikrini sorduğunu merak ediyordu. Büyüklerinin onayını almak ile özgürlüğünü kullanmak arasında epey bocalıyor gibiydi.

Birkaç dakika sonra Troy evin önüne geldi. Chrissie dış kapıdan hızlıca çıkıp merdivenleri inerken, Troy da pikabından çıktı.

Susannah dilinin ucuna gelen kötü sözlere engel olmaya çalışarak oturma odasının penceresinin önünde durdu. Troy'un Chrissie'yi belinden tutup o pürüzsüz, genç bedeninin sahibi olduğunu gösterircesine kendine doğru çekişini izledi. Külüstür pikabının etrafı çizik ve çürüklerle dolu olsa da, kurduğu ses sistemi konser sahnelerini aratmıyordu. Çıkardığı ses oturma odasının camlarını titretecek kadar yüksekti.

İkisi pikaba bindi ve geriye egzoz dumanı bırakarak gözden kayboldular. Susannah'ın içgüdüleri bu çocuğun baş belası olduğunu söylüyordu. Bu belanın kızını nerelere sürükleyeceğini düşünmekten bile korkuyordu.

Chrissie gittikten sonra ev tuhaf bir sessizliğe büründü. Susannah, Altamira'ya dönmeden önce çalışarak veya dinlenerek geçirebileceği yaklaşık iki saati olduğunu fark etti. Evin etrafında dönüp zamanın geçmesini sağlayacak ama onu çok yormayacak bir iş aradı. Joe'yu aramak istedi ama Brian'la bu hafta sonu somon balığı yakalamaya gitmişti. Susannah ile Chrissie'nin yaptığı gibi kocasının, oğluyla vakit geçirip yakınlaşmasının önemli olduğunu düşünüyordu.

Ama Susannah açısından işler hiç de öyle gitmiyordu. O

kadar çaba sarf etmesine rağmen, cuma günü öğlenden beri yaptıkları tüm konuşmalar dönüp dolaşıp Troy'a gelmiş ve genelde Chrissie kendisini savunmaya çalışmıştı.

Koridorda ilerleyen Susannah, babasının çalışma odasının kapısının önünde durdu. Bir kenarında dosya dolabı olan eski, ahşap masa hâlâ boşaltılmayı bekliyordu. Babasının vefatının üzerinden yedi ay geçmişti ve boşalttığı çekmecenin haricinde masa aynen babasının bıraktığı gibi duruyordu.

Susannah bıkkınca iç çekti. Bu işle ilgilenmek için daha iyi bir vakit bulamazdı. Babasının faturaları düzenlemek için belirli günlerde oturduğu sandalyeye çöktü. En üstteki çekmeceyi açıp içi dosyalarla dolu olan ilk klasörü çıkardı. Alfabetik olarak sıralanan klasörler çeşitli konulara ayrılmıştı. Bir sonraki de ev kredisiyle ilgili makbuzlarla doluydu.

Evin borçları yıllar önce bittiği halde tüm belgeler her istendiğinde çıkarılabilecek şekilde saklanmıştı. Babasının son kırk yıl boyunca yazdığı çeklerin ikinci nüshalarını nerede sakladığını tahmin edemese de, er geç onlarla da karşılaşacağından emindi. O an gelince onları günlere, aylara ve yıllara ayrılmış halde bulacaktı.

Masayı temizlemenin tahmini iki saatini alacağını düşünerek kendini çalışmaya hazırladı. Birkaç yıl önce Joe'yla birlikte babasına Noel hediyesi olarak aldıkları kâğıt imha makinesini yanına koyarak dosyaları teker teker ayıklamaya başladı.

Tüm bu belgeleri saklamanın manası yoktu. Susannah dosyaları karıştırıp hepsine dikkatle baktıktan sonra içinde-

kileri makineden geçirdi. En üst çekmecedeki son dosyaya gelince üzerinde Colville Doğalgaz yazdığını gördü.

Anne babasının evinde doğalgaz olmadığı için durakladı.

Hoş şeylerle karşılaşmayacağını sezerek içindekilere bakmak için dosyayı açtı. İlk kâğıt, üzerinde Ocak 1973 yazan bir tür mektuba benziyordu. Susannah gözlerini sayfanın en altına çevirdi. Nefesini tuttu.

Çabucak yazılara göz gezdirdi ve okuduğu şeyin ne olduğunu anlayınca öfkeden patlayacak gibi oldu. Birden ayağa fırladı.

Babası, Allan Presley'e oğlunu da alıp Washington'dan ayrılması için para vermişti. Bay Presley de beş bin dolar karşılığında Colville'den en az sekiz yüz kilometre uzağa taşınmayı kabul etmişti. Parayı alıp oğluyla buralardan gitmeye ve bir daha da dönmemeye söz vermişti.

Susannah elinde çok net bir kanıt olmasına rağmen, babasının ona böyle kalleşçe ihanet ettiğini kabullenemiyordu. Jake'in babasının paraya ihtiyacı olduğunu biliyordu. O zamanlar epey küçük olsa da Jake'in babasının maddi sorunlarla boğuştuğunu hatırlıyordu. Allan'ın kıt kanaat geçindiğini ve içkiye düşkünlüğünü bilen George ona para teklif etmişti. Jake'i Susannah'ın hayatından çıkarmaları için pis bir yola başvurmuştu. Jake de yapılan bu anlaşmayı kabul eden babasının sözünü tutmasına yardımcı olmuştu. Susannah'ın tüm kalbiyle inandığı gibi onu sevmiş olsa da çekip gitmişti.

Susannah duygularına hâkim olmaya çalışırken kâğıdı

buruşturdu. Bunu *biliyordu.* Buna benzer bir şeyin olduğunu hep düşünmüştü. Babası Jake'i onun hayatından çıkaracak, onu da Avrupa'ya gönderecek kadar çaresiz hissetmişti kendini. Jake'in ve Allan Presley'in hayatıyla sırf kızı için oynamaktan çekinmemişti. Bu çok sinir bozucu bir durumdu. Hayır, ondan da öteydi... Yanlıştı.

Daha fazla dayanamayan Susannah, çantasını kapıp belgeyi de yanına alarak evden çıktı. Buruşturduğu kâğıdı eliyle düzeltip düzgünce katlamış ve çantasına koymuştu.

Altamira'nın önünde arabasını park edecek bir yer bulduğunda sinirleri yatışmıştı, ama karnındaki sancı devam ediyordu. Annesinin dinlenmiş olmasını diliyordu, çünkü bazı cevapları duymaya ihtiyacı vardı, hem de hemen. Bu mektup bulduğu tek şey değildi ayrıca. Babasının hesabında anlam veremediği bazı azalmalar yaşanmıştı.

Vivian'ın kapısını açık görünce şaşırdı. Bir başka kadının annesini ziyarete geldiğini fark etti.

Vivian gözlerinin içi gülümserken, "Susannah," dedi. "Bak, beni görmeye kim gelmiş."

Susannah küçük daireye girerken, "Merhaba," dedi. Karşılaştığı kadını tanımıyor, onun da Eve gibi annesinin bir başka "arkadaşı" olmamasını umuyordu. "Ben, Vivian'ın kızı Susannah Nelson."

Kadın da, "Sally Mansfield," dedi. Annesiyle hemen hemen aynı yaşlardaydı, ama daha dikkatli... daha uyanık duruyordu.

"Annenin California'daki kuzeninin arkadaşıyım. Lloyd'

la on iki on üç yıl önce karavanımızla buradan geçmiş ve annenle babanı ziyaret etmiştik. Birkaç yıl önce de onlar California'ya gelince birlikte güzel vakit geçirmiştik."

"O sene..." Vivian'ın aklında her ne varsa dile getiremiyor gibiydi.

Sally, "O sene torunun doğmuştu," dedi.

"Evet, evet, Brian'ın doğduğu yıl. Hatırladın mı? Babanla yazın California'ya tatile gitmiştik."

Susannah yazın bir ara tatile çıktıklarını biliyordu ama ayağının dibinde dolanan küçük kızına ve yeni doğan bebeğine bakmakla meşguldü. Anne babası nadiren yolculuk yaptığı için çoğu seyahatlerini hatırlıyordu.

"Her neyse, ziyaretimizde buraları Lloyd'la çok sevince, California'daki her şeyimizi satıp Washington'a taşındık. Buradan otuz kilometre ötede bir ev aldık." Bir anlığına dudakları burkuldu. "Ne yazık ki evimizle ve yaptığımız seyahatlerle uğraşırken ailenle... görüşemedik."

"Öyle mi?"

"Lloyd beş yıl önce vefat edince yalnız kaldım. İki yıl önce de Altamira'ya geçtim. Annenin de burada kaldığını duyunca çok sevindim."

Vivian karşısındaki kadına utangaç şekilde gülerken, "Sally'i çok severim," dedi. "Yeniden karşılaştığımıza ne kadar sevindiğimi kelimelerle anlatamam."

"Benim kadar sevinmiş olamazsın," diyen Sally nazikçe Vivian'ın elini sıktı. "Umarım bu akşam şömineli salona gelip bizlerle dondurma yersin."

Vivian hevesle başını salladı. "Hayatta kaçırmam."

Susannah tam da böyle bir şeyin olması için dualar ediyordu. Annesinin kendini dışlanmış hissetmemesi için arkadaş edinmesini istiyordu. Sally onu bulmuştu ve Susannah şimdiden annesinin kabuğundan çıkmaya başladığını fark etmişti.

Üçü birlikte birkaç dakika daha hoşça sohbet etti. Sonra Sally esneyip şekerleme vaktinin çoktan gelip geçtiğini söyledi.

Vivian, "Ben de bugün hiç kestiremedim," dedi.

Susannah, Sally'yi kapıya kadar geçirdi ve fısıldayarak ne kadar minnettar olduğunu söyledi. "Annemi bulmana çok sevindim. Onun da senin gibi çok özel bir arkadaşa ihtiyacı vardı."

Sally'nin yorgun gözleri sevinçle parıldadı. "Hepimizin var. Artık annen için meraklanma. Ben ona göz kulak olurum."

Susannah neşeyle, "Teşekkürler," dedi. "Çok ama çok teşekkürler."

O içeri dönene kadar annesi en çok sevdiği tekli koltuğa geçmiş, ayaklarını yukarı kaldırmış, başını yastığa koymuş ve gözlerini yummuştu.

"Birazdan gideceğim, anne, ama gitmeden önce sana bir şey sormalıyım."

Annesi gözlerini yavaşça açtı. "Neymiş o, kızım?"

"Bundan haberin var mı?" Annesine buruşturduğu kâğıdı uzattı.

Annesi çabucak yazılanları okudu ve ardından kaşlarını çattı. "Anlayamadım. Bu nedir?"

"Babamla Allan Presley arasındaki bir anlaşma."

"Yine mi o şarkıcı ?"

"Hayır, anne. Jake Presley'in babası Allan Presley. Jake lisedeki erkek arkadaşımdı, hatırlıyor musun?"

Annesi başını salladı ama duyduklarına inanmış gibi durmuyordu.

"Babam, Bay Presley'e, Jake'i Colville'den götürmesi için beş bin dolar vermiş."

Vivian başını iki yana salladı. "Baban hayatta öyle şey yapmaz."

Susannah, "Anne!" diye haykırdı. Çok üzgün ve sinirli olduğu için volta atmaya başladı. "Her şeyin kanıtı var. Önce şu kâğıda, sonra da altındaki imzalara bak."

"Bu..." Tarihe baktı. "1973'te çok paraydı." Annesinin kaşları daha da çatıldı. "Baban bu kadar parayı nereden bulmuş olabilir ki?"

"Bilmiyorum."

Annesi iç çekti. "Para işlerinden iyi anlardı. Çok da zeki bir adamdı."

Susannah babası hakkında olumlu şeyler düşünecek halde değildi. "Gizli kapaklı ve çok zalimce bir iş yapmış. Babamdan bu yüzden nefret ediyorum."

"Susannah..."

Annesi sesindeki burukluğu hissetmiş olmalıydı. Vivian ayaklarını pufun üzerinden indirip kızına doğru eğildi. Elini

uzattı. "Kızgınsın."

"Evet, hem de çok."

"Ama çok güzel bir hayat yaşadın. Joe'yla evlendin, ondan iki güzel çocuğun oldu. Kocanla şimdiye kadar hep çok iyi anlaştın."

"Evet, biliyorum ama Jake'le de çok güzel bir hayat yaşayabilirdim. Onu sevmiştim, anne. Öz babamın bizi oyuna getirdiğini öğrenmek beni kahrediyor." Bunun neden bu kadar önemli olduğunu anlatmaya çalıştı. Tamam, bir kocası ve ailesi vardı, onları çok seviyordu ama Jake'le neler yaşayabileceğini hiç öğrenememişti. Joe'nun bulunduğu yolu, sırf Jake'e giden yollar babası tarafından kapatıldığı için seçmişti.

Vivian, "Ah, kızım, bu işte parmağım olduğunu mu düşünüyorsun?" diye sordu ve sonra kendi sorusunu cevapladı. "Bilmiyorum, bunlara karışmış da olabilirim, sana bu konunun bana çok yabancı gelmediğini söylemek zorundayım. Üzerinden yıllar geçti."

Susannah midesinin bulandığını hissetti.

Annesi samimiyetle, "Sana söz veriyorum," dedi. "Bir daha beni ziyarete geldiğinde babanla bunu konuşacağım."

"Anne..."

"George neler olduğunu hatırlar. Ayrıntıları hiç unutmaz. Bunları da hatırlayıp bana anlatır, ben de sana söylerim."

Susannah işte şimdi gözyaşlarına boğulmayı istiyordu.

18

Saat dokuz olmuş, Chrissie daha eve gelmemişti ve Susannah gittikçe endişeleniyordu. Evi aradı ama Joe'yla Brian balık avından henüz dönmemişti. Gerçi telefonu açsa *bile* Joe'nun elinden bir şey gelmezdi. Susannah evde dolanıp içi içini yedikçe daha da çok sinirleniyordu. Chrissie sözde öğle gezmesine gitmişti.

Kızı bir yetişkin sayılırdı ve Susannah kendi kararlarını vermesine müsaade etmekten başka bir şey yapamazdı. Her şeye rağmen içinde çok kötü bir his vardı.

Saat dokuz buçukta Carolyn'i aradı. Aklında sadece Chrissie yoktu. Öğlen babasının dosya dolabında bulduğu kâğıt hâlâ canını sıkıyordu. Onu dinleyecek ve anlayacak bir arkadaşa ihtiyacı vardı.

Carolyn, telefon ikinci defa çalmadan açtı.

Susannah, "Müsait misin?" diye sordu.

"Evet, neden sordun?"

"Benimle Aradığın Burada Değil'de buluşmak ister misin? Seninle konuşmalıyım."

"Olur, gelirim."

Susannah onunla hemen buluşmayı kabul eden bir arkadaşı olduğu için kendini şanslı hissediyordu. Telefonu kapatır kapatmaz, çantasını ve arabasının anahtarlarını kaptı. Chrissie o dışarıdayken dönse iyi olurdu. Belki de bir kez olsun kızının *onun* için endişelenmesi fena olmazdı.

Barın dışındaki park yeri boş sayılırdı. Susannah bir masa seçip Carolyn'i beklerken diyet kola ısmarladı. Arkadaşı birkaç dakika sonra içeri girip karşısına oturdu.

"Neler oluyor?" diyerek doğrudan konuya girdi.

Susannah çantasından kâğıdı çıkarıp konuyu en kısa haliyle arkadaşına anlattı. Ardından, "Bir şey bilip bilmediğini öğrenmek için annemin yanına gittim," diye ekledi.

"Ee, biliyor muymuş?"

Susannah iç çekti. "Biliyorsa da unutmuş." Annesinin kendisini gün geçtikçe daha da çok hayal dünyasına kaptırdığını ve gerçekler ile hayalleri ayırt etmekte zorlandığını fark etti.

"Annenin bu konuda bir şey bilse bile sana söyleyeceğine gerçekten inanıyor musun?"

Susannah bundan emin değildi. Söz konusu şey önemsizmiş gibi elini salladı. "Bir dahaki ziyaretinde babama soracağına söz verdi."

Carolyn endişe dolu gözlerle ona baktı. "Aman Tanrım!"

"Aynen öyle." Çenesini eline dayadı. "Bunun iyi bir

fikir olduğunu ve babamın söyleyeceklerini duymak için sabırsızlandığımı söyledim. Başka ne söyleyebilirdim ki? Bazen öz annemi tanımakta zorlanıyorum."

Carolyn başını salladı ve garson kız yanlarından geçerken bir kadeh merlot şarabı istedi. "Herhalde annen de bazı günler kendini tanıyamıyordur."

Susannah bunun doğru olduğundan şüpheleniyordu. Annesi neyin, neden değiştiğini anlayamıyordu. En azından bazı günler altmış yıllık kocasının artık ölü olduğunu anımsıyordu, ama bazı günler de ona ihtiyaç duyduğu, onda huzur bulduğu için kocasını hayata döndürüyordu.

Susannah kâğıdı sallayıp, "Babamın böyle bir şey yaptığını öğrenmenin beni nasıl hayal kırıklığına uğrattığını, üzdüğünü kelimelerle anlatamam," diye haykırdı. Sesi içindeki duygularla titredi ve bir kez daha ihanete uğradığını, incitildiğini, haksızlığa maruz kaldığını hissetti. "Öldükten sonra artık canımı yakamayacağını düşünmüştüm, ama bak... yanılmışım işte."

Carolyn, "Peki ne yapacaksın?" diye sordu.

"Ne? Ne *yapabilirim* ki? Her şey otuz yıl önce oldu. Zamanı geri alamam ya."

"Doğru, ama..."

Aklına çeşit çeşit fikirler gelirken Susannah'ın gözleri fal taşı gibi açıldı. Heyecandan oturduğu yerde duramıyordu. "Jake'i bulabilirim," diye fısıldadı. Bunu haftalardır düşünüyordu, ama sırf... sırf korktuğu için harekete geçmemişti. Artık onu aramasını haklı kılan gerçek bir sebebi vardı.

Carolyn bu fikri desteklemekten çekindi. Arkadaşı ona, "Sen evlisin," dedi. "Büyük ihtimal Jake de evlidir. Bu kötülükler kutusunu açmak istediğinden emin misin?"

Susannah, Pandora'yı ve Pandora'nın kötülüklerle dolu kutusunu anlatan mitolojik hikâyeyi hatırladı; Carolyn'in de onu kastettiğinden emindi. "Bilmiyorum..."

Carolyn hemen ardından, "Jake'i bulmak senin için neden bu kadar önemli?" diye sordu. "Bir düşün, Susannah."

"Çünkü ikimiz de büyüklerimizin ihanetine uğradık. Onun babası onu sattı, benim babam da Bay Presley'e reddedemeyeceği tek şeyi verdi. O zamanın parasıyla beş bin doların Allan Presley gibi bir adam için ne demek olduğunu tahmin edebiliyor musun?" Babası hakkında eskiden beri hissettiği tüm kötü düşüncelerin doğru olduğuna dair kanıtların olması canını yakıyordu. Babası kurnaz, düzenbaz ve kalpsiz biriydi. "Yazdığı tek çek o değildi ayrıca," dedi.

"Nasıl yani?"

Susannah masanın üzerine eğildi. Kimseye anlatmamaya karar vermişti ama artık kararından vazgeçmişti. İçinin bir nebze rahatladığını hissediyordu. "Babamın banka hesap dökümlerini incelerken, geçen yıllar boyunca birkaç kez büyük miktarda para çektiğini gördüm. Yazdığı tüm çekleri nakde çevirmiş; bu yüzden o paralarla ne yaptığını bulamıyorum."

Carolyn, "Yatırım yapmış olabilir mi?" dedi.

"Öyle yapmışsa bile ben herhangi bir kayda ulaşamadım."

"Belki tatile harcamıştır."

Susannah başını iki yana salladı. "Annemle babamın tatile çıktığı zamanlar sayılıdır." Hatta bildiği kadarıyla annesi ömrü boyunca sadece iki kez uçağa binmişti. California'ya yaptıkları o araba yolculuğu, muhtemelen karıkoca olarak çıktıkları en uzun seyahatti.

Carolyn birden, oldukça sessizleşti. "Başka bir sebebi de olabilir."

"Ne gibi?" Susannah gün boyu babasına kızmış, öfkelenmişti. Babasının onca parayı çekmesinin sebeplerini düşünemiyor, bunu büyük bir gizlilikle halletmesine anlam veremiyordu. Annesinin son birkaç aya kadar çek bile yazamadığını biliyordu. Vivian gelirlerini idare etmekten anlamıyordu; ayrıca kocasının paralarını nasıl harcadığından haberdar değildi. Çünkü bunu kendi görev alanına giren bir iş olarak görmüyordu. O evin günlük işlerini halledip hayatını sürdürürken, kocası bunlarla ilgileniyordu.

Carolyn tereddüttü etti, konuştuğunda da sesi kısık çıktı. "Babamın Colville'e taşınmadan önce benimle konuşmak istediğini söylemiştim, öyle değil mi?"

"Senden işlerin başına geçmeni istediğini söylemiştin."

"Evet, istedi, ama benimle bir o kadar önemli başka bir konuyu daha konuştu." Gözlerini Susannah'ın gözlerinden kaçırıp doğruldu. "Annemle babamın çok iyi bir evliliği olmadığını tahmin etmişsindir herhalde."

Susannah merak ediyordu. İstekli olduğunu belli etmemek için ses çıkarmadan Carolyn'in devamını getirmesini

bekledi.

"Annem, Colville'deki hayata hiç alışamadı. Buradan nefret ediyor, kendisini kapana kısılmış gibi hissediyordu. Sevdiği hemen herkes savaşta ölmüştü. Babam onu terk edemedi. Böyle bir şeyi yapamazdı, o da ta ki ben... ben... evden ayrılana kadar elinden geleni yaptı ve sonra... bir başkasına âşık oldu."

"Baban anneni aldatıyor muydu?"

Carolyn başını salladı. "Lily yirmi yıllık sekreteri ve âşığıydı."

Susannah arkadaşının onunla bu kadar acı verici ve gizli bir bilgiyi paylaşmasına anlam veremiyordu. Tabii... "Sence babamın da mı... metresi vardı?"

"Bilmiyorum ama paraların nereye gittiğini bu tür bir şey açıklayabilir."

Bu ihtimali düşünürken şaşırıp kalan Susannah, "Ardı ardına çekilen binlerce dolar," diye fısıldadı."

Carolyn, "Babam, Lily'yi gerçekten de çok seviyordu," dedi. "Ölmek üzere olduğunu anlayınca beni eve çağırdı. Benden o gittikten sonra Lily'ye bakmamı istedi."

Susannah'ın ağzı açık kalmıştı. "Senden böyle bir şey istemiş olmasına inanamıyorum."

"Benim için de kolay olmadı ama babamı sevdiğim için isteğini yerine getirdim. Annemin bunlardan hiç haberdar olmadığından eminim. Yoksa babamla yaşamaya devam etmezdi."

"Lily'ye ne oldu?"

Arkadaşının gözlerine birden yaşlar doldu. "Geçen sene vefat etti. Onu yakından tanıyınca çok sevdim. Bana öz annemden de çok annelik etti. Onu babamın yanına gömdüm. O da böyle olmasını isterdi."

"Peki annen?"

"O da diğer yanında yatıyor."

Susannah babasının bir başka kadınla olduğunu hayal bile edemiyordu. Gerçi babasını aslında hiç tanımadığını şu birkaç günde çabucak anlamıştı. Bir kez olsun babasının Jake'in babasına para verdiğinden şüphelenmemişti. Sırf bunları düşününce bile tepesinin tası atıyordu.

Israrla, "Jake'i bulacağım," dedi. "Babamın metresinin olup olmaması umurumda değil. Bunu öğrenmeyi falan da istemiyorum. Ama Jake'i bulmayı kafaya koydum. İnternette arayıp neler çıkaracağına bakacağım." İnternette kayıp insanları aramak için kurulmuş siteler olmalıydı.

Carolyn, "Peki ya Joe?" diye sordu.

Susannah kocasıyla ve kocasının bunlara verebileceği tepkiyle ilgili düşünceleri aklından attı. Joe'nun ona izin vereceğini düşünmek kolaydı. O, Seattle'da; Susannah da burada, Colville'deydi ve birbirlerinden daha önce hiç bu kadar uzak kalmamışlardı.

Susannah, "Beni anlayacaktır," dedi. Sonra da, "Jake'i bulamayacağımı anlayana kadar Joe'ya hiçbir şey söylemeyeceğim," diye ekledi. Onu boş yere neden kaygılandırsındı ki?

Carolyn, "Fikrimi merak ediyor musun?" diye sordu.

Susannah biraz düşündü. Arkadaşının söyleyeceklerini duymayı istiyor, bir yandan da Carolyn'in daha fazla ilerlemeden bundan vazgeçmesini söyleyeceğinden korkuyordu. Bu iyi bir tavsiyeydi ama ne yazık ki Susannah böyle bir şey duymamayı tercih ederdi.

"Bana bu işin peşini bırakmamı söyleyeceksin." Susannah da bunu yapabilmeyi diliyordu. Ama babasının ona yaşattıkları adına özür dilemek için Jake'i bulmak ve onunla konuşmak *zorundaydı.*

"Tam olarak öyle demeyecektim." Arkasına yaslanıp şarabını yudumlarken, "Senden Fransa'da geçirdiğin zamanı unutmamanı isteyecektim," dedi.

"O günleri hiç unutabilir miyim? O yıl hayatımdaki her şey değişti."

"Jake'ten bir mektup gelmesi için günlerce beklediğini hatırlıyorum. Haftalar sonra onu savunmuş, neden sana yazmadığına dair bahaneler uydurmuş ve bir süre sonra da adını anmaz olmuştun. Artık onu önemsemiyor gibiydin."

"Elbette önemsiyordum, ama aklımı meşgul eden başka şeyler vardı!"

Carolyn başını sallayarak onu anladığını gösterdi. "Doug."

"Abimi kaybettim ve Jake'ten haber alamamak o andan sonra bana önemsiz bir şeymiş gibi geldi. Yine de eve dönünce araştırdım ama hiçbir sonuca varamadım; artık sebebini biliyoruz."

Carolyn tekrar sessizleşti ve ardından kötü anıları kafa-

sından atmak istercesine başını hızlıca iki yana salladı. "İkimiz de geçen akşam Sandy, Yvette ve Lisa'yla yaptığımız konuşmadan dolayı bu haldeyiz."

"İkimiz?" diyen Susannah kaşlarını havaya kaldırdı.

"Evimin... etrafındaki çiçeklerin sayısını artırmaya karar verdim." Arkadaşı bunları söylerken kıpkırmızı oldu.

Susannah, "Ve şu bahçıvanın gelmesini istedin," diyerek lafı tamamladı.

Carolyn gözlerini elindeki kadehe çevirdi. "Yarın öğleden sonra uğrayıp bana tahmini ücreti söyleyecek. Her şeyi çok belli ettiğimi biliyorum, Susannah, ama onu düşünmekten kendimi alamıyorum. Her şey o aptal konuşmayla başladı. Tüm bunların hem sen hem de kendim için nasıl sonuçlanacağını merak ediyorum."

Susannah da bunu merak ediyordu. "Bildiğim tek şey, babamın yaptıklarını öğrenmeden haftalar önce bile Jake'in aklımda olması. Onu bulmaya kararlıyım. Keşke... keşke..."

"Keşke ne?"

Susannah suratını asıp iç çekti. "Keşke bilgisayarım burada olsaydı."

Carolyn ona yardım etmek istediğini gösterircesine, "Benimkisi evde," dedi. "Benimle gel. Birkaç sitede adını arar, sonuçlara bakarız."

Susannah enerjisinin aniden geri geldiğini hissetti. Gece iyi uyuyamamış, öğleden sonra da annesiyle yüzleştikten sonra duygusal olarak çökmüştü. Chrissie'yle ilgili kaygıları da sinirlerinin yatışmasına engel oluyordu.

"Hemen başlayalım mı?"

Carolyn, "Neden olmasın?" dedi. "Ben zaten gece kuşuyumdur."

Susannah hesabı ödedikten sonra dar köy yolunda ilerleyen Carolyn'in arabasını takip etti. Ay ve yıldızların bulutların ardında kaldığı gece karanlıktı. Verandadaki lamba etrafa iç ısıtıcı, sevecen bir ışık saçıyordu.

Eve vardıklarında Carolyn kapıyı açıp alarmı kapattı. Susannah'ı, çalışma odası haline getirdiği arka taraftaki yatak odalarından birine götürdü. Lambayı açar açmaz masanın arkasındaki sandalyeye çöküp fareye uzandı. Birkaç dakika içinde internete girdi, bilgisayarı her gün kullanan biri olmanın verdiği özgüvenle arama motorlarında dolaşmaya başladı.

Susannah elinin altında okulda ve evde kullanabileceği birer bilgisayar olmasına rağmen nadiren internete girerdi. Evde tek bir bilgisayar vardı ve onu da çoğu akşam Brian kullanırdı. Ona göre bilgisayar bir araçtan ibaretti ve ne onunla araştırma yapmaya ne de eğlenmeye ayıracak vakti vardı.

Susannah bulduğu sandalyeyi masanın yanına çekip oturdu, tüm işi Carolyn'in yapmasına seve seve müsaade etti.

Carolyn birkaç dakika sonra yüzünde kocaman bir sırıtışla arkasına yaslandı. "Bingo."

"Onu buldun mu?" Bu kadar da kolay olamazdı.

"Emin değilim, babasının adının Allan olduğunu söylememiş miydin?"

Susannah başını salladı

"Jacop Allan Presley'i buldum. Umut verici, değil mi?"

"Hem de nasıl." Susannah Jake'in ikinci adını hatırlamasa da babasının adını almış olması akla yatkındı.

Carolyn'in gülümsemesi onu da güldürdü. Carolyn, "Bunu öğrenmenin tek yolu var," dedi. "Ara ve gör."

"Şimdi mi?"

Gülerek, "Sabahı beklesen daha iyi olur," dedi.

Susannah yerinde duramayacak kadar heyecanlıydı. Onca yıllık meraktan ve pişmanlıktan sonra, klavyenin birkaç tuşuna basmak Jake'i bulmaya yetmişti.

Debbie Macomber - Bahçemde Yeşeren Umutlar

19

Vivian o gece geç saatte uyandı ve o gün öğlen sonra yaşadıklarından dolayı kalbine ani bir ağrı saplandı. Susannah'ı hiç bu kadar üzgün görmemişti. Ama kızı neye inanıyor olursa olsun, George'un çocuklarının canını yakacak bir şey yapmayacağını biliyordu. Bir yanlış anlama olmalıydı.

Odanın karanlık oluşuna rağmen gözleri ışıksız ortama çabucak alıştı. Yatağında oturup Susannah'ın söylediklerinden bir anlam çıkarmaya çalıştı. Keşke George ona tekrar görünseydi. Öyle olsa ona bunların hepsini sorar, kocası da ona her şeyi açıklardı. Böylece Vivian, Susannah'a olanları anlatabilir, kızı da her şeyi anlayışla karşılardı.

Ancak George gelmemiş, Vivian uykuya dalana kadar onun gelmesini beklemişti.

Huzurevine taşınmanın atılması gereken en doğru adım olduğuna onu kocası inandırmıştı. Yine de taşındığından beri onu bir kez olsun ziyaret etmemişti. Şimdi kendini yalnız ve

kandırılmış hissediyordu.

Yatağının yan tarafındaki geceliğine uzandı ve kollarını elbiseye geçirdi. Artık ayakta eski kadar rahat duramıyordu. Baston kullanıyor ve ona ne kadar sık ihtiyaç duyduğunu kızının bilmesini istemiyordu; aksi takdirde durumunu abarttıkça abartırdı. Bu yüzden onların önünde bastonunu ortalığa hiç çıkarmıyordu. Ancak şimdilik ona ihtiyacı vardı, şemsiyeliğe uzanıp bastonunu eline aldı.

Karanlık evde ayaklarını yerde sürüyerek yatak odasından oturma odasındaki koltuğa geçti. Işıkları açan düğmelerin nerede olduğunu hatırlayamıyordu... George onu hep geceleri ziyaret ediyordu; oturup onu beklerse kocası onunla konuşmayı ne kadar çok istediğini anlardı.

Karanlık ve sessizlik onu ürkütüyordu. Uykuya dalmamak için çaba sarf etmesi gerekiyordu. Başı bir yana düştüğünde uyanık durması gerektiği için kendine geldi. Birden irkildi ve kalbinin deli gibi attığını hissetti; George'u beklediğini hatırlayınca sakinleşti. Ona çok önemli bir şey sorması gerektiğini bilmesine rağmen ne soracağını tam olarak hatırlayamıyordu. Birkaç dakikaya her şeyi hatırlayacağını düşünerek kendini teselli etti.

Düşünmek için epey zorladı. Soracağı soru Susannah'la ilgiliydi, bu kadarını biliyordu. Ama George yine de ona görünmüyordu.

Bir anda bunun sebebini fark etti. George onun artık evinde yaşamadığını unutmuş olmalıydı. Muhtemelen şimdi orada durmuş, karısının nerede olduğunu merak ediyordu.

Çok endişelenmiş olmalıydı. Vivian'ın onun yanma gitmekten başka çaresi yoktu.

Bastonuna yaslanıp kalkmaya çalıştı, ayaklarının üzerinde durmayı başardığında nefes nefese kalmıştı. Yavaşça kapıya doğru gitti. Sanki biri ayaklarına beşer kiloluk unlardan bağlamıştı.

Ayaklarındaki yükleri kaldırıp yürümek imkânsız gibiydi. Attığı her adım büyük çaba sarf etmesini gerektiriyordu ama caymayacaktı.

Kapıyı açıp sağa sola baktı, hiçbir şey ona tanıdık gelmiyordu. Kim bilir neredeydi. George ona kızacaktı.

Olabildiğince hızlı hareket edip koridora geçti. Epey uzun olan ve loş ışıklarla aydınlatılan koridor, hastanedekilere benziyordu ama Vivian böyle bir şeyin olamayacağını biliyordu. Üzerinde hastane kıyafeti yoktu ve etrafta da hemşire ya da hastabakıcı göremiyordu. Fakat bunlar çok bir şey ifade etmiyordu. Birçok hastane artık daha az personel çalıştırıyordu. Hiç kimse hastalara saygı duymuyordu zaten. Yaşlı insanlar kendi haline bırakılıyordu.

Vivian zahmetli adımlarla koridorda ilerlemeye başladı. Etrafta hiç kimse yoktu.

"Erken kalkmışsın."

Hiç kimseyi göremeyen Vivian durup etrafına bakındı. "Buradayım."

Sesin geldiği tarafa döndü ve bilardo masasının yanında yaşlı bir adamın durduğunu fark etti. Adamın üzerinde sabahlık, ellerinde de bir çift koltuk değneği vardı. Değnekler-

den birini bilardo masasının üzerine koymuştu. Burası eğer hastaneyse epey lüks olanlarındandı.

Vivian, "Sen kimsin?" diye seslendi.

"George."

"Hayır, sen George değilsin." Adamın birinin hayat arkadaşı olduğunu söyleyerek kandırmaya çalışmasına sinirlendi. "Ben kocamı tanırım, sen o değilsin."

"Sen de benim karım değilsin, ama benim adım George."

Vivian odaya doğru bir adım daha attı. "Onu arıyorum."

George başını salladı ve koltuk değneğini ıstaka olarak kullanıp masanın ortasındaki siyah topu hedef aldı. Top, Vivian'ı gülümseten bir şekilde hareketlenip köşedeki deliğe doğru gitti ve doğrudan içine düştü.

"İyi atış."

"Epey antrenmanlıyım."

Vivian yürümeye başladı. "Seninle tanıştığıma sevindim ama kocamı bulmalıyım."

Adam, "Bol şans," deyip koltuk değneğini salladı.

Vivian koridorda ilerlemeye devam etti. Tamam, hastanedeydi. Hemşire masasını gördü. Şimdilik etrafı boştu ve bu da iyi bir şeydi. Vivian hiç kimsenin onu durdurmasını istemiyordu.

Çift kanatlı bir kapı dışarıya açılıyordu. Bu kısım iyi aydınlatılmıştı, Vivian bastonundan destek alarak dışarı yöneldi. Kapının kanatlarını her ne kadar itmeye çalışsa da açamamasına şaşıp kaldı.

George ona arkasından, "Kapıları kilitliyorlar," dedi. Artık tüm ağırlığını değneklerine vermişti. "Sabah sekize kadar kimse ne içeri girebilir ne dışarı çıkabilir."

"Saçmalık bu!"

"Evet, ama burada işler böyle halledildiliyor."

Vivian buraya mahkûm edilmişti. "Resmen zorbalık. Kızıma bunlardan bahsedeceğim."

George iki değneğini de kullanarak ileri doğru salındı. "Sana hiçbir faydası dokunmaz. Burası böyle bir yer. Sorun ne, uyku tutmadı mı?"

Vivian yorgundu, kafası karışmıştı. "George'la konuşmalıyım. Kızıma onunla konuşacağımı söyledim. Onunla görüşmezsem kızım çok üzülür." Bu, taşıyamayacağı kadar ağır bir yüktü.

"Gel biraz oturalım. Bana her şeyi anlatabilirsin. İyi bir dinleyiciyimdir, hem adım da George."

"Ama."

"Kızına konuştuğumuzu söylersin, böylece ikiniz de kendinizi iyi hissedersiniz."

Vivian bunun işe yarayıp yaramayacağından emin değildi. Susannah başının etini yemişti. Bu yeni tanıştığı George'un teklif ettiği şey de hile sayılırdı, ama Susannah'a verdiği söze göre... İyi de neyi öğrenmesi gerektiğini tam olarak hatırlayamıyordu ki.

George'un hatırlaması gereken kişilerden biri olup olmadığını merak ederek, "Daha öne tanışmış mıydık?" diye sordu. Onu tanıyor olmalıydı, geçen onca yıl boyunca bir

sürü insanla tanışmıştı.

"Hayır, bu akşam tanıştık. Ben yemeklerimi odamda yerim. Sen yenisin galiba."

Vivian kaşlarını çattı. "Aynen öyle."

"Ee, oturup biraz konuşmak istiyor musun?" George koltuk değneğiyle lobinin yanındaki büyük, taş şömineli odayı gösterdi. İçinde sandalyelerle bir koltuk olan oda rahat ve sıcak bir yere benziyordu. Bir köşesinde piyano, bir köşesinde de kitaplık vardı.

Vivian, "Bir faydası olur mu?" diye sordu.

George, "Olabilir," dedi.

Vivian buradan çıkıp gidemediği için, en azından bu George'la konuşabileceğine karar verdi. Şimdilik yapabileceği en iyi iş buydu.

Ayaklarını sürüyerek tuhaf hareketlerle odaya girdi, şöminenin yanındaki şişkin, tekli koltuğa oturdu.

George değneğini kullanarak pufu koltuğun yanına çekti ve dikkatlice oturdu. "Buraya geleli ne kadar oldu?" diye sordu.

Vivian başını iki yana salladı. "Tam olarak bilmiyorum. Buraya gelmemi kızım ısrarla istedi." Vivian biraz daha itiraz edebileceğini düşündü ve yapmadığına pişman olduğunu fark etti. "Evimden ayrılmayı istemiyordum ama George ayrılmam gerektiğini söyledi."

"O nerede?"

"Calvary Mezarlığı'nda."

Yeni edindiği arkadaşı öne doğru eğilip Vivian'a onu ilk

defa görüyormuş gibi baktı. "Kendisi vefat etti, değil mi?"

Vivian başını salladı. "Ama beni ziyarete geliyor."

"Anlıyorum."

Vivian bundan herkese bahsetmemişti, bu adama sırrını açıklayacak kadar güvenerek hata yapmış olabileceğini düşündü.

George kısık gözlerle onu inceledi. "Kocan sadece canı istediğinde mi seni ziyarete geliyor?"

Vivian bu durumu tam olarak nasıl açıklayacağını bilmiyordu. "Gelebildiğinde geliyor. Ona kızımız Susannah'la ilgili bir şey sormalıyım. Babasının yaptığı bir şeyden dolayı canı bayağı sıkılmış."

"Kızına bunu kocanla konuşacağını mı söyledin?"

"Evet ama George yanıma gelmedi. Ben de kızımın onun hakkında daha kötü düşüncelere kapılacağından korkmaya başladım." Bu yabancıya kocasıyla kızının çok iyi anlaşamadığını itiraf etmekten utanç duyuyordu.

"Sorun ne?"

Vivian bastonunu dizlerinin arasına koyup ellerini üzerine yasladı. "Hepsi bu kadar. Tam olarak ne olduğunu hatırlamıyorum. George bir şeyler yapmış."

"Onu sevdiği için mi?"

"Elbette! George çocuklarını çok severdi. Zaten geriye bir tek Susannah kaldı... Oğlumuzu yıllar önce trafik kazasında kaybettik. Ne yazık ki George o günden sonra bir daha kendine gelemedi."

"Başın sağ olsun."

Vivian'ın gözlerine yaşlar doldu. "Doug vefat ettikten sonra... biz de eskisi gibi olamadık."

"Normaldir."

Vivian'ın gözlerinden yaşlar aktı, eliyle yüzünü sildi.

George nazikçe, "Şimdi, beni dinle," dedi. "Kızına George'la konuştuğunu söyle. Yalan da sayılmaz."

Vivian burnunu çekti. Gittikçe daha da çaresizleştiği için onu dinlemeyi istiyordu. "Ona ne diyeyim?"

"Kocanın her şeyi onun iyiliği için yaptığını söyle."

"Emin misin?"

George onu anladığını gösterircesine başını salladı. "Adım gibi eminim. Söylediğimi yapacak mısın?"

Vivian kısık bir sesle, "Evet," dedi.

"Güzel." George ona memnun olduğunu gösteren bir gülümsemeyle baktı. "Şimdi, bence ikimiz için de odalarımıza çekilme vakti geldi."

Vivian kendini çok daha iyi hissediyordu şimdi. Onunla konuşma fırsatını bulunca Susannah'ın da moralimi düzeleceğini biliyordu.

Debbie Macomber Bahçemde Yeşeren Umutlar

20

Susannah pazartesi sabahı ilk kahvesini içtikten sonra hemen mutfaktaki telefona uzandı. Parmakları titreyip kalbi deli gibi atarken, Carolyn'in internette bulduğu şehirlerarası numarayı tuşladı.

Bir dakika bile sürmeyen konuşmadan sonra görüştüğü Jacob Allan Presley'in bir zamanlar sevdiği adam olmadığını öğrendi. Teksas'ta yaşayan eski telekom teknisyeni, ona ülkede Presley soyadını kullanan binlerce kişi olduğunu söyledi. Aradığı Jake'i bulma konusunda şans dileyip telefonu kapattı.

Sadece şansın yeterli olmayacağını düşünen Susannah ahizeyi yerine koydu.

Yirmi dakika sonra kısacık pijamalarıyla mutfağa gelen Chrissie, "Bu kadar somurtkan olmanın bir sebebi var mı?" diye sordu. Kızı bir cevap beklemeden kahve demliğinin yanına yürüdü ve henüz paketlenmemiş birkaç fincandan birini

kaptı.

Bu konuyu konuşmayı istemeyen Susannah başını iki yana salladı ve huzur bulmasını sağlayacakmışçasına iki elinin arasına aldığı fincanıyla oynadı. Sabaha böyle başlamayı istememişti. Saat henüz sekiz olmasına rağmen şimdiden kendini depresyona girmiş gibi hissediyordu.

Chrissie, "Troy, bu sabah onunla Spokane'e gitmemi istedi," dedi. Buzdolabını açıp küçük bir kutu krema çıkardı, kapı açık bırakıp kahvesine krema ekledi. Kremayı koyup kapıyı kapattı ve bu süre boyunca Susannah'ın yüzüne hiç bakmadı.

Chrissie gününü *yine* Troy'la mı geçirecekti? Susannah'ın dilinin ucuna sayısız laf geldi ama hepsini kendisine sakladı. "Öyle mi?"

"Evet!" Chrissie'nin cevap veriş tarzı, Susannah'a kızının ondan izin istemediğini gösteriyordu. Troy'la gitmek istediği bal gibi ortadaydı.

"Dün akşam eve saat kaçta geldin?" Kelimeler ağzından çıkar çıkmaz bu soruyu sormamasının daha iyi olabileceğini fark etti.

"Ben çocuk değilim." Chrissie, sesindeki kibir dolu havayı gizlemeye çalışmıyordu.

Susannah onunla tartışmak yerine gerçekleri dile getirdi. "Colville'e bana yardım etmeye geldiğini sanıyordum."

"Üzerime düşeni yapacağım. Merak etme." Chrissie bunları söyledikten sonra fincanını iki eliyle sıkıca tutup mutfaktan ayrıldı.

Susannah, yılın annesi ödülüne aday gösterilebilecek biri olmasa da kızını tanıyor ve Troy'la kötü işlere kalkışacağından şüpheleniyordu. Chrissie kesinlikle kendini *bir şeylerden* dolayı suçlu hissediyordu. Susannah'ın aklına birkaç şey geliyordu ama neler olduğunu düşünmeyi istemiyordu.

Düşüncelerini toparlamak için bir süre sessizce oturan Susannah, daha sonra Chrissie'nin odasına giden koridora geçti. Kapıyı tıklatıp açtı. Chrissie'nin bağdaş kurmuş halde yatağının üzerine oturduğunu gördü. Boş boş etrafa bakan kızı onun geldiğini fark etmedi.

Susannah kapının pervazına yaslanıp, "İyi misin?" diye sordu.

Chrissie bakışlarını Susannah'dan uzak tutmaya devam etti. "Neden iyi olmayacakmışım ki?"

Susannah omuz silkti. "Genelde sabahın köründe benimle ters ters konuşmazdın."

"Sen de genelde arkadaşlarım konusunda beni sorguya çekmezdin. Troy'dan hoşlanmadığın için üzgünüm, anne. Ama ben hoşlanıyorum. Hem de çok. Çıktığım hiçbir çocuğa benzemiyor. O tam bir erkek. Ben de çocuklarla uğraşmaktan usandım artık."

Chrissie bu konuda haklıydı; Troy, kesinlikle Jason O'Donnell gibi biri değildi. Susannah, Troy'un gösterdiği ilginin kızının Jason'dan dolayı hissettiği acıyla ve reddedilmişlik duygusuyla başa çıkmasını sağladığını biliyordu. Çok zor bir duruma düşmüşlerdi ve Susannah'ın çok temkinli dav-

ranması gerekiyordu, ama o daha bunların yaşanmasına Jason'ın sebep olduğunu ima edemeden Chrissie, "Spokane'e gitmeyi istiyorum diye üzerime gelmeyeceksin, değil mi?" dedi.

Susannah'ın gitmesine müsaade etmekten başka seçeneği yoktu. Bu hoşuna gitmiyordu ama Chrissie'yle tartışacak gücü de yoktu. Joe, kızlarının kendi kararını verebilecek yaşta olduğunu söylemişti. Susannah genelde onunla aynı şeyleri düşünmese de, bu konuda onunla hemfikirdi. Yine de...

"Bunu yapmayı istediğinden emin misin?"

Kızı hemen, "Evet," diye cevap verdi. "Ayrıca Jason'la benim hakkımda bir şey söylemeden önce, bunların onunla hiçbir ilgisinin olmadığını bilmelisin. Jason bir çocuktu. Troy ise erkek."

Susannah ağzını açtı ama kızının gözlerinde yine o kibirli ifade vardı. Chrissie, "Evde kalmadığım için kendimi suçlu hissetmemi sağlayamazsın," dedi. "Yaz boyunca ilk defa eğlenebileceğim birilerini buldum."

Susannah neden her şeyin eğlenceyle ilgili olduğunu bilmiyordu. Kızı hayatta keşfedilecek daha fazla şey olduğunu, eğlencenin ana amaç değil, akıl çelici bir şey olduğunu anlayınca çok kötü anlar yaşayacaktı.

Chrissie davranışları için özür dilercesine, "Anneannemin eşyalarının toplanmasına çok fazla yardım edemedim," diye ekledi.

Susannah tek kelime daha etmeden odadan çıktı, temiz kıyafetlerini toplayıp hızlıca duş aldı. Duştan sonra kendini

daha iyi hissedip üzerini giydi, saçlarını kuruttu, tekrar Chrissie'yle konuşmaya karar verdi ama çok geç kalmıştı. Çoktan çıkmıştı.

Zaten başka ne olabilirdi ki?

Carolyn saat dokuz buçukta telefon açtı. Kısa süren selamlaşma faslından sonra, "O muymuş?" diye sordu. Carolyn'in bu iş için gösterdiği hevesli tavır, özellikle de Jake'i arama konusunda ilk başlardaki tereddütten sonra bulabildiği tek teselliydi.

Susannah, "Hayır," dedi. "Bambaşka biriymiş."

"Bu sabah biraz vaktim var. Fabrikaya uğrarsan biraz daha arama yaparız."

Susannah afacan bir tavırla, "Peki, şu bahsettiğin bahçıvanla tanışma fırsatını bulabilecek miyim? Ofisinin etrafındaki çimleri biçeceğini söylemiştin, yanılıyor muyum?" dedi.

Carolyn sertçe, "Hayır," diye cevap verdi. "Ve yanılıyorsun."

"Tamam, canım, ortalığı karıştırmamaya çalışırım." İçine umut dolu bir beklenti hissi yer etti. "Bir saate kadar orada olurum." Telefonu kapatırken Susannah'ın canı dans etmek istiyordu.

Çabucak bir dilim tost yedi, sonra da Altamira'ya annesini görmeye gitti. Vivian yorgun ve keyifsizdi. Gece yarısı ziyarete gelen George'la konuştuğunu söylüyordu ısrarla. Annesi ölen kocasıyla yaptığı konuşmayı kelimesi kelimesine aktarırken, Susannah'ın on dakikası daha gitti. Sonunda huzurevinden ayrıldığında, annesi sabah şekerlemesine dö-

neceği için halinden memnun görünüyordu.

Susannah dış kapıya yönelirken hemşireden randevu aldı. Vivian'ın akıl sağlığıyla ilgi konuşma zamanının geldiğini hissediyordu.

Huzurevinden sonra doğruca kereste fabrikasına gitti. Carolyn'in pikabının yanında misafirler için ayrılmış olan alana girdi. O arabasını park ederken, eski bir pikap da dışarı çıkıyordu. İçindeki o bahçıvan *olmalıydı.* Susannah adamın yüzünü görmeye çalıştıysa da şansı yaver gitmedi.

Carolyn dışarıdaki ofiste onu bekliyordu.

Susannah sıradan bir tavırla, "Az önce giden adam da kimdi?" diye sordu. "Eskimiş mavi pikaptaki."

Arkadaşı dikkatle etrafa bakıp, "Dave'di," dedi.

"Uğramasının özel bir sebebi var mıydı?" Tüm detayları öğrenmeliydi. "Bugün çalışmadığını söylemiştin."

"Geçen hafta kalp krizi geçiren işçimiz Grady'nin durumunu öğrenmeye gelmiş." Duraksadı, derin bir nefes aldı. "Öğleden sonra onunla buluşup evimdeki bahçeye dikilecek çiçekleri seçeceğim." Carolyn bunu, planlarından bahsettiğine pişman olmuşçasına asık bir suratla söyledi. Sonra da masasından kalkıp kapıyı kapattı.

Susannah, "Ondan gerçekten hoşlanıyorsun, değil mi?" diye sordu.

Carolyn tereddüt etti. "O kadar belli oluyor mu?"

"Hayır, ama ben seni bilirim."

Carolyn öfleyip pöfledi. "Bana istersen korkak de ama bahçeye yeni çiçekler ektirmekten vazgeçtim. Bunu yapabi-

leceğimden... emin değilim."

Susannah, Carolyn'in Dave'e olan ilgisi sayesinde utangaçlığının ve korkularının üstesinden gelebileceğini ummuştu.

Carolyn bilgisayarın başına oturdu. Bile bile konuyu değiştirerek, "Telefonda da dediğim gibi bu sabah boş vaktim vardı ve internete girdim. Altı tane daha Jake Presley buldum." Gözlerini bilgisayar ekranına çevirip fareye uzandı ve yazdır işaretine tıkladı. Yazıcı hemen ses çıkarmaya başladı.

"Altı!" diyen Susannah, Chrissie'yle ilgili endişelerine rağmen neşelendi.

Arkasına yaslanan Carolyn, Susannah'a baktı. Gözleri hafifçe kısıldı. "Peki sen nasılsın bu sabah?"

Susannah yarım yamalak da olsa omuz silkti.

Carolyn, Susannah'a oturmasını işaret etti; o da öyle yaptı.

"Fransa'dayken mutsuz olduğunu anında anlardım. Yüzünde kilometrelerce uzaktan bile anlayabileceğim şu ifade olurdu."

Susannah olanları saklamasını gerektiren bir şey olmadığını düşündü. "Chrissie'yle tartıştık," diyerek içini döktü. "Troy'un yanına gitti. Birlikte Spokane'e gideceklermiş."

"Yine mi buluşuyorlar," diyen Carolyn hafifçe kaşlarını çatıp doğruldu.

"Hepsi bu kadar da değil. Buraya gelmeden önce annemi görmeye gittim." O huzur bozucu konuşmayı aklında kısaca tarttı. "Dün gece konuştuğunu söyleyip durdu. Babamın

bana çok önemli bir mesajı varmış. Babamın beni çok ama çok sevdiğini iddia etti. Beni incitecek bir şey yapmayacağını söyledi. Beni sevdiği için Jake'ten kurtulduğunu söylemesini istemiş annemden." Susannah sesindeki alaycı tonu bastırmakta zorluk çekti.

Carolyn, "Annene söyle de arada benimkilerin de halini hatırını sorsun," diyerek takıldı.

"Çok komik."

"Çok da gülmediğimi fark etmiş olmalısın. Birkaç yıl sonra biz de o hale düşebiliriz."

Susannah iç çekti. "Biliyorum."

Telefon çalınca Susannah yoğun bir fabrikada olduğunu hatırladı.

Carolyn yazıcıdaki kâğıtları alıp Susannah'a uzattı. "Bol şans," dedi.

"Teşekkürler. Sonra görüşürüz." El sallayıp kapıdan çıktı. Aslında Susannah'ın başka bir planı vardı ama bunu şimdilik kendisine saklıyordu.

Emin olduğu tek şey vardı; ne pahasına olursa olsun Jake'i bulacaktı.

Debbie Macomber Bahçemde Yeşeren Umutlar

21

Carolyn'in hazırladığı listedeki altı Jake Presley'in hiçbirinin Colville'le bir bağlantısı çıkmamıştı. Susannah, pazartesi ve salı akşamını Carolyn'le beraber internetteki çeşitli arama sitelerinde dolanarak geçirmelerine rağmen hiçbir sonuca varamamıştı. Jake'i aramak için Carolyn'in bilgisayarını veya telefonunu kullanmadığı zamanlarda, bulduğu banka kayıtlarından babasının hesabındaki hareketlilikleri ayrıntılarıyla not alıyordu.

Babası en azından iki yılda bir ya da daha sık, hesabından bazen büyük bazen de küçük miktarlarda para çekmişti. Susannah ayrıca babasının sık sık şehirdışına çıktığını fark etmemişti. Annesi bir kez olsun bu seyahatlerden bahsetmemişti. Genelde bir ya da iki gün sürmüştü. İş seyahatleri babasının tuttuğu tuhaf bir tür günlükte yazıyordu. Babası sadece gittiği şehrin adını ve harcadığı parayı yazmıştı. Banka kayıtlarını günlükte yazılanlarla karşılaştıran Susannah, çekilen

paralarla küçük boy defterde yazan miktarın örtüştüğünü fark etti. Özellikle büyük meblağları not etti.

23 Ağustos 1973—Dallas, Teksas—13,000$

2 Mart 1978—San Francisco, California—15,000$

22 Ekim 1980—Boise, Idaho—10,000$

19 Nisan 1993—Portland, Oregon—12,000$

Eğer bu paralar Joe ve Carolyn'in dediği gibi yatırım amaçlı çekilmişse, neden nakit olarak elden alınmıştı? Susannah buna anlam veremiyordu. Aklına iki ihtimal geliyor, ikisi de her geçen gün daha da netleşiyordu. Bunları Carolyn'in haricinde konuşmaya cüret edebildiği tek kişi kocasıydı. En büyük korkusu, babasının tıpkı Carolyn'in babası gibi bir metresinin olduğu ve onunla seyahatlere çıktığıydı. Bardaki o akşam babasının bir âşığının olup olmadığını önemsemediğini söylemişti. Ama önemsiyordu *işte*. Annesinin adına üzüldüğünü söylüyordu kendisine.

Çarşamba sabahı kalkınca Chrissie'nin çoktan gitmiş olduğunu fark etti. Kızının hızlıca karalayıp kahve demliğinin önüne bıraktığı notta Troy'la birlikte olduğu yazıyordu. Aman ne kadar da ilginç! Bir haftadan az bir sürede kızıyla o züppe herif neredeyse birbirlerinin ayrılmaz parçaları olmuştu.

Susannah'ın aklında bir sürü şey vardı, bunları Joe'yla konuşmayı istiyordu. Kahvaltısını yaparken evini aradı. Kısa süren selamlaşma faslından sonra kaygılarını dile getirdi.

"Babamın hesaplarını inceledikçe ya şantaj edildiğine ya da bir metresinin olduğuna daha fazla inanıyorum."

"Susannah, babanın bir şantajcıya boyun eğeceğine gerçekten inanıyor olamazsın."

Bu, ona da anlaşılmaz bir şey gibi geliyordu. Bildiği kadarıyla babası hayatında doğru bildiği yoldan hiç şaşmamıştı. Hiç kimsenin, özellikle de kendisinin zayıflık göstermesine tahammül edemezdi. Birlikte yaşaması, anlaşması zor bir adamdı.

Susannah, "Aslında ben de şantaja maruz kaldığını düşünmüyorum," diyerek kabullendi. "O zaman belki de metresi vardır." Bu ihtimal diğerine göre daha akla yatkındı.

Joe, "Peki ya kumar?" dedi.

"Boise, Idaho'da mı?"

Susannah da düşünmüştü bunu. Babası nakit para alıp Vegas'a gitse buna inanabilirdi, ama öyle bir şey olmamıştı. Onun yerine eğlence merkezi olarak bilinmeyen yerlerin adını listelemişti.

Susannah sonra, "Başka bir kadın olmalı," diye ısrar etti.

"Ben öyle sanmıyorum. Baban karısını aldatacak biri değildi."

"Ben de Carolyn'in babasının o tür bir adam olmadığını düşünmüştüm." İki adam çok iyi arkadaş değildi ama üye oldukları kulüpler sayesinde birbirlerini tanıyorlardı. Ayrıca Susannah'ı Carolyn'in gittiği Fransız yatılı okuluna göndermeyi konuşacak kadar iyiydi araları.

Joe, "Onda bir kusur bulmaya dünden razısın," dedi.

"Hiç ilgisi yok. Elimde kanıtlar var."

"Hesabından çekilmiş nakit paralar ve şehirlerle ilgili

şifreli notlar kanıt sayılmaz."

"Ama *bir şeyler* sakladığı ortada."

"Bu konuda sana hak veriyorum. Ama ne olduğunu asla öğrenemeyebilirsin. Bunu neden bu kadar önemsiyorsun? Başında yeterince dert yok mu zaten?"

"Evet. Aslında derdim çok."

"Chrissie sana yardım etmiyor, öyle değil mi?"

Susannah omzunu duvara yasladı. Babası kablosuz telefon alamayacak kadar cimriydi ama on binlerce doları kim bilir nerelere saçmıştı. "Yine Troy'la buluşmaya gitmiş."

Joe, "Onu eve gönder," dedi. "Sözünü tutmayıp sana yardım etmiyorsa hemen geri gönder."

Susannah, "Öyle yapmalıyım galiba," dedi.

"Peki neden duruyorsun?"

Susannah iç çekti. "Chrissie annemle iyi anlaşıyor." Troy'la birlikte ne kadar vakit geçirirse geçirsin anneannesini her gün ziyaret ediyordu. Onu görünce Vivian'ın keyfi yerine geliyor, torununu huzurevinde kalan kişilerle gururla tanıştırıyordu. Chrissie'nin Altamira'daki varlığı onu rahatlatıyor, ona dört gözle beklediği anlar yaşatıyordu. Annesi ortama alışmaya ve hatta etrafındakilerle sosyalleşmeye başlamış, bu da kısmen Chrissie sayesinde olmuştu.

"Susannah."

"Özür dilerim," diye söylendi. "Chrissie'yi düşünüyordum. Troy denen şu adam da, kızımızın onunla bu kadar vakit geçirmesi de hoşuma gitmiyor. Ama bence, Troy'un nasıl biri olduğunu kendi kendine anlayacak." Chrissie olgun bi-

ri değilse de Susannah'ın kızının bu yeni erkek arkadaşıyla ilgili gerçekleri görebileceğine dair umutları vardı.

Joe, "İyi misin?" diye sordu.

"İyiyim."

"Eve giren birileri oldu mu?"

"Hayır." Susannah mantıklı bir karar verip birkaç gün önce yaşanan olayları Joe'ya anlatmıştı.

"Öyle bir şey olsa bana söylersin, değil mi?"

"Elbette!"

"Colville'de olaylar bitmek bilmiyor gibi. Cuma günkü randevularımı iptal edip yanına gelsem iyi olur."

Susannah, "Hiç gerek yok," dedi. "Gerçekten iyiyim. Chrissie'nin de keyfi yerinde." Birkaç dakika daha konuştular ve Susannah geceleyin onu tekrar arayacağına söz vererek telefonu kapattı.

Hâlâ içinin sıkkın olduğunu hissederek annesinin sevgili bahçesine gitti. Eşyaları toplamakla uğraşmasına rağmen, her gün bahçeye de biraz vakit ayırıyordu. Bu güzel ve sakin ortamda olmak onu da tıpkı annesini rahatlattığı gibi rahatlatıyordu. Çiçek açan ve bu haliyle çapı on ila on iki santime ulaşıp devasa mor hindibalara benzeyen alyum çiçeklerinin arasında dolandı. Glayöller de açmıştı. Zambaklar etrafa güzel kokular saçıyordu. Küçük gül fidelerinin yanındaki taş banka oturdu, gözlerini yumup yüzünü güneşe çevirdi.

İçeri girmek için ayağa kalktığında Rachel Henderson'un kollarında kedisiyle arka bahçesinde durduğunu fark etti. Bojangles adındaki tekir kedi Rachel'in kollarından kurtu-

lup yan bahçeye girdi. Vivian sık sık komşusundan şikâyetçi olsa da Bojangles'le ilgili tek kelime etmemişti. Bayan Henderson çitin öteki tarafından el sallayıp gülümsedi, Susannah da ona el salladı ama muhabbet etmek için durmadı. Çene çalacak havada değildi.

Güneş parıldıyordu ve açık mavi tona bürünmüş gökyüzü de bulutsuzdu. Annesini dünden beri görmemişti, eşyaları toplamaya devam etmeden önce onu ziyaret etmeye karar verdi. Altamira'nın özenle bakılan bahçelerinde yürüyüş yaparlardı belki.

Aklındaki yoğun düşüncelerden dolayı, doğrudan huzurevine gitmek yerine mezarlığa gitti. Son ziyaretinde babasına çok kızmıştı ama o zamanlar şimdi bildiklerinin yarısını bile bilmiyordu. Nereden çıktığını anlayamadığı bazı sezgilerden dolayı ağabeyinin mezarına doğru gitti.

Çimlerin üzerinden geçerken fark ettiği ilk şey mezarın üzerinde duran çiçeklerdi; bunlar da daha önce gördüklerine benziyordu. Ancak bu kez güllerin yanında leylaklar değil şakayıklar vardı. Güller de artık tamamen açmıştı. Doug'un mezarına kimin çiçek getirdiğini tahmin edemiyordu.

Ağabeyini çok özlüyor, özellikle şu son yedi ay onu eskisinden daha çok arıyordu. Çiçeklere bakarken onu özleyen tek kişinin kendisi olmadığını fark etti. Onu ziyaret eden kişinin, eve girip madalyalarını alan kişi olup olmadığını merak etti. Belki de uzun zaman önce alevlenen bir aşktı tüm bunların sebebi. Ağabeyi kaza geçirdiği sıralarda buralı bir kızla çıkıyordu. Susannah, kızın adını hatırlamaya çalıştı.

Pauline? Peggy?

Patricia! Adı, Patricia Carney'di. Susannah, Patricia'nın bunca zaman geçmesine rağmen hâlâ Doug'a tutkun olup olmadığını merak etti. Bunun çok uzak bir ihtimal olduğunu düşünürken eğilip parmaklarını mezar taşında gezdirdi.

Bir saat sonra yorgun, tepkisiz ve yürüyüş teklifine ilgisiz annesini ziyaret edip eve döndü. Mutfak ve yemek odasındaki eşyaları toplayarak kolileri doldurmaya devam etti. Arabasını tıka basa doldurup depoya gitti; öğle yemeği için mola verdi ama hiç aç değildi. Şu son günlerde hiç iştahı yoktu.

Bunun sebebinin de Jake olduğunu biliyordu.

Mutfak masasına oturup peynirli sandviçinin ucundan küçük ısırıklar alırken, önceki gün Carolyn'i fabrikada ziyaret ettiğinde aklına gelen fikri, *dedektif kiralamayı,* düşünmeye devam etti. Kaynakları kısıtlıydı, tecrübesizdi, bilgisayar konusunda bilgisizdi; Jake Presley'i bulmak istiyorsa profesyonel birine başvurmalıydı.

Şansına Spokane telefon rehberini çöpe atmamıştı. Çekmeceden rehberi çıkarıp özel dedektiflerin bulunduğu listeye gelene kadar sayfaları çevirdi.

Bir sayfanın çeyreğini kaplayan kocaman bir büyütecin bulunduğu ilan dikkatini çekti. Üzerinde Dirk Knight yazıyordu.

Telefon açmak için cesaretini toplamalıydı. Numarayı tuşladığı süre boyunca yaptığının doğru olması için dua etti.

"Dirk Knight." Telefonu ilk çalışında dedektifin kendisi açtı. Susannah bunun iyiye işaret olmayabileceğinden korktu.

Adam yapacak bir işi olmadığı için boş boş masasında oturuyor olabilirdi. Bu da kötü bir izlenim uyandırıyordu. Ayrıca ofiste eleman çlıştırmaya gücü yetmiyor da olabilirdi. Belki de ikisi bir aradaydı. Telefonuna çabucak cevap vermesi Susannah'ı hayal kırıklığına uğratmıştı.

Tok ses, "Alo?" diyerek konuşmaya devam etti.

Derince bir nefes alan Susannah kendini toparladı. "Alo, adım, Susannah Nelson. Sizi birini bulmanız için aradım."

"Kayıp biri mi?"

"Tam olarak kayıp sayılmaz. Otuz yıl önce tanıdığım eski bir arkadaşım."

"Lisedeki erkek arkadaşınız mı?"

"Şey..."

"Akrabanız mı?"

"Hayır... hayır, öyle değil. Gençken memleketimden tanıdığım biri." Susannah sözlerine konuyla ilgili birkaç ayrıntı daha ekledi.

"Avans olarak bin dolar ödemelisiniz."

"Bin dolar mı?" Susannah'ın ağzı açık kaldı. Böyle bir şey söz konusu bile olamazdı. "Teşekkürler ama o kadarını karşılayamam." Ahizeyi yerine koydu ve listeyi harf sırasına göre takip edip tüm özel dedektifleri teker teker aradı.

Yirmi dakika sonra Shirl Remington adında bir kadından saat üçte randevu aldı. Bu kadın da avans istiyordu, aslında hepsi istiyordu. Okuduğu onca dedektif romanından sonra bu kadarını tahmin etmeliydi.

Randevu almış olmasına rağmen hâlâ bazı tereddütleri

vardı ama bu işin peşini bırakmayacaktı. Görüşmeye gidip neler elde edebileceğini öğrenmekle bir şey kaybetmeyecekti.

Saat üçe on kala Spokane'deki adresi bulup dedektifin bürosunun sıradan bir mahallede olduğunu fark etti. Arabasını yol kenarına park etti, adrese tekrar bakıp yukarı çıktı.

Uzun boylu, zarif ve çok genç bir kadın kapıyı açtı. Susannah kadının daha otuzuna bile basmadığını düşündü. Onu içeri davet etmek için kenara çekilen kadın, "Adınız Susannah'dı, değil mi?" dedi.

"Evet," diyen Susannah bunu vurgulamak için bir de başını salladı. Gergindi ve bunu saklayamıyordu.

"Buyrun," diyen kadın oturma odasının yanındaki ofise açılan çift kanatlı, sürgülü kapıyı işaret etti.

Susannah tekli koltuğun ucuna oturdu, kadının masanın arkasına geçip oturmasını ve eline bir not defteriyle kalem almasını beklerken çantasının fermuarıyla oynadı.

Shirl, "Size nasıl yardım edebilirim?" diye sordu.

Sakinleşmek için derin bir iç çeken Susannah, durumu olabildiğince açık bir şekilde anlattı. O konuşurken dedektif de notlar aldı. Kadının uzun kahverengi saçları devamlı önüne düşüyor, o da saçlarını sürekli geriye atıp kulağının arkasına sıkıştırıyordu. Susannah bunun sinirlerini bozmasına izin vermemeye çalıştı. Saçını atkuyruğu yapıp bundan kurtulması çok mu zordu?

Shirl bir umutla, "Jake'in sosyal güvenlik numarasını biliyor musunuz acaba?" diye sordu. Başını yukarı kaldırıp ona bakarken saçlarını geriye attı.

"Hayır." Çantasının fermuarını açan Susannah iki kâğıt çıkardı. Kâğıtları açıp masanın üzerinden iterek uzattı. "Arkadaşımla internette bulabildiğimiz Jake Presley adındaki tüm kişiler burada. Her biriyle bizzat konuştum ama hiçbiri aradığım Jake değil."

Shirl başını salladı. "Peki. O zaman bu aşamalardan tekrar geçmek zorunda değiliz."

Susannah rahatlamaya başladı. Saçının dikkat dağıtmasına rağmen, kadının işini doğru düzgün bir tavırla yapması hoşuna gitmişti. Shirl birkaç soru daha sorduktan sonra kalemini masaya bıraktı.

"Arkadaşınızı bulmamı sağlayacağını düşündüğünüz başka bir şey var mı?"

Susannah'ın aklına hiçbir şey gelmiyordu. Sonra yıllardır düşünmediği bir şey hatırladı. "Evet," diye haykırdı. "Küçükken Jake'in iyi huylu bir tümörü vardı. Tümör ameliyatla alınmış, belinin beş santim altında öne doğru ince bir iz kalmıştı."

Karşısındaki kadının Jake'in yarasını nasıl gördüğünü tahmin edebileceğini düşününce Susannah'ın yüzü renkten renge girdi.

Şansına özel dedektif bu konuda bir yorumda bulunmayıp sadece bu küçük ayrıntıyı not etti. Sonra da tekrar başını kaldırıp ona baktı. "Telefonda da söylediğim gibi, avans olarak bin dolar alıyorum."

Susannah yutkunup çantasını açtı. Bu iş için bin dolardan aşağı çalışan hiç kimse yoktu. Aradığı cevaplara ulaş-

mak istiyorsa bu parayı verecekti.

Susannah boğuk bir sesle, "Kredi kartı geçerli mi?" diye sordu.

Shirl masanın karşısından gülümseyip, "Evet," dedi.

Susannah parmakları titreye titreye kredi kartını çıkarıp dedektif kadına uzattı.

Şimdi yapması gereken tek şey, bunu kocasına açıklamanın bir yolunu bulmaktı.

Debbie Macomber - Bahçemde Yeşeren Umutlar

22

Carolyn geç saate kadar fabrikada kaldı. Günlük üretim tamamlanmış, çalışanlar avludan ayrılmıştı. İçerisi hiç alışık olmadığı kadar sessizdi. Gün boyunca ofisi oldukça hareketli olmasına rağmen, paydos düdüğü çalınca her şey değişmişti.

Akşamüstü düşünceleriyle baş başa kaldı. Yalnızdı ve hep öyle kalacaktı.

Korkak Carolyn, Kettle Falls Peyzajcılık'ı arayıp evinin önündeki bahçe için istediği ekstra çalışmayı iptal ettiğini söylemişti. Dave Langevin'le bir ilişkiye atılmak aptallıktı. Hissettiği duygular sinirlerini bozuyordu. İlişkilerden anlamıyordu, biten evliliği de bunun kanıtıydı. Babası hayat arkadaşını seçerken başarısız olmuş, kızı da bu konuda ona çekmişti. Ama Carolyn gizli saklı bir ilişki yaşamaya razı değildi. Hem bir fabrika patronunun bahçıvanıyla birlikte olması dışarıdan nasıl görünürdü? Bunun züppece bir davranış olacağını biliyordu. Etraftakilerin çoğu bunu söyleyecek ve Ca-

rolyn de bunları duymazdan gelemeyecekti. Ailesinin adını korumakla ilgili sorumlulukları vardı. Dave'le görüşmesi, yaşamayı hiç istemediği karmaşalara yol açacaktı.

Carolyn bu sorumluluğu yıllar önce kabullenmişti. Hayatının nasıl şekillendiğine kafa yormak yerine masasının üzerinde biriken evraklarla ilgilenmeye başladı. Gün boyunca çalışması sürekli bölündüğü için, genelde haftada iki üç akşam ofisinde kalıp yazışmalarla, siparişlerle ve dikkatini vermesi gereken her türlü evrakla ilgileniyordu. Bu işlerin bir kısmını asistanına devredebilirdi ama bunu yapmamıştı ve yapmayacaktı. Burada, bu sessiz sakin geçen dakikalarda işiyle ilgili yeni bakış açıları ediniyordu. Siparişleri takip ediyor, envanteri kontrol altında tutuyor, çalışanlarıyla ilgili sorunlardan haberdar oluyordu.

Akşamüstü vakitlerinin durgunluğu geçip gitti. Saat sekize kadar hiç durmadan çalıştı. Sonra sırtını sandalyesine yaslayıp bilgisayarını kapattı ve çantasını toplayıp bugünkü mesaisini bitirdi.

Ofisin kapısını kilitledikten sonra güvenlikte duran Nolan'a dostça el salladı; arabasına doğru giderken akşamın ılık havasının tadını çıkardı. En çok sevdiği mevsim yazdı. İşte haziranın da sonu gelmişti ve hava hâlâ aydınlıktı. Belki de bu yüzden eve gitmeyi istemiyordu. Onun yerine Susannah'ı ziyaret etmeye karar verdi ve yolda ilerlerken Aradığın Burada Değil'in önünden geçti.

Fabrikadaki işçiler genelde bu barda vakit geçiriyordu. Park yerinde birkaç araba vardı, işçilerin çoğu evlerine, ai-

lelerinin yanına dönmüştü. Sonra birden gözüne bir şey takıldı, Dave Langevin'in eski pikabını gördü. Kararsızlığa kapılırken kalbi hızla atmaya başladı. Dave, bahçeyle ilgili işin iptal edildiğini öğrenmiş olmalıydı. Bunun ne anlama geldiğini büyük ihtimal anlamıştı. Carolyn, Dave'in moralinin bozulup bozulmadığını merak etmekten kendini alamadı.

İradesi kaybolmuş gibi birden pikabını park alanına sürerken buldu kendini. En az beş dakika oturup ne yapacağına karar vermeye çalıştı. Avuçları terlemişti, karnına sancılar giriyordu ve kalbi deli gibi atıyordu. İçeriye girip girmemek gibi basit bir karar, hayatının kararına dönmüştü sanki. Sertçe yutkundu ve pikabından inip bara doğru yürüdü.

Siyah camlar içeri güneş ışığı girmesini engelliyordu. Gözleri içeriye ancak bir süre sonra alıştı. Kapıdan geçip etrafa baktı, gözleri Dave'i aradı.

Masaların yarısından fazlası boştu, onu hemen gördü. Dave köşedeki bir masaya oturmuş, sırtını duvara vermiş, elindeki biraya bakıyordu. Başını kaldırdı ve birkaç saniye içinde gözleri birbiriyle buluştu.

Carolyn yavaşça ilerledi. Müzik kutusunda Reba McEntire'ın şarkısı çalıyordu, havayı bira kokusu esir almıştı. Birkaç adam barda oturuyor, onların karşı tarafındaki köşede de üç dört adam dart oynayıp gürültü çıkarıyordu. Küçük dans pistinde kafası hoş bir çift birbirine sarılmıştı.

Carolyn, Dave'in oturduğu masayı tam karşıdan gören bir yere geçti. Dave'in ona hissettirdiği acı şiddetlenmişti. İçindeki kadınsılık onun yanındayken büyük bir hevesle kı-

pırdanmaya, canlanmaya başlıyordu. Bu duyguların yıllar önce boşandığında kaybolduğunu sanmıştı. Ama Dave Langevin'in varlığı onları canlandırmaya yetiyordu.

Ara sıra konuşmuş olsalar da Carolyn onunla ilgili hemen hemen hiçbir şey bilmiyordu. Adam geçmişi ve kendisiyle ilgili çok az şey anlatmıştı. Daima nazik ve saygılı biriydi. Carolyn'e hiç dokunmamasına rağmen Carolyn ona her bakışında dokunuşunu teninde hissetmişti.

Garson kadın elinde bir tepsiyle masasına gelip, "Sana ne getireyim, hayatım," dedi.

"Bira alayım." Cesaretini toplaması gerekiyordu. "Fıçı olsun." Soğuk bir bira; uzun, sıcak günün ardından iyi giderdi. Midesi boştu ve alkol onu büyük ihtimalle çabuk etkileyecekti, ama öyle olursa eve girmeden önce yiyecek bir şeyler alırdı.

Garson buzda bekletilmiş bir bira bardağıyla geri geldi. Elindekini vernikli ahşap masaya bırakırken, kalın cam bardağın kenarlarından köpükler taştı. Carolyn birasından kocaman bir yudum aldı. Tam da umduğu gibi içkisi boğazından aşağı yağ gibi aktı.

Bardağın yarısını içtikten sonra kendini rahat hissetmeye başladı. İlgisinden hiç de utanmış gibi durmayan Dave'i meraklı gözlerle inceledi. Adam onunla göz göze geldiğinde yavaşça gülümsedi. Carolyn heyecanlanıp uzaklara bakana kadar kalbiyle ve dudaklarıyla ona gülümsedi.

Birkaç dakika sonra Dave kalkıp ona doğru yürümeye başladı. Ama onun masasının yanından geçip müzik kutu-

suna gitti. Carolyn'in nefes alışverişi ancak o anda normale döndü. İçeri girdiğinde çalan Reba şarkısı yeniden yankılandı. Ardından Dave masasına döndü, giderken bir anlığına Carolyn'in masasının yanında duraksadı. Bu da onunla dans etmek istediğini ama *tıpkı* onun gibi fikrini değiştirdiğini hissettirmeye yetti.

Üçüncü sıradaki aşk şarkısı çalarken Carolyn gitme vaktinin geldiğine karar verdi. Buraya gelerek hata etmişti. Yaptıklarıyla kendini küçük düşürmekten başka hiçbir şey elde etmemişti.

Dave o anda gözlerini onun gözlerine kenetleyip yerinden kalktı. Nabzı deli gibi atarken Dave'in ona doğru gelmesini izledi.

Sonunda ölüm bile olsa, o anda uzaklara bakamazdı. Bardaki her şey ve herkes birden bulanık birer figüre dönüştü.

Dave elini uzatarak, kısık bir sesle, "Dans etmek ister misin?" diye sordu.

Dans pistinde hiç kimse yoktu; belli ki sarhoş âşıklar evlerine gitmişti. Carolyn başını sallayıp masadan kalktı. Dave elini tutup ona gülümsedi. Dokunuşunun sıcaklığı Carolyn'in içini eritti ama belli etmemeye çalıştı.

Dave ağzını hiç açmadan onu salonun öteki tarafına götürdü. Kollarını Carolyn'in beline sarıp onun kendine çekti, Carolyn ellerini adamın göğsüne koyup öylece durdu.

Müzik çalmaya devam ediyor ama onlar birbirlerinin gözlerinin içine bakarken neredeyse hiç kımıldayamıyorlardı. Carolyn, Dave'in kalbinin hızla attığını hissedebiliyor-

du.

Aralarında çok güçlü bir çekim vardı, kışkırtıcı en ufak bir harekette kendilerinden geçecek gibilerdi. Carolyn aldığı her nefeste bunu hissediyordu. Kollarını Dave'in boynuna sarma arzusu ve dudaklarını dudaklarıyla buluşturma dürtüsü içini eritmek üzereydi. Dave'i gözlerini yumup isteğini anlamasını bekleyecek kadar çok istiyordu. İlk adımı atarsa kendisinin de harekete geçeğini biliyordu.

Şarkı bitti ve Dave ancak koca bir dakika geçtikten sonra onu bıraktı. Kollarını nazikçe çekti. Carolyn uzun ve derin bir iç çekişle hissettiği gerginliği duşa vurdu.

Dave, "Teşekkürler," dedi.

Carolyn sadece başını sallayabildi.

Birlikte masalarına gittiler. Dave, o oturana kadar bekledi, sonra bara gidip hesabını ödedi ve çıkıp gitti.

Carolyn çantasını alıp yirmi dolarlık banknotu masanın üzerine koydu. Para üzerini beklemeden hızla onun peşinden gitti.

İlk başta Dave'i göremedi. Güneş batmış sayılırdı, son ışıkları ufukta kayboluyordu. Sonra onu pikabının yanında kapısını açmış halde buldu.

Ona doğru giderken, "Dave," diye seslendi. Ne diyeceğini bilemiyordu ama böylece çekip gitmesine de izin veremezdi.

Dave cevap vermeden Carolyn'in yanına gelmesini bekledi.

Carolyn attığı her adımla kafası daha da karışıp kendi-

sinden daha da şüphe ederek ona yaklaştı. Yaklaşınca düşüncelerinin içinde kaybolup bakışlarını ona çevirdi.

Gerçekten de yapması gereken tek şey gözlerinin içine bakıp o şefkati ve özlemi görmekti. Hiçbir erkek ona böyle bakmamıştı. Eski kocası bile ona bunları hissettirememişti.

Dave hiç konuşmadan elini kaldırdı, avucunu Carolyn'in yüzüne yasladı. Teni nasırlı ve sertti. Carolyn gözlerini kapatıp başını eline yasladı, nazikçe başını salladı. Bir kedi olsa şimdi, keyfinden mırıldamaya başlardı.

Dave lafı ağzında geveleyerek, "Sen doğru olanı yaptın," dedi. Konuşmak için çok büyük bir çaba sarf ediyor gibiydi.

Neyi kastettiğini tam olarak anlamayan Carolyn, "Öyle mi?" diye sordu.

"Ben bir avareyim. Hiçbir yerde uzun süre kalmam. Bahçende çalışmamı istemiştin ama ondan da fazlası vardı, bunu ikimiz de biliyoruz."

Carolyn'in yüzü kızardı, bakışları yere döndü.

"Birlikte olmamızın iyi bir fikir olmadığını biliyorsun."

Carolyn fısıldayarak, "Artık öyle hissetmiyorum," dedi.

Dave derin ve ürpertici bir şekilde iç çekti. "Bunun... yani görüşmememizin daha iyi olacağını düşünmüştüm."

Carolyn cesurca, "Öyle mi?" diye sordu. "Bunu mu... bu duyguya sırtını dönüp gitmeyi mi istiyorsun?"

Dave uzun süre cevap vermedi. "Beni farkında bile olmadığın kadar çok etkiliyorsun, Carolyn, ama yapamam. Doğru olmaz."

"Neden?"

Dave tereddüt etti. "Kalamam. Duramam. Bir süre sonra hayatıma devam ederim. Ben böyle biriyim." Gözleri, onu anlaması için Carolyn'e yalvarıyordu. "Canını yakmak istemiyorum ama yakacağımı biliyorum."

"Bu kararı benim vermem gerekmez mi?"

Dave omuz silkti. "Belki de."

"Korkuyor musun?"

Dave uzaklara bakıp başını salladı. "Kalbini kıracağım."

"En azından bir kalbim olduğunu öğrenmiş olurum böylece." Carolyn, bu kadar dürüst ya da bu kadar cüretkâr olduğunu daha önce fark etmemişti.

Dave tekrar, "Canını yakmayı istemem," dedi.

Carolyn, "Ben bu riski göze almaya varım," diye fısıldadı.

Dave cevap vermeyince Carolyn en azından gerçeklerden bahsedebileceğine karar verdi. "Bu akşam bu bara sadece burada olduğunu bildiğim için girdim."

Dave de bundan şüpheleniyormuş gibi iç çekti. "Ben de senin uğrayabileceğini düşündüğüm için buraya gelmiştim."

Carolyn gülümsedi, kendisini tutamıyordu.

"Benimle birlikte görünmemelisin. Ben bir bahçıvanım ve sen de..."

"Ben kim olduğumu biliyorum." Carolyn, Dave'in ona değer vermesinden, onu korumak istemesinden hoşlanıyordu. Ama artık dışarıdan nasıl göründüklerinin de, başka insanların ne düşündüğünün de önemi yoktu.

Dave başparmağıyla Carolyn'in dudaklarını okşadı. Gülümsemesi hüzün dolu ve kısaydı.

Carolyn işte o anda aralarında yaşanan şeyin her neyse keşfedilmesi gerektiğinden emin oldu. Susannah haklıydı; şansını denemesinin vakti gelmişti. Bu kadar güçlü hisler, kıymeti bilinmesi gereken bir hazine, tadılması gereken bir neşeydi.

Dave, "Dans için teşekkürler," dedi. Dudakları birazcık temas edecek kadar nazik bir şekilde onu öptü.

Pikabına binmeye yeltendiyse de Carolyn onu durdurdu. "Cuma günü iş çıkışı evime gel."

Dave onu reddedecek gibiydi ama birden gülümsedi. Başını salladı.

Carolyn geri çekilip Dave'in uzaklara gidişini izledi.

Debbie Macomber - Bahçemde Yeşeren Umutlar

23

Susannah, Patricia Carney'in evlendikten sonra aldığı soyadını Sandy'den öğrendikten sonra mutfak masasının üzerinde duran telefon rehberini eline alıp abisinin eski kız arkadaşının numarasını bulmaya çalıştı. Patricia ailesiyle birlikte Kettle Falls'ta oturuyordu. Anderson soyadını alan Patricia, Susannah'ı hatırlayıp evine davet etti. Kafasını biraz dağıtacağını düşünen ve geçmişle ilgili bazı ipuçları edinebileceğini uman Susannah onunla buluşmayı kabul etti.

Patricia, Susannah'ın hatırladığı kıza benzemiyordu. Epey kilo almış; kestane rengi, güzel saçları kırlaşmıştı. Kadın neşe dolu sözler eşliğinde Susannah'ı hoş görünen çiftlik evinin arka bahçesine götürdü.

Patricia, Susannah için bir sandalye çekerken, "Seni gördüğüme çok şaşırdım," dedi. Çam ağacından yapılmış masanın üzerinde kareli, kırmızı bir örtü vardı. İki bardakla içinde limonata olan uzun bir sürahi köşedeki tepside duru-

yordu. Masada bir de bir tabak içinde yeni pişmiş, sıcacık yulaf ezmeli kurabiyeler vardı. Oturdukları yerin etrafı kızılcıklarla, leylaklarla ve zambakların, şakayıkların ve güllerin oluşturduğu yeşilliklerle çevriliydi. Arka bahçenin büyük bir kısmını kocaman bir sebze bahçesi kaplıyordu.

Susannah yaptığı kısa telefon görüşmesinde Patricia'nın emekli bir hemşire olduğunu ve kocasının ormancı olarak çalıştığını öğrenmişti.

Etrafına bakarak, "Çiçeklerden iyi anlıyor olmalısın," dedi. Bu kadar taze çiçeği bir arada görmek kalbinin hızla atmasına neden oluyordu. Doug'un mezarını ziyaret eden kişi de çiçeklerle bu kadar haşır neşir olmalıydı.

Patricia'yla görüşmeyi daha önce akıl edemediği için kendisine kızdı. Karşısındaki kadın Doug'la lise ikinci sınıftayken çıkmaya başlamıştı. Ondan iki yaş büyük olan Doug ise mezun olmuş, yakınlardaki bir inşaatta marangoz olarak çalışmaya başlamıştı. Vietnam'daki savaş o zamanlar en sert dönemindeydi. Doug o trafik kazasında ölmemiş olsa büyük ihtimale askere alınırdı. Susannah, ağabeyiyle babasının savaşla ilgili konuşmalarını hatırlıyordu. Okumaya devam etmek istemeyen Doug, üniversiteye başvurmamış ve babasını hayal kırıklığına uğratmıştı. Orduya başvurmak istediyse de babası çağırılara kadar gitmemesini söyleyerek karşı çıkmıştı. İşin en ironik yanı da, askere gitmiş olsa Doug'un bekli de hâlâ hayatta olabileceğiydi.

Patricia, Susannah'ın düşüncelerini bölüp, "Aslında ailemizde çiçeklerden anlayan kişi Tom'dur," dedi. Yanına otu-

rup bardaklara limonata doldurdu. Bardağı Susannah'a uzatırken, "Babanın vefat ettiğini duydum. Başın sağ olsun," dedi.

Susannah bakışlarını yere çevirip başını salladı. "Çok ani oldu."

"Annen nasıl?"

"Ne iyi ne kötü. Geçenlerde onu huzurevine yerleştirdim. Yeni hayatına alışmakta biraz zorluk çekiyor. Ama sonunda oraya ısınacağından eminim."

"Buyurmaz mısın?" diyen Patricia, öne doğru eğilip kurabiyeleri gösterdi. Susannah gülümseyerek başını iki yana salladı.

Patricia, "Bu ziyaretinin eski günleri yâd etmekten başka sebepleri de olduğunu seziyorum, doğru mu?" diye sordu.

Susannah konuya girmek için kendini yormak zorunda kalmamasına sevindi. "Hatırladığım kadarıyla ağabeyim vefat etmeden önce seninle birlikteydi."

Patricia'nın yüzüne hüzünlü, dalgın bir ifade yer etti. Kısık bir sesle, "Abin benim ilk aşkımdı," dedi. "O gidince çok üzüldüm."

"Geçenlerde ağabeyimin mezarını ziyaret ettim," diyen Susannah, limonatasını masanın üzerine bırakıp dikkatlice Patricia'ya baktı. "Mezarının üzerinde taze çiçekler vardı." Çiçek bahçesine, özellikle de güllerle şakayıklara baktı. "Bu konuda bir şey biliyor musun?"

Patricia, "Hayır," dedi. "Calvary Mezarlığı'na sadece anma gününde giderim. Tom'la beraber büyüklerimizin me-

zarlarına çiçek koyarız."

"Yani ağabeyimin mezarına çiçek koyan kişi sen değildin."

Patricia başını iki yana salladı. "Cenazesinin kaldırıldığı günün haricinde mezarını hiç ziyaret etmedim."

Bu moral bozucu bir haberdi. Susannah, çiçek bırakan kişinin bir zamanlar ağabeyine âşık olan Patricia olduğunu düşünüyordu. Öyle olsa eve giren kişiyi de bulmuş olurdu. "O kadar da kendimden emindim halbuki."

Patricia omuz silkti. "Maalesef sana yardımcı olamayacağım. Beni yanlış anlama, Doug'u sevmiştim ama aradan yıllar geçti." Anılarına kapılmışçasına uzaklara baktı. "Hayat devam ediyor. Hemşirelik okulunu bitirdikten sonra Tom'la evlendim. Doug gitmişti ama ben hayattaydım."

"Biliyorum." O trajedi birçok hayatı etkilemişti. Susannah, Doug ile Patricia'nın birlikte kalabilseler çok mutlu olacaklarını derinden hissedebiliyordu. "O gece onunla birlikte olmadığın için senin adına çok sevindim."

Patricia iç çekerek, "Ben de," dedi. "Aslında o arabada olabilirdim ama Doug arayıp son dakikada buluşmamızı iptal etmişti. O gün özellikle onunla vakit geçirme beklentisiyle eve erken geldiğim için ona bayağı kızmıştım."

"Ev?"

"O zamanlar Spokane'de hemşirelik okulundaydım."

Susannah, "Ah, tabii," deyip başını salladı.

"Doug'la buluşacaktık, bunu haftalar öne kararlaştırmıştık ama o son saniyede arayıp buluşmamızı iptal etti. Daha

sonra kazada öldüğünü öğrenince mahvoldum." Tekrar, "Mahvoldum," dedi. "Onunla tartıştığım için kendimi çok kötü hissettim."

"Seni çok iyi anlıyorum." Susannah nefes almaya devam ettiği sürece ağabeyinin öldüğünü öğrendiği telefon görüşmesini unutmayacaktı. Babası onu sakinleştirmeye çalışmıştı. Hayatının en kötü gününü yaşamış, evinden uzakta olmak onu daha da kötü yapmıştı. Anne babası eve gelmeyi ne kadar çok istediğini hiç anlamamıştı. Babası ona izin vermemişti. Birkaç ay sonra okulunun biteceğini, bu kadar kısa süre içinde iki kez uçak yolculuğu yapmasının hem çok masraflı hem de gereksiz olacağını söylemişti. Üzerinden ne kadar yıl geçerse geçsin, Susannah bu kadar kalpsiz biri olduğu için babasını asla affedemeyecekti.

Patricia, "Annem o gece benim de ölebileceğimi söyledi," diyerek sözlerine devam etti. "Haklıydı da. Doug buluşmamızı iptal etmese ben de o arabada olurdum."

Susannah limonatasını yudumlarken, "Hayatın ne getireceği belli olmuyor," diye söylendi.

Patricia başını salladı, sonra bir süreliğine sessizleşti. "Daha sonra ben de kendimi ölmüş gibi hissettim. Öyle bir kaybı daha önce hiç yaşamamıştım ve hayatıma devam edip edemeyeceğimden emin değildim. Hep Doug'la evleneceğimi düşünürdüm."

"Ben de evleneceğinize inanıyordum."

Patricia tereddüt etti, Susannah da onun bir şeyler sakladığı izlenimine kapıldı. Yine de Patricia'nın aklındakileri

açıklayacağını umarak bekledi.

Kadın sonunda, "O hafta sonu Doug'la konuşmayı planlıyordum," dedi.

Susannah nazikçe, "Öyle mi?" diyerek karşısındaki kadını konuşturmaya çalıştı. "Ne hakkında konuşacaktın?"

"Hemşirelik okuluna gittiğim ilk günlerde Doug beni her akşam arıyor, haftada en az iki kez de ziyaretime geliyordu. Bir süre sonra beni günaşırı aramaya başladı, ölmeden önceki hafta da aramaları haftada sadece bir defaya düştü. Colville'de yaşayan arkadaşlarıma sordum, Doug'un beni aldatmadığını söylediler. Onlara göre başka biriyle görüşmüyordu. Bize neler olduğunu anlayamıyordum. Ama bir şeyler vardı. Sezebiliyordum. Ne yazık ki ne olduğunu öğrenemedim. Hâlâ merak ederim."

Susannah meraklandı.

"Yalnız ben Spokane'e gittikten sonra hiçbir şey eskisi gibi olmadı."

"Nasıl yani?"

Patricia sakin bir sesle, "Bence biri *vardı*," dedi. "Genç ve aptaldım, ilişkimizin sürmesini ben sağlıyordum. Görüştüğü başka biri varsa, bence mezarına çiçekleri o bırakıyor." Limonatasını yudumlayıp, "Çünkü o kişi ben değilim, Susannah," diye ekledi. "Değilim."

Susannah, Doug'un Patricia'yı bu şekilde aldatacağına ihtimal vermese de ağabeyi başka bir kızla görüşüyor olabilirdi. Onu hep idol olarak görmüş, başı sıkıştığında ondan tavsiye istemiş ve aralarındaki ilişkinin özel olduğunu dü-

şünmüştü. Ona güvenmişti. Fransa'ya gitmeden önce Doug ona Jake'le ilişkisinin devam etmesi için elinden geleni yapacağına söz vermişti.

"Sana başka bir sorum daha vardı," diyerek tekrar konuşmaya başladı. "Umarım sakıncası yoktur."

"Tabii ki yok."

"Abim sana babamla ilgili herhangi bir şey söyledi mi?"

Patricia bu soruya hazırlıksız yakalanmışçasına gözlerini kırptı. "Hangi konuda?"

Susannah, "Şey," deyip yavaşça nefes verdi. "Babamın herkesin sandığı gibi örnek bir vatandaş olmadığını düşünmene yol açacak bir şeylerden bahsetti mi?"

"Hayır." Patricia'nın şaşkınlığı sesine yansıdı. "Baban hâkimdi."

"Ama mükemmel biri değildi. Herkes gibi onun da kusurları vardı." Daha fazla açıklama yapması gerektiğini düşünerek, "Babamın eşyalarını toparlıyordum ve ailemle ilgili daha önce hiç bilmediğim şeyler öğrendim," dedi. "*Herhangi bir şey* hatırlaman parçaları bir araya getirmemi sağlayabilir." Emin olduğu tek bir şey vardı; o da ağabeyinin Jake'in ailesinin parayla kandırılmasına göz yummayacağıydı. O da bunlara en az onun kadar kızardı.

Patricia durgunlaştı, sonra yavaşça başını iki yana salladı. "Abin babanla ilgili tek kelime etmedi."

"Ya." Susannah yaşadığı hüsranın sesine yansımasına engel olamadı. Patricia'nın onu bazı cevaplara ulaştıracağını ummuştu.

Limonatasını bitirip bardağını masanın üzerine bıraktı. Ayağa kalkarken, "Gidip eşyaları toplamaya devam etsem iyi olur," dedi. "Benimle görüştüğün için çok teşekkür ederim."

Patricia da ayağa kalktı. "Ne demek."

Susannah'ı arabasına kadar geçirdi. "Doug'un mezarına kimin çiçek bıraktığını öğrenirsen bana da haber verir misin? Kim olduğunu merak ettim."

Susannah, "Tamam, haber ederim," deyip ona söz verdi ve kapıyı kapattı.

Eve dönerken alışveriş yapması gerektiğini hatırladı ve sırf bu yüzden dışarı çıkmak istemediği için Safeway'e uğramaya karar verdi.

Markete girmek üzereyken birinin ona baktığını hissetti. Arkasını dönünce Troy'un annesi ve eski sınıf arkadaşı Sharon Nance'in birkaç adım geride olduğunu fark etti. Kadın en az altmış yaşında görünüyordu. Aşırı bronz ve kırışık teniyle, aşırı makyajıyla belirginleşen aksi bir duruşu vardı. Üzerinde kalçalarına kadar uzanan kısa kot şortla boynundaki bir sürü altın zincirin üzerine sarktığı ince, mor bir tişört vardı. Sigara içiyordu.

Susannah samimi bir tavırla, "Merhaba, Sharon," dedi.

"Susannah Leary'yi mi görüyorum?" diyen Sharon sigarasını asfaltın üzerine atıp parmak arası terliğinin ucuyla ezdi.

"Artık soyadım Nelson."

Sharon sıkılgan bir tonla, "Ah, tabii ya," dedi.

Susannah, "Oğlunla kızım iyi anlaşmış gibi," dedi ve bu

ilişkiden hoşnut olmadığını hissettirmemeye çalıştı.

Sharon'un kaşları havaya kalktı. "Öyle mi?"

Belli ki Sharon'un bundan haberi yoktu, Susannah onu uyandırdığına üzüldü. Başını salladı ve birlikte markete yaklaşırken bir alışveriş arabasına uzandı.

Sharon sıradaki arabayı alıp, "Buralarda ne arıyorsun?" diye sordu.

Susannah uzun uzadıya açıklama yapmaktansa, sadece annesini huzurevine yerleştirmeye geldiğini söyledi.

Sharon iğneleyici bir sesle, "Gerçekten mi?" dedi. "Ben de buraya Jake için gelmiş olabileceğini düşünüyordum. Geçen gün Yvette'yi gördüm, bana Jake'i aramayı düşündüğünden bahsetti. Herhalde nerede olduğunu bildiğimi sanıyordu."

Susannah yemi yutmadı. Hiçbir şey belli etmeden, "Jake konusu bir ara açılmıştı," dedi. Sharon, Susannah'ın Jake'i bulmak için özel dedektif tuttuğunu duymaya can atardı.

"Bana geri döndü, biliyor musun?" Alışveriş arabasını Susannah'ınkinin yanında sürmeye başladı. "Sen, o süslü püslü Fransız okuluna gittikten sonra benimle yeniden birlikte olmak istedi."

Susannah bu sözlere bir tepki vermeyip gıda reyonuna yöneldi. Sharon'a hiç mi hiç güvenmiyordu.

Sharon onu yakından takip edip, "Onu suçlayamam," diye ekledi. Küçük bir marulu gelişigüzel sepetine attı. "Ben buradaydım ama sen... yoktun." Son kelimeyi üzerine basa basa söyledi.

Susannah ondan hoşlanmadığını saklama gereği duymadan, "Eminim sen de ona hemen kollarını açmışsındır," dedi.

Sharon kahkaha attı. "Bana döneceğini her zaman biliyordum. Bir süre seninle eğlendi ama istediği kız bendim. Ancak sen gittikten sonra bir süre bocaladı. Bana senin ona verdiğin Christopher madalyasını gösterdi."

Susannah şaşkınlığını belli etmemek için büyük çaba sarf etti. Bunu neredeyse tamamen unutmuştu. Jake'e o madalyayı vermişti. Madalyayı Sharon'a gösterdiğine inanamıyordu.

Sharon alışveriş arabasıyla öne geçerken, "Geçenlerde beni aradı," dedi. "Numarasını belki bir tarafa yazmışımdır."

Susannah alışveriş arabasının tutacak yerini kuvvetle sıktı.

Sharon sıradan bir havayla yanından geçip giderken, "Bir ara Roadside Moteli'ne uğra da numarayı bulup bulamayacağıma bir bakayım," dedi.

Debbie Macomber Bahçemde Yeşeren Umutlar

24

Susannah döndüğünde Chrissie çoktan eve gelmişti. O arabasından inerken kızı saçları havada savrula savrula dış kapıdan çıkıp gençliğine yaraşır enerjisiyle merdivenleri hızlıca indi.

Chrissie, "Neredeydin?" diye sordu.

Son iki gündür nerelere gittiğini söylemeyen Chrissie'nin bunu sorması tuhaftı.

Susannah alışveriş poşetlerini eline alıp merdivenleri çıkarken sakinliğini koruyarak, "Ne zaman geldin?" diye sordu.

Chrissie, "Sana telefon geldi," dedi. Belli ki o da herhangi bir soruya cevap vermeyi düşünmüyordu.

"Kim aradı? Baban mı?"

"Hayır." Chrissie annesinin yanına geldi, gözleri sinirle alevlenmişti. "Özel dedektif. Troy'u araştırıyorsun, değil mi?"

Bu aslında hiç de kötü bir fikir değildi. Bunu akıl edemediğine üzüldü. Kabaca, "Hayır," dedi. Bu cevabı Chrissie'yi yaklaşık iki saniye kadar yatıştırdı.

"O zaman neler oluyor?"

"Hiçbir şey." Bu iş hiçbir şekilde kızını ilgilendirmiyordu. Bin dolarını çöpe atmış olabileceğini fark etti çünkü Sharon, Jake'in nerede olduğunu biliyordu ve Susannah'ın yapması gereken tek şey ondan ricada bulunmayı sineye çekebilmesiydi.

Chrissie beş yaşındayken istediğini elde etmeye kararlı bir kız olarak kullandığı sesin aynısını kullanarak, "Anne," dedi. "Bunu benden saklayamazsın. *Neden* dedektif tuttun?"

Susannah çantasını mutfak masasının üzerine koydu, sonra buzdolabını açıp aldığı kremayı içine koydu. Hazır dolabı açmışken kendisine soğuk bir soda çıkardı. Kapısını kapatıp sırtını dolaba yaslarken, kızının boynundaki uzun zincire asılı yüzüğü görünce kaşlarını çattı.

Yüzüğü incelemek için elini uzatırken, "Onu nereden buldun?" diye sordu.

"Yatak odasındaki çekmecelerin birinde. Hoşuma gitti."

Susannah iç çekti. "Babamındı." Üzerinde hukuk fakültesinin amblemi olan yüzük, babasının evlilik yüzüğünün haricinde taktığı tek şeydi.

Parmaklarını yüzüğün üzerinde gezdiren Chrissie, "Bende kalsa olur mu?" diye sordu.

"Olur. Kaybetme yeter." Sodasının kapağını açıp kafaya dikti. "Dedektif ne dedi onu söyle."

Chrissie tereddüt etti. "Önce bana bunların neyle ilgili olduğunu anlat."

"Olmaz. Bunların seninle hiç ilgisi yok."

Chrissie lafı uzatarak, "Pe... ki..." dedi. "En azından bana bir ipucu ver."

Susannah sinir olmuşçasına, "Ne söyledi?" diyerek sorusunu tekrarladı. Sharon'la karşılaştığı için bu haldeydi. Jake'in eski kız arkadaşına dönmüş olmasına çok sinirlenmişti.

Chrissie mutfak tezgâhının önünde dönüp durdu. "Onu araman gerektiğini söyledi. Şehirdışına çıkacağı için ona ulaşamayabileceğinden bahsedip tatilden sonraki salı günü saat ikiye randevu verdi."

Susannah, bağımsızlık gününün yaklaştığını unutmuştu. Shirl Remington'a hemen ulaşamazsa beklemek zorunda kalacağını anlayarak telefona sarıldı.

Chrissie ona şaşkın gözlerle baktı. "Bunların Troy'la bir ilgisi olmadığından emin misin?"

"Eminim." Ahizeyi eline alırken kadının numarasının yanında olmadığını fark etti.

Chrissie tekrar, "Bu zamana kadar neredeydin?" diye sordu, bu kez daha sert bir tavır takındı.

Susannah çantasında dedektifin kartvizitini ararken iç çekti. "Kettle Falls'ta ağabeyimin eski kız arkadaşını ziyaret ettim, sonra da alışveriş yaptım."

Kaşlarını çatan Chrissie derin derin düşündü. "Dayımın eski arkadaşlarından biriyle görüşmenin özel bir sebebi var mıydı?"

"Sadece hal hatır sormak istedim. Neden bu kadar soru soruyorsun?"

"Nerede olduğunu öğrenmek istedim o kadar."

Susannah kartı bulunca kalp atışları yavaşladı. Chrissie yanından gidene kadar telefon etmemeyi tercih ederdi ama saate bakınca bir saniye daha bekleyemeyeceğini anladı.

Chrissie, Susannah tekrar ahizeyi eline alırken, "Dedektifin ne söylediğini bana anlatacak mısın?" diye sordu.

Susannah soruya aldırış etmeyip numarayı tuşladı. Birkaç kez çaldıktan sonra Shirl Remington'un telesekreteri devreye girdi. "Size cevap veremediğim için özür dilerim. Şu an ya diğer hattayım ya da ofis dışındayım. Lütfen mesajınızı bırakın. En kısa sürede size döneceğim."

Hüsrana uğrayan Susannah o sinir bozucu bip sesini duyana kadar bekledi. "Merhaba. Ben Susannah Nelson. Sizi aramamı söylemişsiniz, maalesef size ulaşamadım. Salı günü..."

"Shirl Remington." Dedektifin sesi araya girdi.

"Shirl, ah, merhaba." Susannah'ın kalp ritmi tavan yaptı. "Seni yakaladığıma sevindim."

"Ben de tam çıkmak üzereydim. Kızın mesajımı iletti mi?"

Susannah, "Evet. Arkadaşımı... bulabildin mi?" diye sordu ve onu dikkatlice dinleyen Chrissie'ye bir bakış attı.

"Buluştuğumuzda bir şeyler anlatabilirim sanıyorum. Salı günü öğleden sonra sana uyar mı?"

"Evet, uyar." Susannah, dedektifin onu o güne kadar

bekletmemesini umdu. "Bana şimdi bir şeyler söyleyebilir misin? Bu kadar hevesli olduğunu belli etmekten nefret ediyordu.

"Çalışmalarım sonucu ilginç bir bilgiye ulaştım. Epey karışık bir durum, bu yüzden bulduklarımı sana daha sonra açıklamayı tercih ederim."

"Peki." Yaşadığı hayal kırıklığı onu mahvediyordu. "Ben de bazı bilgilere ulaşmış olabilirim."

"Harika. Kanada'da bazı yerlere haber bıraktım. Beklediğim gibi olursa buluşmamıza kadar yeni bilgilere ulaşmış olacağım."

"Kanada mı?"

Shirl tekrar, "Her şeyi salı günü açıklarım," dedi.

"Olur... iyi tatiller." Susannah'ın başı dönüyordu. Jake Kanada'da mı yaşıyordu?

Shirl, "Sizlere de iyi tatiller," deyip telefonu kapattı.

Chrissie merakla, "Ne dedi?" diye sordu. "Kanada'da ne varmış?"

Düşüncelerinin esiri olan Susannah başını iki yana salladı. "Salı günü konuşacağımızı söyledi." O zamana kadar karnındaki sancıya dayanması gerekecekti. İçgüdüleri ona Jake'i bulmaya yaklaştığını söylüyordu. Bunu hissedebiliyordu. Ama bu, Jake'le konuşmaya can attığından kaynaklanıyor da olabilirdi.

Chrissie ona haklı olarak kızgın şekilde bakarken, "Babamın bunlardan haberi yok, öyle değil mi?" dedi.

"Şey..."

"Öğleden sonra onunla konuştum, bana haberi olmadığını söyledi."

Babasına bunlardan bahsettiği için kızına ters ters baktı. "Aferin sana," diye çıkıştı.

Chrissie'nin ağzı büyük bir haksızlığa maruz kalmış gibi açıldı. "Pardon ama ben annemle babamın birbiriyle her şeyi paylaştıklarını sanıyordum. Demek ki yanılmışım. Herhalde bunlar o eski erkek arkadaşınla ilgili. Geldiğimden beri sürekli ondan bahsettiğini biliyor musun? Arkadaşınla Jake şöyle, Jake böyle diye konuştuğunu duymadığımı mı sanıyorsun? Şu Jake adındaki adamlardan bazılarını aradığını bile duydum. Bilmem unuttun mu ama sen *evlisin.*"

Susannah'ın yüzü, hissettiği kızgınlıktan ve suçluluk hissinden dolayı kızardı. "Tanrı aşkına..."

Chrissie, "Babamı arasan iyi olur," diyerek araya girdi. "Neler olduğunu bilmek istiyor. Haksız da sayılmaz."

Chrissie hışımla mutfaktan çıkıp odasına girdi.

Susannah soğuk sodayı eline aldı. Şişeyi ağzına götürürken eli titredi. Önünde sonunda kocasına dedektif tutmak için harcadığı bin doları açıklamak zorunda kalacaktı zaten.

Deli gibi atan kalbinin sakinleşmesi için birkaç dakika bekledikten sonra kocasına muayenehanesinden ulaşmaya çalıştı. Tek umudu, Joe'un o anda çok karmaşık bir kanal tedavisiyle uğraşıp işine ara veremeyecek durumda olmasıydı. Ama şans yüzüne gülmedi. Kocasının eli boştu ve Susannah'la konuşmayı dört gözle bekliyordu. Masasındaki telefonu açtı.

Kızgın ve en kötüsü de canı yanmış olduğu sesinden anlaşılan Joe, "Orada neler dönüyor öyle?" diye sordu.

Joe nadiren sesini yükseltirdi. Susannah bu yüzden kendini biraz daha suçlu hissetti. "Sana da merhaba," diye söylendi.

"Susannah, konuşacak çok vaktim yok. Bana neler yaptığını söyle."

"Özel dedektifi soruyorsun sanırım. Onu Jake Presley'i bulması için tuttum." İşte böylece dil dökmeden, açıklama yapmadan, bahaneler uydurmadan derdini anlattı.

Aralarındaki sessizlik, Susannah'a göre hayatındaki en büyük haykırıştı; Chrissie'nin sözleri kulaklarında çınlıyordu: *Sen evlisin.*

Joe sonunda, "Bunları önce benimle konuşmak aklına gelmedi mi hiç?" diye sordu. "Ben de gidip Donna Terry'yi bulmaya karar versem sen neler hissederdin? Donna benim ilk aşkım olmasına rağmen onu bulmak için gidip etrafa para saçmıyorum."

Susannah, "Ama bu farklı," dedi.

Joe, "Babanın yaptıklarından dolayı üzgün olduğunu biliyorum ve anlıyorum da," diyerek sözlerine devam etti. "Ama işi çok ileri götürüyorsun."

"Onunla konuşmak istiyorum."

"Tamam. Peki neden arkamdan iş çeviriyorsun?"

"Çünkü... çünkü onunla görüşmemi istemeyeceğini ve neler hissedeceğini biliyorum. Beni anlamanı beklemiyorum ama bunu yapmak zorundayım."

"Yani sana izin vermeyeceğimi bile bile aklına koyduğunu yaptın, öyle mi? Benim fikirlerimin hiç mi önemi yok?"

"Şey..."

"Buna verecek cevabın yok, değil mi?"

"Joe, çok özür dilerim. Hata ettim. Böyle yapmamalıydım ama başka çarem olmadığını hissettim. Beni bundan vazgeçireceğinden, onu bulmayı istediğim için kendimi suçlu hissetmeme sebep olacağından korktum."

Joe onu duymamış gibiydi. "Bu kadar önemli bir konuyu benimle konuşabilecek kadar bana güvenmeni isterdim."

"Biliyorum..." Sözleri duyulmuyordu. Dedektif tutmasına neyin sebep olduğunu açıklamak istiyordu, ama Joe onu dinlemiyordu. Hele ki parasının boşa gitmiş olabileceğini ona hayatta söyleyemezdi.

"Onu bulmak senin için neden bu kadar önemli?"

"Önemli işte. Sana sebeplerini daha önce açıklamıştım."

"O, *seni* bulmaya çalışmadı. Bundan bir anlam çıkaramıyor musun?"

Bunun bir anlamı yoktu çünkü Jake babasının yaptığı anlaşmaya uymak zorundaydı. Ama onun böyle bir zorunluluğu yoktu.

İthamlarla dolu bir sessizlik daha oldu.

"Dedektifle konuştun mu?"

"Evet. Ofisinden çıkmak üzere olduğu için bana fazla bir şey söyleyemedi. Salı günü öğleden sonraya randevu verdi."

"Gidecek misin?"

Susannah kaşlarını çattı, pişmanlıklarından ve kocasının öfkesinden dolayı çaresiz olduğunu hissetti. "Evet, gitmeyi düşünüyorum. Ne olur, Joe, bana kızma."

"Peki, görüşmeye git ama bana bu konuyla ilgili bir daha hiçbir şey söyleme, tamam mı?"

Susannah ağzını açıp bir cevap vermek üzereyken telefon kapandı.

Debbie Macomber - Bahçemde Yeşeren Umutlar

25

Chrissie dışarıya çıktı ve ailesine neler olduğunu düşünmek için merdivenlerin en üst basamağına oturdu. Eliyle boynundaki yüzüğü tuttu. Anne babasının evliliği gözlerinin önünde sona eriyormuş gibi geliyordu. Üniversiteden eve gelir gelmez aralarının eskisi gibi olmadığını sezmişti.

Annesi şimdi de gelmiş genç bir kızken tanıdığı adamın birine kafayı takmıştı. Yedi yirmi dört Jake'i düşünüyordu. Böyle olduğu çok belliydi. Annesi son iki gündür dedektifçilik oynayıp lisedeki sevgilisini aramakla ve Chrissie'nin henüz tanışmadığı Carolyn adında bir kadınla sürekli onu konuşmakla meşgulken, evde neredeyse hiçbir şeyi toplamamıştı.

Ama anne babası için endişelenmekle uğraşamazdı, kendi dertleri vardı. Troy heyecan verici ve eğlenceli biri olmasına rağmen tehlikeliydi. Chrissie bunu kabul etmek zorundaydı. Hemen hemen her gün öğleden sonra onunla

Spokane'e gidiyordu. Ona bunun sebebini sormamıştı ama bazı şeylerden şüpheleniyordu. Troy ona arabada beklemesini söylüyor ve sonra bir "arkadaşının evine" gidiyordu. Bu ziyaretler beş dakikayı bulmuyor, hemen ardından Colville'e dönüyorlardı. İki kez Loon Gölü'nde durup yüzmüşlerdi. Troy bir kez de onu film kiralama dükkânının yanındaki dondurmacıya götürmüştü.

Saatlerce Troy'un arkadaşlarının evlerinde vakit geçiriyorlardı. İçerideki tipler üniversiteye giden çocuklara benzemiyordu. Annesi Troy'un arkadaşlarını görse öfkeden deliye dönerdi.

Troy'un pikabının o bilindik sesini duyunca Chrissie'nin yüzü güldü. Bahçeden çıkıp kaldırımın yanında Troy'un durmasını bekledi.

Troy dirseğini kapıya yaslayıp camdan dışarı sarkarak, "Selam," dedi ve gülümsedi. "Ne haber?"

Chrissie omuz silkti. "Fena değil."

Troy kendinden emin olmanın verdiği laubalilikle, "Gezmek ister misin?" diye sordu.

"Tabii." Chrissie hızlı adımlarla pikabın önünden geçip arabaya oturdu.

"Çantanı almayacak mısın?"

"Lazım olur mu ki?"

"Hayır, ama çantası olmadan adım atan bir kızla daha önce hiç karşılaşmamıştım."

Chrissie eve girmeyi istemediği için böyle davranıyordu. Annesi onu Troy'la görse nereye gittiğini ve ne zaman

döneceğini sorardı. Ama annesinin canını sıkmasını hiç istemiyordu.

"Çantaya ihtiyacım yok. Hadi gidelim."

Troy gırtlağından yükselen bir kahkahayla cevap verdi ve Chrissie'nin çıplak baldırını tutup parmaklarını şortunun altına kadar götürdü. Chrissie onu durdurmadı.

"Spokane'e mi gidiyoruz?" diye sordu.

"Bugün değil."

"Peki nereye?"

"Northport'a gittin mi hiç?"

"Hayır." Chrissie, Kanada sınırına yakın küçük kasabanın adını duymuştu.

"Eğlenceli olur."

Chrissie başını Troy'un omzuna yasladı. "Seninleyken her şey daha güzel."

Troy, Chrissie'nin bacağını bıraktı, arabayı vitese taktı ve müziğin sesini açtı. Moralinin bozuk olduğunu anlamış, bu yüzden de sesi etrafı inletecek kadar açmamıştı.

Troy şehir içinde arabayı hızlıca kullanırken, "Neyin var?" diye sordu. "Annen benimle görüştüğün için köpürdü mü yine?"

Chrissie başını iki yana salladı. "Colville'e taşınmama ne dersin?" diye sorup Troy'un nabzını yokladı. Okula dönmeyi istemiyordu. Jason'la yaşadıkları ortadayken ve okula karşı ilgisizliği devam ederken bunu yapamazdı. Buralara taşınmak ona daha mantıklı geliyordu. Anneannesinin ona ihtiyacı vardı. Ayrıca bu durumda koca evi birkaç haftada top-

lamak zorunda kalmayacaklardı. Chrissie orada kalıp her şeyle ilgilenebilirdi.

Ayrıca daha önce hiç böyle bir ilişkisi olmamıştı. Troy'la birlikteyken hayat koca bir partiydi. Araba yolculuklarından hoşlanıyor, yolda geçirdiği her anı seviyordu.

Troy, "Benimle birlikte mi yaşamak istiyorsun?" diye sordu.

Annesi babası kesin küplere binerdi. "Düşünebilirim," dedi, ama evdekiler *buna* hayatta izin vermezdi.

Troy kahkaha attı. "Baban da beni tutuklatır."

"Sana söylemiştim; yirmi bir yaşından büyüğüm ben." Bu, dudaklarının arasından kolayca çıkan bir yalandı. Gerçi durumu biraz abartmıştı ama ne çıkardı ki?

Troy kıs kıs gülüp ona sinsice baktı. "Yirmi bir yaşında değilsin, değil mi?" dedi.

"Ben..."

"On sekiz yaşının altında olmadığın sürece sorun yok."

"O kadar da değil." Kızgınlıktan dimdik durdu. "Çocuk değilim ben!"

Troy tekrar Chrissie'nin bacağını okşayıp güldü.

Chrissie merakını gidermek için, "Daha önce kızlarla birlikte yaşadın mı?" diye sordu.

"Birkaç kez denedim. Bu tür şeyler genelde uzun sürmez." Gözlerini bir anlığına yoldan alıp Chrissie'nin gözlerinin içine baktı.

Chrissie o bakışın seksiliğinde kendini kaybetti, nefesi kesildi.

Troy, "Ama *biz* birlikte olursak bence farklı şeyler yaşarız," dedi.

Chrissie kalbinin duyduğu sözler karşısında eriyip gittiğini hissetti. "Beni çok mutlu ediyorsun."

Troy başını yana eğdi. Kısık, seksi bir sesle, "Sen de beni mutlu ediyorsun, hayatım," dedi.

Chrissie elini Troy'un kolunda gezdirip gülümsedi.

Şehirlerarası yolun virajları başladı ve Troy az kullanılan bir arka yola saptı. Pikabı yavaşlatırken, "Senin aklında başka bir şey var," dedi.

Chrissie camdan dışarı baktı. "Neden öyle düşündün?"

Troy, başka yere bakmaması için Chrissie'nin çenesini tek eliyle tutup başını kendisine doğru çevirdi. "Gözlerin seni ele veriyor."

Ona söyleyebilirdi, ne de olsa Troy er geç ağzından lafı alacaktı. "Annemle babam kavga ediyor."

"Babanın Seattle'da olduğunu sanıyordum."

"Öyle. Sen geldiğinde telefonda konuşuyorlardı. Annem ona yalan söyledi."

"Telefonda mı birbirlerine bağırıyorlardı?"

"Onlar öyle kavga etmez. Konuşmayı istemediklerinde sessizce dururlar daha çok."

Troy yüzünü ekşitti. "Bizim evde öyle olmazdı. Kavgalar, genelde ellerine ne geçerse birbirlerine atmaları demekti. Sözde amcam olan iki adam da annemi döverdi. Birkaç kez annemle kavganın ortasında kaldık ve ölesiye dövülmemek için evden kaçtık."

Chrissie korkudan nefesini tuttu.

"Hey, ama ben hayatta kalıp onlardan daha iyi bir adam oldum."

Chrissie merak ediyor, henüz tanışmadığı Troy'un annesiyle ilgili hiç de iyi şeyler düşünmüyordu. Bir annenin öz çocuğunu böyle bir duruma sokmasına akıl sır erdiremiyordu.

Chrissie, "Annemle babamın boşanmasından korkuyorum," dedi. En büyük korkularından biri buydu. Diğer ailelerin başına gelmişti, onunkinin başına da gelebilirdi.

"Bak, benim annemle babam evlenme zahmetine bile girmediler. Bu seni de şaşırtmıyor mu?"

"Hayır." Chrissie'nin o kadınla ilgili bildiği şeylere göre çoğu erkek onunla evlenmek istemezdi.

"Babam daha ben doğmadan çekip gitmiş. Piç." Ardından Troy'un boğuk kahkahası yükseldi. "Babam piçin tekiydi ve beni de bir piç olarak bıraktı."

"Hiç komik değil."

"Ama gerçek bu, buna alışan iyi olur." Gözlerindeki gülümseme kayboldu.

Chrissie, "Babasız büyümenin nasıl bir şey olacağını tahmin bile edemiyorum," dedi, Troy'a sıkıca sarılıp ona çocukken görmediği şefkati göstermeyi istedi.

Troy sesindeki ironik havadan keyif alarak, "Hey, bana acıma. Annemin peşinde bir sürü adam vardı," dedi. "O da bunu değerlendirdi. Ben daha on beşime basmadan iki kez evlendi ve sonra da evimize hiçbiri kalıcı olmayan sayısız

amca getirdi."

"Troy, bu berbat bir şey."

"Berbat mı? Ben nasıl hayatta kalınacağını bu sayede öğrendim. İşler ne kadar kötüye giderse gitsin ayaklarımın üzerinde durabildim."

"Peki ya annen?"

Troy uzaklara baktı. "Annem iyi. Rahat bir hayat yaşamasa da mutlu olmak için elinden geleni yapıyor."

"Onunla tanışmak istiyorum."

Troy hemen cevap vermedi. "Bir gün o da olur."

Chrissie, "Neden bekliyoruz?" diye sordu.

"Sen biraz fazla..."

"Fazla neyim?"

"Toysun. Kızsın."

Chrissie dirseğiyle Troy'un kaburgalarına vurdu.

Troy, "Bu durumu değiştirmek isterim," dedi. "Belki de yaz bitmeden bana izin verirsin."

Chrissie, "Belki de," deyip kıkır kıkır güldü. Troy onun hayata tamamen farklı bir gözle bakmasını sağlıyordu. Her şey hayatta kalmakla ilgiliydi ve hayatta kalmak, hiçbir şeyi çok fazla ciddiye almamak, çok da derine inmemek demekti.

26

Akşamüstü olduğunda Susannah endişeden delirecek gibiydi. Chrissie tek söz söylemeden, hatta bir not bile bırakmadan gitmişti. Onu en son Joe'yla telefonda konuşurken görmüştü. Kızının nereye gittiğini ya da kiminle birlikte olduğunu bilmiyordu.

Gerçi tahmin etmesi çok da zor değildi. Kızı büyük ihtimalle Troy Nance'in yanındaydı. Ona en azından bunu söyleyebilirdi. Cep telefonu vardı. Neden onu aramamıştı ki?

Bir saat boyunca evin içinde dolandıktan sonra kararını verip dışarı çıktı. Kalbi sızlarken Altamira'ya annesini ziyarete gitti. Vivian'ı, arkadaşı Sally Mansfield'le birlikte iki kadın ziyarete gelmişti. Annesini rahatsız etmeyi istemeyen Susannah, orada sadece birkaç dakika kaldı. Eve döndüğünde buluşma umuduyla Carolyn'i aradı.

Konuşmaya başlayalı daha bir dakika olmadan arkadaşı, "Sesin üzgün gibi geliyor," dedi.

Susannah, "Öyleyim," diye itirafta bulundu. "Çok kötü bir gün geçiriyorum."

"Bana gel, dertleşiriz. Ben de çok güzel bir gün geçirmedim."

Susannah yarım saat sonra Carolyn'in evine giden uzun yola girdi. Akşamın ışıklarıyla burası kır tablolarındaki gibi duruyordu. Kısa süre sonra geyikler yan taraftaki geniş ve açık alana inecekti. Susannah morali bu kadar bozuk olmasa durup etrafındaki tepelerin çepeçevre sardığı kırların güzelliğine hayran hayran bakardı. Bu güzel yerin sükûnetini yaşayabildiği için arkadaşını kıskanıyordu.

Dış kapı aralıktı. Susannah nezaket gereği kapıyı tıklattı ve sinekliği açıp içeri girdi.

Carolyn mutfaktan, "Şarapları doldurdum," diye seslendi. "Bugün yaşadıklarımdan sonra buzlu çay beni kesmez."

Susannah da onunla aynı hissi paylaşıyordu. Birlikte klimanın serin hava üflediği oturma odasına geçtiler. Öğleden sonraki sıcak bunaltıcıydı ve rahatlamak Susannah'a iyi gelmişti. Seattle'da olsa tatille birleşen hafta sonunu kutlamak için parti hazırlıkları yapardı. Ama burada muhtemelen Altamira'daki barbekü partisinde annesine eşlik edecekti.

Carolyn büyük koltuğun bir ucuna, Susannah da diğer ucuna oturdu. Susannah şarabından bir yudum aldıktan sonra arkadaşını işaret etti. "Önce sen."

Carolyn yorgunca omuz silkti. "Sabahtan beri bir sürü küçük şey üst üste gelip günümü felakete çevirdi. Alarmı kurmamışım, bu yüzden hiç yapmamama rağmen fazladan uyu-

dum. Dolayısıyla işe geç gittim. Gün boyunca da kendime gelemedim. İstemeyerek de olsa Jim'e kaba davrandım ve bu yüzden herkes benden uzak durdu. Çoğu zaman geç saate kadar ofiste kalırım ama bugün öyle yapmadım. Paydos düdüğü çalar çalmaz kendimi dışarı attım. Böylece herkes benden kurtulduğuna sevinmiştir."

Susannah arkadaşının durumunu anlıyordu. "Ben de güne kötü başlamaktan nefret ederim."

"Bundan sonra alarmı kontrol etmeden yatmayacağım," diyen Carolyn, çıplak ayaklarını altına alıp rahatça oturdu. "Peki, şimdi sıra sende."

"Başka bir şey yok mu?"

Carolyn gözlerini kapattı. "Tamam, tamam, sonunda harekete geçtim."

"Dave'le mi?"

"Sana söylemedim, ama... randevulaştık. Bugün buluşacaktık." Carolyn iç çekti. "Ama ben her şeyi mahvettim. Dave öğlen çiçeklerin arasındaki otları temizliyordu, onu tersledim. İşten çıkarken de arabamın camında başka bir akşam görüşmemizin daha iyi olacağını yazdığı bir not buldum. Ah, Susannah..." İnledi. "Moralim çok bozuk."

Arkadaşının arzularına kulak vererek hareket etmesi güzel bir haberdi. "Gerçekten yanına mı gittin? Bahsettiğin randevuya bu şekilde mi karar verdiniz?"

Carolyn'in yüzü kızardı. Onu bu kadar heyecanlı görmek o kadar güzeldi ki, Susannah gülmemek için kendini zor tuttu.

"Dave'le... bir yerde karşılaştık. Onu, Aradığın Burada Değil'de gördüm.'

"Neler oldu?"

"Çok bir şey olmadı. Dans edip biraz konuştuk. Bu akşam burada buluşmaya karar verdik ama sonra ben her şeyi elime yüzüme bulaştırmayı başardım." Kadehini eline aldı. "Yeter benden bahsettiğimiz. Sıra sende."

Susannah ilk olarak neyi anlatacağından emin değildi. Başındaki en büyük dert kızıyla ilgili olandı, konuşmaya oradan başladı. "Chrissie... yine çekip gitti."

"Troy Nance'le mi?"

"Herhalde."

"Bu konuyu Sharon'la konuşmayı düşündün mü?"

Troy'un annesinin yanına gitse Chrissie ona çok kızardı ama bunu önemseyecek durumda değildi. "Sharon'u bugün sabah Safeway'de gördüm. Bana Jake'in telefon numarasını bildiğini ve ben Fransa'ya gittikten sonra yeniden çıkmaya başladıklarını söyledi."

"Ona inanıyor musun?"

Susannah'ın başka seçeneği yoktu. "Jake'e verdiğim Aziz Christopher madalyasından haberi var. Ben unutmuştum ama o unutmamış."

Carolyn, "Sence doğru mu söylüyor?" diye sordu.

Susannah omuz silkti. "Öyle olduğunu düşünmeliyim. Ancak Troy'la Chrissie'in birlikte olduğunu bilmiyor gibiydi."

Carolyn, "Bilmez olur mu?" diye söylendi. "Sharon'un

oğlunu çok yakından takip ettiğinden emin olabilirsin. Troy'la Chrissie'nin nerede olduğunu bilmek istiyorsan onunla konuşmalısın."

Susannah, Sharon'la bir günde iki kez konuşmaktan nefret etse de bunu yapmak zorundaydı. Troy ve Chrissie'yle ilgili bu gülünç durum gereğinden fazla uzamıştı. "Troy kaç yaşında?"

"Otuzunu geçkin olmalı."

Susannah kaşlarını çattı. Bu adam hiç bulaşılmayacak biri olmanın yanı sıra, Chrissie için de epey yaşlıydı. Er ya da geç kızıyla oturup Troy'la birlikteliğini açık açık konuşmak zorunda kalacaktı. Bunu yaparken de kızının karşısına gerçek bilgilerle çıkmak istiyordu.

"Chrissie mi moralini bu kadar bozdu?"

Susannah parmaklarını şarap kadehinin kenarında gezdirip bir omzunu havaya kaldırdı. "O dertlerimin yalnızca bir kısmından sorumlu. Öğleden sonra Joe'yla tartıştım."

Carolyn, "Özel bir sebebi var mıydı?" diye sordu ve sonra çabucak, "Beni ilgilendirmediğini düşünüyorsan anlatma, ama konuşmak istersen seni dinlerim," diye ekledi.

Kendini dünyası yıkılmış gibi hisseden Susannah, düştüğü ikilemleri biriyle paylaşmak zorundaydı. "Ona özel dedektif tuttuğumu söylememiştim."

"Ciddi misin?"

Susannah iç çekti. "Çılgınca bir şey yaptığımı biliyorum. Joe'nun bunları Chrissie'den duyduğunda neler hissettiğini tahmin edebiliyor musun? Chrissie'nin bunu yapması

beni çileden çıkardı. Yine de her şeyi sakladığım için ben suçluyum. Joe bana cidden çok kızdı, ama muayenehanesinde olduğu için çalışanlarının yanında ağzına geleni söyleyemedi."

"Jake'i bulmanın neden bu kadar önemli olduğunu anlamıyor, değil mi?"

"Ben bile tam olarak anlamıyorum. Keşke her şeyi olduğu gibi bırakabilseydim, Carolyn, ama yapamıyorum. Artık çok geç." Başını eğip gözlerini yumdu. "Joe benim güvenli limanım, peki neden onu kendimden uzaklaştırıyorum? Buna engel olamıyor gibiyim. Her şeyimi tehlikeye atıyorum ve elde edebileceğim şeyleri düşündükçe de gerçekten çılgınlık ettiğimi anlıyorum. Geçmişi değiştiremem ki."

"Peki, şimdi ne olacak?"

Susannah da bunu bilemediğine yanıyordu. "Salı günü öğleden sonra dedektifle randevum var."

"Ee, sana şimdiye kadar hiçbir şey söylemedi mi?"

"Aslında söylemedi. Kanada'da birkaç yere haber bıraktığından bahsetti. Fakat bunun neyle ilgisi olduğunu bilmiyorum. Salı günü söyleyecekmiş."

Carolyn, "Verecek haberleri olmalı, yoksa randevu vermezdi," dedi.

"Umarım öyledir."

"Onu *bulmuşsa* ne yapacaksın?"

Susannah henüz karar vermemişti. Evet, Jake'le konuşmayı ve babasının yaptıklarından dolayı ondan özür dilemeyi istiyordu. Ancak onu görmek tamamen farklı bir şeydi. Ken-

disine hâkim olmaya çalışmasına rağmen bunu hayal edince kalbi hızla attı.

Bu çok ama çok yanlıştı. Evli olduğunu kendisine tekrar tekrar hatırlattı. Joe onun kocasıydı ve lisedeki sevgilisinin peşine düşen bir eşten daha fazlasını hak eden, iyi bir adamdı.

Yine de Susannah başladığı işi artık kontrol edemediğini hissediyordu. Jake'i aramaktan istese de vazgeçemezdi. Zaten böyle bir şey de istemiyordu. Ayrıca...

"Sussanah?" Carolyn'in sesi onu daldığı düşüncelerden uyandırdı.

Susannah, "Ne yapacağım?" dedi. "Hiçbir şeyden emin değilim." Şarabından bir yudum daha aldı. "Chrissie, Jake, Sharon, Joe... Hepsi üst üste geldiği halde cehenneme dönen günüm yine de bitmedi."

"Dahası da mı var?"

Susannah tasasızmış gibi görünmeye çalışarak, "Hı hı," dedi ama başarılı olamadı.

"Devam et. Anlat hadi."

"Abimle ilgili bir şey öğrendim."

Carolyn ona doğru eğildi. "Doug? Ne öğrendin ki?"

"Patricia Carney'i görmeye gittim. Soyadı artık Anderson olmuş. Onu hatırlıyorsun, değil mi? Doug'la birlikteydi."

Carolyn kadehini kenara koyup başım salladı. "Evet, çıktıklarını hatırlıyorum."

"Patricia ağabeyimin hayatında başka birinin olduğunu düşünüyor gibiydi." Başını eğip şaraba baktı. "Aslında, kaza

yaptığı akşam Particia onunla yüzleşecekmiş ama ağabeyim son dakikada buluşmalarını iptal etmiş."

"Kaza yaptığı akşam mı?"

Susannah, "Evet," dedi. "Abim buluşmalarını iptal etmese Patricia da onunla birlikte olabilirmiş."

Carolyn'in gözleri neler olduğunu anlayınca fal taşı gibi açıldı ve yumuşak bir sesle, "O gece o da ölebilirmiş," dedi.

Susannah başını salladı. "Oturup hayatın neler getireceğinin belli olmadığından bahsettik. O kişinin kim olduğunu öğrenirsem haber vereceğime söz verdim."

"Dur bir dakika, orasını kaçırdım. *Kimden* bahsediyorsun? O zamanlar görüştüğü kızdan mı?"

"Evet, ama bir de Doug'un mezarına çiçek bırakan kişi var. Onun Patricia olduğunu düşünüyordum ama o öyle olmadığına yemin etti. Ben de çiçekleri bırakan kişinin o zaman birlikte olduğu kız olduğunu düşünmeye başladım."

Carolyn fısıldayarak, "Doğruyu söylemiş," dedi. Tekrar kadehine uzanıp ayağa kalktı. Mutfağa gidip kendisine şarap doldurdu.

Susannah onu takip etti. "Bunu nereden biliyorsun?" diye sordu.

Carolyn tezgâhın öteki tarafında durup gözlerini yere çevirdi. "Çünkü o kişi bendim."

"Sen miydin?" diye soran Susannah durgunlaştı.

"Doug'la mektuplaşıyorduk."

"Ne?" Susannah bunu öğrenince şaşıp kaldı. "Fransa'dayken mi?"

Carolyn özür dilercesine başını salladı. "Sen Fransa'ya geldikten kısa süre sonra Doug mektup yollayıp senin durumunu sordu. Babana kızgın olduğunu biliyor, senin için endişeleniyordu. Ben de ona cevap verdim, o da tekrar yazdı. Çok geçmeden sürekli mektuplaşmaya başladık."

En yakın arkadaşı olarak gördüğü kişinin bu kadar önemli bir şeyi ondan saklamasına kızan Susannah, "Bana bunu söylemen gerektiğini hiç düşünmedin mi?" diye sordu. O, Carolyn'e Jake'le ilgili tüm duygularını anlattığı halde Carolyn belli ki onu kendine o kadar yakın görmemişti. Şimdi düşününce Carolyn'in postaların gelmesini ne kadar büyük bir hevesle beklediğini hatırladı. O da aynı durumdaydı. Fransa'da sırf o beklenti sayesinde ayakta kalmıştı.

"Özür dilerim," diyen Carolyn, rahatsız olmuş gibi kıpırdandı. Susannah'la göz göze gelmemeye çalıştı. "Bunu senden saklamayı hiç istememiştim. Ama Doug ilk mektubunda bundan sana bahsetmememi istedi, ben de onun istediğini yaptım ve... ve araya başka şeyler girince de artık konuyu açamadım."

"Mektuplaşarak mı birbirinize âşık oldunuz? Yani bunu mu söylüyorsun?"

"Sanırım öyle oldu." Carolyn doğrudan ona baktı. "Doug vefat edince ne hale düştüğümü hatırlamıyor musun?"

Susannah başını iki yana salladı. Yaşadığı acıya kendisini öyle bir kaptırmıştı ki bunu fark edememişti.

"Aldığım son mektupta Patricia'ya bizden bahsedeceğini yazmıştı. Galiba o akşam ondan ayrılmayı planlıyordu."

"Mezarına çiçek koyuyor musun?"

Oturma odasına doğru yürüyüp koltuğa oturdular. "Birkaç haftada bir annemle babamın ve Lily'nin mezarına çiçek koyuyorum. Doug'unkine de birkaç tane bırakıyorum. Senin bunu fark edeceğini hiç düşünmemiştim."

Susannah, "Abim sana yazdığı mektuplarda Jake'in Sharon'la yeniden görüştüğünden bahsetmiş miydi?"

"Hayır. O zamanlar Jake hakkında çok şey yazmazdı."

Susannah dikkatlice arkadaşına baktı. "Benden neyi saklıyorsun?"

"Doug bir şeyler yüzünden Jake'e kızgın olduğunu yazmış olsa da kızgınlığının sebebini hiç açıklamadı."

Debbie Macomber - Bahçemde Yeşeren Umutlar

27

Vivian'ın günleri bazen iyi bazen kötü geçiyor ve bugün o iyi günlerinden birini yaşıyordu. Kötü günlerinin çoğunu Susannah ile Chrissie gelmeden önce yaşamıştı. Aslında, bu hapishaneye ya da hastaneye veya her neyse ona yerleşmeden önce evinde hayatını nasıl sürdürebildiğini bilmiyordu.

Buradan şikâyetçi değildi. İştahı yerindeyken yediği yemekler fena değildi ve akşam yemekleri de ilk haftaya kıyasla güzelleşmişti. Tamam, çoğu günler iştahı *olmuyor*, ama ağzına bir şeyler atmaya çalışıyordu. Buranın işleyişine alışmaya başlamıştı. Geceleri kapıları kilitlediklerini öğrenince biraz korkmuştu ama arkadaşı George –kocası olan değil, *diğer* George– ona bunun sebebini söylemişti. Kapıları hırsızları dışarıda tutmak için kilitliyorlardı. Vivian işte buna inanabilirdi. Dünyanın ihtiyar bir dulu soymaya hevesli insanlarla dolu olduğunu çoktan öğrenmişti. Çapulcular girmesin diye kapıya kilit vurulması hoşuna gidiyordu ama o kapılar

George'unun da dışarıda kalmasına sebep oluyordu. Vivian kilitlerin ölülere engel olabileceğini düşünmemişti; belli ki yanılmıştı. George onu ziyarete gelmemişti... ta ki bugüne dek. Vivian yaptığı şekerlemeden uyanınca George'u karşısında, karanlık odada görmüştü. Gözüne ne kadar da hoş görünmüştü. Vivian neşeye boğulmuştu. Kocasının onu son ziyaretinin üzerinden öyle çok vakit geçmişti ki, umudunu yitirmesine ramak kalmıştı.

Vivian arayı neden bu kadar açtığını sordu. George cevap veremedi ama bunun önemi yoktu. O yanında oldukça hiçbir şeyin önemi yoktu. Bir süre öylece oturup sessizce birbirlerine baktılar. Vivian'ın gözlerine yaşlar doldu. Hiç konuşmamalarına rağmen, kocasının çocuklarına ve ona olan sevgisini içinde hissetti.

Kendini toparlar toparlamaz, her ne kadar sebebini hâlâ tam olarak hatırlayamasa da Susannah'ın ona kızgın olduğunu söyledi. Zavallı George ne düşüneceğini bilmiyordu. Kaşlarını çatıp başını iki yana salladı. Vivian da bunları söylediği için kendisine kızdı. George aniden gitti.

Kocasının ziyaretiyle canlanan Vivian, akşam yemeği için Sally ve diğer kadınlarla buluştu. Öğlen de çay içmek için buluşmuşlardı. Bu günlük alışkanlıklarından biri olmaya başlamıştı. Vivian bundan keyif aldığını kabul ediyordu. Ardından biraz kestirmiş, ondan sonra da akşam yemeği vaktinin geldiğini fark etmişti. Daha sonra odasına çekilirken, yemeğini kendi odasında yediğini bilmesine rağmen, arkadaşı George'u göremediği için üzülmüştü. Kendisiyle gurur duyu-

yordu. Alabalık köftesinin tamamını ve küçük bir tabak salatayı bitirmiş, tatsız tuzsuz olduğu için pilava elini sürmemişti.

Dengesini korumak için bastonuna yaslanan Vivian bilardo salonunun önünden geçti. Arkadaşının orada olduğundan ve tıpkı tanıştıkları gece olduğu gibi koltuk değneğini ıstaka olarak kullandığından emindi. George onu görünce başını kaldırıp baktı.

O huysuz tavrıyla, "Ben de uğrayıp uğramayacağını merak ediyordum," dedi.

"İşte buradayım."

George umursamazca homurdandı. "Keyfini ne yerine getirdi?"

"Kocam öğleden sonra ziyarete geldi."

George değneğini yere indirdi. "Öyle mi?"

Vivian başını salladı. "Bir süre de yanımda kaldı."

Adam gözlerini kıstı. "Ben onu görmedim."

Bu Vivian'a çok mantıklı geldi. "Elbette göremezsin. O sadece bana görünür. Ölü olduğunu biliyorsun."

"Ah, tabii, unutmuşum. Herhalde çok da konuşmuyor."

"Konuşamıyor. Kocam ölü."

George, tıraş olması gerekip gerekmediğini kontrol edermiş gibi yanağını ovuşturdu. "Ne istediğini sana anlatabildi mi?"

Bu soru Vivian'ın duraksamasına sebep oldu. "Bence sadece durumumu kontrol etmeye gelmişti. Onu gördüğüme çok ama çok sevindim."

"Kızınla ilgili konudan bahsettin mi?"

"Bahsetmeye çalıştım ama hemen huzursuz oldu."

"Yanılmıyorsam kızını bugün buralarda gördüm."

Bu konuşma uzayacak gibiydi, Vivian'ın bir yerlere oturması gerekiyordu. Koltuğa doğru yürüyüp yavaşça yumuşak mindere çöktü. "Susannah burada *mıydı*?"

"Çok fazla kalmadı."

Vivian kaşlarını çatıp iki eliyle bastonunu tuttu. "Acaba neden?"

"Bir şey söylemedi ama beş dakikadan fazla kalmamıştır burada. Onu dış kapıdan çıkarken gördüm."

Ah, tabii, Vivian şimdi hatırladı. "Arkadaşlarım beni ziyarete gelmişti ve ben de onlar gidince dinlenmek için uzanmıştım."

"Uyudun mu?"

Vivian emin olamadı, ama uyumuş olmalıydı. "Güllerime kimin baktığını biliyor musun?" diye sordu.

"Maalesef."

"Önemli değil. Endişeye gerek yok. Haplarımı getirdiğinde hemşireye sorarım."

George, "İyi fikir," dedi.

Vivian ayağa kalkmaya hazırlandı, sonra fikrini değiştirdi. Kaşlarını çattı. "Susannah, senin de dediğin gibi yanıma uğradı, galiba yine kızgındı."

"Kızının öfke sorunu mu var?"

Vivian alındı. "Susannah'ımla ilgili böyle kötü sözler söyleme," diye çıkıştı.

"Tamam, hemen sinirlenme. Herhalde ailesine çekmiş."

Bu konuşma hızla kötüye gidiyordu. Vivian ayağa kalkmaya çalışsa da gücünün tükendiğini fark etti. George'a aldırış etmeden, "Biri bana yardım edebilir mi?" diye seslendi.

George koltuk değneklerinin yardımıyla seke seke ona doğru giderken, "Geliyorum," dedi.

"Seni istemiyorum." George, Susannah'a hakaret etmişti. Vivian ona karşı dimdik duracaktı. Ya da oturacaktı.

George, "Benim haricimde kim sana yardım edecek?" dedi.

Vivian'ın hemen önünde durup kaçmasını imkânsız hale getirdi. Ciğerlerindeki tüm gücü kullanarak, "Gardiyan," diye bağırdı.

George kahkahalara boğuldu.

"Hiç de komik değil."

George, "Gel, hadi," *deyip elini uzattı.*

Başka biri olsa onu reddederdi ama Vivian dairesine dönmek istiyordu. George'u kızına karşı yaptığı bu küçük haksızlıktan dolayı affedebileceğine karar verdi. Ama *sadece* bir defalığına.

Bastonundan destek alıp George'un elini tutarak doğrulmaya çalıştıysa da bu hiç de kolay değildi. Aptal herifler bu salonlara doğru dürüst koltuklar koymalıydı.

Vivian kapıya doğru giderken George, "Kocamn yanına uğramasına sevindim," dedi.

"Önemli biri olduğunu biliyor muydun? Kocam, hâkim-

di."

George başını salladı.

"Birçok suçluyu hapse gönderdi. Hepsi de cezalarını hak ediyordu. George suçu affetmezdi."

"Aferin ona."

Bu sözler samimiyetle söylenmiş gibiydi, Vivian George'un bunu takdir etmesine sevindi. "Artık gündüzleri gelmek zorunda."

"Neden?"

Onca kişi bir yana, George'un bunun cevabını bilmesi gerekirdi. "Kapıları saat sekizden sonra kilitliyorlar."

"Ah, tabii, unutmuşum."

Vivian buna bir an olsun inanmayıp homurdandı. George onu durdurduğunda Vivian koridorun ortasına varmıştı. "Ona benimle tanıştığından bahsetmedin, değil mi?"

Vivian başını iki yana salladı.

"Kıskanç biri midir?"

"Kocam mı? Hayır... Öyle kıskançlıkları falan hiç yoktur."

Arkadaşı bir süre onun peşinden gitti. "Briç oynar mısın?"

Vivian yine başını iki yana salladı. "O tür şeylerde iyi değilimdir."

"Çok yazık. Briçte bir eşim olması işime gelirdi. Peki ya remiden anlar mısın?"

"Eskiden torunlarımla oynardım, onlar büyüyünce oynamayı bıraktım."

"Öğleden sonra bir el atalım mı?"

Vivian güzel vakit geçirebileceklerini düşünüyor olsa da kartları aklında tutamayacağından korkuyordu. "Olabilir. Sen Scrabble oynar mısın?"

George değneklerinden birini havaya kaldırdı. "Kelimelerle aram çok iyi değildir."

Vivian'ın fark ettiğinden de çok ortak noktaları vardı. "Ben de."

George gülümsedi, Vivian da aynı şekilde cevap verdi. "Yarın öğleden sonra Spokane'deki bir Hintlinin kumarhanesine gezi düzenleyecekler. Benimle gelmek ister misin?"

Gezi Vivian'ı epey zorlayabilirdi buna rağmen idare edebileceğine karar verdi. "İyi olur."

George bunu duyduğuna sevinmiş gibiydi.

Vivian, "İyi geceler," dedi.

George da, "İyi geceler," dedi. "Bu arada kocan bir daha ziyarete geldiğinde ona artık bir rakibinin olduğunu söyle."

Vivian'ın yüzü kızardı. Omzunun üzerinden, "Söylerim," dedi.

28

Pazartesi günü bağımsızlık günüydü. Susannah, Altamira'daki barbeküye katıldıktan sonra, Carolyn'le beraber şehrin sekiz kilometre kadar dışındaki Roadside Moteli'ne gitti. İlk başta onunla birlikte gitme teklifini kabul etmek istemese de motele yaklaştıkça yalnız olmadığına şükretmeye başladı. Alt taraftaki yıkık dökük, eski bar oranın tek başına girmeye cesaret edemeyeceği türden bir yer olduğunu anlatmaya yetiyordu.

Aslında Roadside Moteli'ne hiçbir şart altında girmeyi istemiyordu. Daha farklı bir ruh haline sahip olsa bu işi ertelerdi ama Troy ve Chrissie'yle ilgili olarak Sharon'la konuşmayı umuyordu. Ayrıca Sharon'un elinde varsa Jake'in numarasını vermesine de hayır demezdi.

Buluştuklarında Carolyn çok mutluydu ve bunun sebebini anlamak Susannah'ın çok vaktini almadı. Dave cumartesi akşamı onu ziyaret etmişti.

Carolyn neler olduğunu ayrıntılarıyla anlatmamıştı ama görüşmeleri iyi geçmiş gibiydi.

Carolyn yolun sonuna vardığında, "Şunu keser misin?" diye söylendi.

"Neyi?"

"Birden kendini bırakıp kıkır kıkır gülecekmiş gibi bana bakmayı."

Susannah, "Ama kendime engel olamıyorum," dedi. "Çok mutlu görünüyorsun."

"Romantik kadının tekisin."

Orası belliydi. "Sen de."

"Biliyorum. Keşke Dave dışarıdan nasıl görüneceğimizi bu kadar düşünmese." Yüzünde buruk bir ifade belirdi. "İlk başta benim de aklıma takılmıştı ama artık hiç umurumda değil."

"Seni utandırmak istemiyor."

Carolyn omuz silkti. "Hiçbir yerde uzun süre kalamıyormuş. Ona bunu kabul ettiğimi söyledim. Gitmek istediğinde gidebilir. Onu durduramam."

"Peki ya eski bir hükümlü olma ihtimaline ne oldu? Bu artık canını sıkmıyor mu?" Susannah bunu sorması gerektiğini hissetti.

Carolyn, "Hayatımın çoğunu erkeklerin etrafında geçirdim, bu yüzden kendimi erkek sarrafı sayıyorum," dedi. "Dave iyi bir adam. Hapis yatmış olması beni şaşırtır... Ayrıca bahsettiği tüm eyaletlerde araştırma yaptım ve içeri girdiğine dair hiçbir kayda rastlamadım."

"Bunu yapabiliyor musun?"

Carolyn gülümseyip başını salladı.

Susannah, "Onunla vakit geçirmeyi seviyor musun?" diye sordu.

"Geçen gün çok eğlendik. Barbeküde bana biftek yaptı, oturup saatlerce konuştuk. Daha önce kendimi hiçbir adamın yanında bu kadar rahat hissetmemiştim. Çok samimi, komik biri ve beni gülmekten yerlere yatıran ilginç bir espri anlayışı var. İş dışındayken tamamen farklı bir adama dönüşüyor."

Susannah, Carolyn'in aldığı risklerden haberi olup olmadığını merak etti; Jake'i bulma macerasında aynı şey kendisi için de geçerliydi.

Susannah, Roadside Moteli'ne giden yolda ilerlerken ikisi de kendi düşüncelerinde kayboldu.

Susannah park alanındaki boş bir yere arabasını çektiğinde Carolyn, "İçerisi epey kalabalık," dedi.

Park alanı dorsesiz tırlarla ve hurdaya benzeyen arabalarla doluydu. Pikaplardan birinin yolcu kapısı yoktu. İçeriden bangır bangır müzik sesi geliyordu ve tekin olmayan birkaç tip girişin yanında toplanmıştı. Onlara hiç bakmayan Susannah kararlı adımlarla bara ilerledi, Carolyn de yanında yürüyordu.

İçeriye girip talaşla kaplı zemine adım attılar. Sigara dumanı yoğun bir sis yaratmıştı. İçerideki tüm gözler ikisine dönmüş gibiydi. Sesi sonuna kadar açık müzik kutusunun tek iyi yanı, onları görünce çalınan ıslıkları ve atılan lafları duymalarını engellemesiydi. Huzursuzlanmasını görmezden ge-

len Susannah, Sharon Nance'in baktığı bar tezgâhına doğru gitti. İki adam kenara çekilip ona yol açtı ve Susannah da başını sallayarak onlara teşekkür etti.

Sharon tezgâhın öteki tarafından onlara doğru gelirken, "Kimleri görüyorum? İkiz barbiler mi gelmiş?" diyerek takıldı.

"Merhaba, Sharon."

Sharon, sarı renge boyadığı saçlarını geriye atıp toplamış, sert yüz hatlarını yumuşatan her şey ortadan kaybolmuştu. Kadın ellerini tezgâhın kenarına koydu. "Size nasıl yardımcı olabilirim?"

Susannah sakince, "Bira içmeye gelmediğimizi nasıl anladın?" diye sordu. Sharon'un ters tavrını görmezden geldi.

Sharon bu kadar kolay kandırılamayacağını gösterircesine burnundan soludu. "O tip biri değilsin. Açıkçası buraya güzel vakit geçirmeye geldiğinizi düşünmüyorum. Gerçi etrafınızdaki arkadaşlarım seve seve size eşlik edebilir."

Susannah biraz daha dostça bir tavırla karşılanacağını ummuştu. Duman kaplı, pis havada hüsran kokuları aldı.

Sharon, Carolyn'e bakıp, "Ne oldu?" dedi. "Dilini mi yuttun?"

Carolyn, samimi bir sesle, "Merhaba, Sharon," dedi.

"Babasının küçük kızı fabrikacığında neler yapıyor?"

Birkaç kişi başını onlara doğru çevirdi. İki tır şoförü bira bardaklarını ellerine alıp bar taburelerinden kalkıp karanlığa karıştı.

Susannah neler olduğunu anlamadı. Adamlar Sharon'u

mu koruyordu? Yoksa hiçbir şeye bulaşmak istemiyorlar mıydı? Karar veremedi ama ikinci seçeneğin doğru olmasını umdu. Durum, başka karışıklıklar olmadan da yeterince rahatsızlık vericiydi.

Susannah muhabbet edercesine, "Herhalde kızımla henüz tanışmadın," dedi. Sesi biraz titreyip ona ihanet etti. "Daha önce de dediğim gibi kızım oğlunla epey vakit geçiriyor."

Sharon'un bunlara cevaben attığı kahkaha insanın içini ürpertecek cinstendi. "Kızınla tanışmak *istediğimi* de nereden çıkardın? Kendisi burada değil, bundan eminim. Hem burada olsa bile ne yapacağına kendi karar verebilir, değil mi?"

Susannah çekinerek başını salladı.

Sharon'un maskaralı gözleri canlandı. "Bunun seni korkuttuğuna bahse girerim. Ama tahmin et, ne oldu? Troy bana ondan hiç bahsetmedi. Oğlumun yaptıkları kendisini ilgilendirir. Ama şunu da söylemeliyim; genç ve sevimli kızlara düşkündür. Yerinde olsam kızımı ondan uzak tutardım."

Sharon'un bu tavrıyla kafasını bulandırmasına müsaade ettiği için kendisine kızan Susannah, "Troy kaç yaşında?" diye sordu.

"Neden sordun?"

"Chrissie daha on dokuzunda." Susannah, kızının bir ay sonra yirmisine basacağından bahsetmedi.

"Oğlumun başını belaya mı sokmaya çalışıyorsun?"

"Hayır ama..."

"Kaç yaşında olduğunu Troy isterse kendisi size söyler."

Bu atışmalarla hiçbir yere varamayacaklardı.

Sharon, fazlaca kalem sürdüğü gözkapaklarını kaldırarak, "Başka bir şey var mı?" diye sordu. "Ah, bir de... Bunların seninle hiçbir ilgisi yok ama söyleyeceklerim ilginç gelebilir." Kollarını birleştirip Susannah'a gülümsedi.

"Neden bahsediyorsun?"

Sharon bir anlığına gerçekten de şaşırmış gibi durdu. "Gerçekten *bilmiyorsun,* değil mi?"

Kafası karışan Susannah, Carolyn'e baktı. "Neyi bilmiyorum?"

Dalga geçercesine gülerken Sharon'un ağzı kulaklarına vardı. "Troy'un az da olsa babasına benzediğini düşünmüyor musun?"

Neyi ima ettiğini anlaması biraz uzun sürdü. "Ne... yani Jake'in Troy'un babası olduğunu mu söylüyorsun?"

Sharon başka hiçbir şey söylemeyip müşterilerle ilgilenmeye döndü. "Aradığın cevabı kendin bul."

Susannah düşününce Jake ile Troy arasında bir benzerlik *olduğunu* fark etti. Midesinin bulandığını hissetti.

"Hâlâ numarasını almak istiyor musun?"

"Şey..." Yaşadığı şokla sarsılan Susannah cevap veremedi.

Sharon güldü. "Ben de öyle düşünmüştüm."

Carolyn, Susannah'ın kolunu sıkıca tuttu. "Gel, gidelim buradan."

"Bir dakika." Susannah, Sharon'un bu düşmanca tavrına anlam veremiyordu. Onunla on bir yıl boyunca aynı

okula gitmişti ama hiçbir zaman sıkı fıkı arkadaş olmamışlardı. Jake'in Sharon'dan ayrılıp onunla çıkmaya başladığı da doğruydu, ama belli ki Susannah Fransa'ya gittikten sonra Jake fikrini değiştirmişti.

Susannah, "Neden bu kadar kızgınsın?" diye sordu.

Sharon'un kahkahası onlarca yıl sigara içtiği için boğuk çıktı. "Yanıma sadece benden bir şey istediğinde geliyorsun. Ağabeyin de aynen böyle yapardı. İkiniz de ancak işiniz düştüğünde beni arkadaşlığınıza layık gördünüz."

Bu doğru değildi. Susannah, Sharon'dan kaçmak için hiç yolunu değiştirmemişti.

Kollarını birleştirip sıkılmış gibi duran Sharon, "Ee, ne yapacaksınız?" diye söylendi. "Bira içecek misiniz, yoksa çekip gidecek misiniz?"

Susannah bir şey söyleme fırsatı bulamadan Carolyn, "Bize Jake Presley'le ilgili ne söyleyebilirsin?" diye sordu.

Sharon arsızca, "Hiçbir şey," dedi. "Onu kendisine sormak zorundasınız. Konuşmak isterse Susannah'ı bulur." Dalga geçercesine, "Ona selamınızı söylerim," dedi. "Aslında bana Doug Leary'yi sormamanıza şaşırdım."

Sharon'un ağabeyinin adını anmasına bile kızan Susannah, "Onun konumuzla ne ilgisi var?" diye sordu.

"Babası kanun adamı olan birinin uyuşturucu satmasını hep komik bulmuşumdur. Amma da tuhaf ailen varmış, Susannah."

Susannah, "Abim mi?" diye haykırdı. "Buna inanmıyorum!"

"Neye istiyorsan ona inan. Ben gerçekleri biliyorum; ağabeyinin başı o zamanlar büyük beladaydı."

Carolyn, Susannah'ın kolunu çekiştirerek tekrar, "Hadi, gidelim buradan," dedi.

Susannah sendeleyerek bir adım geri çekildi. "Bir daha ağabeyimle ilgili böyle bir şey söyleme *sakın*." Susannah o kadar kızgındı ki titriyordu.

Sharon neden böyle şeyler uyduruyor, neden canını yakıyordu? Bu hiç de akla yatkın değildi.

Sharon bakışlarını Carolyn'e çevirdi. "Yalan söylemiyorum."

Susannah öfkeyle başını iki yana salladı. Sharon yalan söylüyor *olmalıydı*.

Sharon ısrarla, "Uyuşturucu satıyordu," dedi. "Öldüğü akşam polisten kaçtığını biliyor muydun?"

Bir cevap veremeyecek kadar şaşıran Susannah nefes alamaz oldu. Sharon'un anlattıkları giderek daha da inanılmaz bir hal alıyordu. Babasının Susannah'a kazayla ilgili söylediği tek şey, Doug'un virajı alamayıp bir ağaca çarptığıydı.

Susannah sırf Sharon'un yanıldığını kanıtlamak için, "Abimin peşinde Şerif Dalton mu vardı?" diye sordu. Eski şerifle kolayca irtibata geçip bunun gerçek olup olmadığını öğrenebilirdi.

"Hayır. Federaller vardı."

Sharon'un anlatacak çok şeyi vardı belli ki; bunların doğru olup olmadığını zaman gösterecekti. Yine de böyle bir

şey *olamazdı!* "FBI mı?" Bunun aksini ispatlamak kolaydı. Susannah bunu yapar yapmaz Sharon Nance'e iftiralarından dolayı dava açacaktı.

Sharon karamsar bir tonla konuşup, "Federallere bulaşmakla büyük hata etti," dedi.

Susannah, "Bu yalanları artık dinlemek istemiyorum," dedi. "Gidelim."

Sharon, "Öyle olsun," diye çıkıştı.

Susannah gözlerini ona dikti. "Sana ne yaptığımı bilmiyorum, ama o korkunç şey her neyse artık unut gitsin."

Carolyn, "Hadi, gidelim," diyerek araya girdi.

Susannah bardan çıkarken, Sharon yüksek sesle, "Doug yalnız değildi," dedi.

Susannah, "Ne demek istiyorsun?" diye bağırdı.

Sharon sigara tiryakisi olduğunu gösteren kahkahasını attı tekrar. "Yakında öğrenirsin."

Debbie Macomber_Bahçemde Yeşeren Umutlar

29

Carolyn, Susannah'la birlikte bardan çıkarken, "Tek kelimesine bile inanmıyorum," dedi.

"Sharon onu tanımıyordu bile."

Susannah, "Mektuplarında bundan hiç bahsetmiş miydi?" diye sordu.

Carolyn tereddüt etti.

Tekrar, "Carolyn?" dedi.

"Doğrudan bununla ilgili bir şey yazmadı bana. Ama yazmaktan çekindiği bir şeylerin döndüğünü sezmiştim. Mektuplarını sakladım, ölüm yıldönümünde bazen onları tekrar okurum."

Susannah, "Ee?" diyerek onu konuşturmaya çalıştı. Ailesi parçalara ayrılıyordu. Babası annesini aldatmış olabilirdi; şimdi öğrendiklerine göre de, idol olarak gördüğü ağabeyi uyuşturucu işine bulaşmıştı.

Arabaya yaklaşırken, Carolyn, "Birkaç mektubunda ba-

zı belirsiz ipuçları vardı," diyerek konuşmaya devam etti. "Onları anlamamıştım. O zamanlar Patricia'yla ilgili olduğunu düşünmüştüm. Huzursuzdu, ben de ondan ayrılacağı için kendini suçlu hissettiğini sandım. Ama sonra..."

"Sonra ne?"

"Bir tür... olay oldu. Sanırım işin içinde Jake de vardı."

"Olamaz." Susannah başını iki yana salladı. Jake uyuşturucu kullansa veya satsa bundan haberi olurdu. O, böyle bir şey yapmış olamazdı.

"Jake onunla kaçmanı istediğinde paradan bahsetti mi?"

Susannah bunu hatırlama umuduyla çakıl taşı döşeli park alanında durup bardan gelen gürültüye aldırış etmemeye çalıştı. Gözlerini kapattı ve ay ışığıyla aydınlanan bahçedeki anlar, yıllar önce değil de, sadece saatler önce yaşanmış gibi kafasında canlanmaya başladı. Jake iki eliyle yüzünü sıkıca tutmuş, dikkatlice gözlerine bakmıştı. Onunla kaçmasını istemiş ve Idaho'da onları evlendirecek birini bulur bulmaz evleneceklerine söz vermişti. Susannah'ın ondan sonra nereye gideceklerini ve ne yapacaklarını her soruşunda rahatlatan ve korkularını yatıştıran öpücüklerle onu susturmuştu. Susannah parayı da sormuştu. Kendisinde çok yoktu, babası da onu bile bile bu hale sokmuştu. Jake ona endişelenmemesi gerektiğini, her şeyin çaresine bakacağını söylemişti.

Susannah fısıldayarak, "Para konusunda endişelenmememi söylemişti," dedi. Arkadaşına bakarken yüreği parçalanıyordu. "Ne yapmıştı?" diye sordu. "Parayı nereden bulacaktı?"

Carolyn kısık sesle, "Benim aklımda bazı şeyler var," dedi.

"Peki, ama ağabeyim neden böyle bir şeye bulaştı ki?"

Carolyn'in gözleri barın dışındaki loş ışıkların altında onunkilerle buluştu. "Bilmiyorum ve öğrenebileceğimizi de sanmıyorum."

"Sharon, Doug'un yalnız olmadığını söylerken Jake'in de bunların bir parçası olduğunu mu ima ediyordu sence?" diye sordu. "Jake *ve* Doug?" Susannah alacağı cevaplardan korkarak bunu dikkatlice dile getirdi. Aklındaki anıların birçoğu yok olup gidiyordu. İnandığı her şey başka bir hale bürünüyor, artık neyin gerçek, neyin sahte olduğunu bilmediğini hissediyordu. Bunlar, annesinin yaşadığı kafa karışıklarını hiç beklemediği bir şekilde tecrübe etmesine sebep oluyordu.

Carolyn, "Sharon seni üzmek için her şeyi söyler," dedi. "Söylediği şeylerin ne kadarının doğru olduğunu bilmiyorum."

"Haklısın." Susannah ona katılıyordu. "Troy gerçekten Jake'in oğlu olabilir mi?" diye sordu. Onunla çıkmaya başladıklarında Jake çılgın ve disiplinsiz biriydi, tipik bir serseriydi. Susannah ise onun tam aksine iyi bir kızdı ve aralarında çok kuvvetli bir çekim vardı. Susannah, çok açık bir şekilde onunla birlikte olmak istiyorsa değişmesi gerektiğini söylemiş, o da bunun için çaba sarf etmişti. Susannah'ı sevmiş, kendini ona ve babasına kanıtlamaya çalışmıştı. Ancak yüce Hâkim Leary onunla konuşmayı ve hatta herhangi bir şekilde temas kurmayı reddetmişti.

Şu son birkaç günde öğrendiği her şey, Susannah'ın Jake ve Doug hakkındaki tüm düşüncelerini yerle bir etmişti. Colville'e geldiğinden bu yana ilk kez Seattle'daki hayatını özlüyordu. Oradaki yazlar huzurlu geçerdi; bahçesinde vakit geçirir, evinin etrafında ufak tefek değişiklikler yapardı. Önceki sene döşeme kursuna gitmiş, yemek odasındaki sandalyelerin döşemelerini değiştirmiş ve bir hevesle mutfağın duvarlarını duvar kâğıtlarıyla renklendirmişti. Joe'yla yaptıkları bir haftalık Hawaii kaçamağı da mükâfatı olmuştu. Geçen seneye kıyasla bu yaz, sonu olmayan bir kâbus sayılırdı.

Susannah arabasına biner binmez direksiyonu sıkıca tuttu. "Gerçekleri merak ediyorum. Artık neler olduğuyla ilgili hiçbir fikrim yok."

"Bunu öğrenmenin bir yolu olduğuna eminim."

Susannah açığa çıkarılmaması herkesin hayrına olan bilgileri kurcalamayı isteyip istemediğinden artık emin değildi. Bunu Carolyn'e de söyledi.

Ama Carolyn başını iki yana salladı. "İşi burada bırakamazsın. Özellikle de Sharon, Doug'u böyle bir şeyle suçlarken olmaz. Bir de Jake'le ilgili imaları var... Bunların gerçek olup olmadığını öğrenmek istemiyor musun?"

"Aman Tanrım! Shirl Remington, Kanada'dan bahsetmişti. Belaya bulaştığı için oraya kaçmış olabilir."

Carolyn, "Zamanında birçok genç erkek askere gitmek istemediği için oraya kaçtı," dedi.

"O zaman onu hiç bulamayabilirim. Özellikle de adını değiştirmişse bu iş yatar." Susannah bu ihtimali daha önce

hiç düşünmemişti. "Ama artık umurumda değil. Hatırladığım ya da öyle olduğunu sandığım erkek değilmiş demek."

Arkadaşı omuz silkti. "Dedektifin parasını vermişsin. En azından bekleyip ne bulduğunu öğrenebilirsin."

Susannah arabasını çalıştırıp şehre giden anayola çıktı. İsteksizce, "Haklısın sanırım," dedi.

Bir süre sessizce yola devam ettiler, sonra Carolyn, "Seninle birlikte dedektifin yanına gelebilir miyim?" diye sordu.

Sebebi ne olursa olsun Susannah arkadaşının teklifine sevindi. "Olur. Ama... Carolyn, Doug herhangi bir suç işlemişse dayanamam. Yani, Shirl bunu araştırmıyor ama ağabeyim Jake'le aptalca bir işe bulaşmışsa her şey ortaya çıkabilir. Bunları öğrenmeyi isteyip istemediğimden gerçekten emin değilim."

"Gerçek olsa bile mi?"

"Bunların başıma geldiğine inanamıyorum. Keşke babamla Allan Presley arasındaki anlaşmayı hiç öğrenmeseydim. Her şey onun yüzünden başladı." Ne olursa olsun, Jake'i arama isteğinin artmasına bu sebep olmuştu.

Susannah, Carolyn'in evine giden karanlık köy yolunda ilerlerken hevesinin kırıldığını hissetti. Yol ve ev, çocukluklarındaki haline çok benziyordu. Yine de bu benzerlik Susannah'a ters geliyordu. Çünkü artık *hiçbir şey* göründüğü gibi değildi. Geçmiş ve şimdi bulanmış, geçmişindeki gerçeklerden şüphe duymasına sebep olmuştu.

Susannah uzun yolun sonuna gelip durdu. Carolyn arabadan indi. Normal bir buluşmaymış gibi sıradan bir tavırla,

"Yarın saat kaçta gidelim?" diye sordu.

Susannah dudağını ısırırken gidecekleri mesafeyi hesapladı. "On bir buçuk gibi."

Carolyn başını salladı. "On bire doğru evinde olurum."

"Tamam görüşürüz."

Susannah, Carolyn içeri girip ışıkları yakana kadar bekledi, sonra da yola çıkıp Colville'e döndü.

Yolda giderken, saat epey geç olmasına rağmen Joe'yu aramayı düşündü. Ona kızgın olduğu için kocasını suçlamıyordu. Nadiren tartışırlardı ve Susannah içine düştükleri durumdan nefret ediyordu. Asıl sorun, özür dilemekten başka ne diyeceğini bilememesiydi.

Chestnut Bulvarı'ndaki eve vardığında ışıklar kapalıydı. Bu da ona Chrissie'nin Troy'la gittiği yer her neresiyse oradan henüz dönmediğini gösteriyordu.

Joe'yu arayıp aramamayı düşünmeye devam ederken basamakları hızla çıkıp kapıyı açtı. Çantasını koridordaki küçük masanın üzerine bırakıp ışıkları yaktı. Kocasının telesekretere mesaj bıraktığını umarak mutfağa yöneldi, ama arka taraftaki yatak odasından gelen sesle bir ayağı havadayken durdu.

Belki de Chrissie dönmüştü. "Chrissie, sen misin?"

Ses çıkmadı.

Donup kaldı. Tekrar, "Chrissie?" dedi, bu kez bir şeyler olduğundan şüphelendi.

Hiçbir cevap gelmeyince çantasını kapıp dışarı fırladı, çabucak cep telefonunu buldu. Parmakları titreye titreye

911'i tuşladı.

Operatörün sesi geldi. "911 acil. Durumunuz nedir?"

Çılgına dönmüş halde telefona fısıldayarak, "Evimde biri var," dedi. Adresi verdi. "Acele edin, ne olur."

Operatör ona hemen evden uzaklaşmasını ve polisi beklemesini söyledi. Sokağın yarısını geçtiğinde dizleri zangır zangır titriyordu, dayanamayıp yere yığıldı. O sesi hayal etmiş olamazdı. Evde biri vardı, içerideki kişinin onu duyduğundan ve polisler gelene kadar kaçacağından emindi.

Birkaç dakika geçmeden devriye arabası sokağa girdi. Susannah yerinden zıplayıp kendi arabasının arkasına geçen polislerin yanına koştu. İki polis arabadan inerken hemen onların yanına gitti. Üniformalarında yazan adları okudu ama ikisini de tanıyamadı.

"Evde biri var sanırım... ya da vardı." Başına gelenleri anlatırken sesi titredi.

"Hemen kontrol ederiz." Elindeki büyük el fenerini açan polis arka bahçeye gitti, diğeri de Susannah'ın açık bıraktığı dış kapıya yöneldi.

Eve dönmek zorunda olmadığına sevinen Susannah, olduğu yerde bekledi. Sokak lambasının yanında dururken, komşularının oturma odalarının perdelerinin arkasından ona baktığını düşünmeden edemedi. İçinde beliren el sallama gibi çocuksu duyguya karşı direndi.

Polislerden kısa olan kaldırıma, onun yanına geldi. "Ev boş."

Diğeri, "İçeri girip bir şeylerin alınıp alınmadığına bakar

mısınız?" diye sordu.

Susannah başını sallayıp büyük yatak odasına doğru gitti. Sesin koridorun sonundan geldiğini duymuştu. Işıklar açıktı, ilk bakışta her şeyin yerli yerinde olduğunu fark etti. Bir aptal gibi ya da sırf ilgi çekmek için polisi çağıran dengesiz, acınası insanlar gibi görüneceğinden korktu.

Masanın yanındaki pencere beş altı santim yukarı kalkık duruyordu. Camı açık bıraktığını hatırlamıyordu, ama gözünden kaçmış olabilirdi. Babasının masası bıraktığı gibi duruyordu. Büyük karton kutuların bazıları bantlanmış ve depoya götürülmeye hazır hale getirilmişti, bazıları da yerde yarısı boş halde duruyordu. Hiçbir şey götürülmemiş gibiydi.

Kısa boylu polis, "Kedi girmiş olabilir," dedi.

Susannah sakince, "Hayır," dedi. "Biri evime girdi." Tam olarak neyin çalındığını ya da bunu nasıl bildiğini açıklayamamasına rağmen kendinden emindi. "Bu odada biri vardı, ben gelince kaçtı."

"Emin misiniz?"

"Evet."

"Neler oluyor?" diyen Chrissie, bir hışımla yatak odasına girdi, polisleri görünce aniden durdu.

Susannah, "Eve biri girdi," dedi. Titriyordu, kızının yanına gidip ona sarıldı.

"Anne, anne, iyi misin?"

Susannah başını iki yana sallayıp gözyaşlarına boğuldu.

30

Carolyn, salı sabahı saat on biri birkaç dakika geçe özel dedektifin yanına gitmek için Susannah'ın kaldığı eve vardı. Pazartesi akşamı yaşananlardan dolayı Susannah hâlâ gergin görünüyor; her parke çıtırtısını, her sesi hırsızın geldiğine yorup paranoyaklık ediyordu. Daha önceki olayların hiçbirinde böyle olmamıştı; belki de bunun sebebi eve geldiğinde hırsızı hissetmiş olmasıydı. Chrissie, Joe'yu aramış ve kocası, Susannah'a sanki hırsızı içeri o davet etmiş gibi kızmıştı. Etrafı daha dikkatli inceleyen Susannah bazı şeylerin kaybolduğunu fark etmişti. Bazı kâğıtlar, küçük bir saat, eski bir dolmakalem ve en tuhafı, babasının gezilerle ve paralarla ilgili notlarının olduğu küçük defter kayıptı. Hırsız belli ki masanın üzerinde ne varsa alıp gitmişti.

Joe eve alarm taktırmak için ısrar etmiş, Susannah da evde çok fazla kalmayacağını söylemişti. Bir hafta, taş çatlasa on gün sonra ayrılacaktı. Seattle'a dönmeye, Joe'yu gör-

meye ve onunla yüz yüze konuşmaya can atıyordu. Jake'le ilgili her şey onu utandırıyor, onunla ilgili duygularının yoğunluğu artık ona çok uzak bir geçmişte kalmış gibi geliyordu. Bu işin peşine düştüğü için üzgündü. Aslında yaptığı her şeyden pişmandı. Şu anda istediği tek şey evine, kocasına, ailesine ve o bildiği, güven dolu hayata dönmekti.

Carolyn merdivenlerin başında dururken, "Korkunç görünüyorsun," dedi.

"Çok teşekkürler." Susannah arkadaşının durumu abartmadığını biliyordu. Gece boyunca hiç uyuyamamıştı. Gözlerinin etrafında mor halkalar belirmişti. Ne zaman uykuya dalacak gibi olsa bir tıkırtıyla uyanmış, uykusuzluğun verdiği kafa bulanıklığıyla evde dolanmıştı. Joe'ya henüz hiçbir şey söylememesine rağmen kızına şaşırtıcı haberleri vermişti.

"Çantamı alayım." Susannah eve döndü, tüm kapıları ve pencereleri iki kez kontrol etti, sonra da Carolyn'in arabasını park ettiği yere gitti.

Carolyn arabayı sürmeyi teklif etti. Susannah buna mutlu oldu. Konuşacak durumda olmadığından dolayı gözlerini kapattı ve kendini kızını düşünmekten alamadı. Geceleyin polisler gittikten sonra sakinleşir sakinleşmez Chrissie ona üniversiteyi bırakacağını ve Colville'e taşınacağını söylemişti.

Susannah donup kalmıştı. Aklına gelen ilk şey, Chrissie'yi Seattle'a geri göndermekti. Hemen ardından bunun işe yaramayacağını fark etti. Chrissie, Colville'e kendi başına gelmişti, bunu tekrar yapabilirdi. Anneannesine yakın olmak

için taşınacağını iddia ediyordu ama Susannah bunu kızının Troy'un yanında olmayı istemesine bağlıyordu. Sorunun çok dikkatlice ele alınması gerekiyor ve son zamanlarda o pislik herifle ilgili Chrissie'yle girdiği tartışmaları düşünerek bu işin üstesinden gelebilecek kişinin kendisi olmadığını düşünüyordu.

Birkaç kez Carolyn'in ona baktığını sezdiği halde Spokane sınırlarına varıp Susannah, Carolyn'e gidilecek adresi tarif edene kadar konuşmadılar.

Shirl Remigston'un bürosunun önüne yanaşınca Susannah avuçlarının terlediğini fark etti. Dedektifin söyleyeceklerini duymak isteyip istemediğinden emin değildi. Aklındaki iyi düşüncelerin çoğu çoktan silinip gitmişti.

Dış kapı kilitli değildi. Zili bir kez çaldılar, ardından da sineklikli kapıyı açıp içeri girdiler. Shirl Remington onlara doğru yürüyordu. Bu kez saçlarını atkuyruğu yapmıştı.

Susannah onu Carolyn'le tanıştırdı. Tokalaştılar.

"İçeri buyurun." Ofisine giden çift kanatlı kapıya doğru yürüdü.

Susannah ile Carolyn iki misafir koltuğuna yerleşirken, Shirl masanın arkasına geçti. Evrak rafının en üstündeki dosyayı eline alırken, "Geldiğiniz için teşekkürler," dedi.

Susannah koltuğun kenarına doğru çıktı. Suçluluk, endişe, korku ve merakla karışık çok tuhaf bir his yer etti içinde.

Shirl dosyayı açıp öne doğru eğildi ve ellerini birleştirdi. Tüm hareketleri ağır çekimde ilerliyor gibiydi. "Kapsamlı bir araştırma yaptım," deyip Susannah'ın gözlerine baktı.

"Öğrenebildiğim kadarıyla, Jake Presley'in Colville'dekiler haricinde adına herhangi bir kayıt bulunmuyor. Sosyal güvenlik numarası hiç kullanılmamış. Gelir vergisi için başvuruda bulunmamış."

Carolyn kaşlarını çatıp Susannah'a baktı.

"Ayrıca hapse girdiğine ilişkin bir kayıt da yok."

"Ülke dışına çıkmış olabilir mi?"

"Muhtemelen Kanada'ya gitmiştir. Jake Presley adına pasaport başvurusunda bulunulmamış. Ancak kendisi hakkında uyuşturucu kaçakçılığından dolayı suç duyurusu var. Bu yüzden onu Kanada'da aradım. Ama oralara taşınmışsa da Jake Presley adı altında hareket etmemiştir."

Susannah, "Uyuşturucu kaçakçılığı," diye fısıldadı. Sharon doğruyu söylemişti. Belki söylediği diğer şeyler de doğruydu. Bunlar Susannah'ı üzüyordu.

Susannah sessiz kalmaya devam edince Carolyn, "Peki dava zamanaşımına uğramış mı?" diye sordu. "O suçu işleyeli seneler olmuş."

Shirl başını iki yana salladı, bu sırada atkuyruğu da sallandı. "Federal suçlara zamanaşımı uygulanmaz."

"Öyle mi?"

"Tahminime göre yasadışı işlere bulaştı ve Kanada'ya kaçıp kendine yeni bir hayat kurdu. Daha önce de dediğim gibi birkaç bağlantımla irtibata geçtim ama bir haber çıkması uzun sürebilir."

Susannah kendini transa geçmiş gibi hissetti. Bu, Jake'in Sharon'un hayatına neden girip çıktığını da açıklıyordu.

Ülkeye her gelişinde özgürlüğünü riske atıyordu.

Carolyn doğrudan dedektife baktı. "Susannah'la birlikte, Jake'in ve bizim eski bir okul arkadaşımız olan Sharon Nance'in yanına gittik. Kendisi iki iddiada bulunup bize Jake'in onu Colville'de ziyaret ettiğinden ve Susannah'ın ağabeyi Doug Leary'nin onunla ve... uyuşturucu kaçakçılığıyla bir ilgisi olabileceğinden bahsetti."

Shirl dosyaya bir not düştü. "Bu konuda ne bulabileceğime bakarım." Doğrulup arkasına yaslandı. "Bilmem gereken başka bir şey öğrendiniz mi?"

Carolyn, "Susannah neredeyse dün akşam evine giren birini suçüstü yakalıyormuş," dedi.

Susannah omuz silkerek bunu geçiştirdi. "Bunlarla bir bağlantısı olduğunu sanmıyorum."

Dedektif kadın, "Şu noktada meydana gelen her şeye şüpheyle yaklaşmalıyız," deyip bunu da not aldı. "Evden bir şey alınmış mı?"

"Küçük bir defterle birkaç evrak. Bir saat ve bir de kalem. Hepsi de ailem dışındakiler için değersiz şeyler. Bunun haricinde..."

"Evet?"

"Şu an annemin evinde kalıyorum ve birkaç kutu eşyayı toplayıp taşınmaya hazır hale getirdim. Her birine tek tek bakmadan, başka şeylerin alınıp alınmadığını söylemem imkânsız." O kutulardakilerin hepsinin manevi değeri vardı. Maddi değerleri olmasa da eve giren hırsız bunu bilemezdi."

Shirl, "Olağandışı başka bir şey oldu mu?" diye sordu.

Susannah, Colville'e geldiğinden beri hiçbir gün olağan geçmemişti ki. "En az üç kez eve biri girdi. Alınan şeylerin hepsi de kişisel eşyalardı. Örneğin ağabeyimin eski madalyaları." Duraksadı. "Babamın dosyalarının arasında, Jake'in babasıyla babamın yaptığı sözleşmeyi bulduğumdan bahsetmiştim. Zaten sana başvurmaya da ondan sonra karar verdim."

"Evet." Carolyn başını salladı. "Jake'i kendimiz bulmaya çalıştıysak da hiçbir sonuca ulaşamadık."

Dedektif, "Ne yazık ki ben de çok başarılı olamadım," dedi.

"Bir de kızım var..." Nereden bakılırsa bakılsın bu yaz cehenneme dönmüştü. "Kendisi... Jake Presley'in oğlu olma ihtimali olan, sorunlu, genç bir adamla görüşmeye başladı." Susannah derince iç çekmekten kendini alamadı. "Buraya annemi huzurevine yerleştirmek için döndüm, Chrissie de sonradan yanıma geldi."

Shirl anladığını gösterircesine başını salladı. Ardından, "Jake ile Doug'un arkadaşlığı hakkında ne söyleyebilirsiniz?"

Buna nasıl cevap vereceklerini bilmeyen Susannah ile Carolyn birbirine baktı.

Carolyn, "Doug vefat etmeden önce mektuplaşıyorduk," diyerek konuşmaya başladı. "Dün akşam son öğrendiğimiz şeyleri de düşünerek mektupları tekrar okudum."

Susannah, Carolyn'in bu berbat durumu bir nebze açıklığa kavuşturacak bir şeyler bulduğunu umarak dimdik oturdu.

"Doug neler olduğunu doğrudan yazmamıştı ama bulduklarımı bir araya getirince Jake'e yardım etmeye çalıştığını anladım."

Susannah, "Ona *yardım* etmek mi?" diye haykırdı. "Peki nasıl?"

Carolyn, "Bilmiyorum," dedi. "Ama Jake'in boyundan büyük işlere karıştığından şüpheleniyorum. FBI'ın peşinde olduğunu biliyoruz."

Susannah, "Jake'in bana bir şey söylemiş olabileceğini mi düşünüyorsun?" dedi. Hem ağabeyi hem de Jake ilk başlarda ona mektup yazmıştı. Jake kısa bir süre çok sık mektup yollamış, sonra sayısı azalmış ve en sonunda da kesilmişti.

Shirl, "Nasıl ilerlememi istersiniz?" diye sordu. "Jake Presley'i aramaya devam edebilirim. Yeterli zaman ve para verdiğiniz takdirde onu bulabilirim. Ayrıca vefat eden kardeşinizle arasında bir bağlantı olup olmadığına da bakabilirdim."

Susannah, "Hayır, burada durun," dedi. "Okuldan arkadaşım... Sharon Nance, Jake'in numarasını bildiğini söylüyor." Sharon ona Jake'in sahte bir isimle Kanada'da yaşadığını söylememişti. Susannah'ın Jake'le ilgili merakı, maddi olarak olduğu kadar duygusal olarak da pahalıya patlıyordu. İlerlediği yolun her virajında bilmemeyi isteyeceği bilgilerle ve geçmişinin deşilmemesi gereken kalıntılarıyla karşılaşıyordu.

"Artık umurumda değil. Jake bulunmayı istemiyorsa benim için hava hoş. Bu işi burada bırakmaya razıyım."

31

Susannah, Spokane'den döndükten sonra, Chrissie'nin gittiğini fark ettiğinde hiç şaşırmadı. Kızı, ısrarla Colville'e taşınacağını söylemişti. Kararını vermiş ve tartışmaya yer bırakmamıştı ve ona göre konu kapanmıştı.

Çabucak Chrissie'nin yatak odasını kontrol eden Susannah, bavulunun hâlâ evde olduğunu gördü. Chrissie'ye bu yazdan sonra bu evde kalamayacağını söylediği son uyarısı da işe yaramamıştı. Belli ki Troy ona birlikte yaşamayı teklif etmiş, başka çaresi kalmayan Chrissie de teklifi kabul etmişti. Susannah kızının onu kandırmasına izin vermeyecekti. Ona nasıl tepki vereceğinden emin olamayınca da zamana bırakıp annesini ziyaret etmeye karar verdi. Chrissie'nin Colville'de kalma ihtimalinden torununun yanında olmasını her şeyden çok isteyecek olan anneannesine bahsetmediğini umdu.

Altamira'ya vardığında Vivian odasında ekrana kilit-

lenmiş televizyon izliyor, her zamanki yemek programını takip ediyordu.

"Merhaba, anne."

Annesi sonunda gözlerini televizyondan ayırdı ve yüzü güldü. "Jean, seni gördüğüme çok sevindim."

Annesi gün geçtikçe kızını daha da sık Susannah'ın vefat etmiş teyzesinin adıyla çağırıyordu.

"Anne, benim, Susannah."

Annesi kaşlarını çattı. "Biliyorum."

Susannah sabırla ve yumuşak bir ses tonuyla, "Birkaç dakika konuşmak ister misin?" diye sordu.

Vivian uzaktan kumandayı alıp televizyonun sesini kıstı. Koltuğuna oturup beklentiyle başını yana eğdi. "Ne hakkında konuşmak istiyorsun?"

"Anne, sana Doug'la ilgili birkaç soru sorabilir miyim?" Bunu yapmak gerçekten zordu.

Annesi duyduğu adı tanımamış gibi gözlerini kırptı. Sonra her şey yerli yerine oturdu. Gözleri üzüntüyle yaşardı ve yanaklarından aşağı bir damla gözyaşı süzüldü.

Susannah annesinin yanında durarak kolunu omzuna attı. "Anne, çok özür dilerim. Acı dolu anılarını aklına getirmeyi istememiştim."

Vivian başını iki yana salladı. "Çok uzun zaman oldu. Artık ne kadarını hatırladığımdan emin değilim."

"Aklına geldiği kadarını söylesen yeter, tamam mı?"

"Babamı mı sormuştun?"

"Hayır, Doug'u." Annesinin kısa süreli hafızası da kötü-

ye gidiyor gibiydi. "Öldüğü sıralarda Doug'un başı belada mıydı?"

Annesi, "Bela mı?" dedi. "Kiminle?"

"Polisle." Sesinin, deniz tuzunun özel bir tarifte nasıl kullanılması gerektiğini anlatırcasına duygulardan ırak bir şekilde çıkmasını sağladı.

"Doug iyi bir çocuktu. Onu herkes severdi."

Babasının annesinden çoğu şeyi sakladığını bilen Susannah, annesinin yaşananları hatırlaması bir yana, bilip bilmediğinden bile emin değildi.

"Hiçbir anne evladını toprağa vermek zorunda kalmamalı." Vivian sessizleşti. Hafızasının içinde kaybolmuş gibi uzaklara baktı. "Ah, Jean, Doug'un vefatından sonra beni ziyarete gelmene çok sevindim. Sen olmasan ayakta duramazdım."

Annesi yine onu kardeşiyle karıştırmıştı. Belki de Susannah, teyzesine düşündüğünden de fazla benziyordu. Annesinin elini okşadı. Ondan bir şeyler öğrenmek imkânsızdı, bu işe kalkışmakla hata etmişti.

Susannah şansını son kez deneyip, "Doug'un arkadaşları kimlerdi?" diye sordu. Annesinin yanına diz çöktü.

"Ronny Pedderson'la arkadaştı."

Susannah, Ron ile Doug'un birlikte izcilik yaptığını hatırladı.

"Ronny artık Portland'da yaşıyor. Annesi onunla, karısı ve çocuklarıyla ilgili her şeyi bana anlattı. Zavallı oğlum Doug'un evlenecek fırsat olmadı." Yorgun gözlerine yeniden

yaşlar doldu.

"Evet, anne, biliyorum."

"Scotty'yle ikisi iyi arkadaştır."

Susannah, "Artık bunları düşünme," dedi. "Bu konuyu hiç açmamalıydım."

"Doug'u neden sordun?" diyen Vivian artık hıçkıra hıçkıra ağlıyordu. "George ondan bahsetmeme hiç izin vermezdi. Ne zaman adını ansam bana kızardı." Elbisesinin cebinden bir mendil çıkardı. "Oğlumuz yokmuş gibi davranamazdım, ama George öyle istedi. Doug'la birlikte onun içindeki tüm güzellikler ve iyilikler de ölmüş gibiydi."

"Çok üzgünüm, anne."

"Sen benim tek sevinç kaynağımsın." Vivian ellerini Susannah'ın yüzüne götürdü. "Babanla iyi anlaşamadığını biliyorum. Tavrının ikinizin de canını yaktığını anlaması için çaba sarf ettim ama beni dinlemedi."

"Anne, bu konuları artık konuşmayalım lütfen." Vivian birden her şeyi çok net bir şekilde hatırlamaya başlamıştı ama bu, unutkanlıklarla geçen vakitlerinden çok daha kötüydü, çünkü anıları ona acı çektiriyordu.

Annesi burnunu çekerken başını salladı.

Susannah on dakika sonra pişmanlıklar içinde ayrıldı. Bu yaz boyunca verdiği tüm kararlar kötü sonuçlara yol açmıştı. Huzursuzluğu yüzünden Jake'i bulma macerasına atılmış, ihtiyaçları en aptalca takıntısı olmuştu. Şimdiyse çok ama çok büyük bedeller ödüyordu.

Arabasına oturup cep telefonunu çıkardı. Kısa süreli te-

reddütten sonra Joe'nun işyerini aradı. Bir hastası vardı,sekreteri Miranda doktor beyin on dakika sonra onu arayacağını söyledi.

Susannah, Colville City Parkı'nın gölgeli bir yerine arabasını park etti. Havuz bir kenarda, çimler ve ağaçlar da diğer taraftaydı. Oturup Joe'nun telefonunu bekledi. Anneleri, oyun oynayan küçük çocukları, bisiklet süren gençleri, ağır ağır yürüyüp el ele tutuşan yaşlıları izledi.

Telefonun çalmasını beklemesine rağmen müzik sesini duyunca irkildi.

Ekranda Joe'nun muayenehanesinin numarası çıktı. Zor bir konuşma yapacağını bilerek, "Alo," dedi.

"Mesajını aldım." Ses tonuna bakılırsa ona hâlâ kızgındı.

Gerginliği Susannah'ın karnına sancılar saplanmasına neden oluyordu. "Bugün dedektifle görüştüm."

Joe neler olduğunu sormadı. Öğrenmek istemediğini söylemişti.

"Jake'i bulamadı ve açıkçası artık hiç umurumda değil. Aptallık ettim. Joe çok özür dilerim." Sesi çatladı. "Her şeyi elime yüzüme bulaştırdım ve şimdi... şimdi de Chrissie..." Lafını tamamlayamadı.

"Chrissie'nin neyi var?"

Susannah gözyaşlarını bastırıp kızlarının ona verdiği ültimatomdan bahsetti. "Chrissie, anneannesine bakmak için Colville'e taşınmak istiyor. Buradaki evde yaşamasına izin vermezsek Troy Nance'in yanına taşınacağını söylüyor."

Joe, *"Ne?"* diye patladı.

"Bu hallerinden bıktım usandım artık."

"Ona hayatta olmaz dedin, değil mi?" Joe'nun sesine yansıyan kızgınlık ona yakışmıyor, normalde sakin olan kocasının kişiliğine uymuyordu. "Orada ne haltlar dönüyor?"

"Ona bu konuyu seninle konuşacağımı söyledim. Bizi açıkça tehdit ediyor, Joe. Hoşuna gitmeyecek bir şeyler söylersem gidip doğrudan Troy'un kollarına atlar."

Joe bir saniyeliğine sessizleşti; seçeneklerini aklında tartıyor gibiydi.

"Ne yapacağımı bilmiyorum, Joe." Ona bunları bu şekilde söylemeyi planlamamıştı ama kocasının sesini duyunca kendine hâkim olamadı.

Birkaç dakikalık sessizlikten sonra Susannah, "Bu sorunu nasıl çözeceğiz?" diye sordu.

Joe, "Annenle arasının iyi olduğunu biliyorum," dedi. "Belki de gerçekten ona yardım etmek istiyordur."

"Ondan şüphem yok, ama Troy'un etrafında olmasını istemiyorum. Hoş bir ilişkileri yok." Troy'un büyük ihtimalle Jake'in oğlu olduğundan bahsetmemek için altdudağını ısırdı. Yangına körükle gitmenin âlemi yoktu. "Para kazandığı bir işi de yok gibi."

"Muhtemelen yasadışı işlerle uğraşıyordur."

Susannah sesini çıkarmadı. "Chrissie'yle konuşup ona akıl verebilirsin. Seni dinleyebilir."

Joe kızgınca, "Beni dinlemeyi uzun zaman önce bırakttı," dedi.

"Üniversiteyi bırakmasına izin *veremeyiz*. Ayrıca Troy Nance de ona göre bir adam değil. Bu ilişki kızımızı mahvedebilir." Belaların birbiri ardına patlak vereceğini fark etmek çok zor değildi. Troy etraftakilerin şüphelendiği gibi uyuşturucu satıyorsa her an yakalanabilir ve Chrissie de ona yataklık etmekten suçlu bulunabilirdi.

Joe, "Ee, senin önerin ne?" diye sordu.

Susannah, "Onu burada görür görmez eve yollamalıydım," diye söylendi. Kahrolmuşçasına, "Suçlanması gereken kişi benim," dedi.

"Suçun kimde olduğunu düşünmekle uğraşamayız. Şimdi Chrissie için ne yapabileceğimize bakmalıyız."

Susannah avucunu alnına koydu, parmaklarını saçlarının arasından geçirdi. Arkadan gelen sesleri duydu. Joe anlayamadığı bir şey söyledi.

"Suze, gitmek zorundayım."

"Tamam, ama Joe..."

"Hastamla ilgilenmeliyim. Sonra ararım, tamam mı?"

"Tamam."

Karşı taraftaki telefonun kapandığını duydu, kapatma tuşuna bastı. Başını kaldırınca parkta bir çift gördü. Adam kadını ağaca doğru itip öpünce Susannah kaşlarını çattı. Adamın elleri kadının vücudunda Susannah'ın şehvetli hareketler diye tarif edebileceği bir şekilde dolandı. Bu hiç de uluorta yapılacak bir hareket değildi.

Susannah birden adamı tanıdı. *Bak, bak, bak.* Şu, Troy Nance değil mi? Hem de başka bir kadınla. Susannah emin

olmak için gözlerini kıstı.

Troy'un yaramaz adamın biri olduğunu göstermek için mükemmel bir fırsat yakalamıştı. Chrissie çoğu zaman olduğu gibi onunla birlikte değilse, büyük ihtimal evdeydi. Susannah'ın yapması gereken tek şey kızını alıp parka getirmek ve Troy'un gerçekte nasıl bir adam olduğunu kendi gözleriyle görmesini sağlamaktı. Anlatmak hiçbir işe yaramazdı, çünkü Chrissie annesinin ağzından çıkan hiçbir söze inanmıyordu.

Arabasını çalıştırıp hızlıca park alanından çıktı. Chrissie'nin evde olması için dua ederek eve doğru yola koyuldu.

Fakat Chrissie evde değildi.

Debbie Macomber - Bahçemde Yeşeren Umutlar

32

Carolyn, Spokane'e yaptıkları geziden sonra Susannah'ı annesinin evine bırakmıştı. Oradan da fabrikaya dönmüş ve Kettle Falls Peyzajcılık'ı arayıp Dave Langevin'e onu araması için mesaj bırakmıştı. Onu akşam yemeğine davet etmeyi istiyordu.

Dave akşam evine gelmiş ve Carolyn de hayatının en güzel, en romantik akşamını yaşamıştı. Susannah'a birlikte geçirdikleri anlarla ilgili çok fazla şey anlatamamıştı. Daha önce hiç hissetmediği kadar mutlu olduğunu nasıl açıklayabileceğini bilmiyordu. Hem de Dave ona neredeyse hiç dokunmadan hissettirmişti bunları.

Ama bu ikisinin de isteksiz olduğu anlamına gelmiyordu. Aralarındaki çekim çok güçlüydü ve Carolyn, Dave'in benimsediği ihtiyatlı yaklaşımın ona karşı hissettikleriyle hiçbir şekilde kıyaslanamayacağını biliyordu.

Hâlâ bir ilişki yaşamakla ilgili şüpheleri vardı. Dave iti-

raf ettiği gibi bir gezgindi. Neden bu kadar sık yer değiştirdiğini ya da buralara onu hangi rüzgârın attığını hiç söylememişti. Kendi dünyasına fazlasıyla kapanan Dave, ondan hiçbir şey istememiş, aynı şekilde kendisiyle ilgili özel hiçbir şey açıklamamıştı. Yine de Carolyn ona hiçbir adama tutulmadığı kadar tutulmuştu.

Çalışma saati bitip paydos düdüğü çalınca Carolyn sıçrayarak düşüncelerinden uyandı. Dakikalar sonra işçiler dışarı dökülmeye başladı. Dave de paydos etmişti ve ofisine uğradığında Carolyn'in mesajını alacaktı. Cep telefonu yoktu, yoksa Carolyn ona doğrudan oradan ulaşırdı.

Ama mesajı alsa bile, daveti kabul edip etmeyeceğini bilmenin hiçbir yolu yoktu. Carolyn, Dave'in ona ofisinden ulaşıp ulaşmayacağını merak edip fazladan yarım saat daha işyerinde bekledi. Telefon çalmayınca eve gitmeye karar verdi.

Carolyn arabasını sürerken kendini bunalımdaymış gibi hissetti. *Bir erkeğe ihtiyaç duyması rahatsızlık verici bir histi.* Dave sonunda canını yakacağını söylemişti ama bu Carolyn'den çok onu endişelendiriyor gibiydi. Carolyn sebebini bilmese de aniden Dave'in yanına gelmeyeceği, kararını çoktan verdiği hissine kapıldı.

Saat yedi olduğunda haklı çıktığını anladı. Ayakları çıplak halde, üzerinde kırmızı bir kapri ve kırmızı, kareli, kolsuz tişörtüyle bahçesini suladı; ayağının altındaki çimleri, kollarındaki güneşi ve güllerin ağır kokusunu hissetmeye verdi kendini.

Mutfak tezgâhının üzerinde iki kalın biftek vardı ve bahçesinden topladığı marul, taze domatesler, yeşilbiberler ve rendelenmiş havuçlarla yaptığı salata sosu hazır halde buzdolabında bekliyordu. O sosun tarifini annesinden almış ama yıllardır hiç yapmamıştı.

Her şeyi bir kenara koyup kendisine fıstık ezmeli, yağlı ve reçelli bir sandviç yapmak üzereyken bir araba sesi duydu. Evin etrafında yürüyüp bahçeye çıkınca Dave'in pikabını gördü.

Pikabından inişini izledi. Duş alıp kıyafetlerini değiştirdiğini; bej bir pantolonla siyah bir tişört giydiğini fark etti. Hurdaya benzeyen pikabın yanında dururken Carolyn'i ilk başta fark etmedi.

Carolyn, "Gelmeyeceğini düşünmeye başlamıştım," dedi.

Dave ona döndüğünde, gülümsemesi Carolyn'in içini eritti. "Ben de gelip gelmeyeceğimi bilmiyordum."

Carolyn'in kalbi deli gibi atıyordu. "Gelmene sevindim."

"Senden uzak durmaya çalıştım ama yapamadım." Ona doğru yürüdü, adımları aradaki mesafeyi çabucak kapattı. Yanına varınca kendini doğrudan onun kollarına bırakmak, Carolyn'e dünyadaki en doğal şey gibi geldi. Dave ona sıkıca sarıldı.

Carolyn ağzını onun ağzına doğru götürüp dudaklarını dokundurdu. Nemli ve tatlı öpüşmeleri özlem doluydu. Dave, Carolyn'in suç örgüsünü tutup parmaklarını aşağı kadar indirdi.

Onu tekrar tekrar öptü. En sonunda tıpkı onun gibi isteksizce onu bıraktı.

Carolyn, "Biftekler pişirilmeye hazır," dedi.

"Benim pişirmemi ister misin?"

"Evet."

Bahçede oturup yemeklerini yediler, yanında şarap içtiler ve ikinci kadehlerine geçtiler. Çok az konuştular. Birlikte olmaları onlara yetiyordu. Güneş batıp geyikler çayırlarda otlanırken el ele tutuştular. Dave ara sıra Carolyn'in ellerine öpücükler kondurdu.

Dave, "Daha önce hiçbir kadınla böyle vakit geçirmemiştim," dedi.

"Nasıl yani?"

"Açıklaması zor." Daha fazlasını söylemekten çekinircesine başını iki yana salladı.

"Anlat bana."

"Gitsem iyi olur."

Carolyn'in dilinin ucuna itirazla dolu sözler geldi ama susup onunla birlikte ayağa kalktı. Dave onu öptü, kollarını sıkıca beline sardı.

Bedeni onu istiyor, Dave'in de aynı yoğun arzuları yaşadığını biliyordu.

Göz göze geldiler ve Carolyn, Dave'in gözlerindeki acıyı ve pişmanlığı gördü.

"Fabrikanın sahibi olmam seni rahatsız ediyor mu?" diye sordu.

"Aslında bazen keşke orayı yöneten kişi sen olmasaydın

diyorum."

"Neden?" Fabrika onun kişiliğinin, mirasının bir parçasıydı. Bronson ailesinin kanı o fabrikayla bütünleşmişti; Carolyn orayı yöneten üçüncü kuşaktı. Bir gün orayı satmak zorunda kalacak, çünkü Bronson soyu onunla birlikte son bulacaktı ama bunu düşünmeye henüz hazır değildi. Başarması gereken daha çok iş vardı.

Cevap vermek istemeyen Dave tekrar başını salladı.

Carolyn savunmacı bir tavır takındığını bilerek, "Ben senin durumundan rahatsızlık duymuyorum," dedi. "Özür dilerim," diye fısıldadı. "Bunların... bunların önemi yok." Yanından ayrılıp boş tabakları mutfağa taşıdı.

Dave de şarap kadehleriyle onun peşinden gitti. Tabakları Carolyn'in elinden alıp tezgâhın üzerine koydu. Carolyn'in gözleri onunkilere kenetlendi ve Dave'in gözlerinde gördüğü hüzünden dolayı neredeyse ağlayacak gibi oldu. Tereddüt ederek elini Dave'in yüzüne götürdü. Kalbi duvarları yıkabilecek kadar güçlü atıyordu.

Dave, "Bu ilişkinin yürümeyeceğini biliyorum," dedi. "Seninle birlikte olmak için her şeyi yapmam gerektiğini kendime söylemeye çalıştım. Dedikodulara, söylentilere lanet olsun dedim."

Carolyn konunun buraya gelmesinden korkuyordu. Dave toparlanıp Colville'den gidecekti, Carolyn buna katlanamazdı. Onu tanıyana kadar beri hayatının boş olduğunu hiç hissetmemişti. Artık o boşluk onun olmadığı her anda ortaya çıkıyordu.

Carolyn konuşmasına devam etme fırsatını vermektense kollarını boynuna atıp dudaklarına uzandı. Hiçbir direnişle karşılaşmayınca şaşırdı ve mutlu oldu.

Dave öpüşmeyi kontrolü altına aldı, arzuları Carolyn'i tüketecek kadar güçlüydü. Tüm duyuları çılgına dönerken Carolyn sığınacak bir liman bulmak için Dave'in yakasına tutundu.

Dave onu bırakınca nefesi kesildi. Birbirlerinden birkaç santim uzakta nefes nefese kalmış, kendilerinden geçmiş halde durdular.

"Carolyn, ben olduğum gibi biriyim, sen de öylesin. Ben gezgin bir işçiden ibaretken, sen bölgedeki en önemli fabrikanın sahibisin. Ben ikinci el bir karavanda yaşıyorum, sense *burada."* Etrafını işaret etti. "İnsanlar konuşacaktır. Hatta konuşmaya başladılar bile. Colville'de bizim beraber olduğumuzu bilmeyen kaldı mı sanıyorsun? Hepsi biliyor. Söyledikleri canını acıtacak. Buna izin veremem."

"Ama..."

Dave, Carolyn'i durdurmak için omuzlarından tuttu. "Yarın istifa edeceğim."

"Olmaz!" İşsiz kalınca her zaman yaptığı şeyi yapacak ve başka bir yere gidecekti.

Bir anlığına kararını yeniden düşünüyormuş gibi durduysa da sonra başını iki yana salladı. "Başka bir iş bulurum. Başka bir yerde."

"O zamana kadar nasıl geçineceksin?"

"Pek masrafım yok. Başımın çaresine bakarım."

"Bizim hakkımızda kimin ne söylediği umurumda değil!"

Dave nazikçe yüzüne dokundu. "Benim umurumda. Etrafta senin hakkında konuşulmasına izin vermeyeceğim."

Carolyn, Dave'in ciddi olduğunu biliyordu. Kollarını Dave'in beline dolayıp sarıldı. "Seninle olmayı istediğim için kendimi çok bencil ve suçlu hissediyorum."

Dave, Carolyn'in saçını okşadı, onu kendine çekti. "Ben de seninle birlikte olmak istiyorum. Seni hemen bırakmayacağım."

"Söz mü?"

Carolyn, Dave'in gülüşünü yüzünde hissetti. Dave fısıldayarak, "Söz," dedi.

Zamanı geldiğinde Carolyn onu bırakacaktı, başka seçeneği yoktu. Ama aşkın onu geri getireceğine inanmak zorundaydı.

Debbie Macomber - Bahçemde Yeşeren Umutlar

33

Susannah çarşamba sabahı Colville'i terk etmeyi, evine, kocasının yanına gitmeyi istediğini fark etti.

Joe'yla konuştuktan sonra epey düşünmüştü. Kocası önceki akşam onu aramış, bir saatten fazla konuşmuşlardı. Ona yazın başlarında hissettiği duyguları ve huzursuzluğu anımsatmıştı. Susannah, kocasına Jake'le ilgili rüyalardan, anıların geri dönüp onu önce uykusunda rahatsız edip sonra da vicdanını sızlattığından bahsetmemişti. Jake'i bulamamıştı ve artık bunu da önemsemez olmuştu. Aradığı adam muhtemelen sahte bir isimle yaşıyordu. Sahte bir kimlik edinmek, yetmişli yıllarda şimdilerde olduğundan çok daha kolaydı.

Jake'i ararken ağabeyi hakkında doğru ya da yanlış bu kadar şey öğreneceğini hiç düşünmemişti. Abisinin uyuşturucu sattığına hâlâ inanamıyordu. Böyle bir şey babasını yıkardı. Tüm ailesini mahvederdi.

Şerifin ofisine uğrayıp birkaç soru sorabilirdi. Bunların

hepsi otuz yıl önce yaşanmış olsa da kayıtlarda bulunabilirdi. Aradığı bilgiler internette de olabilirdi.

Susannah, Carolyn'i rahatsız etmeyi istemediği için şehir merkezindeki kütüphanenin bilgisayarını kullanmaya karar verdi. Chrissie'yle konuşmadan evden çıktı. Kızı akşam geç gelmişti. Susannah, Troy'u başka biriyle gördüğünü söylemedi; Chrissie'yle ya da Troy'la yüzleşmeden önce diğer kadınla ilgili bir şeyler öğrenmeye karar verdi.

Kütüphaneye gidip internete girdi. Ama kütüphane çalışanının yardımına rağmen Colville şerif departmanının dosyalarına giremedi.

Ardından yerel bir gazetenin arşivine girip Jake Presley'in adını arattı ama hiçbir şey bulamadı. Hazır buraya gelmişken Doug'un adını da yazdı ve karşısına trafik kazası haberi çıktı. Haberi okurken gözlerine yaşlar doldu.

Bu haberi yıllar önce görmüşse bile hatırlamıyordu. Gazetede Doug'un boynunun kırıldığı ve oracıkta öldüğü yazıyordu. Araba alev alıp patlamadığı için içi bir nebze rahatladı. Hiç kimsenin öyle bir acı yaşamasını istemezdi. İstemsizce çantasına uzanıp bir mendil çıkardı.

Kütüphaneciye yardımları için teşekkür edip birkaç dakika sonra dışarı çıktı ve sokağın karşı tarafındaki şerifin ofisine gitti. Danışmadaki polis dikkatlice saate bakıyor, sabırsızlıkla mola vermeyi bekliyordu.

Susannah danışma masasına varınca, "Merhaba," dedi. Karşısındaki kadın gençti ve Susannah'ın yıllar önce emekli olan babasını muhtemelen tanımıyordu.

Kadın başını kaldırdı, tekrar saate bakıp kaşlarını çattı. "Size yardımcı olabilir miyim?"

"Umarım olursunuz. 1970'lerde Doug Leary hakkında verilen yakalama emriyle ilgili olarak biriyle konuşmak istiyorum." Kadının gözlerinde duyduklarının ona tanıdık geldiğini gösteren bir işaret aradı ama bulamadı.

"Tam olarak ne zaman?"

"1973."

Kadını başını iki yana salladı, kısa saçlarının lüleleri de ona eşlik etti. "1978'den önceki tüm evraklar bodrum katında."

"Birinin aradığım dosyayı çıkarması mümkün mü acaba?"

Kadın ters ters Susannah'a baktı. "Şaka yapıyorsunuz, değil mi? İki polis tatile çıktığı için işlerimizi zor yetiştiriyoruz zaten."

Susannah, "Ama kısa zaman sonra dönerler, değil mi?" diyerek baskı yaptı.

"Şu an devam eden bir soruşturma için gerekmediği sürece hiç kimse arşivleri taramaya vakit ayıramaz."

"Her şey ağabeyimle ilgili. Araba kazasında ölmüştü ama geçenlerde o zamanlar başını bir tür belaya sokmuş olabileceğini öğrendim. Neler olduğunu öğrenmek istiyorum."

Kaşlarını çatan kadın başını iki yana salladı. "Özür dilerim, size yardım edemeyeceğim."

"1973'te şerif Greg Dalton'du, değil mi?" Babasının iyi bir arkadaşıydı.

Kadın bir dizi eski fotoğrafın asıldığı duvara döndü. "Öyle görünüyor. Ben buraya gelmeden *çok çok önce* şerifmiş."

"Hâlâ buralarda mı yaşıyor?"

Kadın başını salladı ve başka bir kadın yanına gelince ayağa kalktı. "Öyle sanırım. Şimdi kahve molasına çıkıyorum. Ama ofisindeyse şerif yardımcısını çağırabilirim isterseniz."

"Teşekkürler ama gerek yok."

Susannah'ın yapması gereken tek şey emekli şerifin adresini bulmak için annesinin telefon defterine bakmaktı. Hatırladığı kadarıyla, Şerif Dalton'la babası haftada en az bir kez briç oynuyordu. Eve döndü ve pek çaba sarf etmeden adresi buldu. Şehrin birkaç kilometre aşağısındaki Old River Yolu'na gidecekti.

Şerif Dalton'un bir ihtimal evde olacağını düşünerek oraya gitti. Üzerine Dalton yazılı, tahta tabelayı görünce sağa sapıp toprak yolda ilerledi. Arabasını evin önüne park edince, yaşlı bir kadın kapıya gelip sinekliği açtı. Ev küçük, çimler ise canlı ve bakımlıydı. Evin arkasında bir dere akıyordu.

Susannah arabasından çıkarken, "Bayan Dalton?" diye seslendi. Kadının adını hatırlamıyordu.

"Buyurun benim. Size nasıl yardım edebilirim?"

Bayan Dalton yetmişli yaşlarının ortalarında, kıvırcık beyaz saçlı, tombul ve hoş görünümlü bir bayandı.

"Ben, Susannah Leary. Kızlık soyadım Nelson."

"Aa, Susannah. Senin görmek çok güzel! Annen nasıl? Baban vefat ettikten sonra onu ziyaret etmek istedim ama bir

türlü kısmet olmadı. Artık bana saatler yetmiyor."

Susannah gülümsedi, samimiyetle tokalaştılar. "Teşekkürler." Taziyelerini kabul etmekte hâlâ zorlanıyordu; zaten bu konuda tam olarak ne diyeceğinden hiçbir zaman emin olamamıştı.

Susannah, "Bay Dalton'a birkaç soru sormamın mahsuru var mı?" diye sordu.

"Soru?"

"Geçenlerde ağabeyimle ilgili bazı bilgiler edindim. Doug'u hatırlıyorsunuz, öyle değil mi?"

"Ah, elbette hatırlıyorum. Annen ve baban onu kaybettikten sonra bir daha kendilerini toparlayamadı."

Susannah sertçe yutkundu.

Bayan Dalton kaşlarını çattı. "Susannah, maalesef kocam bir süredir kalbinden rahatsız. Kendini fazla yormasını istemiyorum."

Susannah başını salladı. "Onu yormamak için elimden geleni yaparım."

Bayan Dalton, ona güvenip güvenemeyeceğinden emin değilmiş gibi tereddüt etti. Sonra da, "Greg dışarıda oturmuş, güneşin tadını çıkarıyor," dedi. "Onun yanına geç, ben de içecek soğuk bir şeyler getireyim."

Susannah onu mutfağa kadar takip etti, cam kapıyı açıp bahçeye çıktı. Greg Dalton omuzları öne sarkmış, ellerini kucağına koymuş halde duruyordu; yüzü dereye dönüktü. Herhalde şekerleme yapıyordu.

Susannah, Bay Dalton'ın uykusunu bölmek istemedi.

Sandalyelerden birine uzanınca beton zeminden küçük bir sürtme sesi yükseldi. Yaşlı adam gözlerini hemen açıp ters ters baktı.

Susannah sakince, "Özür dilerim," dedi.

"Sen de kimsin?"

Susannah adını söyledi. Soyadını söyleyince adamın gözleri fal taşı gibi açıldı.

"Annemle babamı hatırlıyorsunuz, değil mi?" diye sordu. "Hâkim Leary."

"Elbette hatırlıyorum."

"Peki, ağabeyi mi? Doug yıllar önce trafik kazasında vefat etti."

Bayan Dalton üstünde üç bardak limonata olan bir tepsiyle dışarı çıktı. Susannah ayağa kalkıp tepsiyi aldı ve masanın üzerine koydu.

Bay Dalton, "Kimi sormuştun?" dedi.

Karısı, "Doug Leary," dedi. "Hâkim Leary'in oğlu Doug'u hatırlıyor musun?"

"Keşke sürekli aynı şeyi tekrarlayıp durmasanız. Evet, Doug'u hatırlıyorum. Yaklaşık -ne kadar oldu- otuz yıl önce vefat etmişti."

Susannah, Bayan Dalton'un yüzünü ekşittiğini gördü. "Limonata ister misin, Greg?"

Kocası başını iki yana salladı, gözlerini kapatıp uykusuna devam etti.

Bayan Dalton, "Özür dilerim," dedi. "Ben de bunun olacağından korkuyordum. Greg gün boyunca bir uyuyup bir

uyanır. Belki ben sana yardımcı olabilirim."

Susannah geldiğine pişman oldu. Bu işin peşini bırakmalıydı. "Annemi huzurevine yerleştirdim," dedi ama annesinin sorunlarından bahsetmedi. Ağabeyinin suç işlemiş olabileceğine inanmasını sağlayan şeyleri kısaca anlattı. Bunun çok da olası bir şey olmadığını düşünse de, elinden geldiğince emin olmak istiyordu. "Gördüğünüz gibi beni şaşkına çeviren şeyler öğrendim."

Bayan Dalton tereddüt edip, "Üzerinden çok zaman geçti," dedi.

Susannah ona hak veriyordu. "O yıl Fransa'da olduğumu hatırlıyor olabilirsiniz. Doug'la ve lisede tanıdığım Jake Presley adında biriyle ilgili bir şeyler bulabileceğimi umut ediyorum."

Bayan Dalton, Susannah'ın yanına otururken üzgünce kaşlarını çattı. "Çok şey hatırlamıyorum, ama Doug'la ilgili bir şeyler olduğu aklımda kalmış. Aman Tanrım, hafızam ne kadar da kötüleşmiş. Eskiden hiç böyle değildim."

Susannah, "Sizi anlıyorum," dedi. "Aklınıza geldiği kadarını seve seve dinlerim."

Eski şerif aniden uyandı. "Çok yazık oldu!" diye söylendi.

Karısı, "Neler olduğunu hatırlıyor musun, Greg?" diye sordu.

"Hah." Karısıyla alay etti. "İstesem de unutamam zaten. Çok yazık oldu. Yardım etmeye çalıştım ama elimden hiçbir şey gelmedi. O iki genç adam bela çukuruna saplanmıştı."

Susannah öne doğru eğildi, sorabileceği herhangi bir sorunun adamın ardı ardına dillendirdiği düşüncelerini dağıtacağından korktu.

"Doug, kötü bir çocuk değildi. Diğeri de öyle. Başlarından büyük bir işe kalkıştılar, sonra da kurtulamadılar. Küçük bir şehrin iki çocuğu olarak yanlış oyuna, hatta yanlış topraklara adım attılar. İşin içindeki oyunculardan biri gizli bir ajandı. İkisi o zamanlar Idaho'daydı ve kaçmayı başarmıştı. Ama Colville'e dönünce eyalet sınırlarını geçmiş oldular ve her şey federal suça dönüştü."

Susannah ne olduğunu tam olarak bilmiyordu. "Yani yerel polisin..."

Bay Dalton, Susannah'ın lafını kesip, "Yani federal mahkemede federal yargıçlar tarafından yargılanacaklardı," dedi. "George çok ama çok üzgündü, bunu konuştuk. Benim yapabileceğim hiçbir şey yoktu. Onun da eli kolu bağlıydı."

Susannah ona doğru döndü. "Her şeyi hatırlıyor musunuz?"

Yaşlı adam, "Daha dün gibi," dedi. "Abin aptalca bir hata yaptı. Arkadaşı da aynen öyle. Böyle bir belanın üstü örtülemez. Federaller de işin içine girince babası hâkim olsa bile yargılanmaktan kaçamazdı."

Greg Dalton uzaklara baktı. "Kaza yerine ilk giden bendim. Ağabeyin çoktan ölmüştü. Arabasıyla ağaca girmişti. Motordan duman ve buhar çıkıyordu. Şoför mahallinin kapısını zorla açtım ve oğlan doğrudan kollarıma düştü." Yaşlı adam daha fazla konuşmayı istemediğini gösterircesine ba-

şını iki yana salladı.

Bayan Dalton kısık bir sesle, "Greg çalıştığı yıllar boyunca pek çok kazaya gitti," dedi. "Ama Doug değerli bir arkadaşının oğluydu. Bana telefon açtı. Şeriflik yaptığı onca yıl boyunca kocamı hiç o kadar perişan görmemiştim. Benden George cesedi teşhis ederken gidip Vivian'ın yanında durmamı istedi."

Susannah'ın boğazı düğümlendi.

Bayan Dalton, "Dünyadaki tek oğlunu toprağa vermek George'u ölmekten beter etti," diye ekledi.

Susannah, "Biliyorum," diye fısıldadı. Gözlerini bardağına çevirdi. Limonatadan bir yudum bile almamıştı ve ağzına sürse bile yutabileceğini sanmıyordu.

"Kocam, George'a ve toplumdaki yerine saygısından dolayı federal suçların evraklara yansımaması için elinden geleni yaptı. Her şey sessizce yürütüldü. Sadece birkaç kişi neler olduğunu biliyordu."

"Jake Presley'e ne olduğunu biliyor musunuz?"

Bayan Dalton başını iki yana salladı. "Maalesef."

Şerif boğazını temizleyip gözlerini açmadan cevap verdi. "O kaçtı. Peşinde iz bırakmadan gitti," diye söylendi.

Susannah da başından beri bundan şüpheleniyordu. Bardağını masanın üzerine bıraktı.

Şerif, "İhtiyaç duyduğun cevapları alabildin mi?" diye sordu.

"Evet, çok yardımcı oldunuz."

"Güzel." Gözleri kapalı halde çenesini göğsüne yasladı.

Susannah, "Bana vakit ayırdığınız için teşekkürler," dedi. "Başka sorum olursa sizi arayabilir miyim?"

Bayan Dalton başını salladı. "Elimizden geleni yaparız."

"Teşekkürler," diyen Susannah arabasına doğru yürüdü. Gözlerine yaş biriktiğini fark edince şaşırdı. İhtiyacı olan cevapları almıştı ama duymayı istediği cevaplar değildi.

Debbie Macomber - Bahçemde Yeşeren Umutlar

34

Susannah döndüğünde Chrissie evde değildi ve açıkçası bunu hiç umursamıyordu. Öğrendikleri başını iyice şişirmişti Chrissie'yle uğraşmayı hiç istemiyordu.

Sessiz durmak zor da olsa Troy'u başka bir kadınla gördüğünden bahsetmemişti. Zaten özellikle elinde bir kanıt yokken kızının ona inanacağından şüphe duyuyordu. Kızı çaresizliğin sınırını aşıp yetersizlik duygusuna kapılmasına sebep olmuştu.

Ev sıcaktı.Esintinin girmesi için öndeki ve arkadaki kapıları açtı. Her şeyi dikkatlice düşünmek için bahçedeki sandalyesine oturup gözlerini kapattı.

Çam ağacının gölgesinde uykuya daldı. Önceki akşam dört saat uyumuştu. Ondan önceki akşam ondan da az. Üstüne etrafta dolanıp iyice yorgun düşünce bu kadarını hak etmişti. Aklı endişe dolu düşüncelerle bulanmıştı. Hem neyi vardı ki böyle? O hep aklı başında, duyarlı biriydi. Her şey

geçen sene babasını kaybetmesiyle başlamıştı ama Joe'nun içine düştüğü bunalımın babasının ölümüyle bağlantılı olduğuna ilişkin teorisini kabul etmiyordu. Artık hiçbir şeyden emin değildi. Evine varır varmaz hayatının normale döneceğini umuyordu.

Normal.

Normal, her şeyin *olduğu* gibi görünmesi anlamına geliyordu. Büyük aldatmacaların da, çirkin sırların da olmaması.

Umursamazlığına ve hevesini yitirmiş olmasına rağmen huzura kavuşması demekti.

Başını arkaya yaslayıp gözlerini kapatınca Jake'in otuz yıl önceki siyah, deri ceketli halini çok net hatırlayabiliyordu. Kalbi sadece o anıyla bile hızla atabiliyordu. Genç bir kızken onunla birlikte olmak için her şeyini riske atmıştı. Anne babası, gecenin bir yarısı kaç kez evden kaçtığını öğrense onu ömrü boyunca cezalandırırdı. Bahçe ve özellikle de evden görünmeyen gülle kaplı çardak onların, onun ve Jake'in, en çok sevdiği yerdi. Jake oraya Susannah'ın bahçesi derdi.

Jake'in de onu, kendisinin onu sevdiği kadar derinden sevdiğini adı gibi biliyordu. Ama Jake'in ona karşı hislerinin kısa süreli olduğunu anlamıştı ve bu canını yakıyordu. Ona ve özellikle de Fransa'ya gitmeden önceki gece hissettiği bitmez tükenmez aşklarının gücüne inanmıştı.

Susannah babasından onu uzaklara göndermemesini istemiş, ona yalvarmıştı. Ağlayıp haykırmış, ama babası kulaklarını tıkayıp kızının bir gün ona teşekkür edeceğini söyle-

mişti.

Yanılmıştı. Yaptığı şeyden dolayı babasını hiç affetmemişti.

Bir arabanın kapısının sertçe çarpıldığını duyunca gözlerini açtı ve yaşadığı sakinlik sona erdi. Üzerinde dar, mavi bir kot pantolon ve dar bir tişört olan kızı eve doğru kasıla kasıla yürüdü. Gözlerinde hırçın bir bakış vardı. "Bana engel olamayacaksın, anne."

Susannah bir eliyle gözlerini ovuştururken bıkmışçasına, "Neye engel oluyor muşum ki?" dedi.

"Colville'e taşınmama. Anneannemle çoktan konuştum, o da burada kalmamı istiyor. İş bulana kadar masraflarımı karşılayacağını söyledi. Bana ihtiyacı var ve ben de burada kalmak istiyorum."

"Hâlâ bunu mu tartışıyoruz?"

Kızı ona öfkeli bir bakış attı. "Babamla konuştun, değil mi? O yüzden bana tonla laf etti."

"Evet. Kendin mi söyleyecektin? Umarım sürprizi bozmamışımdır." Gerektiğinde o da kızı kadar iğneleyici bir tavır takınabiliyordu.

Chrissie elini kalçasına koyup burnundan soludu. "Hiçbir şey değişmedi."

Susannah seslice iç çekti. "Öyle olmasını beklemiyordum zaten. Yani... şeye rağmen bildiğini okumaya kararlısın." Sesini sona doğru azalttı.

"*Neye* rağmen?"

"Troy Nance'in hayatındaki tek kadın olmamana rağ-

men." Kendine hâkim olamadı. Artık konuşmaya başladığı için de lafının devamını getirmek zorundaydı. "Troy'u parkta başka biriyle gördüm."

Chrissie gözlerini kıstı. "Saçmalık."

Susannah umursamadığını gösterircesine omuzlarını havaya kaldırdı. "İster inan ister inanma, ama ben ne gördüğümü biliyorum."

"Beni Troy'dan uzaklaştırmak için her şeyi yapacağını biliyordum da yalan söyleyeceğini tahmin etmemiştim."

Susannah mutfaktaki telefonu göstererek, "Ara kendin sor," dedi.

Chrissie bir an tereddüt etti. "İyi, ararım." Kendinden çok emin bir şekilde dimdik durup kararlı adımlar attı ya da en azından böyle bir role büründü.

Susannah, Troy'un ne söyleyeceğini merak edip onu takip etti. Bu arada Jake'in Troy'un babası olduğu düşüncesini kabullenmişti.

Chrissie yere oturup sırtını duvara yasladı. Ahizeyi kulağına götürürken başını dizlerine yasladı. Susannah odaya girdiğinde öfkeyle alevlenen gözleriyle annesine baktı.

Troy telefonu açınca Chrissie, "Alo," dedi.

Susannah mutfak masasına oturup kollarını birleştirdi ve sabırla beklemeye başladı. Troy Nance'in doğruyu söyleyeceğine bir an olsun inanmıyordu.

Chrissie tatlı bir sesle, "Dün öğlen başka biriyle değildin, değil mi?" diye sordu.

Troy uzun bir cevap verdi. Chrissie bakışlarını yere çe-

virmişti ama Troy'un söylediği bir şeyle aniden başını kaldırıp annesine baktı.

Chrissie onun sözlerini tekrar ederek, "Parkta," dedi. "Jenny Sandberg seninle buluştu."

Susannah'ın karnına sancılar girmeye başladı.

"Eski bir arkadaşın. Hıhı... Liseden iyi bir arkadaşın. Hıı. Onu bir süredir görmemiştin." Chrissie, Troy'un sözlediklerini annesi için tekrarlıyor, Susannah da kızının saflığından dolayı iç çekiyordu. Chrissie'nin sesi istediğini almanın verdiği sevinci yansıtıyordu.

Troy ile Jenny'nin yaptıklarına bakılırsa *epey* iyi arkadaşlardı.

Chrissie daha sonra, "Annem seni görünce merak etmiş," dedi. "Bana yalan söyleyeceğini söyledi, ama ben, Troy böyle bir şey yapmaz dedim."

Bunların tek kelimesi bile doğru değildi. Susannah sadece Chrissie'ye Troy'a neler olduğunu sormasını tavsiye etmişti. Bu ikisinin birbirlerine yalan söylemesinden rahatsız olmuştu, kızının da Troy'dan aşağı kalır yanı yoktu.

Chrissie, Susannah'a ters ters bakmaya devam ederken, "*Elbette* sana inanıyorum," dedi.

Bunları daha fazla dinlemeyi istemeyen Susannah arkasını dönüp mutfaktan çıktı.

Chrissie, "Niye umursayayım ki?" dedi. Sesini alçalttı. "Evet, ona söyledim."

Herhalde Colville'e taşınma mevzusundan bahsediyordu.

Chrissie daha yüksek sesle, "Kabul etmekten başka çaresi yok," dedi. "Kendi kararlarımı verecek yaştayım."

Susannah midesinin bulandığını hissetti. Oturma odasına gidip içeride kalan son koltuğa oturdu. Birkaç dakika sonra Chrissie mutfaktan çıkıp yatak odalarının bulunduğu tarafa gitti.

Susannah, "Babanla ne zaman konuştun?" diye sordu. "Sana ne söyledi?"

"Öğlen konuştuk." Kızı durdu ama yüzünü ona dönmedi. "Ama Troy'un bana söyledikleri daha önemli. Bana seninle babamın bizi ayırmak için her şeyi yapacağınızı, bunlara hazırlıklı olmamız gerektiğini söyledi."

Susannah kaşlarını havaya kaldırdı. "Demek öyle dedi..."

"Evet. Sen de onun söylediği her şeyin doğru olduğunu gösterdin."

"Ben gerçeği söyledim."

"Troy da. Tamam, başka bir kadınla, eski bir arkadaşıyla görüşmüş olabilir. Ben kıskanç biri değilim."

Susannah, Troy'un yaptıklarından çok Joe'nun neler söylediğiyle ilgileniyordu. "Baban sana ne dedi?" deyip az önceki sorusunu tekrarladı.

"Her tartışmamızı ona anlatmandan hoşlanmıyorum."

"Sen bizim kızımızsın."

"Kendimi hazır hissedince ben onunla konuşacaktım."

Susannah doğruldu, artık endişelenmeye başlıyordu. "Chrissie, bu sorunu çözmek zorundayız."

"Hayır, değiliz. Söyleyeceğin ya da yapacağın hiçbir şey

fikrimi değiştirmemi sağlayamaz. İstediğim şeyi yapma hakkına sahip bir yetişkin olduğumu anlamalısın artık. Bilmem seni ilgilendirir mi ama ben Troy'a âşığım."

"Daha onu tanımıyorsun bile!"

"Yeterince tanıyorum."

Kızı hayatının en büyük hatalarından birini yapmaya kararlıydı.

Kalbinde bir ağrı hisseden Susannah, Chrissie'nin çantasını kapıp kapıyı çarpışını izledi. Birkaç dakika sonra Troy'un pikabının o bilindik homurtusu ve camları titreten ses sisteminin sesi duyuldu. Susannah dışarı bakınca Chrissie'nin pikaba bindiğini gördü.

Kızı gittikten sonra ev yine sessizleşti. Odasına yürüyüp yatağının kenarına oturdu ve elleriyle yüzünü kapattı.

Başını kaldırana dek masasının üzerinde duran kâğıt parçasını görmedi. Gözleri kocaman açıldı, kâğıdı eline almak için yerinden zıpladı. Nefesini tutup üzerinde yazan mesajı okudu.

BU AKŞAM SAAT 7'DE MEZARLIKTA
BENİMLE BULUŞ.

35

Pikabının kapısını kapatan ve eve doğru yürüyen Carolyn, "Neyin var?" diye sordu. Susannah dışarıdaki merdivenlerde onu bekliyordu.

Notla ilgili olarak başka kiminle konuşacağını bilemeyen Susannah, çılgına dönmüş halde onu aramıştı. Notu, eve giren kişi her kimse o bırakmıştı. Belki kâğıt önceki akşam da oradaydı ama Susannah fark etmemişti. Ayrıca o kişinin onu görmek isteme sebebi de gizemini koruyordu.

Carolyn yanına geldi. "Daha önce bu kadar paniğe kapıldığını görmemiştim."

Susannah ayağa kalıp onu doğrudan çocukluğunu geçirdiği yatak odasına götürdü. Kâğıdın durduğu küçük masayı gösterirken, "Şunu oku," dedi.

Yavaşça odaya giren Carolyn masaya yöneldi.

Omzunun üzerinden Susannah'a bakıp, "Bunu kimin yazdığını biliyor musun?" diye sordu.

"Hayır, aklıma kimse gelmiyor." Carolyn'in gelmesini beklerken on dakika boyunca başka bir şey düşünmemişti.

Susannah yatağın kenarına oturdu; kalbi deli gibi atıyor, elleri terliyordu. Başının döndüğünü hissetti ve o anda sabahtan beri hiçbir şey yemediğini fark etti. Ama bir şeyler yeme düşüncesi bile içinde öğürme duygusunu uyandırıyordu.

Carolyn, "Mezarlık," dedi. Susannah'ın yanına oturunca yatak çöktü.

"Saat yedide." Susannah henüz karar vermemişti ama buluşma saatinde havanın hâlâ aydınlık olacak olmasına seviniyordu. Acaba gitmeli miydi? Yoksa gitmemeli miydi? Her iki seçeneğin yol açacağı sonuçları tahmin etmeye çalıştı.

Carolyn kısık sesle, "Jake olabilir mi?" diye sordu.

"Aklıma başka kimse gelmiyor." Sharon onunla irtibata geçeceğini söylemiş, belli ki söylediğini de yapmıştı.

Carolyn, "Olabilir," dedi. "Neden buralardan ayrıldığını ve en önemlisi de sen eve geldiğinde neden Colville'e dönmediğini artık biliyoruz."

Her ne kadar Susannah'ı şaşkına çevirse de, Jake'in federallerle başını belaya sokmuş olduğunu öğrenmek birçok soruyu cevaplamıştı. Jake sadece Susannah'ın ev adresini biliyordu. Onları birbirinden ayırmak için her şeyi yapan babası kendisini ve onu koruma amacıyla Susannah Fransa'dan döndükten sonra Jake'in ona ulaşmasını engellemiş olabilirdi. Susannah, George Leary'nin Jake'in ona bir ihtimal yazmış olabileceği mektupları yırtıp attığına da kolayca inanabi-

lirdi.

Carolyn, "Jake onu aradığını öğrenmiş olmalı," dedi.

Susannah başını salladı. "Sharon ona söylemiştir. Yanına gittiğimizde öyle demişti."

"Peki, gidecek misin?"

"Bil... bilmiyorum."

Carolyn ona baktı. "Saçmalama! Bunu istediğini düşünüyordum."

"Bir zamanlar istiyordum. Ama şimdi... emin değilim." Karasızlığa kapıldı ve parmaklarını saçlarına geçirdi. Sıkıntılı bir şekilde iç çekip, "Hayat bazen çok karmaşık olabiliyor," dedi.

"Eğer seninle buluşmayı isteyen Jake'se kendini çok büyük bir riske atıyor."

"Biliyorum." Buralara döndüğü haberi etrafa yayılırsa derhal yakalanıp hapse gönderilir, büyük ihtimal federal hapishanede yatardı.

Titrediğini hisseden Susannah mutfağa girdi, Carolyn de onu takip etti. Çay için ocağın üzerine su koydu.

Carolyn, "Yüzün soldu," dedi. "Gerçekten de çok endişeleniyorsun, değil mi?"

Susannah kolilere henüz yerleştirmediği iki fincana poşet çay atarken, "Sadece o not değil, Chrissie de beni kaygılandırıyor," dedi. "Dün öğlen Troy'u başka biriyle gördüm ve Chrissie'ye söyledim."

"Konuşmanız iyi sonuçlanmadı sanırım."

Susannah kıs kıs güldü. "Öyle de diyebiliriz. Chrissie'

nin onda ne bulduğunu anlamıyorum. Keşke doğru kararı verebileceğine inansaydım ama yapamıyorum." Susannah'ın canını en çok sıkan şey, Chrissie'ye babasının kendisine davrandığı gibi davranmasıydı. Chrissie'nin söyledikleri, bir zamanlar onun babasına söylediği sözlerin tüyler ürpertici bir kopyasıydı. Gençken takındığı isyankâr tavır ve eski hali kızı aracılığıyla önüne seriliyordu. Babasının yaşadığı hüsranın bir parçasını o da tatmıştı. Bunların en kötü, hatta en ironik yanı da söz konusu kişinin Jake'in oğlu olmasıydı...

Ocaktaki su kaynarken demliğin düdüğü öttü. Susannah fincanları doldurup çayın demlenmesi için kenara bıraktı.

"Benimle gelir misin?" diye sordu. "Notta tek başına gitmesiyle ilgili bir şey yazmıyordu." Gitme düşüncesi bile Susannah'a heyecan ile suç karışımı bir duygu yaşatıyordu. Korkmasının sebebi, bunu Joe'dan bir sır gibi saklamasıydı.

Bir buluşma. Sadece bir kereliğine. Babasının yaptıkları için ondan özür dileyecek ve her şeyi orada bırakacaktı. İhtiyaç duyduğu bir diğer şey de, babasının yaptıklarına rağmen Jake'in güzel bir hayat geçirmiş olduğunu öğrenmekti. Tüm kalbiyle onun mutluluğunu istiyordu. Troy'u da soracaktı. Belki Jake oğluna söz geçirebilir, Susannah'a yardımcı olabilirdi.

"Seninle gelmemi mi istiyorsun?" diyen Carolyn başını iki yana salladı. "Notta bununla ilgili hiçbir şey yazmasa da Jake'in seni tek başına görmek istediğinden eminim."

Susannah isteksizce, "Sanırım haklısın," dedi. "Muhtemelen tek başıma gitmemin daha iyi olacağını düşünmüş-

tür."

Susannah poşet çayları çıkarıp dolaptan bir kutu süt aldı. "Mezarlığın merak uyandırıcı bir tercih olduğunu düşünüyorum. Sen ne dersin? Tıpkı lisedeyken okuduğumuz gotik aşk romanları gibi."

Çayına koyduğu sütü karıştıran Carolyn, "Evet," dedi. "Üzerinde gecelik, elinde de mum olan kadın kahramanlar gibi. Arkaplan da hep karanlık olur; genelde bir uçurum resmi vardır."

Susannah gülümsedi. "Ve kadın nereden geldiği bilinmeyen nottaki isteklere uyar."

"Not da onu mezarlığa götürür." Carolyn gülümsedi. "Jake'in ilişkinizin bittiğini anlatma şekli budur belki."

İkisi de mutfak masasına oturdu. Susannah, Jake'in büyük ihtimalle orada hiç kimseyle karşılaşmayacağı için mezarlığı seçtiğini düşündü. Carolyn'e bunu söyleyince birlikte güldüler.

Carolyn, "Tabii," dedi. "Ölülerin dili yoktur."

Susannah, Jake'in hapse girme riskini göze alarak, Amerika'ya yıllar içinde kaç kez döndüğünü merak etti. Sharon için gelmiş olabileceğini ya da Sharon'un ara sıra onun yanına gittiğini düşündü.

Carolyn endişeyle, "Bunu tek başına yapabileceğinden emin misin?" diye sordu. "Seni mezarlığın girişinde beklemek isterdim ama Jake tam olarak nerede buluşacağınızı yazmamış. Doğrudan girişte de buluşabilirsiniz. Beni görürse ortalıktan kaybolabilir."

"Haklısın. Ben başımın çaresine bakarım." En sonunda bunu Joe'ya söylemeye karar verdi. Kocası bunu bilmeyi hak ediyordu.

Carolyn, "Dönene kadar ben seni burada beklerim," dedi.

"Bunu gerek yok."

"Hayır, var. Birilerinin senin nerede olduğunu bilmesi gerekiyor. Hem ben de meraktan ölüyorum." Ardından tıpkı lisedeki gibi kıkır kıkır güldü.

Susannah saat yediye yirmi kala makyajını temizleyip saçını taramaya gitti. Çok gergindi. Üzerini değiştirip kot pantolondan ve siyah tişörtten daha kadınsı bir şeyler giymeyi düşündü. Koridordaki aynada kendine bakıp karnını içeri çekti. Artık on yedisinde olmadığı gün gibi ortaydı ama Jake de yıllara meydan okumayı başarmış olamazdı.

Carolyn'in önünde dönüp, "Nasıl görünüyorum?" diye sordu.

"Gerçek fikrimi mi duymak istiyorsun?"

"Elbette." Susannah kötü şeyler duyacağını çoktan anlamıştı. Saçını kulaklarının arkasına attı ve titrediğini fark etti.

"Kusacakmış gibi duruyorsun."

Hafiften gülümseyen Susannah, "Öyle hissediyorum da ondan," dedi.

Telefon çalınca Susannah ürktü. Telefonu açmaktan korkarcasına ağır adımlarla mutfağa doğru gitti.

Telefon tekrar çaldı.

Üçüncü çalışında Carolyn, "Açmayacak mısın?" diye sor-

du.

Susannah'ın içgüdüleri ona telefona aldırış etmemesini söylüyordu ama işin ucunda çok fazla şey olduğu için telesekreter devreye girmeden ahizeye uzandı.

Gergince, "Leary'lerin evi," dedi.

Ciddi bir kadın sesi, "Susannah Nelson'la mı görüşüyorum?" diye sordu.

"Buyurun, benim."

"Size ulaşabildiğime sevindim. Ben Altamira'dan Michelle Larson. Maalesef anneniz düştü. Onu Memorial Hastanesi'ne naklediyoruz."

Susannah'ın yüreği ağzına geldi. "Annem iyi mi?"

"Size net bir şey söyleyemem. Büyük ihtimalle kalçası kırıldı."

"Olamaz!"

"Kayıtlarımıza göre vekâleti sizde. Doğru mu?"

"Doğru." Bunu soruyorlarsa muhtemelen annesi kendinde değildi.

"Hastanedeki formları imzalamanız gerekiyor."

"Beş dakikaya orada olurum." Susannah telefonu çat diye kapatıp doğrudan kapıya yöneldi.

Carolyn arkasından koşup, "Susannah!" dedi. "Ne oldu?"

"Annem... düşmüş, hastaneye götürüyorlarmış." Chrissie için hemen bir not karaladı ve koridordaki masanın üzerinden çantasını kaptı. Tam kapıdan çıkmak üzereyken Carolyn onu tekrar durdurdu.

"Peki ya Jake'le buluşman?"

Susannah onu tamamen unutmuştu. "Sen git."

"Ben mi?" Carolyn elini kalbinin üzerine koydu.

"Başka seçeneğim yok. Annemin bana ihtiyacı var." Carolyn'den bunu istemek hoşuna gitmese de yapabilecek başka kimse yoktu.

Arkadaşı yavaşça başını salladı. "Tamam."

Susannah, "Sana borçlandım," deyip kapıdan hışımla çıktı.

Onun peşinden giden Carolyn, "Evet, borçlandın," dedi. "Hastanede görüşürüz."

Debbie Macomber - Yüreğimde Yeşeren Umutlar

36

Calvary Mezarlığı'nın büyük, demir kapısı kapalıydı.

Arabasını yola park edip dışarı çıkan Carolyn, "Harika," diye söylendi. Zor da olsa mezarlığa girebileceği kadar büyük bir aralık bulup bu fırsatı değerlendirdi.

Etrafta başka araç olup olmadığına baktı ama göremedi. Kolay kolay korkmayan bir kadın olmasına rağmen bir başına mezarlıkta dolanması biraz... daha doğrusu epey ürkütücüydü. Notta Susannah'ın Jake'le ya da gizemli ziyaretçisi her kimse, onunla tam olarak nerede buluşacağı yazmıyordu. Calvary Mezarlığı çok geniş olmasa da kimselere görünmek istemeyen birinin kolayca saklanması için yeterliydi.

Kollarını sıkıca vücuduna sarıp kaldırım taşlarıyla dizili yolun ortasına kadar yürüdü. Beklemek için en mantıklı yerin George Leary'nin mezarı olduğuna karar verdi. Çabucak etrafa bakınıp mezarı buldu. Mermer mezar taşının üzerinde George'un doğum ve ölüm tarihinden başka hiçbir şey

yazmıyordu. O da Carolyn'in babası gibi sade bir adamdı; güzel bir sözün, huzur verici bir ifadenin ve hatta İncil'den bir alıntının bile mezar taşına yazılmasını istemeyeceği düşünülmüştü.

İç çeken Carolyn başını kaldırıp yukarı baktı. Mezarlığa ölüm sessizliği hâkimdi. Carolyn bu sözün tuhaflığını düşününce istemsiz olarak gülümsedi. Hiç kimse, mezarlık bekçisi bile görünürde yoktu. Ortalıkta başka ziyaretçiler de görünmüyordu.

Carolyn, "Bu akşam çok uzun sürebilir," derken saatine baktı. Yediye beş vardı.

Sıra sıra dizilmiş mezar taşlarının arasında dolaşırken sık sık saatine baktı. Dakikalar geçmek bilmiyordu. Vaktini boşa harcadığını düşünüyor, gittikçe hevesi kırılıyordu.

Anne babasının yattığı kısma geçip yere çöktü ve elini büyük mezar taşının üzerinde gezdirdi. Daha birkaç gün önce onları ziyaret etmişti. Onlara, Lily'ye ve Doug'a getirdiği çiçekler kurumuş, mezarların üzerinden alınmıştı.

Mezarların çoğuna yapma çiçekler konulmuştu. Carolyn ise annesinin onca yıl boyunca yetiştirdiği çiçeklerden taze bir buket yapmayı tercih ederdi. Böylesi daha uygun olurdu.

Saat yedi buçuk olunca Jake'in gelmeyeceğini anladı. Muhtemelen onun beklediğini görmüş ve görünmemeye karar vermişti. Carolyn'e güvenmiyordu, güvenmesini gerektiren bir sebep de yoktu. Carolyn, Jake'in onu görmek için özgürlüğünü tehlikeye atmayacağını düşündü. Susannah'tan başka kimseyle görüşmeyecekti.

İşini sağlama almak için bir on beş dakika daha bekledi, sonra pikabına döndü. Moral bozucu haberi verecek kişi olmaktan nefret etse de yapacak başka bir şey yoktu.

Eve döndüğünde Susannah'ın arabasını dışarıda göremedi, dolayısıyla hâlâ hastanede olduğunu düşündü. Arabasını durdurma gereği bile duymadan doğrudan Memorial Hastanesi'ne gitti.

Colville City Parkı'nın iki mahalle aşağısında kalan üç katlı betonarme hastane, civardaki en yüksek bina olmanın yanı sıra, Colville'in gurur kaynağıydı. Carolyn buraya açılış töreninde beş veya altı kez gelmişti ve o günü tüm detaylarıyla hatırlayabiliyordu. Lisenin müzik grubu orada sahne almış, bina ziyaretçilere gezdirilmiş ve bu sırada da çocuklara kurabiyeyle meyve suyu dağıtılmıştı. Özellikle bu Carolyn'in üzerinde büyük bir etki bırakmıştı.

Pikabını park edip hastanenin girişine yürüdü. Danışma masasındaki görevli onu ikinci kata yönlendirdi. Carolyn oraya çıkınca Susannah'ı bekleme salonunda buldu.

Arkadaşının yanına geçip, "Annen nasıl?" diye sordu.

"Ameliyata aldılar." Susannah tırnağını kemiriyordu. "Çok kötü düşmüş. Kemikleri çok zayıflamış. Doktor kalça kemiği yerine protez takmak zorunda kalabileceğini söyledi."

"Vah, vah!" Bu tür bir ameliyat, Vivian'ın yaşındaki bir kadın için kolay olmayacaktı.

Susannah, "Jake ortaya çıktı mı?" diye sordu.

Carolyn başını iki yana salladı.

Susannah omuz silkti. "Ben de bundan korkuyordum."

"Ama umutlanmıştın?"

Tekrar omuz silkti.

Carolyn arkadaşının bu buluşmayla ilgili farklı duygulara kapıldığını biliyordu. Bu yüzden belki de Jake'in ortaya çıkmamış olması daha iyiydi.

"Geçenlerde birkaç kez eve birinin girdiğini sezmiştin, değil mi?"

Susannah başını salladı. "Bazı şeyler de çalınmıştı." Dudaklarını sıkıca kapattı. "İçlerinden en az biri hırsızlık süsü vermek için yapılmış olsa da, ben onların sıradan soygunlar olduğuna inanmıyorum. Eve Jake'ten başkası girmiş olamaz."

"O zaman belki de buralarda bir yerde saklanıyordur. Seni görme umuduyla eve girmiş, sonra da yalnız olmadığını fark etmiştir. Chrissie'nin onu görmesine izin vererek kendini tehlikeye atmak istememiştir."

"Haklısın," diyen Susannah bu ihtimali düşünürken duraksadı.

Artık her şey Carolyn'in kafasında netleşiyor, arkadaşının arayışının sonuna geldiğini seziyordu. Susannah, Jake'i bulması için özel dedektif tutmuş, ama Jake'in bunca zamandır gözlerinin önünde olduğu ortaya çıkmıştı.

Carolyn koltuğun ucuna oturup masanın üzerindeki *Reader's Digest* dergisinin altı ay önceki sayısına uzandı. İnsanın burada bir başına beklemesi zordu. Her ne kadar Susannah onunla konuşabilecek gibi durmasa da Carolyn onu

yalnız bırakmayı düşünmüyordu.

"Anne!" Chrissie'nin asansörün oradan gelen tiz sesini duyabiliyorlardı.

Demek Susannah'ın kızı buydu.

"Chrissie!" diyen Susannah bekleme salonundan fırladı, Carolyn de anne kızın birbirine sarılışını izledi.

Gözleri yaşlı Chrissie, "Anneannem iyi mi?" diye sordu.

"Notumu almışsın."

"Evet. Anneannem nasıl?"

"Ameliyata aldılar, iyileşecek gibi." Saatine baktı. "Birazdan çıkar herhalde."

Carolyn, *Reader's Digest*'i masanın üzerine bırakıp ayağa kalktı. Chrissie de geldiğine göre arkadaşının ona çok fazla ihtiyacı kalmamıştı.

"Ne olmuş?" Chrissie gerçekten de sarsılmış gibiydi.

"Altamira'nın hemşiresiyle konuştum. Hastaneye uğrayıp annemin huzurevinde kalan kişilerden biriyle bilardo oynarken düştüğünü söyledi."

"Bilardo mu?" Carolyn doğru duyup duymadığından emin değildi.

Susannah'ın yüzüne küçük bir gülümseme yansıdı. "Annem bastonunu ıstaka olarak kullanıyormuş. O sırada dengesini kaybedip kalçasını kırmış. Hemşire Michelle annemin yere düşerken başını da bilardo masasının kenarına çarpmış olabileceğini söyledi."

"Olamaz." Korkuya kapılan Chrissie eliyle ağzını kapattı.

"Birlikte oynadığı kişi fenalık geçirmiş, ancak bir iğneyle sakinleşebilmiş."

Carolyn, Susannah'ın annesinin huzurevindeki hayata alışmasını umduğunu biliyordu. Vivian ilk başlarda şikâyet etmişti ama son zamanlarda annesinin bu tür bir rahatsızlığı olduğundan hiç bahsetmemişti. Carolyn, Vivian'ın oradaki diğer kişilerle kaynaştığını tahmin ediyordu ve ona göre de bu iyiye işaretti. Ama şimdi de başlarına bu gelmişti.

Dışarı çıkmaya hazırlanan Carolyn, "Eve dönsem iyi olur," dedi.

"Ah... kabalığım için kusura bakma, Carolyn, kızım Chrissie. Chrissie, bu bayan da en iyi arkadaşlarımdan biri, Carolyn Bronson." Chrissie kibarca selam verdi ama Carolyn kızın yüzünde şüpheci bir bakış sezdi.

O dışarı yönelirken Susannah, "Sana ne kadar teşekkür etsem az," dedi.

Carolyn de ona, "Arkadaşlar ne içindir?" diye cevap verdi.

Birbirlerine sarıldılar, ardından da Carolyn hastaneden ayrıldı. Dışarıda alacakaranlık vardı ve saatin on olduğu düşünülürse bu hiç de şaşılacak bir şey değildi. Carolyn, Jake'in dışarı çıkmaya karar vermiş olabileceğini düşünerek, yoluna ters olsa da Calvary Mezarlığı'nın önünden geçti. Tam da düşündüğü gibi mezarlığın kapıları kapalıydı ve etrafta hiç araba yoktu.

Geri döndü, çarşıdan geçip evine giden yola girdi. Akşam havası sıcak ve nemliydi. Arabasının klimasını kullan-

mayı sevmediği için camları sonuna kadar açtı. Fabrikaya yaklaştığında hep yaptığı gibi yeni kesilmiş odunların kokusunu içine çekti. Avluda devasa kereste yığınları vardı ve fiskiyeler de üzerlerine su serpiyordu.

Carolyn, Dave'e bir şekilde ulaşabilmeyi diledi, konuşup olanları anlatmayı istiyordu. Ancak bu mümkün değildi. Carolyn kendine onun varlığına güvenmemesi gerektiğini söyledi. Dave kısa süre sonra buralardan ayrılacaktı. Onu terk edecekti.

Şehrin dış kesimlerini ve fabrikayı geçer geçmez hızını artırdı. Tabelada yazan hız sınırını fazlasıyla aşan başka bir araç onu solladı. Pikabı ve sürücüsünü anında tanıdı.

Pikaptaki kişi Troy Nance'di ve yalnız değildi.

Carolyn'in farları pikapta iki kişinin olduğunu ortaya çıkardı. Yolcu tarafındaki koltukta kısa sarı saçlı bir kadın vardı, başını Troy'un omzuna yaslamıştı.

Susannah, Troy'u bir başkasıyla gördüğünü söylemişti. Sarışın olduğunu da. Bunlar onu hiç ilgilendirmiyordu ama meraklanmıştı. Fark edilmemek için aralarına gerektiği kadar mesafe koyup Troy'u Roadside Moteli'ne kadar takip etti. Troy pikabını park etti. Sarışın kadın dışarı çıkar çıkmaz ikisinin arkadaştan da öte olduğu ortaya çıktı.

Chrissie hastanede anneannesi için üzülürken, Troy dışarıda bir başkasıylaydı.

37

Chrissie bekleme salonundaki koltuğa otururken, "Babam, anneannemin durumundan haberdar mı?" diye sordu.

Susannah başını iki yana salladı. Kocasına ulaşmaya çalışmıştı ama Joe evde değildi ve cep telefonunu kapatmıştı. Susannah ona mesaj bırakmıştı, şimdilik yapabileceği başka bir şey yoktu.

"Ona söylemen gerektiğini düşünmüyor musun?"

"Mesajımı alır almaz beni arar." Cep telefonunu çıkardı, ardından hastanede telefon kullanılmamasıyla ilgili duvardaki uyarıyı gördü. Şansına koridorun sonunda ankesörlü bir telefon vardı. Chrissie onunla birlikte yürüdü, ödemeli arama için numarayı tuşlayan annesinin yanında bekledi. Telefonu Brian açıp aramayı kabul etti.

Brian, "Alo, alo," dedi. "Neden ödemeli arıyorsun?"

"Baban eve gelmedi mi?"

"Anne, bir şey mi oldu?" Demek ki oğlu mesajı dinle-

memişti.

Susannah açıklama yapmadan, "Babanla konuşmam gerek," dedi.

Oğlu, "Anne, her şey yolunda mı?" diye sordu.

Susannah başını yere eğdi ve ona mikroskobun altındaki bir organizmayı inceliyormuş gibi bakan Chrissie'yle göz göze gelmemeye çalıştı. "Her şey yoluna girecek." Joe'yla konuşur konuşmaz öyle olacaktı. Joe onun dayanağıydı, ona ihtiyacı vardı.

"Baban nerede diye sordum?"

"Dur, anne, arabasının sesi geldi, garaja giriyor. Dişçi arkadaşlarıyla buluşmaya gitmişti." Brian telefonu masanın üzerine bırakınca bir takırtı sesi geldi.

Susannah oğlunun konuşma seslerini duydu ve bir dakika sonra Joe telefonu eline aldı.

Susannah sakince, "Alo," dedi ve onu ağlayacak kadar çok sevdiğini fark etti. Ayrı kaldıkları bu günler onu yoruyor, Joe'yu da aynı şekilde etkiliyordu. Sadede gelip, "Annem düşüp kalçasını kırdı," dedi.

Hemen endişelenmeye başlayan Joe, "Durumu nasıl?" diye sordu.

"Chrissie'yle hastanedeyiz. Annem ameliyatta..." Sesi titredi.

"Susannah?"

"Kalçasına protez takabilirlermiş." Ağlamamak için kendini zor tutuyordu, sözlerine devam etmeden önce bir süre bekledi. "Başını bilardo masasına çarpmış ve anında ba-

yılmış. Altamira çalışanları her şeyle ilgilenmiş. Evde olsa ya da bir başına yaşasa kim bilir neler olurdu. Bu kötü senaryolar Susannah'ın aklından bir türlü çıkmıyordu.

"Oraya gelip yanında olmamı ister misin?"

Susannah, kocasının son dakikada gelen bir haberle programını bozmasının ne kadar zor olduğunu biliyordu. "Biz... biz... idare ederiz. Annem ameliyattan çıkar çıkmaz daha net konuşabilirim."

"Tabii. Bana ne kadar erken haber verirsen o kadar iyi olur, ama istersen derhal çıkar gelirim."

Joe'nun her şeyi bırakıp yola çıkmayı istemesi Susannah'ı duygulandırdı. Bunun onu ne kadar mutlu ettiğini, Joe'nun onu ne kadar iyi hissettirdiğini söylemek istiyordu, ama ona ancak, "Teşekkürler, hayatım," diyebildi.

"Yapabileceğim bir şey var mı?"

"Hayır, yok sanırım." Susannah kaygı duyduğu her şeyin, Vivian'ın durumunun, Jake'le ilgili arayışının, Doug'un hakkında öğrendiklerinin ve Chrissie'yle arasındaki anlaşmazlığın üzerine üzerine geldiğini hissetti. Bezgindi, her şeyden kendini sorumlu hissettiği için yorulmuştu. Kararlar vermekten, hatalar yapmaktan bıkmıştı.

Kısa süre sonra üzerinde yeşil ameliyat önlüğüyle cerrah yanlarına geldi. Neler yaptığını açıklayıp neler olmasını beklediğini söyledi. Annesi iyileşmek için birkaç gün hastanede yatacak, sonra da ihtiyaç duyduğu tedaviyi görmesi için geçici olarak bakımevine nakledilecekti. İyileşmesi vakit alacaktı ama en zor kısmı atlatmıştı.

Bu haberle rahatlayan Susannah ve Chrissie eve döndü.

Susannah kızına, "Hastaneye gelmene sevindim," dedi.

Chrissie, "İyi ki vaktinde gelebildim," dedi. "Notunu okuyunca çılgına döndüm. Tanrı'ya şükür, Troy beni hastaneye bıraktı. İçeri gelmesini istedim ama hastane kokusuna dayanamadığını söyledi."

Susannah bir şeyler söylememek için dudağını ısırdı. Troy, Chrissie'nin düşündüğü kadar onu sevseydi onun yanında olmayı istemez miydi?

Chrissie, "Anneannemin acı çektiğini düşünmekten nefret ediyorum," diye ekledi. "Onu ne kadar sevdiğimi canının yandığını öğrendiğim ana kadar fark etmemiştim."

"Biliyorum." Durum her ne kadar kötü olsa da, annesi bu kazada daha büyük bir zarar görebilirdi.

Geri döndüklerinde ev karanlık ve sessizdi. Chrissie hemen koridorun lambalarını yaktı. İkisi de nefesini tutup içeride birinin olup olmadığını anlamaya çalıştı. Etrafta çıt yoktu. Anormal tek şey sinekliğin arasına bir emlakçının sıkıştırdığı kartvizitti ve bu üçüncüsüydü. Susannah evi satılığa çıkarmaya hazır değildi. Emlakçıların ısrarına sinirlenip diğerleri gibi bu kartı da çöpe attı.

Jake'in bir mesaj daha bıraktığını umarak çabucak yatak odasına gidip dikkatlice etrafı inceledi. Jake'in onunla neden buluşmadığını bilmesi mümkün değildi.

Chrissie mutfaktan bağırarak, "Anne, Carolyn telefonda," dedi.

Susannah telefonun çaldığını bile duymamıştı.

Susannah ahizeyi eline alınca Carolyn, "Herhalde eve yeni geldiniz," dedi. "Annen nasıl?"

"Daha iyi olacak. Ameliyattan çıktı, yatıyor. Durumunda bir değişiklik olursa arayacaklar."

"Bunu duyduğuma sevindim." Susannah teşekkürlerini iletirken Carolyn, "Beni hiç ilgilendirmediğini biliyorum, ama eve dönerken Troy Nance'i gördüm. Roadside Moteli'ne girdi, yalnız değildi. Bilmem anlatabildim mi?" dedi.

"Gerçekten mi?"

"Onları göreli bir saat oldu, yani hâlâ orada mı bilemem."

Susannah gözlerini kızına çevirdi, sonra da mikrodalganın dijital ekranına baktı. "Anlıyorum."

Chrissie kendisinden bahsedildiğini hemen anladı.

Susannah ahizeyi yerine koyar koymaz, "Carolyn sana ne söyledi?" diye sordu.

Susannah cevap vermek yerine, "Kısa bir yolculuğa çıkmayı ister misin?" dedi. Mecbur kalmadıkça ya da gerekmedikçe Carolyn'in neler söylediğinden bahsetmeyecekti.

Chrissie şüpheli gözlerle bakıp, "Bu saatte mi?" diye sordu.

"O kadar da geç değil."

"Beni kandıramazsın anne. Troy'la ilgili, değil mi?"

"Neden öyle düşündün?" Çantasını ve arabasının anahtarını alıp Chrissie'yi beklemeden dışarı çıktı.

Chrissie evde kalacak gibiydi ama kısa süre sonra sekiz yaşındaki bir çocuk gibi dudaklarını büküp arabaya bindi.

"İşe yaramayacak," dedi.

"Ne işe yaramayacak?" diye soran Susannah, anahtarı kontağa takıp arabayı çalıştırdı.

"Troy'la birlikte olmak ve anneanneme yardım etmek için Colville'e taşınacağım. Söyleyeceğin hiçbir şey bunu değiştiremez."

"Bir şey söylemedim ki."

"Tabii, tabii." Chrissie başını çevirip karanlık sokağa baktı.

Birlikte sessizce Roadside Moteli'ne gittiler. Susannah, Troy'un pikabını park yerinde görünce neredeyse sevinçten ellerini birbirine sürtecek gibi oldu.

Susannah arabasını pikabın yanına park edince Chrissie, "Neyi kanıtlamayı düşünüyorsun?" dedi.

"Hiçbir şeyi. Canım sadece bir şeyler içmek istedi. Peki, ya sen?"

"Yapma..."

"Peki, o zaman tek başına git. Ben burada beklerim." Susannah koltuğuna yaslanıp rahatça oturuyormuş numarası yaptı.

"İçeride neyle karşılaşacağımı düşünüyorsun?"

Masum bir tavır takınan Susannah omuz silkti. "Bilmem. Sen söyle?"

"Burada görülecek hiçbir şey yok, hadi eve gidelim. Troy'la bugün sen onu karalamaya çalıştıktan sonra uzun uzadıya konuştuk. Kıskançlık yapmam hoşuna gitmedi. Onun kız arkadaşı olduğumu, buna inanmıyorsam hayatında ye-

rim olmadığını söyledi."

Susannah sıkılmış gibi iç çekti. "Git bir bak," deyip barı gösterdi.

Chrissie cevap vermeden arabadan inip kapıyı sertçe çarptı.

Susannah kızının bu kadar kızgın olmasına üzüldü. Şimdi yapabileceği tek şey beklemek ve Chrissie'nin gözünün önündeki gerçeği görmesini ummaktı.

Acı verici beş dakika geçti ve barın kapısı açıldı. Chrissie, Troy'la sarmaş dolaş dışarı çıktı.

Troy yolcu tarafındaki kapıyı hızlıca açıp içeri eğildi. Üzgünce başını sallarken, "Gerçekten de sorununuz var, Bayan Nelson," dedi. "Neden bu kadar paranoyaksınız? Chrissie hayatımdaki tek kişi." Gözleriyle ona meydan okudu. "Haksız mıyım?" Dönüp Chrissie'ye gülümsedi.

Chrissie tekrar tekrar, "Evet," dedi. "Annem bizi ayıramayacak. Ona izin vermeyeceğim."

Güzel, çok güzel olmuştu. Susannah kumar oynamış ve kaybetmişti. Artık kızının gözünde kindar, anlayışsız ve Troy'un da söylediği gibi paranoyak birine dönüşmüştü.

38

Susannah sabah ilk iş olarak hastaneyi arayıp annesinin durumunu sordu ve iyiye gittiğini öğrendi. Hemşireyle konuştuktan sonra kafeinin onu kendine getirmesini dileyip kahve yaptı.

Chrissie, Roadside Moteli'nden dönerken yol boyunca tek kelime etmemişti. Annesine bu kadar yakın olmaya katlanamıyormuşçasına kollarını kavuşturup omuzlarını geriye yaslamış ve çenesini yukarı kaldırmıştı.

Mutfak masasında oturup kahvesini içen kızının tavrının yumuşayıp yumuşamadığını merak etti. Bunu öğrenmek için çok da beklemesi gerekmedi.

Chrissie saat sekizde üzerini giyinmiş halde odasından çıktı. Mutfağa girdi ve annesini görünce birden durdu.

Susannah sakin bir sesle, "Günaydın," dedi.

Kızı ona aldırış etmedi.

"Chrissie, bunun artık son bulması gerek."

Kızı ona meydan okurcasına kaşlarını çattı. "Bu benim hayatım."

"Evet, biliyorum ama..."

"Hayır, belli ki *bilmiyorsun*. Troy'la birbirimize âşığız."

Bu sözler Susannah'ın midesini bulandırdı. "Onunla daha iki hafta önce tanıştın!"

Chrissie gözlerini kıstı. "Yanılmıyorsam benimle tartışmayı istemediğini söylemiştin. O zaman neden güne tam da tersini yaparak başlıyorsun? Verdiğim tüm kararları küçümsüyorsun. Söylediğim ya da yaptığım hiçbir şey seni de babamı da tatmin etmiyor. Sürekli senin kontrolündeyim ve bundan nefret ediyorum. Okuldan nefret ediyorum. Troy'la tanışmak başıma gelen en güzel şey. Ve sen *onu* benden almak istiyorsun."

Susannah, "Troy senin için doğru adam değil," diyerek konuşmaya başladı.

"Ona hiç şans vermedin ki!" Chrissie'nin sesi titredi, ağlayacak gibi oldu.

Susannah ona cevap vermeden önce nefes alıp ona kadar saydı. Elinden geldiğince sakin bir tavırla, "Bana Troy'dan hoşlanmam için bir sebep söyle."

"Ona âşık olmam yetmez mi?" Chrissie ellerini sıkıca kapatıp yumruk haline getirdi.

Susannah'a göre bu yeterli bir cevap değildi. Chrissie'nin neler olduğunu anlayacağını umarak Troy'un kötü özelliklerinden birkaçını dile getirdi.

"Troy işsiz, sorumsuz ve en önemlisi de senden epey

büyük biri."

"Ama..."

Carolyn'in söylediğine göre Sharon'un oğlu otuzlu yaşlardaydı ama Susannah onun bir genç kadar bile olgun olmadığını fark etmişti. İkisinin bu kadar iyi anlaşmasına artık çok da şaşırmıyordu.

Chrissie ona, "İşi olsa da senin gözünde hiçbir şey değişmeyecekti," diyerek karşı çıktı. "Ondan nefret etmek için başka bahane bulurdun."

"Troy'dan nefret etmiyorum." Susannah kızıyla konuşmanın bu kadar zor olmasına anlam veremiyordu. Neden yaşananlara sadece kendi açısından bakıyordu?

Chrissie ellerini havaya kaldırdı. "Anlaşması imkânsız birisin!"

Susannah da onun hakkında aynı şeyleri düşünüyordu. Kızı, yetiştirilmesi kolay bir çocuk olmamıştı hiç; o inatçı ve bencil yapısı iki yaşındayken kendini göstermiş ve geçen her yılla birlikte daha da güçlü bir hal almıştı.

"Artık seninle konuşamıyorum," diyen Chrissie, her sabah içtiği kahvesini es geçip mutfaktan dışarı fırladı.

İçine bir ağrı saplanan Susannah duyguları karmakarışık olmuş halde masada oturmaya devam etti. Babasıyla Jake hakkında yaptığı benzer tartışmanın üzerinden çok vakit geçmemiş gibiydi. O tartışmaları felaketle sonuçlanmış, babasıyla olan ilişkisi sonsuza dek bozulmuştu. Aynı şeyin kendisiyle kızının başına gelmesini istemiyordu. Aynı zamanda babasının Jake'e karşı hissettiklerini de yepyeni bir bakışla

kavrıyordu. Evet, Jake bıçkındı, suç işlemişti ama suçu on sekizine bastığında sicilinden silinmişti. Susannah her şeyi yoluna sokması ve hayatına yeni bir başlangıç yapması için ona yardım ettiğine inanıyordu. Ama ona olan inancının sonraki yıllarda işe yarayıp yaramadığından emin değildi.

Babasına söylediği sözleri Chrissie de ona söyleyebilirdi. Bunları fark etmek onu şaşkına çevirmiş olsa da artık babasının doğru ya da yanlış sebeplerine uzaktan bakabiliyor ve çok ciddi bir hata yaptığını anlıyordu. George Leary, Jake'e iyi biri olduğunu kanıtlama fırsatı vermemişti. Onda kusur bulmak için aceleci davranmış, Susannah'ın ona âşık olmasını umursamayıp Jake'in değerli kızına layık olmadığı sonucuna varmıştı. Ama söylediği ve yaptığı şeyler Susannah'ın ona daha fazla yakınlaşmasından başka işe yaramamıştı.

Aynı hatayı tekrarlamayı istemiyordu.

Onurunu bir kenara bıraktı, Chrissie'nin yatak odasına gidip nazikçe kapısını tıklattı.

Kapısına onlarca kişi geliyormuş gibi, "Kim o?" diye seslendi.

Susannah sinirle iç çekti. "Annen."

Chrissie aniden kapıyı açmasına rağmen kapı kolunu tutarak tek bir yanlış sözde kapıyı annesinin suratına kapatacağını gösterdi. "Şimdi ne söyleyeceksin? Ne istediğimi bilemeyecek kadar genç olduğumu mu?"

Susannah, "Hayır," dedi. "Haklısın, Troy'a hiç fırsat tanımadım."

Chrissie bunun bir tuzak olduğundan şüphelenmişçesine gözlerini kıstı.

"Bir dahaki ziyaretinde kendini evinde gibi hissetmesi için elimden geleni yapacağım."

"Gerçekten mi?" Chrissie'nin sesi hâlâ şüphe doluydu ama yumuşadığı belli oluyordu. "Troy gerçekten de çok iyi biri, anne."

"Onu sevdiğine göre öyledir."

"Ona *âşığım* anne. O harika biri. Şehirdeki herkes onu tanıyor. Nereye gitsek insanlar yanımıza gelip onunla konuşuyor."

Kızı bu oğlana popüler biri olduğu için mi âşık olmuştu? Tiksinmişti, oradan uzaklaşma isteği neredeyse dayanılmaz bir hal almıştı. Herkesin Troy'un arkadaşı olması adamın uyuşturucu satıcısı olmasından kaynaklanıyordu. Susannah bu sözde arkadaşların kafayı bulmak için Troy'un yanına uğradığını düşünüyordu. Kızı bu kadar kör olduğu için bir kez daha hayal kırıklığına uğruyordu.

"Onu bu akşam yemeğe davet etmek ister misin? Pizza sipariş eder, biraz konuşuruz." Chrissie, onun gerçekten de çaba sarf ettiğini anlarsa, bir ihtimal Troy'la ilgili gerçekleri görürdü.

Chrissie sevinçle gülümsedi. "Sorarım ama Troy öyle masaya oturup muhabbet edecek adamlardan değil, anne." Tereddüt dolu bir gülümsemeyle annesine baktı. "Ama sorarım."

"Reddederse de alınmam. Sadece onunla anlaşmayı is-

tediğimi bilmesini istiyorum o kadar." Aslında Troy'un davetini reddetmesine sevinirdi. Onun karşısında ağzını beş dakikadan fazla kapılı tutup tutamayacağından emin değildi.

"Teşekkürler, anne."

Susannah başını salladı. Olabildiğince sevecen bir tavırla, "Rica ederim," dedi.

"Anneannem nasılmış?"

Susannah hemşireden duyduklarını ona anlattı.

Chrissie, "Onu ziyaret etmeyi düşünüyordum," dedi.

Susannah onunla gitmeyi istiyordu ama Joe'nun ayarladığı güvenlik şirketi saat sekizle on iki arasında gelip alarmı kuracaktı. "Öğleden sonra yanına uğrayacağını söyle, olur mu?"

"Olur."

Endişelendiğini gizleyemeyen Susannah, "Doktoru kontrol ettikten sonra durumu hakkında daha net konuşabileceklermiş," dedi.

"Doktor gelene kadar yanında kalıp sonra da sana haber verebilirim."

Susannah kızının da çaba sarf ettiğini görüyor ve bunu takdir ediyordu. "Çok iyi olur. Teşekkürler, hayatım."

Chrissie, arabayı alıp hastaneye gitmek için evden ayrıldıktan kısa süre sonra Susannah kahvesini bitirmek için mutfağa döndü ve gayretinden dolayı kendine on üzerinden on verdi. Babası onun yaptığının yarısını yapmış olsa hayatları çok farklı olabilirdi.

Zil çaldığında Chrissie gideli daha on on beş dakika ol-

muştu. Susannah mutfaktaki tencereleri ve tavaları paketlemeye başlamıştı. Alarmı kuracak kişilerin erken geldiğini düşünerek içini doldurmaya başladığı kutuyu bırakıp ayağa kalktı.

Ama beklediği kişilerle karşılaşmadı. Troy Nance üzerinde lekeli bir tişört, kot pantolon ve motorcu botuyla kapıda duruyordu. Saçlarını atkuyruğu yapıp arkaya atmıştı. Jake'in *oğluydu;* Susannah bundan emindi. Onları birbirine gittikçe daha çok benzetiyordu.

"Merhaba, Troy." Susannah anlayışlı ve hoşgörülü davranmak için elinden geleni yaptı. Troy şaşırdıysa da belli etmedi. "Chrissie anneannesini ziyarete hastaneye gitti."

"Evet, söyledi. Ben sizinle konuşmak istiyordum."

Susannah bir anlığına şaşırıp kaldıysa da sonra kendisini çabucak toparladı. "Pekâlâ." Sinekliği açtı ama Troy davetini reddetti.

"Dışarıda konuşalım."

Susannah omuz silkip basamaklardan indi, kaldırıma doğru giden Troy'u takip etti. Kollarını birleştirip, "Sana nasıl yardımcı olabilirim?" diye sordu.

"Chrissie benim hakkımdaki fikirlerinizin değiştiğini söyledi."

Bu tam olarak doğru değildi ama Susannah düşüncelerini en azından şimdilik kendine saklıyordu. "Uğradığın için teşekkürler, Troy." Troy'un neden buraya geldiğini merak etti.

"Hıhı." Gözleri buz parçacıkları gibiydi.

Yürümeye başlayan Susannah, "Arkadaş olmamız için

ne yapmalıyım?" diye sordu.

Troy, "Benden hoşlanmıyorsunuz," diyerek açıkça konuştu. "Hoşlanıyormuş gibi davranmanızın da hiçbir faydası olmayacak. Konuyu şimdiden açıklığa kavuşturalım."

En azından ikisi de nerede durduklarını biliyordu. "Ben şansımı denemek istiyorum."

"Neden?"

Onu gerçeğin dışında hiçbir şey tatmin etmeyecekti. "Senin yüzünden kızımı kaybetmeyi istemiyorum."

Troy bir süre sessiz kaldı, sonra aldığı cevap hoşuna gitmiş gibi gülümsedi. "O konuda size yardım edebilirim."

Susannah ortak bir yol bulduklarına sevinip, "İyi olur," dedi.

Troy kaldırımın sonuna kadar yürüdü, sonra da topuklarının üzerinde durdu. "Chrissie evde kalmasına izin vermezseniz..." Dış kapıyı işaret etti. "Yanıma taşınacağını söyledi." Duraksadı. "Açıkçası bunu istemiyorum."

Susannah ona sarılmayı istedi, işte bu kadar çok sevinmişti.

"Elbette bunu ona söylemedim ama sizin de bu fikirden çok hoşlanmayacağınızı düşündüm."

"Öyle diyebiliriz."

"Aslında Chrissie her şeyi fazlasıyla abartan biri."

Susannah iç çekti. "Bazı şeylere aşırı tepki verdiği doğru."

"Ayrıca şımarık da."

Susannah'ın buna karşı söyleyebileceği bir şey olmasa

da kızının kusurlarını bu adamla, Chrissie'nin âşık olduğunu düşündüğü kişiyle konuşmanın biraz tuhaf olduğunu kabul etmeliydi. Troy'u dikkatlice inceledi. "Bana söylemeyi istediğin bir şey mi var?"

Troy dalga geçercesine gülümsedi. "Demek sonunda olayı anladın, ha?" dedi. Buz gibi gözleriyle Susannah'ın gözlerinin içine baktı. "İstersem Chrissie işte böyle..." Göstermesi çok da gerekiyormuş gibi parmağını şıklattı. "Bir hareketimle yanıma taşınır."

Susannah lafı uzatmadan, "Ne demeye çalışıyorsun?" diye sordu.

"Az önce arkadaş olmamız için ne yapabileceğini sormuştun, değil mi?

Susannah yavaşça başını salladı.

Troy doğrudan, "Chrissie'den sıkıldım," dedi. "Hiç eğlenceli biri değil ve istekleri de bitmiyor, ama istersem onu peşimde süründürürüm. Gerçi bu ne kadar sürer..."

Susannah'ın kolları uyuştu. *"Ne* ne kadar sürer?"

Troy omuz silkti. "Neyse."

Susannah, Troy'un neyi kastettiğinden emin olmadığı için kaşlarını çattı.

"Kızının mutluluğu senin gözünde ne kadar eder?"

"Nasıl yani?"

"Onu mutlu edebilir ya da üzebilirim. Tercih senin."

"Ne diyorsun sen?" Susannah içinde yükselen öfkeyi hissedebiliyordu. Bu tatsız bir şaka olmalıydı; ancak hiç ama hiç gülmüyordu.

"Aramızda kalsın ama biraz nakit sıkıntısı yaşıyorum. Bana yardım edebileceğini düşündüm."

"Sana *para* vermemi mi istiyorsun?" Susannah kulaklarına inanamıyordu.

"Chrissie'nin hayatından çıkmamı istiyorsan beş bin dolar karşılığında isteğini yerine getiririm."

Susannah'ın ağzı açık kaldı. Troy ciddiydi. Beş bin dolar. Babasının Allan Presley'e verdiğin miktarın aynısı.

"Sana tek seferlik bir teklif sunuyorum. Tekrarlamayacağım. Şimdi karar vermek zorundasın."

"Yoksa?"

"Yoksa dediğim gibi kızını bir süre peşime takar, onu birkaç arkadaşımla tanıştırırım. Sonrasını anladın sanırım."

Susannah midesinin bulandığını hissetti. "Onu hiç önemsemiyorsun, değil mi?"

"Hem de hiç. Bir süre onunla iyi vakit geçirdim hepsi o." Pis pis sırıttı. "Annem lisede senin kendini beğenmiş ukalanın teki olduğunu ve seni sinirlendirmenin eğlenceli olduğunu söyledi."

Ağzını açıp tek kelime edemeyen Susannah ona ters ters baktı.

"Ee? Bu oyunda var mısın yok musun?"

Oyun mu? Bunların hepsi oyun muydu? Troy, Chrissie'nin kalbiyle oynuyor, bunlar onun için hiçbir şey ifade etmiyordu. Susannah'ın ne yapacağına karar vermesi gerekiyordu.

"Bende o kadar para yok."

Troy omuzlarından birini banane dercesine kaldırdı. "O zaman kocandan al ve elini çabuk tut."

Susannah'ın aklından binlerce düşünce geçti. Joe hayatta bu şantaja göz yummazdı. Susannah ona sormadan bile kocasının hayır diyeceğini biliyordu. "Kocam kabul etmez."

"O zaman anlaşma falan olmaz." Troy uzaklaşmaya başladı.

Susannah, "Hayır," diye haykırdı. Troy'un ciddi olduğuna ve bunun bir kerelik bir teklif olduğuna inanıyordu. "Parayı bir şekilde bulacağım."

"Şu zengin arkadaşınla konuşabilirsin."

Susannah başını iki yana salladı. "Carolyn'den hayatta borç almam."

Troy ona inanmadığını göstermek için kaşlarını havaya kaldırdı. "Kızın için bile mi?"

"Ben..."

"Akşam saat yedide Roadside Moteli'nde bekliyor olacağım. Ya parayla gelirsin ya da anlaşmayı unutursun."

Susannah, "Ama o zamana kadar parayı bulamayabilirim," diyerek konuşmaya devam etti. "Ben..."

Troy çelik gibi sert bir sesle, "O, senin sorunun," dedi.

39

Susannah parayı nasıl bulacağını düşünürken hızla eve döndü. Bankamatik işine yaramazdı, çünkü günlük bin dolarlık limiti vardı. Joe'yla birlikte ortak bir hesapları vardı ama Joe'nun izni olmadan para çekebileceğini sanmıyordu. Kredi kartını kullansa? Chrissie arabayla dönene kadar aklına gelen çözümleri tekrar tekrar düşündü. Keyfi epey yerinde olan kızının anlatacak çok şeyi vardı.

Chrissie, "Anneannem iyi görünüyordu," diyerek ona güzel haberi verdi. "Eski haline dönmüştü ama..." Kıkır kıkır güldü. "Beni sen sandı. Hemşire bunun sık karşılaşılan bir şey olduğunu, endişelenmememiz gerektiğini söyledi. Kısa sürede normale dönermiş."

"Doktor ne söyledi?"

Chrissie düşünmek için durdu. "Çok fazla şey söylemedi aslında. Sadece anneannemin durumunun iyiye gittiğinden bahsetti."

Susannah annesinin tamamen iyileşmesi için dua etti. Yoksa kalçasına protez takılması gerekecekti.

Birkaç arkadaşından yaşlı insanlarda bunun ne kadar sıkıntılı bir süreç olacağını öğrenmişti.

Chrissie ona dikkatlice baktı. "Anneannem için endişelenme, anne. Durumu gerçekten de iyi."

Sırf başını sallamak bile Susannah'ın son derece büyük bir çaba sarf etmesini gerektiriyordu.

Chrissie kaşlarını çatarak, "Canını sıkan başka bir şey mi var?" diye sordu.

"Yok. Sadece yapmam gereken bir iş var ama alarmı takacak adamları beklemek zorundayım." Susannah, Carolyn' le görüşmeye ve onları en azından onunla konuşmaya karar vermişti.

Chrissie, "Git," dedi. "Ben beklerim."

Kızının ona yardım etmek için bu kadar hevesli olması, Susannah'ın önündeki sorunla ilgilenmesini daha da acil kılıyordu. Troy kızının hayatını mahvedecekti. Para verip onu başından savmak sorunu çözebilirdi, Troy'a güvenebileceğinden de emin değildi. Ona tüm parayı vermeyi düşünmüyordu, yoksa kendini güvene alamazdı. Yine de bu kadar kısa bir sürede beş bin doların yarısını bulmak bile çok zordu.

Susannah yanına gittiğinde Carolyn bir müşteriyle ilgileniyordu. Küçük giriş kısmında bekleyip pencereden sıra sıra kerestelerin dizildiği devasa avluya baktı. Öğlen paydosu düdüğü çalınca işçiler yarım saatlik yemek molası verdi. Testereler sustu.

Susannah pencereden dışarı bakıp erkeklerin çeşitli yerlerden gelip toplanışını izledi. Kimisi kısa, kimisi uzun da olsa aynı tulumları giydikleri için uzaktan bakınca birbirlerine benziyorlardı. Bu adamlar, Colville'deki birçok insanın babası, kocası, kardeşiydi; kereste fabrikasının bu toplum için ne kadar büyük bir önem ifade ettiğini bir kez daha hatırladı.

Carolyn'in ofisinin kapısı açıldı ve Susannah arkadaşının müşterisiyle vedalaştığını duydu.

Carolyn ona arkasından, "Susannah?" diye seslendi. "Beni görmek mi istedin?"

Susannah gözlerini pencereden ayırıp yüzünü ona döndü. "Özel olarak konuşabileceğimiz birkaç dakikan var mı?"

"Tabii." Carolyn ofisine doğru gitti, Susannah da onu takip edip arkasından kapıyı kapattı.

Masasının arkasına geçip sandalyesine oturan Carolyn'in kaşları havaya kalktı. "Bir sorun mu var?"

Karşısına oturan Susannah başını salladı. "Bu sabah bir ziyaretçim vardı." Sertçe yutkunup konuşmaya devam etti. "Troy Nance beni görmeye geldi."

"Herhalde hal hatır sormaya gelmedi?"

Susannah alaycı bir ses çıkardı. "Aynen öyle. Chrissie'yi dün akşam Roadside Moteli'ne götürdüm, ama hiçbir sonuç çıkmadı. Troy onun peşinde olduğumu biliyor. Bu yüzden gelip beş bin dolar verirsem Chrissie'yle ilişkisini bitireceğini söyledi."

Carolyn öfkeyle, "Ne yaptı?" diye sordu.

"En kötüsü bu değil.Chrissie'yle, annesinin benim li-

sede 'kendini beğenmiş ukalanın teki' olduğumu düşündüğü için birlikte olduğunu ima etti."

"Ne?" Carolyn de en az Susannah kadar şaşırmıştı. "Jake'in Sharon'dan senin için ayrıldığını ve onun da bunu hiç unutmadığını ikimiz de biliyoruz."

Susannah da aynen böyle düşünüyordu. Sharon, bara gittikleri o akşam Jake'in ona geri döndüğünü söyleyerek hava atmaya çalışmış, Troy'un Jake'in oğlu olduğunu söylemekten büyük bir zevk almıştı.

"Peki ne yapacaksın?"

"Emin değilim. İçimden bir ses ona parayı verip işi bitirmemi söylüyor." Susannah işte bu anda babasının bir zamanlar yaptığı şeyin aynısını yaptığını fark etti. Aklına birden başka bir düşünce geldi ve içi burkuldu.

Carolyn merakla, "İyi misin?" diye sordu.

Susannah dalgınca başını iki yana salladı. "Ya... ya Jake'in babası babamın yanına gelip para istemişse?" diye fısıldadı. Allan Presley'in böyle bir şey yapmış olabileceği aklına hiç gelmemişti. Şimdi merak ediyordu. Bu fikri Jake'in ortaya attığını aslında içten içe bilmesine rağmen onun yerine babasını bunlardan sorumlu tutmuştu.

Carolyn'in gözleri fal taşı gibi açıldı. "Bunu hiç düşünmemiştim."

O sarsıcı his Susannah'ın yakasını bırakmadı. Kafası bu ihtimalle karışmıştı; bu yüzden de Carolyn'in konuştuğunu fark edemedi.

"Joe ne dedi?"

Susannah uzaklara baktı. "Ona söylemedim."

Carolyn kaşlarını çatarak cevap verdi. "Neden?"

"Çünkü kocamı tanıyor ve bunu hayatta kabul etmeyeceğini biliyorum. Belki de haklıdır, ama *bir şeyler* yapmak zorundayım. Çaresizim. Kızımın geleceği tehlikede."

Carolyn kaşlarını daha da sertçe çattı. "Joe'yu bunların dışında tutmak sence iyi bir fikir mi?"

"Bilmiyorum. Bilmiyorum işte." Sesi üzüntüyle titredi. O sefil herif, vicdansızlık edip hiç pişmanlık duymadan, kendisinden tiksinmeden Chrissie'nin geleceğiyle oynuyordu. Savurduğu tehdit de hiç hoş değildi. Chrissie'yi arkadaşlarıyla tanıştıracaktı. Susannah bunun ne anlama geldiğini çok rahat tahmin edebiliyordu. Bahsettiği arkadaşlar hayatı mahvolmuş serserilerdi. Troy ayrıca çok rahatsızlık verici bir şey [illegible] ve Chrissie'nin uyuşturucu bağımlılarıyla takılacağını, kokaine veya kim bilir ne tür pisliklere buluşacağını ima etmişti.

Susannah'ın Carolyn'e para konusunu açmaktan başka çaresi kalmamıştı. Derince nefes alıp arkadaşının masasına yaslandı. "Bir sorunum var. Elimin altında beş bin dolar yok." Carolyn'in söyleyeceklerinden korkup bir yorumda bulunmasını istemediği için konuşmaya devam etti. "Kredi kartımdan nakit çekebilirim, ama bundan Joe'nun haberdar olmamasını isterim."

Carolyn'in göğsü güçlü bir iç çekişle şişti. "Troy sana şantaj mı yapıyor?"

"Evet."

"Bence bunu kocanla konuşmalısın."

Susannah, Joe'nun yanında olmasını daha önce hiç bu kadar istememişti; diğer yandan kocasının bunu kabul etmeyeceğinden neredeyse adı gibi emindi. Evliliği pahasına da olsa bu riski göze alamazdı. Her şey sona erip Chrissie güvende olunca Joe'yla konuşacaktı, ama bunu daha önce hayatta yapamazdı. Aksi takdirde kızlarını kaybedebilirlerdi.

"Joe'un arkadasından iş çevirmem doğru *değil,* ama şimdilik Chrissie'nin hatırına yapabileceğim başka bir şey yok." Susannah çantasını açıp Joe'nun ona yirminci evlilik yıldönümlerinde verdiği zümrüt yüzüğü çıkardı. Kocası yüzüğü iki bin beş yüz dolara almıştı. Ayrıca Vivian'ın ona saklaması için verdiği inciler de yanındaydı. Susannah ikisi nin ödünç alacağı miktarı karşılayacağına inanıyordu.

"Ben de..." dedi, kelimeler boğazındaki yumrudan dolayı güç bela dışarı çıkıyordu. "Senden borç alabileceğimi umuyordum." Borç istemek düşündüğünden de zordu. Yüzü utançtan kıpkırmızı olmuştu. "Bunlar tam olarak ne kadar eder bilmiyorum, ama..."

Carolyn, "Sana beş bin dolarlık çek yazmamı istiyorsun, değil mi?" diye sordu.

Susannah başını ağır ağır salladı. "Mücevherleri de sana teminat olarak bırakacağım."

Carolyn kısa süren bir durgunluktan sonra yavaşça doğrulup çekmecesini açtı ve çek defterini çıkardı. "Bunu Joe'dan saklayarak doğru bir iş yaptığını düşünmesem de karar senin."

İçinin rahatlamasına rağmen, kendini güçsüz hisseden Susannah başını salladı. "Teşekkürler."

"Ama bir ara kocana bundan bahsedersen benim de vicdanım rahatlar."

"Söz, şimdi olmasa da söyleyeceğim."

Carolyn çeki yazıp Susannah'a uzattı. Sonra da bilgisayarına dönüp "Sana borçlandım" yazan bir çıktı aldı. "Mücevherleri istemiyorum. Sende kalsın. Bu not yeterli."

Susannah ona teşekkür etti, notu imzaladı ve yüzükle incileri geri aldı. Ağlayacak gibiydi, "Sana ne kadar teşekkür etsem az," dedi.

"Umarım Chrissie bu yaptıklarının değerini anlar."

Chrissie bunlardan haberdar olmayacaktı. "Bilmesini istemiyorum."

"Ona söylemeyecek misin?"

Susannah başını iki yana sallayıp kararını vurguladı. "Olmaz! Beni asla affetmez. Bunlardan dolayı beni suçlayacağından eminim. Bunu göze alamam."

"Ya Troy daha sonra yine para isterse?"

Susannah bunu da düşünmüştü. "İsteyeceğini sanmıyorum. Chrissie'nin ona ayak bağı olduğunu ve ondan sıkıldığını söyledi."

Carolyn'in yüzünde tiksinti dolu bir ifade vardı. Susannah da onunla aynı hissi paylaşıyordu.

Gitmeden önce arkadaşına tekrar tekrar teşekkür etti.

Eve döndüğünde Chrissie çarşafların olduğu koridordaki dolabı toplamakla meşguldü. Dizlerinin üzerine çök-

müş, kollarının altına birkaç tane yastık kılıf almış halde, "Alarmı takmaya geldiler," dedi. "Evdekinin aynısı. Onlara şifre için gün, ay, yıl olarak doğum tarihini verdim."

Susannah, "İyi akıl etmişsin," diye söylendi. Para sorunu çözüldüğüne göre kendini iyi hissetmeliydi. Ama tam aksine daha da kötü hissediyordu. Carolyn aldığı riskten hoşlanmasa da Susannah'ın başka seçeneği yoktu.

"Anne? İyi misin?"

Kızı bugün ikidir aynı soruyu soruyordu. Susannah gülümsemeye çalıştı. "Elbette iyiyim."

Chrissie yastık kılıflarını düzgünce karton kutuya yerleştirdi. "Troy'dan dolayı, değil mi?"

O adamın adının anılması bile Susannah'ın tüylerini ürpertmeye yetti, sonra kendine Troy'un canını neden sıktığını Chrissie'nin kesinlikle öğrenmemesi gerektiğini hatırlattı.

"Gerçekten de çaba sarf ediyorsun, anne. Bunun beni ne kadar mutlu ettiğini anlatamam."

"Elimden geleni yapıyorun."

Kızı içinden geldiği gibi davranıp ayağa kalmaya çalıştı ve ona sarıldı. "Söz, pişman olmayacaksın, anne."

Ama Susannah çoktan pişman olmuştu.

40

Vivian çok yorgundu. Hastanede olduğunu ve acı çektiğini bilmesine rağmen saatin kaç olduğundan habersizdi. Öğleden sonra olduğunu tahmin ediyordu. Öğle yemeği tepsisinin getirildiğini hayal meyal hatırlıyor, tabaktakilere hiç dokunmadığını biliyordu. Gözlerini zorlukla açık tutabiliyordu. George'un yanına gelebileceğini düşündü, onu uyanık tutan da buydu. Kocasının onu görmeyi ne kadar çok istediğini bildiğinden emindi.

Gözlerini kapatıp bitkinliğini üzerinden atmaya çalıştı.

Boğuk bir erkek sesi, adını söyledi.

Vivian gözlerini açınca Altamira'da tanıştığı George Wakefield'in yatağının yanında durduğunu fark etti. Adam tüm ağırlığını koltuk değneklerine vermiş, yüzünü buruş buruş yapan endişe dolu ifadeyle ona bakıyordu.

"George." Görmeyi istediği George bu değildi, ama o da iyi biriydi.

"Nasılsın?"

Vivian gülümsemeye çalıştı. Onu görünce, onunla bilardo oynarken düştüğünü hatırladı. George da kötü anlar yaşamış olmalıydı.

"Kalçamı kırdım."

"Öyle dediler. Ben sana bastonunla atış yapma *demiştim.* Tehlikeli bir işe kalkıştın."

"Sen de değneğini kullanıyordun. Şartlar eşit olsun istedim."

George neredeyse gülümsüyordu, onun yanında ilk kez gülümsüyordu. O da tıpkı kocası gibi bu konuda cimriydi .

Vivian, "Buraya nasıl geldin?" diye sordu. Huzurevinde herkesi sıkı sıkıya takip ediyorlardı. Çalışanlardan birine görünmeden dışarı çıkmak kolay iş değildi.

"Dışarı çıkmak için izin aldım."

Vivian böyle bir şey yapabileceğini bilmiyordu. Dışarı hep Susannah'la birlikte çıkmıştı. "Peki, *buraya* nasıl geldin."

"Meraklandın, değil mi?"

Vivian hoşça güldü. "Söyleyeceklerin kaçma planı yaparsam işime yarayabilir."

Bu kez George gülümsedi ve Vivian'ın içini büyük bir mutluluk kapladı.

"Tamam, tamam. Altamira'nın servisiyle geldim. Masadaki görevliden isteyince hallediyorlar."

"Hıı." Vivian ağrı kesici vaktinin gelip gelmediğini merak etti.

George, "Ölü kocan seni tekrar ziyarete geldi mi?" diye sordu. Değneklerini duvara yasladı, odadaki tekli koltuğa oturup rahatladı.

Vivian üzgünce başını iki yana salladı. "Ziyaret edeceğinden emindim ama gelmedi."

"Bugünlerde gelmesi daha zor olabilir. Diğer tarafta biraz katılar, bilmem haberin var mı?"

Vivian da öyle olduğunu tahmin etmişti. Cennetle ilgili bildiği her şeyi İncil'den öğrenmişti ama oradaki tarifler biraz kısıtlıydı. George ona bunlardan bahsetmemiş, daha doğrusu onunla hiç konuşmamıştı. Demek ki konuşması kurallara aykırıydı.

Vivian, "Beni kimse sordu mu?" dedi. "Altamira'yı kastediyorum."

"Birkaç kişi ve bir de arkadaşın Sally sordu. Hemşirelerin hiçbiri durumunu bilmiyordu, ben de gelip seni kendi gözlerimle görmek istedim.

Vivian'ın yüzü kızardı; George'un gösterdiği ilgi onu utandırdı. "Gelmene sevindim."

"Ben de seni gördüğüme sevindim." George nazikçe eline dokununca Vivian içinde bir sıcaklık hissetti. Aman Tanrım. Bu George yakışıklıydı ve Vivian da...

"Anne?" Susannah içinde güller olan bir vazoyla kapının önünde duruyordu. Yüzünde gözlerine inanıp inanmamakta güçlük çektiğini gösteren çok tuhaf bir ifade vardı.

"Susannah!"

George ayağa kalkmaya çalıştı.

Vivian utancından hızlıca konuşup "George, bu kızım, Susannah," dedi. Kızının yüzündeki ifade, yanlış hiçbir şey yapmamış olmasına rağmen kendini suçlu hissetmesine sebep oluyordu.

Susannah, "Merhaba, George," dedi. "Tanışmış mıydık?"

"Hayır, ama annen senden defalarca bahsetti."

"Güzel." Susannah vazoyu yatağın başındaki komodinin üzerine koyup annesini yanağından öpmek için eğildi.

Vivian sertçe, "George benim erkek arkadaşım falan değil," dedi. Bunun derhal açıklığa kavuşmasını istiyordu. *Erkek arkadaş* çok aptalca bir kelimeydi. Onun gençliğinde "talibim" denirdi.

George, "Öyle değil miyim?" diye sordu. Vivian karşısındaki adamın hayal kırıklığına uğramasına sevindi.

"Sadece arkadaşız."

George, "Doğru," dedi. "Arkadaşız."

Yüzündeki gülümseme gerçekse Susannah'ın morali yerinde sayılırdı.

George koltuk değneklerine uzanırken, "Altamira'ya dönsem iyi olur," dedi.

Susannah, "Ben geldim diye gitmeyin ne olur," dedi.

"Servis şoförü beni bekliyor. Çok gecikmeyeceğimi söylemiştim." Vivian'ın eline son bir kez daha dokundu. "Kendine iyi bak, tamam mı?"

Vivian, "Tamam bakarım," diye söz verdi ve George'un tıpkı kocasının yaptığı gibi aniden ortadan kaybolmadığından emin olmak için elini uzatıp adamın yüzüne dokundu.

George'un gözlerinde şaşkınlık dolu bir bakış belirdi. "Evine çabuk dön," diye fısıldadı. "Seni özlüyorum." Sonra da ustaca değneklerinden destek alıp kapıdan çıkıp gitti.

Susannah, "Anne," dedi. "Erkek arkadaşın da *varmış*."

Vivian kızgınca, "Hiç de bile," diyerek inkâr etti. Çiçeklere bakmak için başını yana çevirdi. "Bana gül getirmen çok güzel."

"Konuyu değiştiriyorsun."

Vivian iç çekti. "Bana kızmanı istemiyorum."

Susannah yatağın biraz daha yakınına gitti. "Neden kızacakmışım ki?"

Gözkapaklarını aşağı indiren Vivian gerçeği söyleme vaktinin geldiğini hissetti. "Babana geçenlerde çok kızgındın, ama ben neler olduğunu hatırlamıyorum..."

Susannah kısık sesle, "Babamı yanlış anlamış olabileceğimi düşünmeye başlıyorum," dedi.

Bu sözleri duymak Vivian'ın içine su serpti. "Babanla konuşacağımı söylemiştim ama ziyarete gelmedi. Gece yarısına kadar uyumayıp bekledim, sonra da taşındığımı bilmediğinden korktum." Yaptığı şeyi itiraf etme hevesiyle hızlıca konuşuyordu. "Onunla konuşmayı çok istiyordum ama gelmedi." Cesaretini toplayıp başını kaldırdı ve Susannah'ın gözlerine yaşlar dolduğunu görünce şaşırdı. En çok da bundan, Susannah'ın onun yüzünden tekrar üzülmesinden korkuyordu.

Vivian lafı ağzında geveleyip, "Özür dilerim," dedi.

"Ne için özür diliyorsun, anne?"

"George'a, az önce tanıştığın adama babana kızdığından ve onun beni ziyaret etmesini beklediğimden bahsettim. Baban gelmeyince, sana onunla konuştuğumu ve babanın her şeyi seni sevdiği için yaptığını söylemeye karar verdim. Ama gördüğün gibi ben başka bir George'la konuştum."

"Babam beni sevmişti, anne." Kızının yüzü gözlerinden akan yaşlarla parıldıyordu. "Bunu anlamam neden bu kadar vakit aldı bilmiyorum."

"Artık anlıyor musun?"

Susannah başını salladı. "Şu son birkaç günde çok şey öğrendim..."

Annesi kızına küçük bir oyun oynadığı konuya dönüp, "Yalan söylemedim. George'la konuştum," dedi. "Baban olan George'la değil, arkadaşım George'la."

Susannah ona kibarca gülümsedi. "Sorun değil, anne. Sana kızgın değilim."

"İyi." Vivian artık çok yorulmuştu. Günün çoğunu bekleyerek geçirdikten sonra, kocasının gelmeyeceğini kabullenmek zorundaydı. Belki bu akşam gelirdi, yine de ona çok fazla umut bağlamıyordu.

"Gözlerim kapanıyor," diye fısıldadı.

"Sen uyu, anne."

"Uyandığımda burada olacak mısın?"

Susannah, "Olabilirim," dedi. "Ama burada değilsem de çok önemli bir işim var onu halletmeye gitmişimdir."

"Sorun değil, kızım. Sen git işini hallet."

"Seni seviyorum, anne."

Vivian gülümsedi, gerçeği söylediğine sevindi. Susannah da artık bunları bildiği için kendini çok iyi hissediyordu.

O sıra uykuya dalmış olmalıydı, çünkü uyandığında oda karanlık ve sessizdi. Gece lambası lavabodaki aynadan yansıyordu.

Yalnız olmadığını hissetti ve başını çevirdiğinde haklı olduğunu fark etti. George başucunda duruyordu.

Onun George'ydu. Tüm zorluklara göğüs germiş ve en çok ihtiyaç duyduğu anda yanına gelmişti.

Debbie Macomber - Bahçemde Yeşeren Umutlar

41

Susannah çakıl taşlı park alanına girdiğinde, Roadside Moteli'nden boğuk bir sesle country tarzı bir şarkı yükseliyordu. Yatağında rahatça dinleniyormuş gibi görünen annesinin yanından ayrılmış, Troy'la buluşmaya gelmişti. Parayı hazırlamıştı. Bu oyunu oynamaya içi ürpererek karar vermişti.

Her zaman olduğu gibi bar, tır şoförleriyle doluydu. İçerisi yoğun sigara dumanıyla, içki ve pis ter kokularıyla kaplıydı. Troy, Susannah'ın daha önce gördüğü o sarışın kızla bir masada oturuyordu. Bu "eski arkadaşının" adının Jenny gibi bir şey olduğunu söylemişti. Kadın, kolunu sıkıca Troy'un beline sarmış, hayran hayran ona bakıyordu. Üzerinde daracık askılı bir tişört vardı ve göğüsleri dışarı fırlayacakmış gibi duruyordu. Troy döndü ve kapıdan giren Susannah'a ters ters baktı. Sarışına bir şeyler söyledi ve kadın kolunu üzerinden çekti. Susannah'a bakmaya devam eden Troy, başıyla

barı gösterdi.

Sharon, Susannah'ın son ziyaretinde gördüğü gibi barla ilgileniyordu. Eski sınıf arkadaşı onu görünce donup kaldı. Hâlâ doğru şeyi yapıp yapmadığından emin olamayan Susannah ciddileşti.

Troy bar tezgâhının sonuna gitti ve Susannah da onunla orada buluştu.

Troy sakince, "Para yanında mı?" diye sordu.

Çantasını sıkıca tutup vücuduna bastıran Susannah başını salladı. "Öncelikle konuşmayı istediğim birkaç şey var."

Troy onu incelerken gözlerini kıstı. Kızgınlıkla, "Sakın beni kandırmaya çalışma," diye fısıldadı.

"Öyle bir şey yaptığım yok. Çok fazla para istiyorsun, bunun karşılığında güvence istiyorum."

"Nasıl yani?"

"Parayı aldıktan sonra Chrissie'yle irtibata geçmeyeceğini nereden bileceğim?"

Öfleyip, "Unut gitsin," dedi. "Yolacak başka birini bulurum."

"Bu tür şeyleri kendine iş mi edindin yani?"

Troy bu soru canını sıkmışçasına, "Hayır," dedi. "Ondan sıkıldım. Eski bir söz vardı... Gözden ırak olan gönülden de ırak olur. Chrissie, Seattle'a dönecek ve her şey bitecek."

Susannah da aynen öyle olmasını umuyordu. "Chrissie'nin Colville'e döneceğinin garantisi yok."

Troy elini sallayıp Susannah'ın bu kaygısını görmezden geldi. "Döner, döner."

Susannah ikna olmamıştı. Kızı inatçıydı ve buralarda kalmaya karar verebilirdi. Öyle olursa her şey berbat olurdu.

Dirseğini bara yaslayan Troy, "Kuralları mı değiştiriyorsun?" diye sordu.

"Hayır ama Chrissie'nin ait olduğu yere, evine dönmesini istiyorum." Duraksadı. "Daha doğrusu üniversiteye dönmesini istiyorum."

Troy kayıtsızca omuz silkti. "Bana uyar. Buralarda dolanmasını istemediğimden eminim. Evine gidecek, merak etme."

Susannah merak ediyordu *işte*. "Bunlardan haberi yok, değil mi?"

"Ona söyleyeceğimi mi düşünüyorsun?"

Susannah, Troy'un istediğini elde etmek için her şeyi yapacağını hissediyordu. Ama eğer konu ona hayatlarından çıkması için para verdiğini açılmasına gelirse, Susannah ona yapmadığını bırakmazdı. Babasının Jake'in babasına para verirken, onun şimdi kapıldığı şüphelere kapılıp kapılmadığını merak etmekten kendini alamadı. O da doğru şeyi yapıp yapmadığını merak etmiş miydi? Kararını sorgulamış mıydı? Susannah babasının da onunla aynı yoldan geçmiş olabileceğini düşünüyordu. Sertçe, "Chrissie bunlara karıştığımı hiçbir şekilde öğrenmeyecek," dedi.

"İyi. Şimdi parayı ver."

"Daha değil."

"Bana bak, bu saçmalıklara ayıracak daha fazla vaktim yok. Bana parayı ver, yoksa güzel kızını hayatının sonuna

kadar düzelmeyecek bir hale sokarım."

Susannah bu tehdidi hafife almıyordu. Troy'un sırf inat olsun diye Chrissie'nin canını yakmaktan büyük zevk alacağını hissediyordu.

Bu tartışmayı daha fazla sürdürmenin yarardan çok zarar getireceğini anlayan Susannah, çantasını üzeri çizik tezgâha koyup fermuarı açtı. Yirmilik ve elliliklerden oluşan desteyi çıkarıp Troy'a uzattı.

Troy parayı kapıp hızlıca saydı. Bir dakika sonra sert bakışlı gözlerini kaldırıp Susannah'ın gözlerinin içine baktı. "Burada anlaştığımız miktarın yarısı var."

"Diğer yarısı evde. Chrissie, Seattle'a gitmek için yola çıktığında onu da alacaksın."

Troy'un bundan hiç hoşlanmadığı ortadaydı ama başka seçeneği yoktu. Susannah ona paranın tamamını birden verip kandırılmayı göze alamazdı. Elindeki tek koz buydu ve kullanmaya kararlıydı.

Troy düşünüyormuş gibi durdu, sonra da yavaşça başını salladı. "Peki, ama sözünü tutsan iyi edersin." Parayı kotuna bir zincirle bağlı olan cüzdana sokuşturdu. Tek kelime daha etmeden az önce oturduğu masaya gidip sarışın kadını kolundan tuttu. El ele tutuşan çift bardan çıktı. Yanlış hatırlamıyorsa adı Jenny olan kadın, kalçalarını onu izleyenleri tahrik edercesine sallıyordu. Susannah, onun yerindeki kişi kızı olsa utançtan yerin dibine girerdi.

Sharon yavaşça ona doğru yürüyüp, "Oğlum yakışıklı, değil mi?" dedi. "Gün geçtikçe babasına benziyor."

Susannah bu sözlere aldırış etmedi. Troy, Jake'e benziyor olsa da, Susannah'ın bir erkekte bulunması gerektiğini düşündüğü özellikler olan haysiyetten, onurdan ve kişilikten yoksundu. Troy'da bulunmayan bu özellikler belli ki bir zamanlar Jake'te de yoktu. Bu durum Susannah'ı kızdırmaktan çok üzüyordu. Gerçekten de Jake'le çok özel bir şey paylaştığını hissetmişti. Tıpkı kızı gibi gereğinden fazla inat etmiş, babasının Jake'i hayatından çıkarıp atmakta ne kadar haklı olduğunu fark etmemişti. Onca yıl babasına küs kalmıştı, ama şimdi... şimdi neler olduğunu anlıyor ve bu onu paramparça ediyordu. Yıllarını hayatıyla oynadığını düşündüğü babasına kızgınlık besleyerek heba etmişti. Şimdi de gelmiş aynı şeyi yapıyordu. Her şeyi tıpkı babası gibi sevgisinden yapıyordu.

"Sen Fransa'ya gider gitmez Jake bana döndü."

"Yalan söylüyorsun." Susannah kendi iyiliği için tam aksine inanmayı, Jake'in mektuplarında anlattıklarına güvenmeyi istiyordu.

Sharon onu küçümsercesine kahkaha attı, ama Susannah onu umursamadı.

"Jake sana hiç ilgi duymadı. Seni, onu sevdiğin kadar sevmedi." Sharon'un asabını bozmasını istemiyordu, oturduğu yerden kıpırdamadı.

Sharon önemsiz bir şeymiş gibi, "Neyi istiyorsan onu düşün," dedi. "Troy benim gözümde her şeyin kanıtı."

Susannah her ne kadar kabullenmese de Sharon haklıydı. "Kendini başkalarını üzmek zorunda hissettiğin için sana

acıyorum, Sharon," dedi. "Jake gerçekten de canını çok yakmış olmalı." Sonra arkasını dönüp dışarı çıktı. Arabasının yanına vardığında parmakları anahtarın üzerindeki düğmeye basıp kapıları açamayacak kadar çok titriyordu.

Onca insanın arasında Troy ona hayatının en değerli derslerinden birini vermişti; o, babasının kızıydı.

Anahtarı kontağa takarken, bunu yaparak kızıyla arasındaki ilişkiyi ve evliliğini tehlikeye attığını fark etti. Joe'nun arkasından iş çevirmişti ve kocasının yaptıklarını öğrenince nasıl bir tepki vereceğini bilmiyordu. Yapabileceği tek şey Joe'nun onu anlayacağını ummaktı.

Bu yaz ilişkilerine yeni bir bakış açısıyla yaklaşmaya başlamıştı. Birlikte geçirdikleri yıllar boyunca Joe kendisini kanıtlamıştı. Umutlarını paylaşmışlar, planlar yapmışlar ve birbirlerinin acılarına merhem olmuşlardı. Joe onu en iyi gününde de, en kötü gününde de görmüştü. Yanı başında Jake değil, hep o durmuştu. Jake bir fanteziden, uzun zaman önce yitirilmiş bir sevdadan ve gerçekleşmeyen bir rüyadan ibaretti.

Susannah yeni yeni anlamaya başladığı olayları düşünerek eve döndü. Ev karanlıktı. Yoksa bu Troy'un çoktan sözünü tuttuğu anlamına mı geliyordu? Chrissie onunla mı birlikteydi? Susannah o anda o pis herife iki bin beş yüz doları kızının kalbini kırması için verdiğini fark etti. Troy da dediğini yapacaktı.

Susannah bir şekilde basamakları çıkıp eve girdi. Gözlerine yaşlar dolmuştu, etrafı zar zor görüyordu. Onca yıl boyunca babasına kızgınlığını delinmez bir kalkan gibi yanın-

da taşımıştı. Babasını kendinden uzak tutmuş, ona yakınlaşmasına izin vermemişti. Geçenlerde mezarlıkta bile ona öfke kusmuş, onu öz kızını sevmemekle suçlamıştı. Ama *onu* kızının sandığından da çok sevmişti. Susannah'ın kızına beslediği sevginin aynısını o da ona beslemişti.

Susannah birçok konuda yanılmıştı.

Babası onu, o da babasını sevmişti. Joe başından beri haklıydı. Susannah ona karşı bir şeyler hissetmemek için ne kadar çaba sarf ederse etsin başarılı olamamıştı. Babasına kızgın olduğu için doğru düzgün yas tutamamıştı. Onun yerine gençlik anılarını hatırlamış, öfkesini ve haksızlığa uğradığı hissini yeniden tatmıştı. Babasının ölümünden sonra hissettiği duygularla uğraşmamak için mi yapmıştı bunu?

Babasını özlüyordu, onu sevmişti ve üzgündü. Çok üzgündü. Olaylara bir de onun gözünden bakmadığı için ne kadar pişman olduğunu ona söyleyebilmek için *her şeyini* verirdi. Yüzünü ellerine gömdü ve gözyaşları tükenene kadar ağladı.

Konuşabileceğini hissedince mutfağa gidip telefona uzandı. Şansına karşısına Joe çıktı.

"Susannah, ne oldu?"

"Sana... sana ihtiyacım var. Ne olur buraya gel. Artık sensiz yapamıyorum."

Kocası hiç tereddüt etmedi. "Bir saate kalmaz yola çıkarım."

Joe'nun tek soru sormadan isteğini kabul etmesi Susannah'ı mahvetti. "Joe, ah, Joe, seni çok seviyorum."

"Biliyorum, Suze. Ben de seni seviyorum."

"Joe, çok aptalca bir şey yaptım. Ne olur çabuk gel."

"Yola çıkıyorum. Sakin ol. Gelince her şeyi konuşuruz."

Kendisine, alışkın olduğu, olmayı *istediği* kişiye giden yol doğrudan kocasına, Joe Nelson'a çıkıyordu.

Debbie Macomber - Bahçemde Yeşeren Umutlar

42

Susannah, Chrissie eve dönene kadar kendini toparladı. Beklediği gibi kızının dünyası yıkılmıştı. Hüngür hüngür ağlayan Chrissie eve koşarak girdi ve tek kelime etmeden Susannah'ın onun için açtığı kollara atladı. Kızının, kendisinin bu işte parmağı olduğundan haberdar olmaması için tüm kalbiyle dua etti.

Chrissie'nin başını omzuna bastırıp, "Ne oldu?" diye sordu.

Chrissie zar zor aldığı nefeslerin arasında, "Bitti," diyebilmeyi başardı.

"Troy'la mı?"

Kızı başını sallayıp ona sıkıca sarıldı.

"Bana neler olduğunu anlatabilir misin?"

Chrissie başını iki yana salladı. "Ölmek istiyorum."

"Ah, hayatım."

"Onu sevmiştim. Önce Jason, şimdi de Troy. Sorun ben-

de olmalı."

Susannah kızını yatıştırmak için sakin bir sesle, "Böyle düşünmemelisin," dedi. Ona çok güzel, genç bir bayan olduğunu ve doğru kişiyle kısa süre sonra karşılaşacağını söylerken, kızının saçlarını okşadı, kulağına teselli edici, hoş sözler fısıldadı.

"Troy, Colville'e taşınmama yardımcı olmayı da erteleyip duruyordu zaten. Şimdi nedenini anlıyorum, anne. Ah, anne!" Susannah'dan ayrılıp iki eliyle yüzünü kapattı. "Başka bir kadınla yaşıyor. Şu *eski arkadaşım* dediği Jenny'yle kalıyor. Başından beri birliktelermiş."

Bunlar, Susannah'ı hiç şaşırtmadı. Diğer kadın aptallık edip Troy'un pisliklerini görmezden gelmeye razıydı.

Chrissie hıçkıra hıçkıra, "Ben ne yapacağım?" dedi.

"Eve dönünce her şey yoluna girer." Eve dönme fikri Susannah'ın kulağına da güzel geliyordu. Bir an önce buradan kaçıp gitmeye can atıyordu. Evliliği durgunlaşmış, hayatı tekdüze bir hal almıştı. Ama şimdi şükrettiği şeyleri yazmak için birkaç büyük defter anca yeterdi.

"Oraya nasıl gideceğim?" Chrissie artık daha yüksek sesle ağlıyordu.

"Baban buraya geliyor."

Chrissie yanaklarına düşen yaşları sildi. Gözlerindeki ıslak parlaklık uzun kirpiklerine sarılmıştı. "Babam mı geliyor?" Bu herhalde son zamanlarda aldığı en iyi haberdi, çünkü yüzü titrerken gülümsemişti.

Susannah başını salladı. "Babanla birlikte eşyaları pa-

ketlemeyi bitireceğiz, temizlik için de Martha'yı çağıracağız. Ben eve babanla dönerim, sen de istersen benim arabamı alırsın."

"Gerçekten mi? Babamla aranız düzeldi mi?"

"Evet, artık çok daha iyiyiz. Bana haklı olarak kızmıştı. Hepimiz aptalca hatalar yapıyoruz, Chrissie. Asıl önemli olan bu hatalardan ders alıp yolumuza devam etmemiz."

Chrissie, "Ben de öyle yapacağım," diye söz verdi.

Susannah ona tekrar sarıldı. "Annesinin kızı."

Chrissie gülmeye çalıştıysa da ağzından öksürüğe benzer bir ses çıktı. "Hiç komik değil."

Susannah komiklik olsun diye söylememişti zaten.

Chrissie burnunu çeke çeke odasına döndü. Kısa süre sonra Susannah kızının telefonda konuştuğunu duydu ve Troy'u aramış olabileceğinden korktu. Endişelenmesine gerek yoktu. Birkaç dakika sonra Chrissie'nin Seattle'daki bir kız arkadaşını aradığını anladı.

Saat on olunca yatak odasının ışığının kapandığını fark etti. İçeriye bir bakış atınca Chrissie'nin uyuduğunu gördü.

Geç saate kadar oturup Joe'nun gelmesini bekledi. Kocası saat iki buçukta eve vardı. Susannah arabanın sesini duyunca kapıyı açıp sabahlığına sıkıca sarındı.

Joe arabadan indi, Susannah bir saniye daha ondan uzak olmaya dayanamadı. Çıplak ayaklarıyla basamaklardan inip kendini kocasının kollarına attı. Joe'nun kolları arasında kendini güvende hisseder hissetmez yüzüne öpücükler kondurdu. Böylece hiçbir şey demeden onu gördüğüne, sevdiğine

ve onunla evlendiğine ne kadar minnettar olduğunu ona gösterdi.

Joe, Susannah'ın belini daha da sıkıca sardı. Gülerken, "Bu sıcak karşılamayı neye borçluyum?" diye sordu.

"Seni seviyorum, Joe Nelson."

"Ben de öyle olmasını umuyordum. Neredeyse yirmi beş yıldır evliyiz."

"Yani, seni *gerçekten* seviyorum. Şu son birkaç haftaya kadar seni ne kadar çok sevdiğimi anlamamıştım. Ah, Joe, sana anlatacak o kadar çok şeyim var ki." Söyleyeceklerinin çoğu onu mutlu etmeyecekti ama Susannah ondan hiçbir şeyi saklamamaya yemin etmişti.

Joe uzun bir yoldan gelmişti; ellerine birer kadeh şarap alıp yan yana oturdular ve bir saat kadar konuştular. Joe, Colville'e gelmeye karar verince hastalarıyla ilgilenmesi için emekli bir arkadaşına ulaşmış, arkadaşı da onu kırmamıştı.

Susannah geçen haftalarda yaşadığı olayları anlatmaya başladı.

Susannah, Troy'a verdiği paradan bahsedince, Joe, "Ciddi olamazsın!" diye haykırdı.

"Sabah kalan yarısını almaya gelecek."

Joe kaşlarını çattı. "Para falan alamayacak."

"Ama ben..."

Kocası başını iki yana salladı. "Merak etme, ben hallederim. Ona söyleyecek iki çift lafım var; hem gerekirse şerifi de çağırırım. Troy Nance'le işim bitince bir daha ne kızımızı ne de ailemizden başka birini rahatsız edebilecek."

Susannah içinin rahatladığını hissetti. Kocasının kollarına ve sevgisine sığınmak çok güzeldi. Bu konuyu tek başına halletmeye kalkışmamalıydı. Onlar bir takımdı, bunu hiç unutmamalıydı.

Joe'nun diyecekleri bitmemişti. "Sabah ilk iş paranın kalanını Carolyn'e ver ve diğer iki bin beş yüz dolar için de çek yaz. Ben bankaya havaleyi yaptırırım."

Susannah, "Teşekkürler," diye fısıldadı.

Joe kolunu karısının omuzlarına koydu. "Keşke buraya seninle birlikte gelseydim."

Derince bir nefes alan Susannah dudağını ısırdı. "Anlatacaklarım daha bitmedi."

"Bitmedi mi?" Joe endişeli gibiydi, Susannah onu suçlayamazdı.

"Belki de bunu bir başka zamana saklasam daha iyi olur."

"Şu özel dedektifle olanlardan mı bahsediyorsun?"

Susannah başını iki yana salladı. "Jake'le olandan bahsediyorum."

Joe sırtını koltuğa yaslayıp yavaşça nefes verdi. "Ah, Jake, tabii, hayatının aşkı." Sesinde iğneleyici bir hava vardı, Susannah bundan dolayı da onu suçlayamazdı.

Ellerini kocasının yanaklarına koyup, "Hayır," dedi. "Hayatımın aşkı sensin. Hep sendin, öyle de kalacaksın. Bir anlığına bunu unuttum o kadar." Bacaklarını altına alıp başını kocasının omzuna yasladı.

"Anlatsan iyi olur."

Ona göre Jake konusu gerçekten kapanmıştı. "Troy'un

annesi Sharon Nance, bana oğlunun babasının Jake olduğunu söyledi."

Joe kısa bir ıslık çaldı.

"Onunla düzenli olarak görüşüyormuş. Söylediği her şeye inanmamam gerektiğini biliyorum ama Jake'e yıllar önce verdiğim madalyondan haberi vardı; bu yüzden ona inanmam gerekiyor."

Joe kaşlarını çattı. "Seni sinir etmeye çalıştığından eminim."

"Evet, ama artık umurumda değil. Yanımdasın ve benim için önemli olan tek şey bu." Susannah bu sözleri söylerken gayet ciddiydi.

Joe esneyerek, "Uyumak ister misin?" diye sordu.

Susannah başını salladı. "Hem de nasıl. Uzun süredir kocamla birlikte yatamadım."

Joe gülüp Susannah'ın koltuktan kalkmasına yardım etti. Kollarını birbirlerinin beline atıp yatak odasına, Chrissie'nin uyuduğu odanın yanına doğru yürüdüler.

Kızları konuştuklarını duymuş olmalıydı; odasının kapısını açtı ve koridora çıktı. "Baba?"

"Merhaba, canım kızım."

Chrissie babasına sıkıca sarıldı. Susannah kızının gözlerinin şişip kızardığını fark etti.

Chrissie kollarını küçük bir kızken yaptığı gibi babasının karnının etrafına sararken, "Gelmene sevindim," dedi.

"Ben de seni gördüğüme sevindim."

Susannah, Chrissie'yi bu acından korumanın bir yolu

olduğunu umarak, "Şimdi nasılsın?" diye sordu.

"Daha iyi olacağım... Sadece eve gitmek istiyorum."

"Sabah yola çıkabilirsin."

"İyi." Chrissie odasına dönüp kapısını kapattı.

Joe, Susannah'ın elini tutup yatak odasına geçti. Karısının tek kişilik yatakta yattığını görünce homurdandı.

Burnunu kocasının boynuna sürten Susannah, "Birbirimize sıkıca sarılırız," dedi.

Joe gülüp, *"Sımsıkı* sarılırız," diye tekrarladı. Sonra birden durgunlaştı.

Susannah başını kaldırdı. "Ne oldu?"

Joe onu bırakıp komodine doğru yürüdü. "Biri sana mesaj bırakmış."

Arkasına dönen Susannah aynaya yapıştırılmış notu gördü. Üzerinde şöyle yazıyordu:

SABAH SAAT 10'DA
BENİMLE MEZARLIKTA BULUŞ.

Debbie Macomber Bahçemde Yeşeren Umutlar

43

Ertesi sabah yatakta birbirlerine sarılırken Joe, "Gidecek misin?" diye sordu. Gece boyunca birbirlerinden ayrılmaya dayanamayacaklarmış gibi bu şekilde yatmışlardı. Aşkları tazelenmiş, yenilenmişti ve birbirlerine verdikleri değeri yeniden anlamışlardı. Joe, Susannah'ın kurtuluşu, değişmez parçasıydı Susannah kalkıştığı tehlikeli işten dolayı çok korkmuştu.

"Evet, gitmek zorundayım."

"Buraya nasıl girdiğini anlayamıyorum." Joe bunu geceden beri söyleyip duruyordu. "O Jake denen herifse..."

"Jake benim için önemsiz biri." Onunla iletişime geçmeye ve babasının yaptıklarından dolayı özür dilemeye dair isteği sönüp gitmişti. Troy'un babası olup olmamasını da önemsemiyordu artık. Jake geçmişinde, değiştirilemeyecek ya da bir daha yaşanamayacak zamanlarda kalmıştı. Susannah onu kafasında büyütmüş, tapılası hale getirmişti; ama Jake hiçbir

zaman bir aziz kadar masum olmamıştı.

Susannah geçici olarak aklını yitirdiği bu süre zarfında onun yanında olan ve onu hep seven kocasına sarılıp tutunurken, "Yapamam," diye fısıldadı.

Elini karısının çenesinin altına koyan Joe, göz göze gelebilmeleri için Susannah'ın başını yukarı kaldırdı. "Onunla buluşmazsan her zaman pişmanlık duyup ya gitseydim diye düşüneceksin. Bunları aklından tamamen atmanın vakti geldi artık."

"Benimle gelir misin?"

Düşünürken Joe'nun göğsü şişti. Sonunda başını salladı.

Bu her şeyi değiştiriyordu. Susannah kocası yanındayken Jake'le yüzleşebilecekti. Eski erkek arkadaşının gözünün içine bakıp, imzalanan anlaşmanın George Leary'nin hayatında kızı için yaptığı en iyi şey olduğunu söyleyebilecekti. Babasının iki evladını da Jake'in yüzünden kaybettiğini daha yeni yeni anlıyordu; Doug ikisinin karıştığı uyuşturucu işi yüzünden ölmüş, Susannah da babasına ömür boyu küs kalmıştı.

Saat sekiz olduğunda Chrissie uyanıp bavulunu toplamaya başlamıştı. Susannah kızının yatağına oturdu. "Onu gerçekten de sevdiğimi düşünmüştüm, anne."

"Biliyorum, hayatım." Troy'un onun sevgisine layık olmadığını söylememek için kendini zor tuttu.

"Sevgimin onu değiştireceğini düşünmüştüm."

Susannah da Jake'le ilgili olarak aynı şeye inanmıştı. Dizlerini yukarı çekip kollarını ve bacaklarını sararken, "Sen

hayal ettiğin adamı sevmiştin," dedi.

Joe onlara birer fincan kahve getirdi. Konuştuklarını görünce hemen yanlarından ayrıldı.

"Troy'u benim gördüğüm gibi göremediğin için sana çok kızgındım, ama şimdi düşünüyorum da aslında senin gözünden de bakmalıydım." Bu, Chrissie'nin olgunluğa erişmek için attığı büyük bir adımdı. Susannah kızının gerçekleri onun gördüğünden daha erken göreceğine inanıyordu.

Susannah, "Her şeyi seni sevdiğim için yaptım," dedi.

Kızı ona sarılırken gözlerine yaşlar doldu. Chrissie, "Şimdi anlıyorum," dedi.

Joe saat dokuz buçukta bavulu arabaya koydu. Chrissie anneannesini görmek için kısa bir mola verdikten sonra Seattle'a doğru yola çıkacaktı. Susannah yaşananları anlattıktan sonra, Vivian bile Chrissie'nin Colville'de kalmasının doğru olmayacağını kabul etmişti. Susannah ile Joe kollarını birbirlerine sarmış halde kaldırımda durup kızlarının gidişini izledi.

Joe, "Toparlar," dedi. "Çok önemli ve üzücü bir ders aldı."

Susannah, "Evet..." diye söylendi. Büyümek, onun da çok iyi bildiği gibi zorlu bir süreçti.

Joe, "Hazır mısın?" diye sordu." "Mezarlığa doğru yola koyulalım."

Bu yüzleşmeye hiçbir zaman hazır olamayacağını düşünüyordu. "Ne olursa olsun yanımdan ayrılmayacağına söz ver."

Joe, "Endişelenmene gerek yok," dedi. "O herif karımı alıp gideceğini düşünüyorsa, neye uğradığına çok şaşıracak."

Susannah başını Joe'nun omzuna yaslayıp gülümsedi ve kocasının bu ihtimali düşünmesini komik buldu. Ona sarılan bu adam, bir eşte aradığı ve olmasını istediği her şeye sahipti.

Şehir dışına giden yola girdiler; ikisi de sohbet edecek havada değildi. Mezarlığa açılan büyük demir kapı, onlar anayoldan içeri saparken açıktı. Daha önce olduğu gibi notta nerede buluşacakları yazmıyordu. Joe, Susannah'ın babasının mezarının yanına park etti. Aşağı inip el ele tutuşarak arabanın önünde beklediler. Daha erkendi, buluşma saatinden beş dakika önce gelmişlerdi.

Susannah babasının mezarını ziyaret ettiğinde kızgınlıktan başka hiçbir şey hissetmemiş, öfke saçmıştı. Ama hisleri tamamen değişmişti artık. Mezar taşına bakıp gülümsedi, kalbinin sevgiyle dolu olduğunu ve heba olan yıllardan dolayı hüzne kapıldığını hissetti.

Joe elini daha da sıkıca tuttu. Susannah başını kaldırıp ileriye bakınca nefessiz kaldı. Kalbi durmuş gibiydi. Etrafındaki her şey dönmeye başladı. Hayır, bu olamazdı. Yanlış görüyor olmalıydı. Her şey babasını düşündüğünden dolayı oluyordu...

Mozolenin arkasından çıkmış ona doğru yürüyen kişi... George Leary'ydi. Ama daha genç, daha yakışıklıydı.

Sesi çatlayarak, "Baba?" diye fısıldadı.

Joe yumuşak bir sesle, "Susannah," dedi. "O ağabeyin,

Doug."

"Doug mu?" Gözlerine yaşlar doldu, dizlerinin bağlı çözüldü. Ağabeyi otuz yıldan fazla bir süredir ölüydü. Joe onu belinden tutup doğrultmasa yeni biçilmiş çimlerin üzerine yığılırdı.

Öne doğru çıkan Doug, "Seni şaşırttığım için üzgünüm," dedi. "Ama bunu başka nasıl yapabileceğimi bilemedim."

"Nasıl... neden... ne zaman?"

Joe, "Eve gidip konuşsak daha iyi olur," dedi.

Kararsız gibi duran Doug, kaşlarını çattı. "Yeğenim evde değil mi?"

"Seattle'a döndü."

Doug başını salladı. "Peki. Sizinle evde buluşalım."

Susannah arabaya bindiğinde hâlâ titremeye devam ediyordu. "Babama çok ama çok benziyor." Sonra birden aklında bir ışık belirdi.

"Aman Tanrım, annem." Annesi ona, George'u gördüğünü defalarca söylemişti ve ölü kocasının genç halini, öz oğlunu, *gerçekten* de görmüştü. Aklı üzüntüyle ve unutkanlıklarla bulanan Vivian, George'un onunla birlikte olmak için hayata geri döndüğüne inanmış olmalıydı. Bu, annesinin anlattıklarını açıklıyordu. Susannah onun söylediklerini ne kadar da çabuk görmezden gelmişti.

Doug, onlardan beş dakika sonra eve vardı. Her ne kadar gerçek gibi durmasa da birbirlerine hal hatır sordular. Susannah sert bir kahve yaptı. Buna ihtiyacı vardı. Günün biraz daha geç saatlerinde olsalar bir bardak viskiyi kafaya dikerdi.

Vücudu şokla başa çıkmak için ara sıra böyle bir şeye ihtiyaç duyuyordu.

Susannah konuşmaya başladığında Doug masadaki sandalyeye oturmak üzereydi. "Bana notları Jake'in bıraktığını sanıyordum. Son seferde eve girmeyi nasıl başardın? Alarm kurdurmuştum."

Abisi özür dilercesine ona gülümsedi. "Alarmı kapattım. Şifreyi tahmin etmek zor olmadı; doğum tarihini kullanmışsın. Ayrıca tuğlanın arkasındaki anahtarı hâlâ duruyor."

Elbette. Chrissie de geldiği akşam eve o anahtarla girmişti. Anahtarı yerine koymuş, sonradan orayı kontrol etmemişlerdi. Susannah bunu tamamen unutmuştu.

Doug, "Ben de Jake'ten şüpheleneceğini tahmin ettim," diyerek konuşmaya devam etti. "Karşına böyle çıkmak hoş olmadı, özür dilerim."

"Ama... ama sen hayattaysan, tabutunda kim yatıyor? Ayrıca evde ne arıyordun? Onca zamandır eve giren kişi *sendin*, değil mi?"

Doug elini havaya kaldırıp Susannah'ı durdurdu. "Belki de en baştan anlatsam daha iyi olur."

Joe, "Elbette," derken mutfak masasını gösterdi. Hep birlikte oturdular.

Cama doğru bakan Doug, geçmişe dalarken gözlerini uzaklara çevirdi. "Her şey, sen Fransa'ya gitmeden önce başladı. Jake yanıma geldi, paraya ihtiyacı vardı; hem de acil. Uzaklara gitmene engel olmak için çaresizliğe kapılmış, çabucak para bulmak için uyuşturucu işine bulaşmıştı. Sonunda

Idaho'da hiç de nazik olmayan bazı adamlarla başını belaya sokunca benden yardım istedi. Ne yapmamı istediğini bilmememe rağmen her şeyi yoluna koyabileceğimi umarak onunla birlikte Idaho'ya gittim."

Susannah, "Uyuşturucu mu *satıyordunuz?"* diye sordu.

Doug çok sert bir tavırla, "Hayır," diye cevap verdi. "Neye bulaştığım hakkında hiçbir bilgim yoktu. Jake de benden farksız sayılmazdı. Biz neler olduğunu anlayana kadar da iş işten geçti. Uyuşturucu mafyasının başındakileri, yani Jake'in bulaştığı adamları, yakalamak için yapılan gizli operasyonun ortasına düştük. Yani ağa takılan küçük balıklardan biriydik ama ikimizin adı da tutuklama emrine yazılmıştı."

"Siz de kaçtınız." Susannah ağabeyinin masum olmasına rağmen, derdini polislere anlatmayıp kaçmasına anlam veremiyordu.

"Jake'le apar topar Idaho'dan kaçtık ve böylece hayatımızın en büyük hatasını yaptık. Küçük bir uyuşturucu baskınının federal bir suça dönüşeceğini bilmiyordum. Düşündüğüm tek şey, babamın yanına dönüp ondan yardım istemekti."

Susannah başını salladı ama işin neden bu kadar çabuk çığrından çıktığını hâlâ anlayamamıştı. "Vazgeçip cezamı çekmeye razıydım. Hatta eve döndüğümüz gece Patricia'yla buluşmak için sözleşmiştim, ama Jake panik yapıp Sharon Nance'in yanına koştu. O da ona yardım etmeyince ya da edemeyince Jake arabamı çaldı."

Susannah, "Ben Fransa'dayken Jake, Sharon'la birlikte

miydi?" diye sordu.

Doug, "Hayır," dedi.

"O zaman daha sonra bir araya gelmişler. Ondan oğlu olduğuna göre öyle olmak zorunda."

Doug tekrar, "Hayır," dedi. "Öyle bir şey yapacak vakti olmadı. Dediğim gibi, arabamı çalıp kaçtı."

"Ve kaza yaptı." Joe bu kısmı Susannah'dan önce çözmüştü.

"Jake... öldü mü?" Susannah bunları sindirmekte zorlanıyordu. "İmkânsız! Sharon, Jake'in Troy'un babası olduğunu ve onunla görüştüğünü söyledi."

Ağabeyinin gülümsemesi acımasızcaydı. "Yalan söylemiş."

"Ama... neden?"

Joe, Susannah'ın eline uzanıp parmaklarını nazikçe sıkarken, "Seni sinir etmeye çalıştığı ortada," dedi. "Kendine göre pis bir sebebi vardır. Ona yardım etmeyi istememiş ve onu bir daha hiç görmemiş. Senin onu aradığını duyunca o yalanları uydurmuş. Onun hakkında kötü şeyler düşünmeni istediği belli. Hem, Suze, bu Troy'un babası olmadığı anlamına geliyor."

Susannah doğru düzgün algılayamıyordu, ama kalbinin sızısı biraz dinmişti. Jake ona sadık kalmış, ömrünün sonuna kadar doğruyu söylemişti.

Doug kahvesini yudumlayıp kendi hikâyesini anlatmaya döndü. "Jake ölünce tüm suç üzerime kaldı. Masumluğumun kanıtı yok oldu. Kazayı öğrenmeden önce babam Şerif Dal-

ton'la haberleşmişti. Arkadaşına güvenebileceğini biliyordu, ama dava FBI'ya devredildiği için şerifin yapabileceği bir şey yoktu."

"Biliyorum."

"Jake'i benim yerime gömmek babamın fikriydi." Kısık sesle konuşuyordu. "Masum olmama rağmen kurtulma şansımın çok düşük olduğunu biliyordu. Hapse attığı onca suçludan sonra, onların arasına düşersem dünyada cehennemi tadacağımdan korkuyordu."

"Peki ya Jake'in babası? Onun bunlardan haberi var mıydı?"

Doug başını iki yana salladı. "Haberi olduğunu sanmıyorum. Babamın ona verdiği parayı almıştı. Anladığım kadarıyla Jake'le babasının arası açıktı. Babası Oregon'da yaşıyordu ve Jake onunla bir bağının olmadığını söylemişti." Doug bir anlığına durdu. "Bu işi Allan başlattı, biliyor musun? Jake bunu öğrenince çılgına döndü. Senin olmasını istediğin adam olmaya çalışıyordu, Susannah. Ne yazık ki hayat yüzüne gülmedi."

Allan Presley'in bir baba ve insan olarak taş kalpli olmasına rağmen, Susannah adamın dünyadaki tek oğlunun vefat ettiğini bilmemesine üzüldü.

Joe, "Jake'i senin yerine koyup fark edilmeden toprağa vermeyi nasıl başardılar?" diye sordu.

"Şerif Dalton, Jake'i kazanın olduğu yerde ceset torbasına koymuş, sonra da Henry Amcamın yanına götürmüş."

Joe kaşlarını çatıp, "Henry Amca mı?" diye sordu.

Susannah, "Amcam cenaze levazımatçısıydı," dedi. "Yıllar önce öldü, dükkânı da satıldı."

Doug, "Cenazede tabut kapalı tutuldu," diyerek konuşmaya devam etti. "Yaşanan ciddi kazadan sonra da bu normal karşılandı. Hiç kimse şüphelenmedi. Jake gömüldü, ben de ölü sayıldım." Bir anlığına duraksadı. "Babam bana yeni bir kimlikle sosyal güvenlik numarası bulmayı başardı. Yeterli bağlantıları vardı." Ellerine baktı. "Benimle aynı yıl doğan ve altı aylıkken ölen bir çocuğun olduğunu öğrenmişti. Adı, David Langevin'di. Ben de o kişi oldum."

"Annem onca zaman boyunca seni babam sandı."

Doug'un iç çekişi üzüntüsünü belli etti. "Evet, biliyorum. Ama ondan başka bir şey bekleyemezdim. Sanırım artık babama epey benziyorum ya da en azından orta yaşlı halini andırıyorum."

Susannah, "Annem aradaki farkı hiç anlamamış," dedi.

"Karşısına çıkmayı düşünmüyordum. Bir akşam parkta bir banka oturduğunu gördüm, nerede olduğunu bilmiyordu. Ona yardım etmek zorundaydım, beni görünce babam sandı. Oğlu olduğumu anlayacağından korktuğum için onunla hiç konuşmadım. Zaten karışık olan kafasını daha da karıştırmayı istemedim."

"Ama onu tekrar ziyaret ettin."

Ağabeyi başını salladı. "Onu bir kez hastanede, bir kez de Altamira'da ziyaret ettim. Beni görünce huzur buluyordu. Bana ne olduğunu hiç öğrenemedi. Babam hayatta olduğumu ona söylememeye karar verdi. Böyle bir sırrı saklamakta zor-

lanacağını, bu yüzden tüm bağları koparmanın en iyisi olacağını söyledi. O zamanlar kabul ettim ama sonra pişmanlık duydum. Geçen yıllar boyunca beni görmeye geldi, bana para verdi. Çeşitli eyaletlerde işçi olarak çalıştım."

Susannah, "Bir dakika," diyerek onu durdurdu. Babasının yaptıklarını yine yanlış anlamıştı. "O seyahatlerini yazdığı küçük bir defter buldum. Babamın bir metresi olduğunu ve annemizi aldattığını düşünmüştüm."

Doug, "Defteri ben de gördüm," dedi. "Kötü şeyler düşüneceğinden korktuğum için aldım. Demek ki geç kalmışım." Üzüntüyle ona baktı.

"Aman Tanrım." Susannah iki eliyle gözlerini kapattı. Karşılaştığı her olayda babasını suçlamıştı.

"O zamanlar her şeye hızlıca karar verilmesi gerekiyordu. Babamın daha sonra pişman olduğunu biliyordum. Ben de aynı şeyleri hissettim ama başına geleceklerden korktuğum için temize çıkamadım. Bunları babam ayarladı ve bu yüzden de bazı sonuçlara katlanmak zorunda kalacaktı. O da en az benim kadar kapana kısılmıştı."

Susannah bu kurmaca olay ortaya çıkarsa babasının, amcasının ve şerifin suçlanacağını, üçünün de muhtemelen hapse gönderileceğini fark etti. Ağabeyi böyle bir riski göze alamazdı.

"Babamı gördüğünü söylediğinde anneme inanmadım."

Joe teselli etmek için karısının elini tekrar sıkarken, "Kendini suçlama," dedi. Sonra da Doug'a dönüp, "Kazadan sonra neler oldu?" diye sordu.

Doug üzgünce kahvesine baktı. "Babam elindeki tüm nakit parayı bana verdi, ben de Kanada'ya kaçtım. Birkaç yıl yeni kimliğimi kullanarak British Columbia eyaletinde yaşadım. Oradaki iki şehirde kereste fabrikasında çalıştım. Bir yaz boyunca Bronson'da çalıştığımı belki hatırlarsın."

"Hiç evlenmedin mi?"

Doug başını iki yana salladı. "Evlenmedim. Masum insanları bu batağa çekemezdim."

"Ah, Doug."

"Sonunda Birleşik Devletler'e döndüm ve ülkedeki çeşitli yerlerde çalıştım. Bir şehirden diğerine, bir eyaletten diğerine gittim, hiçbir yerde uzun süre kalmadım. Düzgün bir hayat yaşamak için elimden geleni yaptım."

"Colville'e neden geri döndün?"

Doug fincanı iki eliyle tuttu. "Belki de çok çılgınca bir şey yaptım, ama onca seneden sonra hiç kimsenin beni hatırlamayacağını düşündüm. Dış görünüşüm, gördüğün gibi biraz değişti. Her neyse... Babamla çok karmaşık bir haberleşme sistemimiz vardı. Geçen bahar ondan haber almayınca başına kötü bir şey geldiğinden korktum. Neler olduğuna bakmaya geldim." Sesi kısıldı. "Kaçmaktan, sürekli arkama bakmaktan bıktım."

"Bunca zamandır nerede saklanıyordun?"

"Aslında saklanmıyordum. Kettle Falls Peyzajcılık'ta çalışıyordum."

Susannah gözlerini ona dikti. "David... ne demiştin? Langevin mi? Yoksa kendine kısaca Dave mi diyorsun?"

"Evet." Susannah'a şaşkınlıkla baktı.

"Dave *sensin!* Carolyn'in Dave'i!" Susannah bir kez daha şok geçiriyordu. Nefesini tuttu ve öğrendiklerini sindirmek için arkasına yaslandı.

Doug yüzünün kenarını kaşıyıp gülümsedi. "Carolyn beni tanımayınca güvende olduğumu anladım."

"Aman Tanrım... Carolyn'in bundan haberi var mı?"

"Hayır. Seninle konuşmadan ona söyleyemezdim."

Joe, "Ne kadar süredir Colville'desin?" diye sordu.

"Yaklaşık dört aydır. Carolyn'le geçenlerde ciddi anlamda görüşmeye başladık. Muhtemelen çok mantıklı bir işe kalkışmadık."

Susannah araya girip, "Hiç de bile," dedi. "Carolyn senin için deli oluyor."

Doug, "Ben de onu seviyorum," dedi. "Onca yıl boyunca hiçbir kadına ona beslediğim duyguları beslemedim. O benden daha iyilerini hak ediyor, ama kendimi ondan alamıyorum. İstifamı verdim, onu bir daha görmeyi düşünmüyorum ama... Ne yapacağımı cidden bilmiyorum."

Joe, "Peki neden şimdi ortaya çıkıyorsun?" diye sordu.

"Carolyn'le olanlardan ve senin yaşadıklarından sonra bu kararı aldım," dedi ve bunları söylerken Susannah'a baktı. "Jake'i aradığından bahsetti, ben de gerçeği bulacağından korktum. En iyisinin seninle yüzleşip her şeyi açıklığa kavuşturmak olduğunu düşündüm. Sana ve Carolyn'e güvenip gelecekle ilgili bazı kararlar vermek zorundaydım."

Arkadaşının gerçekleri öğrenmesi için heyecandan ye-

rinde duramayan Susannah, "Sence de öğrenmesinin zamanı gelmedi mi?" diye sordu. Doug'a itiraz etme fırsatı vermeden fabrikayı aradı. Son iki haftada Carolyn'i o kadar sık aramıştı ki, numarasını ezberlemişti.

Carolyn telefonu açınca Susannah, "Hemen yanıma gelebilir misin?" diye sordu.

"Her şey yolunda mı?"

"Buraya gelince görürsün." Heyecanının sesine yansımaması için büyük çaba sarf ediyordu. "Acele et, yeter."

Carolyn tekrar çok iyi bir arkadaş olduğunu gösterip hiç tereddüt etmeden, "On dakikaya orada olurum," dedi.

Doug kimliğini ifşa ettiğinden bu yana ilk kez gergin görünüyordu. Ayağa kalkıp masanın etrafında dolandı. "Bunun doğru şey olduğundan emin misin?"

"Hem de çok. Carolyn'e canımı bile emanet ederim. Üstelik seni seviyor."

Doug başını kaldırdı. "Sana bunu kendisi mi söyledi?"

"Söylemesine gerek yok. Her halinden belli oluyor zaten."

Joe, "Eve neden girdiğini açıklamadın," deyip Doug'un dikkatini başka tarafa çevirdi. "Babanın defterini almanı anlıyorum ama peki ya diğer eşyalar?"

Doug, "Aptallık ettim," dedi. "Onca şeyden feragat ettikten sonra eski hayatıma, hâlâ Doug Leary olduğum, bu evde yaşadığım zamanlara ait ufak tefek şeyler toplamaya çalıştım. Babamın bazı eşyalarıyla birlikte, katıldığım koşularda kazandığım madalyaları ve okul ceketimi aldım. Ba-

bamın hep benim olmasını istediğim bir yüzüğü vardı. Asıl onu arıyordum."

"Yüzük Chrissie'de! Kolyesine asmak için benden izin istedi, ben de onu kıramadım."

Doug gülümseyip başını iki yana sallarken, "Neden bulamadığım ortaya çıktı," dedi. "Aslında topladığın kolileri karıştırmaktan keyif aldım. Çocukluğumun anılarına bakmanın bana ne kadar iyi geldiğini tahmin bile edemezsin. Onca yıl boyunca eksikliğini hissettiğim bağı kurdum sonunda. Evin etrafında dolanarak risk aldığımı bilmeme rağmen bu durum bile beni buralardan uzak tutmaya yetmiyordu."

Susannah onunla karşılaşsa kim bilir neler yaşardı. "Hıı! Annemin bahçesiyle demek sen ilgileniyordun."

Doug masumca başını salladı.

"Ya seni görseydim? Ya da yan taraftaki Rachel seni fark etseydi?"

Doug, "Polisleri çağırdığın o akşam neredeyse yakalanıyordum," diye itirafta bulundu. "Ama buradan uzak duramadım. Alarm taktırmana rağmen geri geldim."

Carolyn'i beklerken birkaç dakika daha konuştular. Joe cüzdanından çıkardığı fotoğrafları gösterip Doug'a ailelerinden bahsetti. Susannah'ın ağabeyi her geçen dakika daha da geriliyordu, zil çalınca da ayağa fırladı.

Joe, "Carolyn'i görüşmeye hazırlasan iyi olur," dedi.

Susannah kapıyı açınca Carolyn'i oturma odasına aldı.

"Neler oluyor?" diye soran Carolyn, saatlerce ağlamış ve harap olmuş gibi berbat görünüyordu, yüzü solmuştu.

Susannah, "Ne oldu?" diye sordu.

Gözyaşlarıyla boğuşan Carolyn, odada kalan tek koltuğa oturup gözlerini sildi. "Özür dilerim, duygusal olarak çökmüş haldeyim. Dave buralardan gidiyor. İstifa etmiş. Fikrini değiştirebileceğimi düşünmüştüm. Aradım ama ulaşamadım. Çoktan gittiğinden eminim. Bunlarla başa çıkamıyorum. Düzeleceğim. Ama onunla ilişkimizin yürümesini o kadar çok istiyordum ki..."

Önünde çömelen Susannah, uzanıp arkadaşının ellerini tuttu. "Sana söyleyeceklerim Dave Langevin'le ilgili."

Carolyn anında paniğe kapıldı. "Başına kötü bir şey mi geldi?"

"Dave burada."

"Burada mı?" Carolyn etrafına baktı ve onu görmeyince meraklı gözlerini Susannah'a çevirdi."

"Asıl adı Dave değilmiş."

"Ne?" Carolyn doğrudan arkadaşının gözlerinin içine baktı.

Doug kapının önüne gelip, "Merhaba, Carolyn," dedi.

"Dave?" Carolyn nefesini tuttu.

Doug başını salladı. "Muhtemelen beni başka biri olarak hatırlıyorsundur."

"Seni Dave olarak hatırlıyorum. Neler oluyor burada?" Bir ona, bir Susannah'a baktı.

Susannah kolunu Doug'un beline atarken, "Seni uzun zaman önce kaybettiğim ve öldüğünü sandığım ağabeyim Doug'la tanıştırabilir miyim?" dedi.

Carolyn'in yüzündeki tüm kan çekildi ve eliyle ağzını kapattı. Fısıldayarak, "Doug?" dedi. *"Doug?"*

Doug tekrar başını salladı. "Sana söylemek istemiştim. Bu şekilde öğrendiğin için çok üzgünüm."

Carolyn başka bir şey duymak istemiyordu. Hemen Doug'un kollarına atıldı ve birbirlerine sıkıca sarıldılar.

Joe, omuzlarından sararak Susannah'ın yanında durdu. Jake ölmüştü. Buna üzülmüştü ama sevgili ağabeyi, Doug hayattaydı.

Susannah kafası karışmış, kararsızlığa düşmüş ve birçok konuda kendini kaybolmuş hissederek çocukluğunu geçirdiği odaya döndü. Şu son bir aylık sürede evine, gerçek yuvasına ve gerçek benliğine giden yolu bulmuştu. Geleceğin, ağabeyi ile Carolyn'e neler getireceğini bilmiyordu, bunu onlar belirleyecekti. Doug ne karar verirse versin, Susannah kabul edecek, hep onun yanında duracaktı. Aynı şeyi Carolyn için de yapacağını söylemesine gerek yoktu.

Joe kulağına doğru fısıldayarak, "Hâlâ şaşkın mısın?" diye sordu.

İlk başta şaşırmıştı ama evine giden yolu bulması, her ne kadar bu yolu iyi bilse de bazen beklenmedik iniş çıkışlar ve virajlarla karşılaşması anlamına geliyordu. Ona mutlu bir son sunan Doug'un geri dönüşü bunlardan biri, babasıyla ilgili öğrendiği gerçekler de bir diğeriydi. Aynı şekilde Joe'yla ve evliliğiyle ilgili edindiği yeni bakış açısı da bunların arasındaydı.

44

Doug'la baş başa kalan Carolyn gözyaşlarına bir türlü hâkim olamıyordu. Konuşmalarının sürekli bölüneceği korkusunu yaşamayacakları bir yere, Carolyn'in evine gitmişlerdi. Daha garajın yanındaki çamaşır odasına varamadan Carolyn hüznünü dışa vurdu.

Doug onu kollarının arasına alıp, "Üzgünüm, çok çok üzgünüm," dedi. "Sana böyle bir şok yaşatmayı hiç istemezdim, ama Susannah ile kocasına bunları anlatmadan senin karşına çıkamazdım."

"Biliyorum, biliyorum." Başını Doug'un omzuna yaslayıp ona sıkıca tutundu. "Anlamıyorsun."

"Neyi?"

Hiçbir şey, Doug'un onu yeterince hissedemeyecekmiş ve yeterince yakınında olamayacakmış gibi parmaklarını saçında gezdirmesi kadar güzel olamazdı.

"Ben seni hep sevdim... Yazdığın mektupları hâlâ sak-

lıyorum. Öldüğünü öğrenince ben de ölmek istedim. Susannah, Fransa'da yanımda olmasa kim bilir neler yapardım."

Doug, Carolyn'in alnını öpüp, "Ben de seni sevdim," dedi. "Yaptığım şeyden dolayı kendimi kötü hissediyordum. Patricia'yla bir süre çıkmıştık, onunla görüşmeye devam ederken sana yazmaktan nefret ediyordum. İkinize yaşattıklarımdan dolayı kendimi suçlu hissediyordum. Ondan ayrılmaya karar vermiştim."

"Sana neredeyse her gün yazdım."

"Ben de mektuplarındaki her kelimenin kıyametini bildim." Onu daha da sıkı sardı. "Başta seni bulmak ve benimle birlikte saklanmaya ikna etmek için Paris'e gelmenin bir yolunu bulabileceğimi düşündüm."

"Seninle her yere giderdim." Bunun doğru olduğunu biliyordu. "Ama sen gelmedin... beni sormadın."

Doug başını iki yana salladı. "Bunu sana da ailene de yapamazdım. Seni tüm kalbimle severken canını incitecek bir işe kalkışamazdım. Seni de bu cehenneme sürükleyemezdim."

Carolyn, Doug'un haklı olduğunu bilse de birbirlerinden ayrı geçirdikleri yılları unutamıyordu.

"Colville'e döndüğümde seninle görüşmemeye karar vermiştim." Carolyn, Doug'un gülümsemesini alnında hissetti. "Önce fabrikadaki, sonra da evindeki bahçenin işi bana verilince neler hissettiğimi bilemezsin. Seni gördüğüm anda dünyadaki hiçbir şeyin beni senden uzak tutamayacağını anladım."

Doug'un onunla birlikte olmasına sevinen ve onu bir an olsun bırakmayı istemeyen Carolyn, sevdiği adamın sırtını ince tişörtünün üzerinden okşadı. "Bu sabah işe gelmediğini öğrenince şehri terk etmenden korktum. Öldüğünü duyduğumda hissettiğim gibi çok berbat duygular hissettim."

"Seni bırakamazdım."

Hissettikleri Carolyn'i konuşamaz hale getiriyordu. "Ah... sana hangi adınla hitap edeceğimi bile bilmiyorum."

"Dave de. Alıştım artık."

Carolyn, ona sıkıca sarılan adamın ömrünün çoğunu Doug olarak değil, Dave olarak geçirdiğini fark etti. Onun kollarına sığınıp öğrendiklerinden dolayı hissettiği coşkuyla titredi.

İçini bir panik kaplarken, "Ne yapacağız?" diye haykırdı. "Hiç kimse gerçeği öğrenmemeli. Hiç kimse şüphelenmemeli."

Dave, "Henüz çoğu şeye karar veremedim," dedi. "Ama seni bırakamayacağımı biliyorum. Kaçmaktan bıktım usandım artık."

Bu, güven verici ama aynı zamanda da endişe uyandırıcı bir şeydi. Doug'un güvende olacağı, hiç kimsenin ondan şüphelenmeyeceği bir yere gitmek zorundalardı. Bu da Carolyn'in artık Colville'de kalamayacağı anlamına geliyordu. "Fabrikayı satabilirim, sonra da birlikte..."

"Hayır." Cevabı netti. "Buna izin veremem. Sakın böyle bir şey yapmayı düşünme. Son birkaç aydır hiç kimse şüphelenmeden Dave Langevin olarak yaşadım. Doug öldü, top-

rağa verildi. Artık ikimize de zarar veremez."

"Ama."

"Ben bu riski göze almaya razıyım. Bunların hiçbiri gün ışığına çıkamaz, Carolyn. Şerif Dalton'u ve annemi de düşünmek zorundayız. Annem böyle bir şoku kaldıramayabilir."

"Ah, Dave, annen için çok üzülüyorum. Ona söylememiz gerektiğini biliyorum ama ziyaretine gideceğime ve ona bakacağıma sana söz veriyorum."

Dave, Carolyn'in parmaklarını alıp dudaklarına götürdü. "Teşekkürler. Hem kimliğim açığa çıkarsa da çıksın, ama dediğim gibi bunun olacağını sanmıyorum. Annem ve Şerif Dalton öldükten sonra bir avukatla görüşüp her şeyi yoluna sokmak için ne yapabileceğime bakarım."

"Hayır." Carolyn bu konuda katı düşüncelere sahipti. "Hapse girmeni göze alamam."

"Son otuz yıldır öyle ya da böyle bir hapis hayatı yaşadım zaten."

"Müstakbel karın olarak bu konuda benim de söz hakkım olmalı."

Dave donup kaldı. Carolyn'in kolunu tutarak geri çekildi. Tereddüt ederek, "Müstakbel karım mı?" diye sordu.

Carolyn'in gözleri onunkilere kenetlenince parıldadı. Dave'in mükemmel yüzü önünde duruyordu. Elini Dave'in çenesine doğru kaldırıp utanarak gülümsedi ve başını salladı. "Sana evlenme teklif ediyorum, beni biraz seviyorsan teklifimi kabul edersin."

"Ama..."

"Seni ömrüm boyunca bekledim."

"Ama..."

"Evet de işte!"

"Carolyn, sen..."

"Ne söylediğimi duymadın mı? Seni seviyorum ve hayır diye bir cevap kabul etmiyorum."

Dave kaşlarını çattı, yüzünde hüzün dolu bir ifade belirdi. "Başımı sokacak bir evim bile yok. Sadece hurda bir pikabım ve bir karavanım var."

Dave bunu Carolyn'in düşündüğünden de zor hale sokacaktı. O da Dave'i ikna edebilecek tek şeyi yaptı. Kollarını boynuna sarıp onu öptü; ağzını, dilini, parmaklarını ve tüm bedenini kullanarak bu adama onu ne kadar çok sevdiğini gösterdi. Öpüşmeleri bittiğinde Dave nefessiz kalmıştı, Carolyn de aynı durumdaydı.

Dave dengesini korumak için bir yere tutunması gerekiyormuş gibi elini çamaşır makinesinin üzerine koydu.

Carolyn, "Başka itirazın var mı?" diye sorarken hayatının en önemli konuşmalarından birini çamaşır odasında yaptığına inanamadı.

Dave kaşlarını çattı, hâlâ ona karşı çıkacak gücü var gibiydi. Carolyn, "Gerçekten de beni terk edebilir misin?" diye sordu.

Küçük bir gülümseme Dave'in dudaklarını hafifçe yukarı kaldırdı. "Herhalde terk edemem," dedi.

"Sonraki soruma geçeyim: Birlikte yatak odasına girmemeye ne kadar süre dayanabiliriz? Cevap verme, çünkü sana

hemen söyleyeyim çok dayanamayız. Bunu ikimiz de biliyoruz."

Dave başını arkaya yaslayıp güldü ve sonra da Carolyn'i kucakladı. "Ah, Carolyn, seni çok seviyorum. Senin gibi birinin benim gibi bir suçluyla evlenmesini dünyada haklı kılacak hiçbir sebep yok, ama sen beni *istiyorsan*..."

"Elbette istiyorum. Hem öyle çok istiyorum ki, nikâhımızın kıyılması için üç beş gün dayanıp dayanamayacağımı bilmiyorum." Carolyn o anda gülmeye başladı. Yanaklarından yaşlar aktı. Aynı anda hem gülüyor hem ağlıyordu. Bir zamanlar ölen adam şimdi capcanlıydı. Hayır, bu tam olarak doğru değildi. Doug ölmüştü, ama *Dave* hayattaydı. Yaşıyordu ve ona âşıktı.

Joe ile Susannah, arabalarını Memorial Hastanesi'nin otoparkına bırakıp yukarı çıktılar ve Vivian'ın, odasında epey iştahlıca öğle yemeği yediğini gördüler. Vivian'ın yanakları yine al al olmuştu, haftalardır olmadığı kadar iyi görünüyordu.

Susannah bu ziyareti dört gözle bekliyordu. Kocasıyla uzun uzadıya ve içtenlikle konuşup birlikte çok büyük bir karar almışlardı. Susannah işine tıkılıp kaldığını hissetmeye başlamıştı. Hayatının o aşamasının sona erdiğini biliyordu. Yeni bir döneme adım atmanın vakti gelmişti.

Joe, "Annene söylesek mi?" diye sordu.

"Evet. Bence mutlu olur."

Joe'yla birlikte odaya giren Susannah, "Merhaba, anne," dedi. "Bak kim burada! Ayrıca bak, sana ne getirdim!" Annesinin bahçesinden kopardığı beyaz ve pembe güllerle dolu vazoyu gösterip dikkatlice pencerenin önüne koydu.

Yüzü gülen Vivian çatalını kenara bıraktı. "Joe!" Onu kucaklamak için kollarını açtı. Sesi eskisi gibi çıkıyordu. "Chrissie geldiğini söylemişti. Seni gördüğüme *çok* sevindim."

Joe, kollarını uzatıp Vivian'a nazikçe sarıldı. "Nasılsın?" diye sordu.

"Seni görünce daha iyi oldum." Bakışlarını Joe'dan Susannah'a çevirdi. "Çiçekler çok güzelmiş, canım kızım." Kaşlarını kaldırdı. "Yüzünde küçük bir kızken takındığın ifadenin aynısı var; söylemeye can attığın bir şey olmalı."

"Öyle mi?" Annesinin durumu anlaması hiç şaşırtıcı değildi. Susannah heyecandan ve sevinçten yerinde duramıyordu.

Joe kolunu karısının beline koyarken, "Hemen söylesen iyi olur," dedi. Başını eğip ona gülümsedi, gözleri aşkla parıldadı.

Susannah derin bir nefes alıp ağzındaki baklayı çıkardı. "Anne, çiçekçi dükkânı açacağım."

Vivian'ın gözleri kocaman açıldı. "Ne yapacaksın?"

"Çiçek dükkânı açacağım. Joe'yla gece boyunca konuştuk. Yeni bir işe atılmanın vakti geldi. Öğretmenlikten sıkıldım artık. Aslında her şeyi şu birkaç haftada fark ettim."

Annesi bu fikri kafasında tartarcasına, "Çiçek dükkânı?"

dedi. "Nerede?"

"Seattle'ın merkezinde, Blossom Sokağı'nda. Joe bu hafta Fannie Çiçekçilik'in üzerindeki satılık tabelasını görmüş. İçeriye bakmak ve birkaç soru sormak için oraya uğramış. Ben henüz dükkân sahibiyle konuşmadım ama şartları bize uyuyor gibi. Bu konuda *çok iyi* şeyler hissediyorum, anne."

Vivian, Joe'ya baktı. "Şu inatçı kızım sen olmadan yapamıyor, değil mi?" diye sordu.

Joe, "Ben de ona aynısını söyleyip duruyorum," diyerek Susannah'a göz kırptı.

Susannah dirseğiyle Joe'yu dürttü.

Hızlıca, "Bugün doktor kontrole geldi mi, anne?" diye sordu.

Vivian başını salladı. "Yataktan kalkmamın vakit alacağını söyledi ama iyileşeceğim."

Joe, "İyileşeceğinden eminim," dedi. "Susannah'la seni daha sık ziyaret edeceğiz."

"İyi. Gelirken güzel çiçeklerden de getirin." Önündeki peçeteye uzandı. "Evimden ayrılmam kolay olmasa da şimdi doğru kararı verdiğimi fark ediyorum. İşini değiştirmesi Susannah'a iyi gelecektir." Annesinin kafası yaz boyunca olduğu gibi bulanık değildi.

"Bence de, anne."

"Seni... yıllardır bu kadar mutlu görmemiştim, Susannah."

"Çünkü *mutluyum*, anne. Kendimi harika hissediyo-

rum." Annesi hafızasıyla ilgili sorunlar yaşıyor olsa da sezgileri eskisi kadar güçlüydü. Babasıyla ilgili tek kelime etmemesine rağmen, Vivian, kızının geçmişiyle barıştığını ve geleceğe umutla baktığını biliyordu.

"Güzel," diyen annesi tekrar daha başını salladı. Peçeteyle ağzını silip sıradan bir havayla, "George uğradı," dedi.

Susannah, kocasına gülümseyerek, "Babam mı?" diye sordu.

"Hayır, hayır, Altamira'dan arkadaşım George. Çok fazla kalamadı ama onunla muhabbet etmek bana iyi geldi." Bunu söylerken annesinin yüzü kızardı. "Belki merak ediyorsundur diye söyleyeyim; aramızda hiçbir şey yok. Bana büyük bir dairenin boşaldığını ve biri orayı kapmadan huzurevine dönmem gerektiğini söyledi." Sonra çabucak konuyu değiştirdi. "Fannie Çiçekçilik mi demiştin? İsmi aynı mı kalacak?"

Aklında birkaç fikir yeşerse de, Susannah bunu etraflıca düşünmemişti. "Bilmiyorum. Senin bir önerin var mı?"

Annesi gözü kırparken başını salladı. "Adını, Susannah'ın Bahçesi koy."

Susannah yavaşça, "Susannah'ın Bahçesi," dedi. Bu isim kulağa hoş geliyordu.

Joe, "Yan tarafında da bir tuhafiye var," diye ekledi. "Orada kurs da veriyorlarmış."

Bu iyi bir haberdi. Annesi ona yıllar önce örgü örmeyi öğretmiş ama eline şiş almayalı epey olmuştu. Yeni işinden fırsat bulursa seve seve kursa katılırdı.

Yorulmuş gibi görünen Vivian arkasına yaslandı.

Susannah, "Şimdi dinlen, sonra yine geliriz," dedi.

Annesi Susannah'ın yanağına öpücük kondurmasına müsaade etti. Kızının kolunu tutup, "Joe seni seviyor," diye fısıldadı.

Susannah da fısıldayarak, "Biliyorum, ben de onu seviyorum," dedi.

İkisi birlikte asansöre yaklaşırken, Joe düğmeye basmadan önce Susannah'ın yanağına bir öpücük kondurdu.

Asansöre binince Susannah, Joe'nun kollarının arasına girdi. "Seni ne kadar çok sevdiğimi biliyorsundur umarım."

Joe onu köşeye doğru götürüp ateşlice öptü. İkisi de asansörün durduğunu ve kapıların açıldığını fark edemedi.

Genç bir kız hastanenin lobisinden, "Bak, anne, yeni evlenmişler," dedi.

Utanan Susannah ile Joe, birbirlerinden ayrılıp düştükleri komik durumu düşünerek mermer kaplı zeminde ilerledi.

Genç kız, "Yeni mi evlendiniz?" diye sordu.

Joe kendini tutamayıp güldü. Susannah'ın elini tutarken, "Öyle de diyebiliriz," dedi.

Susannah, her şeyi değiştiren bu yaz aylarında kocasını yeniden bulduğunu hissetti.

